

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE POLOMKA

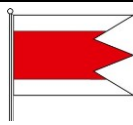
PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2026 - 2035

Formulár č. Ú 1 - Hlavička dokumentu PHRSR

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Polomka na roky 2026 - 2035
Územné vymedzenie :	Banskobystrický kraj, okres Brezno, obec Polomka – ŠÚJ 508900
Územný plán obce schválený:	nie
Dátum schválenia PHRSR:	
Dátum platnosti:	2026 - 2035
Verzia	2.0.
Publikovaný verejne:	

Zdroj: vlastné spracovanie

Polomka	
Erb	Vlajka
	
Základné údaje	
Kraj	Banskobystrický
Okres	Okres Brezno
Región	Horehronie
Poloha:	48°51'09"S 19°51'15"V
Nadmorská výška:	628 m n. m.
Rozloha	94,02 km ² (9 402 ha)
Počet obyvateľov:	2859 (31. 12. 2024)
Hustota obyvateľstva:	30,41 obyv./km ²
Nacionále	
PŠČ	976 66
ŠÚJ	508900
EČV	BR, AA, EL, **
Tel. predvoľba	+421-48
Oficiálne adresy	
Adresa:	Obecný úrad Polomka
	Osloboditeľov 12
	976 66 Polomka
Web:	www.polomka.sk
E-mail:	starosta@polomka.sk, sekretariat@polomka.sk
Telefón:	048 / 6193 103

OBSAH

1 ÚVOD	5
ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA	13
OBCE POLOMKA.....	13
2026 - 2035	13
2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE.....	14
2.1. HISTÓRIA OBCE	14
2.2. PRÍRODNÉ POMERY	15
2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	23
2.4. Doprava.....	29
2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	31
2.6. OBYVATEĽSTVO.....	42
2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ	52
2.8. BÝVANIE	55
2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE	57
2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE	58
2.11. SOCIÁLNA SFÉRA	61
2.12. ZDRAVOTNÍCTVO	64
2.13. ŠPORT	64
2.14. KULTÚRA	65
2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA	67
2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY	67
2.17. CESTOVNÝ RUCH	67
2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE	68
2.19. SAMOSPRÁVA.....	73
2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ.....	74
2.22. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHRSR.....	75
3 SWOT ANALÝZY	75
3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	77
3.2 DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	78
3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	79
3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	80
3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	81
3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO.....	82
3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT	83
3.8 KULTÚRA.....	84
3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	85
3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	85
3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE	86
3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE POLOMKA.	88
STRATEGICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA	95
4 VÍZIA A POSLANIE OBCE POLOMKA	95
5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE	99
PROGRAMOVÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA	107
5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	108
5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	108
5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	109
5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	110
5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	110
5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO.....	111
5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	112
5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA.....	113
5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH.....	114
5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	114
5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	115
6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY	115
6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	116
6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	117
6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	117

6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	118
6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	118
6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	119
6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	120
6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	120
6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	121
6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	122
REALIZAČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA	124
7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE POLOMKA	125
7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR	126
7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN	128
8 AKČNÝ PLÁN	129
8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	129
8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	130
8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	133
8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	134
8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	135
8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	137
8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	139
8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	140
8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	142
8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	143
8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	144
FINANČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA	147
9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU	147
9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	151
9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	153
9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	154
9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	155
9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	157
9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	158
9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	159
9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	160
9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	161
9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	162
9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	163
10 ZÁVER	166
11 POUŽITÁ LITERATÚRA	167

1 ÚVOD

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Polomka s výhľadom do roku 2034 (PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Polomka sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Polomka, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Polomka na roky 2026 - 2035
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OcZ a komisií, - spracovania PHRSR sa zúčastnili aj RO organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, - súčasťou prieskumu boli aj mimovládne organizácie a podnikateľské subjekty v obci, - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou webovej stránky obce, stránky obce na sociálnej sieti FB, prostredníctvom zasadnutí OcZ.
Obdobie spracovania	- PHRSR bol spracovaný v priebehu roka 2025 - 2026 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce KZ 41.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
2025												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												
2026												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Bol spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja (v znení n.p.), ktorý definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávaní, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované

zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Formulár č. Ú 7 - Použité participatívne metódy

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	áno		
Informačné formuláre, tabuľky údajov,	áno		
Internetové stránky	áno		
Využitie existujúcich médií			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači	áno	áno	
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	áno	áno	
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno
Riešenie problémov			
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Polomka je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov predvstupových a štrukturálnych fondov).

Východiskové podklady

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na základe:

Miestnej úrovne

- **Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce**, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- **Viacročný rozpočet**
- **Územný plán VÚC Banskobystrického kraja**
- **ÚPN Polomka**

Národnej úrovne prostredníctvom dokumentov

- Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).
- Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
- Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
- Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
- Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)

- Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
- Národná stratégia cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (2015)
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020 (2013)
- Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020 (2014)
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia (2018)
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (2001)
- Koncepcia ochrany prírody a krajiny do roku 2030 (2019)
- Koncepcia implementácie Agendy 2030 v medzinárodnom prostredí (2017)
- Aktualizácia Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike (2014)
- Koncepcia Štátnej politiky zdravia Slovenskej republiky (2008)
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V. (2019)
- Strategický rámec v oblasti starostlivosti o zdravie pre roky 2014 až 2030 (2013)
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030
- Dokumenty/stratégie/plány SR vzťahujúce sa k plneniu jednotlivých kritérií základných podmienok

Nadnárodnej úrovne

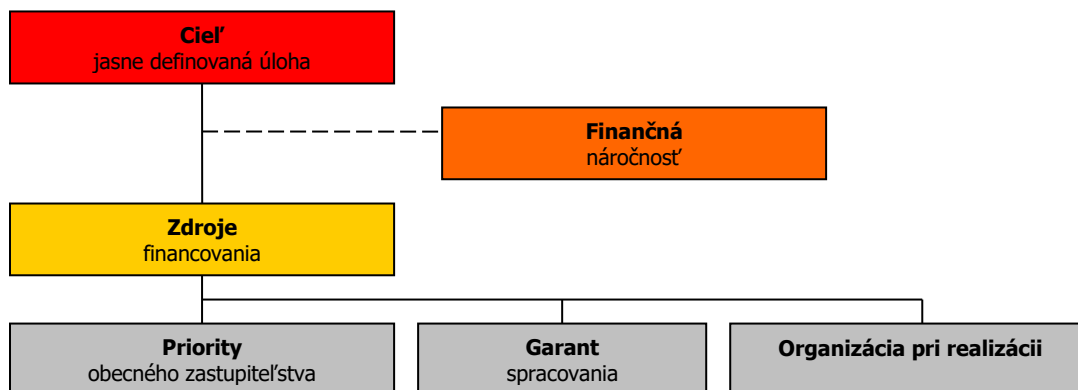
- K programovým dokumentom Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov patria:
- Zmluva o fungovaní Európskej únie
- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
- Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy (1997)
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
- Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (2003)
- Stratégia EÚ pre Dunajský región
- Revízia Akčného plánu Stratégie EÚ pre dunajský región (júl 2019)
- BIELA KNIHA: Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému účinne využívajúceho zdroj, COM(2011) 144 v konečnom znení
- Európska zelená dohoda (European Green Deal) publikovaná v decembri 2019, ktorá stanovuje plán opatrení s cieľom prechodu na plne klimaticky neutrálne hospodárstvo EÚ
- Európa 2020 Stratégia pre inteligentný a udržateľný rast podporujúci začlenenie,
- COM(2010) 2020 v konečnom znení
- Európska stratégia pre nízkoemisnú mobilitu (COM(2016) 501 z 20. 7. 2016)
- Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050,
- COM(2011) 112 v konečnom znení
- Energetický plán do roku 2050 COM(2011) 885 v konečnom znení
- Nástroj na prepájanie Európy v oblasti dekarbonizácie hospodárstva a podpory využívania čistej energie
- Horizont Európa (2021 – 2027)
- LIFE (oblasť ochrany biodiverzity, prechodu na obehové hospodárstvo, adaptácie na zmenu klímy a podpory obnoviteľných zdrojov energie)
- Erasmus (oblasť rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie)
- Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania
- Európsky pilier sociálnych práv (2017)

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Polomka je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Polomka. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným

cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

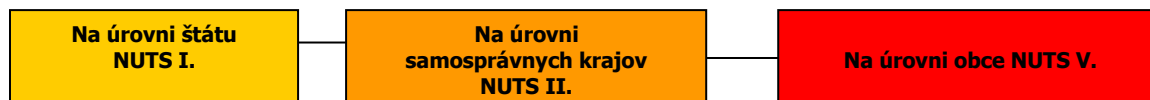
Finančné zabezpečenie

V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja (v znení č. 309/2014 Z. z., 378/2016 Z. z., 58/2018 Z. z., 313/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 134/2020 Z. z.), sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúci význam v kontexte priorít celého kraja zohráva významnú úlohu Banskobystrický samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaisťovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. O obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obce okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2021 - 2027.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Polomka nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Polomka boli použité aj prognostické údaje. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Obec Polomka má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a cieľov politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“) - Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).

Európska komisia zverejnila v máji 2018 návrh viacročného finančného rámca EÚ na roky 2021 – 2027 a návrh legislatívneho balíka pre politiku súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 – 2027.

Politika súdržnosti EÚ má aj naďalej podporovať svoje dva hlavné ciele, ktorými sú:

Investovanie do rastu a zamestnanosti

Európska územná spolupráca

Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

- 1. Inteligentnejšia Európa**
- 2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa**
- 3. Prepojenejšia Európa**
- 4. Sociálnejšia Európa**
- 5. Európa bližšie k občanom.**

Jednotlivé členské štáty majú podľa návrhu všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl a migráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj pre riadenie hraníc a víza (ďalej len „návrh všeobecného nariadenia EÚ“) povinnosť predložiť svoje partnerské dohody v súlade s princípom partnerstva.

Na úrovni SR sa uskutočnil proces identifikácie investičných priorít SR na roky 2021 – 2027 v rámci piatich cieľov politiky súdržnosti, ktoré sú súčasťou návrhu PD SR. Tento proces pozostával z niekoľkých etáp, do ktorých bolo zapojené široké spektrum odborníkov z radov ústredných orgánov štátnej správy, územnej samosprávy, akademickej obce, profesijných a záujmových združení, mimovládnych neziskových organizácií a pod. Aby sa zabezpečila čo najširšia reprezentatívnosť odborných pohľadov z celého Slovenska, bol v apríli 2019 uskutočnený online dotazníkový prieskum.

Výstupy dotazníkového prieskumu boli následne konzultované s príslušnými rezortmi – ministerstvami zodpovednými za tematické oblasti podpory v rámci jednotlivých cieľov politiky súdržnosti na programové obdobie 2021 – 2027. Súčasťou tohto procesu boli aj predbežné úvahy o tvorbe tzv. strategických projektov (projekty strategického významu). Pre príslušné ciele boli v spolupráci so sociálno-ekonomickými partnermi vypracované tzv. návrhové listy, v ktorých sa zadefinovali podrobnejšie návrhy opatrení aj s odôvodnením, prečo je potrebná ich realizácia, ďalej cieľová skupina, ktorej sa budú dotýkať, ale aj súlad s prílohou D Správy o Slovensku 2019 – pozičným dokumentom EK.

Ďalším krokom bol analytický hierarchický proces, cieľom ktorého bolo prostredníctvom nezávislých hodnotiteľov (odborníci z analytických útvarov), prideliť identifikovaným prioritám v rámci jednotlivých cieľov váhy, tzn. zoradiť ich na základe troch hlavných kritérií – závažnosti, naliehavosti a realizovateľnosti. Výsledky tohto procesu boli predstavené v materiáli „Východiskový návrh priorít SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027“, ktorý schválila Rada vlády SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027 dňa 3. októbra 2019. Na základe tohto procesu bola zahájená aj príprava návrhu PD SR, ako hlavného strategického dokumentu SR pre využívanie fondov politiky súdržnosti EÚ po roku 2020.

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
	Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji
	Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry pre výskum a vývoj
	Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore
	Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády
	Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie
	moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť
	Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť
	Modernizácia poskytovania verejných služieb
	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest

	Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh
3. Prepojenejšia Európa	Cestná doprava Dobudovanie diaľničných spojení TEN-T Výstavba rýchlostných ciest Modernizácia a výstavba ciest I. triedy vrátane modernizácie mostov Zlepšenie regionálnej dopravnej obslužnosti Železničná doprava Modernizácia železničnej infraštruktúry zaradenej do siete TEN-T a železničných uzlov Podpora regionálnej železničnej dopravy Vodná doprava Modernizácia infraštruktúry vodnej dopravy zaradenej do TEN-T Pomoc prevádzkovateľom plavidiel vnútrozemskej plavby pri zavádzaní technológií ekologizácie plavidiel
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Uplatnenie integrovaného prístupu

rozmer - 1

Rôzne aspekty života obce – environmentálny, hospodársky, sociálny a kultúrny – sú vzájomne prepojené a úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa fyzickej obnovy sa v PHRSR skombinovali s opatreniami na podporu vzdelávania, hospodárskeho rozvoja, sociálneho začleňovania a ochrany životného prostredia. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne

dôležitý vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien, cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom, až po dôsledky zmeny klímy. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá na dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom politiky súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 - 2027. Politika súdržnosti EÚ má aj naďalej podporovať svoje dva hlavné ciele, ktorými sú: Investovanie do rastu a zamestnanosti a Európska územná spolupráca. Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ: 1. Inteligentnejšia Európa, 2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa, 3. Prepojenejšia Európa, 4. Sociálnejšia Európa a 5. Európa bližšie k občanom.

rozmer – 2

PHRSR obce Polomka integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni, ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR obce Polomka 2026 – 2035 nadväzuje na predchádzajúce PHRSR obce, viacročný rozpočet. PHRSR obce integruje strategické dokumenty EÚ spoločne s dokumentmi z národnej úrovne.

rozmer – 3

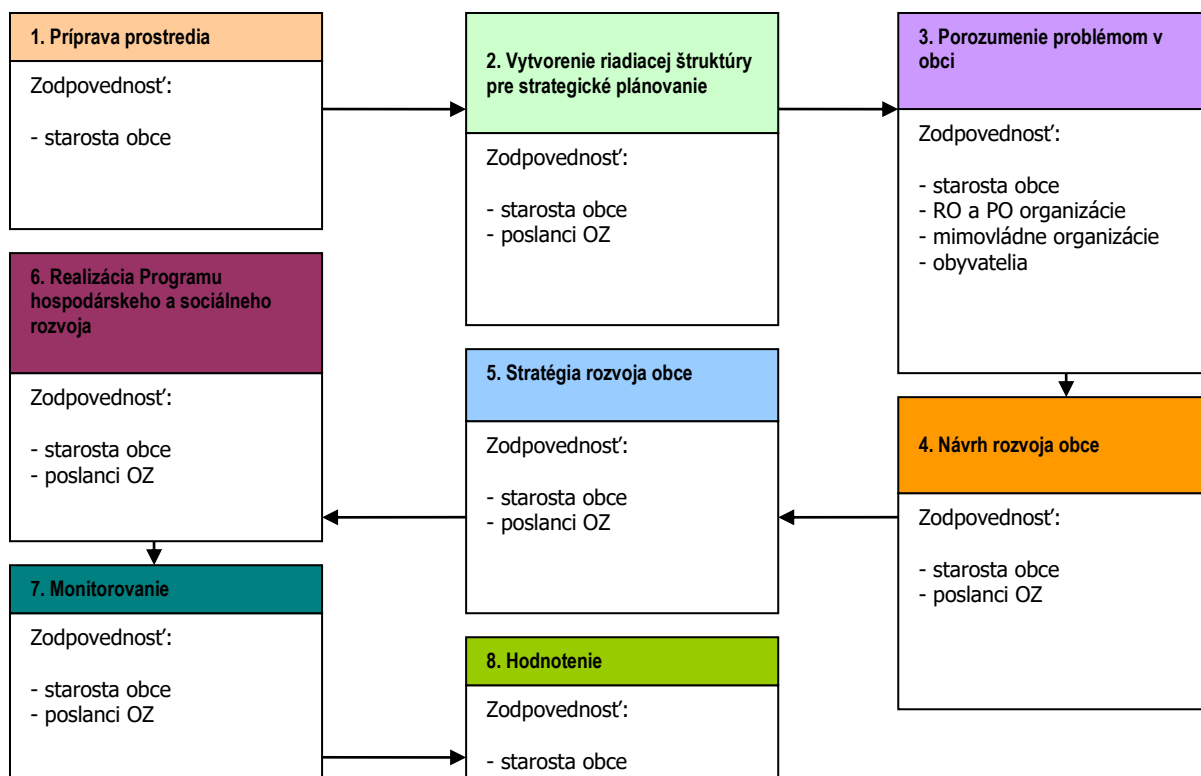
Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín, ako sú obyvatelia, rozpočtová organizácia v pôsobnosti obce, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starostka, komisie. V prípravnej fáze spracovania PHRSR sa integrovaný prístup využil prostredníctvom dotazníkového prieskumu, v rámci schvaľovacej fázy PHRSR bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

PHRSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Fázy strategického plánovania a definovanie zodpovednosti

1	Vyvolanie dopytu v obci Polomka . Sformovanie prvotnej pracovnej skupiny. Určenie, koho je treba do prípravy PHRSR zapojiť. Spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum. Príprava informačnej stratégie. Zapojenie všetkých účastníkov procesu.
2	Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie PHRSR. Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry. Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov. Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti.
3	Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov. Zhodnotenie silných a slabých stránok obce. Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj obce v jednotlivých oblastiach.
4	hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré určia pri spracovaní PHRSR smer, ktorým sa budú jednotlivé oblasti uberať, cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja, prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji, regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj. Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorít.
5	Systém sledovania realizácie PHRSR. Spracovanie konečnej verzie PHRSR. Predloženie textu PHRSR na pripomienkovanie verejnosti. Schválenie PHRSR zastupiteľstvom. Uskutočňovanie plánu.
6	Ročné vyhodnocovanie plánu. Informovanie verejnosti o uskutočňovaní PHRSR. Priebežné vyhľadávanie a zapájanie nových partnerov. Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom PHRSR.

Zdroj: Woleková, Mežianová, 2004, s.14 – 17.

**Analytická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
obce Polomka
2026 - 2035**

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Z hľadiska administratívneho členenia je obec sídlom okresu Brezno súčasťou Vyššieho územného celku Banská Bystrica.

Základná charakteristika obce Polomka (k 31.12.2024)

Kód obce	508900
Názov okresu	Brezno
Názov kraja	Banskobystrický
Štatút obce	obec
PSČ	976 66
Telefónne smerové číslo	+421-48
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1525
Nadmorská výška obce - mesta v m	628
Celková výmera územia obce [km ²]	94,02
Hustota obyvateľstva na km ²	30,41
Zdroj: ŠÚ SR	

Horehronská obec leží na pravom brehu Hrona, asi 20 km východne od Brezna. Rozprestiera sa na južnom úpätí Nízkych Tatier a ich styku s Veporskými vrchmi. Územie na pravom brehu Hrona leží v ochrannom pásme NP Nízke Tatry, ľavý breh zasa v ochrannom pásme NP Muránska planina. Stredom obce prechádza cesta I/66 z Brezna do Červenej Skaly, južným okrajom obce železničná trať Banská Bystrica – Červená Skala (15.3.2026, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Polomka>).

2.1 HISTÓRIA OBCE

Do 13. storočia boli lesy Horehronia kráľovským poľovným revírom. Koncom 13. storočia tu vznikali prvé banícke osady s ťažbou striebra a zlata. Ďalšie osady na Horehroní v 14. storočí vznikali na nemeckom emfyteutickom (dedičnom) práve. Od konca 15. storočia do 17. storočia zasiahla do rozvoja územia valašská kolonizácia a aj Polomka vznikla na valašskom práve (poddaným bola odpustená štátna - kráľovská daň). Z rôznych historických prameňov je možné sa domnievať, že Polomka vznikla už začiatkom 14. storočia, písomné doklady však neboli nájdené. Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1525, keď "obyvateľ Polomky Alex nechcel predať syr Konôpkovi z Brezna za nehodnotnú mincu". Viac správ o Polomke sa zachovalo až od polovice 16. storočia, keď tu žilo prevažne roľnícke a pastierske obyvateľstvo. Dejiny Polomky sú úzko späté s hradom Muráň a s muránskym panstvom, ktoré sa rozprestieralo v údolí Muránskeho potoka, patrila k nemu časť Spiša po Hranovnicu a Vikartovce, ako aj časť údolia Hrona po Brezno. Polomka bola najväčšou dedinou muránskeho panstva podľa rozlohy ornej pôdy. Táto skutočnosť sa odrážala aj v počte gazdov a želiarov, v počte dobytky. Počet obyvateľov Polomky vzrástol od roku 1551 do roku 1605 z 9 rodín na 37. Už v tomto období Polomka mala významné osobnosti z rodiny Hreblayovcov, ktorí získali zemiansky titul a s ním vlastný erb. Pečať Polomky je známa v odtlačku z roku 1737. Mala okrúhly tvar, priemer 28 mm. Avers má obraz Najsvätejšej trojice. Kruh opis: latinsky - Sigilium pagi Polonka iuxta Gron - Pečať dediny Polomky nad Hronom. Prvé správy o cirkevnej organizácii poznáme zo 16. storočia, keď stál v Polomke drevený kostol. Nový, murovaný kostol začal stavať palatín Uhorska František Vešeláni s manželkou v roku 1666. Vysvätený bol 29. septembra 1669. Naproti fare stála škola, postavená bola z dreva a mala dve miestnosti. Prvá zmienka o učiteľovi sa zachovala z roku 1701. V Polomke bol aj útulok pre chudobných ľudí - "špitál", ktorý vybudoval gróf Štefan Koháry pre 12 chudobných a vytvoril na jeho udržiavanie základinu 4500 rýnskych zlatých, ktorú uložil v Rimavskej Sobote na 6 % úrok. Dnes v tejto budove sídli malé múzeum - pamätná izba obce. Prví obyvatelia sa zaoberali predovšetkým pastierstvom oviec a ich produkty tvorili základ potravy obyvateľstva. Vzhľadom na vlhké podnebie, krátke vegetačné obdobie a neúrodné pôdy, pestovali sa v Polomke z poľnohospodárskych plodín predovšetkým krmoviny. Z obilnín sa pestoval ovos, jarec a žito. Okrem toho sa pestovali vo väčšej miere strukoviny, ktoré sa postupne v 19. storočí nahrádzali zemiakmi.

Významnou textilnou plodinou bol ľan a konope. Spracovanie týchto plodín zabezpečovalo prácu žien počas jesenného a zimného obdobia. Všetky práce si gazdinky zabezpečovali samé až po konečný výsledný produkt - plátno, ktoré ešte aj v dnešnom období tvorí hlavnú súčasť ľudových odevov. V 19. storočí nastal rozmach remesiel a povozníctva, pretože v tom čase bolo už rozvinuté lesné hospodárstvo, ktoré produkovalo stavebné drevo, šindle a rezivo pre domáci i zahraničný trh, tiež

nevyhnutné priemyselné palivo - drevené uhlie pre železiarske podniky. Bola vybudovaná i priemyselná píla na vodný pohon. V tomto čase mala Polomka aj vodný mlyn a pivovar. Nepriaznivé ekonomické pomery na začiatku 20. storočia citelne zasiahli chudobné Horehronie i samotnú Polomku. Začalo sa vysťahovalectvo do Austrálie, Francúzska a do Ameriky. Prvá svetová vojna Polomku priamo nezasiahla, no zhoršila už aj tak biedny život obyvateľov. Po vojne sa bieda ešte naďalej prehlbovala. 12. novembra 1932 sa obyvatelia Polomky vzbúрили proti krutým exekútorom, ktorí pripravili mnohé rodiny o strechu nad hlavou. Táto udalosť sa zapísala do dejín ako Polomská vzbura. Počas SNP patrila Polomka medzi povstalecké obce. Mnohí Polomčania boli v povstaleckej armáde a v rôznych partizánskych brigádach. V horskej chate Pod Veľkým bokom a v chatke Pod Homôlkou sa usadili členovia angloamerickej vojenskej misie, ako aj slovenskí a sovietski partizáni. 26. decembra 1944 boli špeciálnou jednotkou Edelweis napadnutí, zajatí a odtransportovaní do koncentračného tábora Mauthausen, kde ich popravili. Polomka bola oslobodená rumunskými a sovietskymi vojakmi 30. januára 1945. Po 2. svetovej vojne zaznamenala všestranný rozmach, najmä vo výstavbe rodinných domov a bytov. V roku 1976 bol vybudovaný Drevokombinát - závod na spracovanie drevnej hmoty a výrobu drevárskych výrobkov. Rast zaznamenalo aj poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo. Prevažne s dobrovoľnou pomocou občanov sa v obci postavili mnohé stavby, ktoré obyvateľom Polomky slúžia dodnes - základná škola, materská škola, kultúrny dom, požiarna zbrojnica, dve budovy zdravotného strediska s piatimi ambulanciami, farský úrad, dom smútku, športový štadión, čerpacia stanica pohonných hmôt (15.3.2026, www.Polomka.sk).

Vymedzenie územia

Polomka leží na Horehroní v severovýchodnej časti Banskobystrického kraja. Od okresného mesta Brezna je vzdialená 19 km smerom na východ. Zo severu ju ohraničuje masív Nízkych Tatier, z juhu Slovenské Rudohorie. Takmer celé územie Polomky sa nachádza v národných parkoch Nízke Tatry a Muránska planina alebo v ich ochrannom pásme. V strede obce je nadmorská výška 628 m n.m. Obcou vedie cesta druhej triedy a železnica, obidve západo - východným smerom (Banská Bystrica, Brezno - Poprad, Rožňava). Najbližšie letiská sa nachádzajú na Sliači a v Poprade (15.3.2026, www.Polomka.sk).

2.2 PRÍRODNÉ POMERY

Geomorfológia

Z hľadiska geológie a geomorfológie sem zasahujúcich geomorfologických celkov viacerých oblastí Vnútorných Západných Karpát (Mazúr, Lukniš, 1978). Od vysokohorských polôh hrebeňov Nízkych Tatier, cez členitú centrálnu časť so striedaním horských masívov a údolí, po mierne zvlnené až rovinné nížinné polohy územia. Pohoria zasahujúce na územie sa radia k jadrovým pohoriam, na ktoré je viazaný aj špecifický reliéf. Oblasť je súčasťou Alpsko-himalájskej sústavy, ktorá sa na území Slovenska v zmysle práce D. Kočického et B. Ivaniča (2011) spracovanej podľa E. Mazúra a M. Lukniša (1986) člení na: Západné Karpaty (provincia), Vnútorné Západné Karpaty (subprovincia), Slovenské rudohorie (oblasť), Fatransko-tatranská oblasť.

Nízke Tatry - geomorfologický celok sa člení na dva geomorfologické podcelky: Ďumbierske Tatry v západnej a **Kráľovohorské Tatry** vo východnej časti, ktoré sú oddelené údoliami riek Boca a Štiavnička. Na juhu oddeľuje Horehronské podolie pohorie od Slovenského rudohoria a Bystrických vrchov. Od Starohorských vrchov delí pohorie Hiadel'ské sedlo. Od Slovenského raja sú oddelené Vernárskym, Kopaneckým sedlom a Vernárskou dolinou. Z geomorfologického hľadiska je pohorie súčasťou Fatransko-tatranskej oblasti. Z východu na západ sa člení na 2 významné podcelky oddelené sedlom Čertovica (Mazúr, E., Lukniš, M. 1986).

Horehronské podolie - je geomorfologický celok v centrálnej časti Slovenska, súčasť Fatransko - tatranskej oblasti. Susedí s Nízkymi Tatrami na severe, Spišsko - gemerským krasom na východe, Veporskými vrchmi na juhu a Zvolenskou kotlinou na západe. Skladá sa zo štyroch podcelkov: Heľpianske podolie, Bystrianske podhorie, Breznianska kotlina a Lopejská kotlina. **Horehronské podolie** zaberá horný tok rieky Hron (okrem pramennej oblasti), najviac sa rozširuje v oblasti sútoku Hrona s Rohoznou a Bystriankou v Breznianskej kotline. Začína sa pri obci Telgárt a končí za obcou Medzibrod. Najvyšším bodom územia je vrch Skalka (1 097,9 m n. m.) pri Pohorelej a najnižším bodom je koryto rieky Hron pri Medzibrode (cca 405 m n. m.).

Nadmorská výška chotára Polomky je v rozpätí od 600 m n.m. do 1 439 m. n. m. na juhu chotára - Fabova hoľa v Slovenskom Rudohorí a 1 665 m n.m. na severe - Homôlka v Nízkych Tatrách. V strede obce je nadmorská výška 628 m n.m.

Geologické pomery

Geologické pomery oblasti sú rozmanité. Do oblasti vstupuje pásma jadrových pohorí, veporské pásma a gemerské pásma.

Pásma jadrových pohorí - na území Banskobystrického kraja sem patria Veľká Fatra a časť Nízkych Tatier. Jadrové pohoria predstavujú veľké antiklinály (megaantiklinály), v osovej časti ktorých je eróziou obnažené jadro kryštalinika a mezozoické súbory vystupujú na krídlach. Okrajové zlomy dodávajú väčšine z nich charakter megaantiklinálnych hrastí. Niektoré jadrové pohoria sú asymetrické, druhohorný pokryv na ich vnútornej strane chýba, bol utátený zlomom. Jadrové pohoria sú tvorené superponovanými príkrovovými jednotkami tatrika, krížňanským, chočským a strážovským príkrovom. Tatrikum reprezentuje hercýnske kryštalinikum (jadro) so svojím prevažne normálne ležiacim autochtónnym mezozoickým "obalom", prípadne pod ním aj s mladopaleozoickým pokryvom. Tatrikum je najhlbšou obnaženou tektonickou jednotkou centrálnych Karpát. Jednotky tatrického kryštalinika budujú prevažne vyššie metamorfované horniny (ruly, migmatity) a granitoidy, v podradnej miere fylity a telesá amfibolitov. Subtatrské príkrovy sa skladajú takmer výlučne z mezozoických súvrství. Plochu odlepenia najčastejšie predstavovali ílovité bridlice spodného triasu. Príkrovy boli sunuté na vzdialenosť viac než 50 km od juhu na sever, teda z vnútra k vonkajšiemu okraju pohoria. Pôvodne predstavovali rozsiahle doskovité telesá, kĺzajúce sa po takmer rovnom alebo slabo naklonenom podklade. Delíme ich na skupinu spodných, stredných a vrchných subtatrských príkrovov. Skupinu spodných príkrovov reprezentujú tatrikum tvorí predovšetkým krížňanský príkrov. Je v podstatnej časti vrásavým príkrovom. Tvorí ho usadeniny triasu (zlepence, kremence, pieskovce, bridlice, vápence a dolomity), jury (vápence) a spodnej kriedy (slienité vápence). Koreňová zóna tohto príkrovu bola situovaná najpravdepodobnejšie v mieste dnešného styku tatrika a veporika, ktorý sa na povrchu premieta ako čertovická línia. Skupinu stredných subtatrských príkrovov zastupujú hronikum vo väčšine pohorí tvorí chočský príkrov s viacerými vývojmi. Tvorí ho hlavne komplex triasových súvrství (gutensteinské a waternsteinské vápence, dolomity), v niektorých je bohato zastúpené mladšie paleozoikum (melafýrová séria - sedimenty a vulkanity), ojedinele sa pred eróziou zachovali aj jursko-kriedové sedimenty (krinoidové a hľuznaté vápence a radiolary). Má charakter strižného príkrovu. Koreňová zóna chočského príkrovu bola situovaná na styku veporika a gemerika. V súčasnosti túto jazvu reprezentuje lubenícko-margeciánska línia. Do skupiny vrchných subtatrských príkrovov nazývaných silicikum zaradujeme takmer výlučne trosky príkrovov zložené z triasových súvrství.

Veporské pásma - zaberá Veporské vrchy, východnú časť Nízkych Tatier. V staršom členení sa rozlišovali podzóny ľubietovská, kráľovská, kráľovoľská a kohútska. Novšie sa rozlišujú kráľovský príkrov (hronský komplex) tvorený svormi a fylonitmi, na ktorý je nasunutý kráľovoľský príkrov, tvorený najmä migmatitmi a granitoidmi. Dominujúcou jednotkou veporského pásma je veporikum, v ktorom je zastúpené hlavne kryštalinikum, menej mladopaleozoické a mezozoické komplexy. Kryštalinikum predstavujú komplexy proterozoických rúl a migmatitov, najmä však staropaleozoických svorov i fylitov a rozsiahle telesá prevažne karbónskych granitoidných hornín. Charakteristickým znakom je výrazná prepracovanosť alpínskymi procesmi. Mezozoický "obal" veporika bezprostredne ležiaci na starších súboroch je postihnutý alpínskou metamorfozou. Reprezentuje ho jednotka Foederata (struženická jednotka) ležiaca na vnútornom okraji veporského pásma a séria Veľkého Boku, ktorá spočíva na fundamente severného veporika. Vo veporskom pásme nachádzame ešte trosky chočského príkrovu a rozsiahlu kryhu muránskeho príkrovu patriacu siliciku.

Gemerské pásma - zaberá Spišsko-gemerské rudohorie a príľahlé pohoria. Jeho najväčšiu časť tvorí rozsiahle antiklinorium gemerika, jadro ktorého tvoria staropaleozoické slabo metamorfované súbory, lemované mladopaleozoickými súvrstviami. Silicikum (besnícky alebo stratenský príkrov) buduje podstatnú časť severogemeridného synklinória (Stratenská hornatina, Galmus). V staršom členení sa rozlišovali jednotky staršia gelnická (kambrium až silúr) a mladšia rakovecká (devón). Novšie sa rozlišujú dve samostatné jednotky - severné a južné gemerikum. Severné gemerikum obsahuje vulkanicko-sedimentárne predkarbónske vysoko a nízko metamorfované komplexy výrazne oceánskeho vývoja. Južné gemerikum je zložené z väčšej časti zo staropaleozoického vulkanogénneho flyšu, neskorovariský zvrásneného a nízko metamorfovaného Silický príkrov, silicikum, buduje takmer celý Slovenský kras. Vyznačuje sa hrubým juhoalpiským typom spodného triasu a stredno až vrchnotriasovými karbonátovými komplexami. Pozoruhodné sú jurské členy usadené po prerušení sedimentácie v spodnom liase. Jeho diskordantné uloženie nad meliatskou jednotkou je pravdepodobne výsledkom spodnokriedového presunu od Z na V a vrchnokriedového z J na S. Jeho koreňovú zónu niektorí autori predpokladajú na rozhraní Centrálnych a Vnútorných Západných Karpát (ako u chočského príkrovu) iní predpokladajú nasunutie silického príkrovu zo severu z oblasti lubeníckej jazvy, kde by mali byť mezozoické súbory vytlačené v podobe vejára, chočský a strážovský príkrov s vergenciou pohybu na sever a silický na juh.

Pôdne pomery

Pôdne druhy

Podľa percentuálneho obsahu jednotlivých zrnitostných frakcií sa pôdy triedia na tzv. pôdne druhy. Pre tento účel je zostavených viacero národných i medzinárodných klasifikácií. Pre vyjadrenie zrnitosti pôd sa u nás najviac používa Nováková klasifikácia. Táto triedi pôdy na 7 druhov podľa obsahu hrubého ílu (frakcie pod 0,01 mm). Pozitívom takejto klasifikácie je dobrá zrozumiteľnosť pre užívateľov v praxi. Dovoľuje pomerne presne klasifikovať pôdne druhy už v teréne. Kategorizácia pôdných druhov podľa obsahu častíc <0,01 mm a zastúpenie pôdných druhov na poľnohospodárskych pôdach Slovenska je nasledovné:

Kategorizácia pôdných druhov		
Kategória zrnitosti	Obsah častíc < 0,01 mm	Zastúpenie v %
pôdy ľahké	- piesočnaté (0 - 10%)	6,4
	- hliniopiesočnaté (10 - 20%)	

pôdy stredne ťažké	- piesočnatohlinité (20 - 30%)	73,2
	- hlinité (30 - 45%)	
pôdy ťažké	- ílovitohlinité (45 - 60%)	17,1
	- ílovité (60 - 75%)	
pôdy veľmi ťažké	- íly (> 75%)	3,3

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

Zastúpenie pôdných druhov v okrese v %

	Kategória erózneho ohrozenia				
	ľahké piesočnaté, hlinitopiesočnaté	stredne ťažké piesočnatohlinité	hlinité	ťažké ílovitohlinité	veľmi ťažké ílovité, íly
Brezno	35,50	30,37	32,80	1,32	-
Banskobystrický kraj	10,02	56,75	16,91	15,79	0,52

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

Pôdne typy

Pôdny typ je základnou identifikačnou jednotkou morfogenetickú i agronomickej kategorizácie pôd. Zahŕňa v sebe skupinu pôd charakterizovanú rovnakou stratigrafiou pôdneho profilu, t.j. určitou kombináciou diagnostických horizontov, ako výsledok kvalitatívne špecifického typu pôdotvorného procesu, ktorý sa vyvíja a vyvíja v rovnakých hydrotermických podmienkach pod približne rovnakou vegetáciou. Pôdne typy sú definované súborom diagnostických horizontov a ich najdôležitejších vlastností získaných dlhodobým vývojom v prírodných podmienkach i kultiváciou. Nižšími kategóriami klasifikačného systému pôd sú subtyp, varieta, forma. Na Slovensku je nasledujúca štruktúra pôdných typov poľnohospodárskych pôd: (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx, 10.2.2015):

Zastúpenie pôdných typov v okresoch a krajoch SR (% z poľnohospodárskej pôdy)

Okres	FM	ČA	ČM	RM	HM	LM	KM	PZ	PG	RA	OM	SK,SC	LI,RN	GL	KT	zrážy
Brezno	3,83	-	-	0,18	-	0,13	67,41	2,52	5,49	8,65	0,01	-	0,22	2,10	-	9,46
BB kraj	11,02	1,64	0,29	4,22	12,73	4,98	47,07	0,27	10,31	2,97	-	-	0,23	1,65	0,14	2,46

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pt/pt.aspx

Zastúpenie kategórií bodových hodnôt pôd

Pre účely praktickej realizácie poznatkov o produkčnej schopnosti pôd bolo potrebné vykonať integrované hodnotenia vzťahov medzi vlastnosťami pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ), faktormi prostredia a dostupnými údajmi o úrodách plodín a tak vytvoriť relevantnú sústavu hodnotenia produkčného potenciálu poľnohospodárskych pôd, ktorá je vyjadrená v 100-bodovej stupnici, (od 100 do 1 BH BPEJ), resp. v príslušných kategóriách. Vyššie bodové hodnoty vyjadrujú vyšší produkčný potenciál pôdy a nižšie naopak nižší produkčný potenciál pôdy (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/bh/bh.aspx, 5.2.2015).

Zastúpenie kategórií bodových hodnôt pôd (% z poľnohospodárskej pôdy)

Okres	Zastúpenie kategórií bodových hodnôt (%)										Bodová hodnota (body)
	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	
Brezno	9,70	39,79	12,54	22,82	13,71	1,41	0,02	-	-	-	24,35
Banskobystrický kraj	2,57	13,83	18,06	10,86	13,39	16,42	15,23	8,27	1,15	0,21	43,17

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v obci Polomka od roku 2014.

Výmera územia v ha.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Celk. výmera úz. obce	9 402,3	9 402,3	9 402,3	9 402,3	9 402,3	9 402,3	9 402,3	9 402,3	9 402,3	9 402,3	9 402,3
Poľnohosp. pôda - spolu	3 123,8	3 123,8	3 123,6	3 123,6	3 123,4	3 123,4	3 123,3	3 123,1	3 123,1	3 026,3	3 026,2
- orná pôda	541,6	541,6	541,5	541,5	541,5	541,5	541,4	541,2	541,2	541,1	541,1
- záhrada	47,9	47,9	47,9	47,9	47,9	47,9	47,8	47,8	47,8	47,7	47,7
- ovocný sad	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
- trvalý trávny porast	2 533,7	2 533,7	2 533,7	2 533,7	2 533,6	2 533,6	2 533,6	2 533,6	2 533,6	2 436,9	2 436,9
Nepoľnoh. pôda - spolu	6 278,5	6 278,5	6 278,7	6 278,7	6 278,9	6 278,9	6 279,0	6 279,2	6 279,2	6 376,0	6 376,1
- lesný pozemok	5 935,3	5 935,3	5 934,6	5 934,6	5 934,6	5 934,6	5 934,6	5 934,6	5 934,6	6 030,1	6 030,1

- vodná plocha	53,5	53,5	53,5	53,5	53,7	53,7	53,7	53,7	53,7	53,7	53,7
- zast. plocha a nádv.	154,7	154,7	154,9	154,9	159,0	159,0	158,9	159,0	159,0	159,1	161,0
- ostatná plocha	135,0	135,0	135,7	135,7	131,7	131,7	131,8	132,0	132,0	133,1	131,3

Zdroj: 15.10.2025, ŠÚ SR, DataCubes,

Štruktúra výmer územia sa v priebehu sledovaného obdobia zmenila významne. V roku 2024 boli poľnohospodárske pôdy zastúpené v rozlohe 3026,2 ha. Nepoľnohospodárska pôda bola zastúpená 6376,1 ha. Lesné pozemky boli v rozlohe 6030,1 ha. K najväčším zmenám došlo v prípade zastavaných plôch, ktorých výmera stúpla na 161,0 ha. K poklesu došlo v prípade TTP, ktorá klesla na 2 436,9 ha.

Hydrologické pomery

Riešené územie spadá do povodia riek Hron. Povodie Hrona v riešenom území tvoria základné povodia: Hron pod Čiernym Hronom (číslo hydrologického poradia 4 - 23 - 01), Hron od Čierneho Hrona po Slatinu (číslo hydrologického poradia 4 - 23 - 02), Slatina (číslo hydrologického poradia 4 - 23 - 03), časť povodia Hron od Slatiny po odbočenie Perca (číslo hydrologického poradia 4 - 23 - 04). V povodí Hrona hlavným recipientom je rieka Hron. Rieka Hron vo vodomernej stanici Brehy s priemerným ročným prietokom $49,9 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ je z hodnotených tokov najvodnejšia a má najpriaznivejšie časové a priestorové rozloženie odtoku. Najčastejší výskyt maximálnych prietokov je v mesiacoch február - apríl. Minimálna vodnosť v priebehu roka sa sústreďuje do dvoch depresí - letno - jesennej s najčastejším minimom v mesiaci september a zimnej depresie s najčastejším minimom v mesiaci január. Cez obec pretekajú aj ďalšie vodné toky – Rakyt'anka, Ždiarsky potok, potok Volchovo, potok Petríkovo a Čierny potok.

Rakyt'anka je pravostranný prítok Hrona, má dĺžku 6,4 km a je tokom III. rádu.

Čierny potok je pravostranný prítok Hrona, meria 3,8 km a je tokom III. rádu. Pramení na južnom okraji Nízkych Tatier, v podcelku Kráľovohorské Tatry, juhozápadne od kóty 1 044,3 m v nadmorskej výške približne 960 m n. m.. Najprv tečie juhojuhovýchodným smerom, vteká do Horehronského podolia, do podcelku Hel'pianske podolie, kde najprv tečie na krátkom úseku na juhovýchod, následne sa stáča severovýchodným smerom a z pravej strany priberá prítok (658,6 m n. m.; 2,3 km) prameniaci severovýchodne od kóty 1 012,4 m. Ďalej vytvára oblúk ohnutý na západ, priberá pravostranný prítok (2 km) prameniaci juhojuhovýchodne od kóty 1 012,4 m, podteká štátnu cestu č. 66 a východne od osady Hámor ústi v nadmorskej výške cca 600 m n. m. do bočného pravostranného ramena Hrona (15.3.2026, https://sk.wikipedia.org/wiki/%C4%8C%ADtok_Hrona)).

Ždiarsky potok je pravostranný prítok Hrona, má dĺžku 6,5 km a je tokom III. rádu. Pramení v Nízkych Tatrách, v podcelku Kráľovohorské Tatry, na juhozápadných svahoch Homôľky (1 659,6 m n. m.) v nadmorskej výške okolo 1 320 m n. m. Tečie severovýchodným smerom cez Polomku v Horehronskom podolí a neďaleko nej sa vlieva do Hrona v nadmorskej výške cca 582 m n. m. (15.3.2026, <https://sk.wikipedia.org/wiki/>).

Petríkovo je ľavostranný prítok Hrona s dĺžkou 9,8 km a je tokom III. rádu. Pramení vo Veporských vrchoch, v podcelku Fabova hoľa, na severnom svahu Fabovej hole (1 438,8 m n. m.), v nadmorskej výške okolo 1 315 m n. m. Na hornom toku tečie na sever cez Petríkovu dolinu, zľava priberá prítok zo severovýchodného svahu Javorinky (1 434,8 m n. m.), ďalší ľavostranný spod Veľkej Smrekovice (1 321,6 m n. m.) a pravostranný spod Malej Smrekovice (1 374,9 m n. m.). Ďalej sa stáča severozápadným smerom, zľava priberá významný prítok z Prostrednej doliny a následne opäť ľavostranný prítok zo severného svahu Psice (1 396,6 m n. m.). Následne priberá ešte dva kratšie ľavostranné prítoky a vstupuje do Horehronského podolia, do podcelku Hel'pianske podolie. Oblúkom sa stáča k svojmu ústiu do Hrona, juhovýchodne od obce Bacúch v nadmorskej výške približne 576 m n. m. (15.3.2026, <https://sk.wikipedia.org/wiki/>).

Volchovo je ľavostranný prítok Hrona, meria 6,9 km a je tokom III. rádu. Pramení vo Veporských vrchoch, v podcelku Fabova hoľa, na severovýchodnom svahu Malej Smrekovice (1 374,9 m n. m.), v nadmorskej výške okolo 1 225 m n. m. Sprvu tečie na sever, zľava priberá prítok zo severného svahu Malej Smrekovice a stáča sa severozápadným smerom. Preteká Volchovou dolinou, z ľavej strany priberá najprv prítok z východného svahu Skalky (1 256,4 m n. m.), ďalej prítok (814,6 m n. m.) zo severného svahu Skalky, potom z jej severozápadného úpätia a napokon i prítok (650 m n. m.) z južného svahu Bučnika (906 m n. m.). Potom tečie na krátkom úseku na sever a na východnom okraji obce Polomka ústi v nadmorskej výške okolo 587 m n. m. do Hrona (15.3.2026, <https://sk.wikipedia.org/wiki/>).

Minerálne vody

Minerálne vody sú chápané ako vody, ktoré sa od obyčajných vôd odlišujú svojim chemickým zložením, obsahom voľných plynov, rádioaktivitou a najčastejšie biochemickým pôsobením na ľudský organizmus. Priamo v obci sa minerálne pramene nenachádzajú. Počet evidovaných prameňov v okolí dokumentuje nasledovná tabuľka :

Minerálne pramene v okresoch kraja

Okres

Minerálne pramene

Brezno

Bacúch (Prameň Boženy Nemcovej, Prameň z pukliny), Beňuš (Prameň Kyslá, Prameň pri potoku), Heľpa (Dolná kyslá, Horná kyslá), Pohorelá (Kyslá), Telgárt (Prameň u Janíkov, Slatvina, Starý prameň)

Zdroj: ÚPN VÚC Banskobystrický kraj, 2009, s. 403-404.

Klimatické pomery

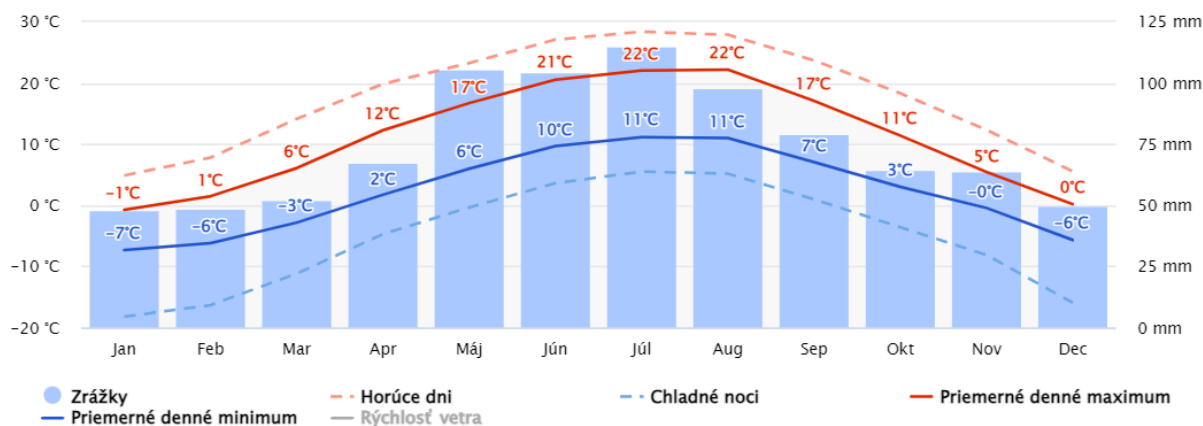
Slovenské rudohorie (oblasť)

Oblasť sa nachádza na rozhraní oceánskeho a kontinentálneho typu podnebia. Svojou strednou nadmorskou výškou 598 m leží na prechode medzi nížinným a horským typom podnebia, pričom závislosť od nadmorskej výšky je modifikovaná zvláštnosťou krasového reliéfu. Rozdelenie teplôt a zrážok je na území v podstate závislé na nadmorskej výške. Z teplotných charakteristík mesačných teplôt vyplýva, že najteplejším mesiacom roka je júl (19 až 20 °C), najchladnejším január (-4 až -6 °C). Priemerná ročná teplota vzduchu sa pohybuje medzi 5,7 - 8,5 °C. Ročný úhrn slnečného svitu je 2040 až 2100 hodín. Priemerný počet letných dní v roku je 60 až 20, mrazových dní 110 až 170. Ročný priemerný úhrn zrážok sa pohybuje medzi 630 až 990 mm, priemerný úhrn zrážok vo vegetačnom období 400 až 595 mm. Snehová pokrývka trvá 50 až 115 dní. Priemerné maximum snehovej pokrývky je 18 až 45 cm. Patrí k oblastiam so zvýšenou búrkovou činnosťou. Relatívna vlhkosť vzduchu má opačný chod ako jeho teplota. Najvyššie hodnoty má v decembri, najnižšie v apríli až máji. Jar a začiatok leta bývajú na planinách vlhkejšie ako v dolinách, v jeseni opačne. Oblasť patrí do oblasti s dominantne prevládajúcim severným vetrom. Druhým najčastejším smerom vetra je južný vietor. V kotlinách je značné percento bezvetria. Následkom členitosti reliéfu sa smer vetra v nižších polohách prispôbuje jeho tvárnosti.

Polomka

48.85°N, 19.85°E (621 m n. m.).

Model: ERA5T.

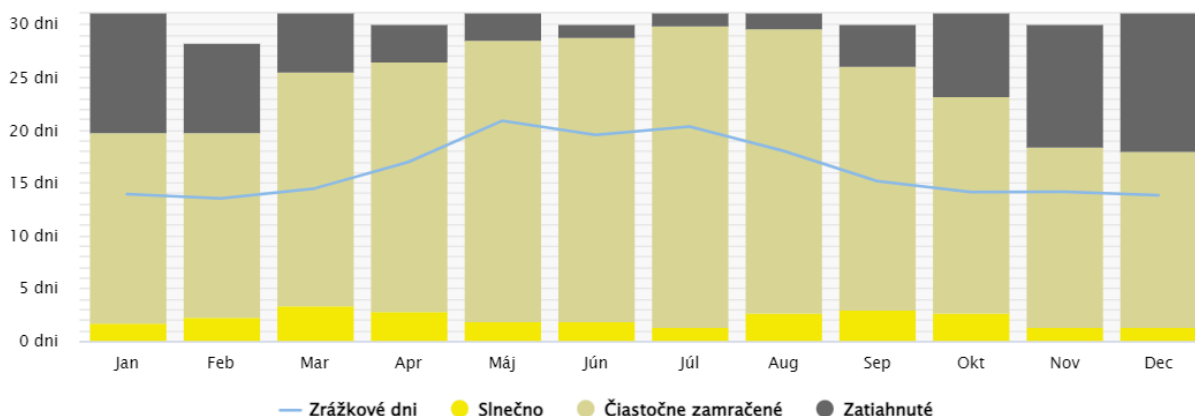

Obrázok: Priemerný úhrn zrážok

Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Priemerné denné maximum (plná červená čiara) zobrazuje maximálnu teplotu priemerného dňa v každom mesiaci pre obec Polomka. A naopak, "priemerné denné minimum" (plná modrá čiara) zobrazuje priemernú minimálnu teplotu. Horúce dni a studené noci (prerušovaná červená a modrá čiara) ukazujú priemer najhorúcejších dní a najstudenejších nocí v každom mesiaci za posledných 30 rokov.

Polomka

48.85°N, 19.85°E (621 m n. m.).
Model: ERA5T.

Obrázok: Slné, oblačné a daždivé dni v Plešivci

Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Fatransko-tatranská oblasť

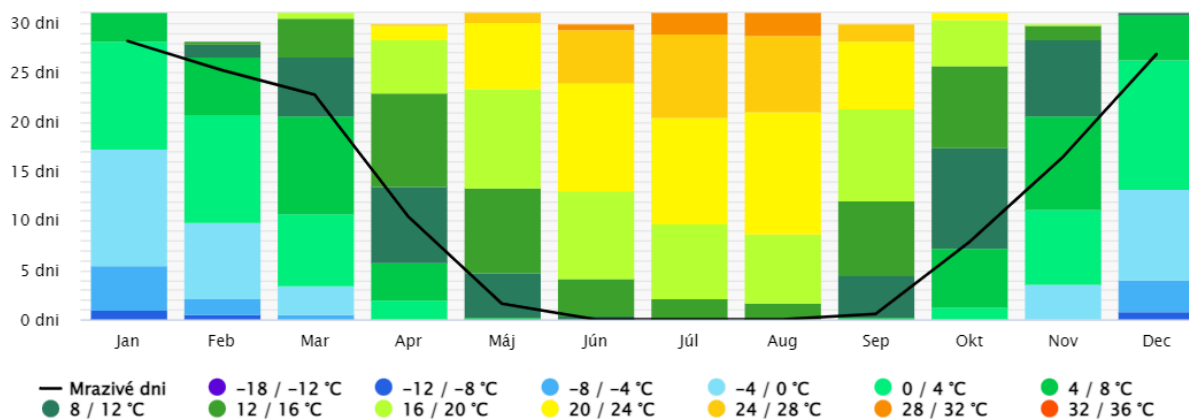
Na území vzhľadom ku vysokému výškovému rozdielu medzi najvyššie a najnižšie položeným bodom možno rozlíšiť až 5 klimatickogeografických typov. Horské polohy približne nad 1500 m n.m. majú veľmi studenú horskú klímu s priemernými teplotami v januári -7° až -8° C (na hlavnom hrebeni približne -9° C), priemer teplôt v júli tu dosahuje 7° až $11,5^{\circ}$ C. Nižšie položené lesnaté oblasti sa vyznačujú chladnou až studenou klímou, s priemernými januárovými teplotami -5° až -7° C a júlovými teplotami $11,5^{\circ}$ až 16° C. Kotlinové časti Národného parku charakterizuje mierne suchá až vlhká klíma, s veľkou inverziou teplôt. Priemerné januárové teploty klesajú na $-3,5^{\circ}$ až -6° C, júlové vystupujú na $14,5^{\circ}$ až 18° C. Vďaka častým teplotným inverziám (na horách prevláda teplé slnečné počasie, kým v kotlinách sa pod vrstvou hmly, alebo nízkej oblačnosti udržiavajú nízke teploty). Maximálna hodnota bola nameraná v Brezne, keď dosiahla $36,5^{\circ}$ C. Maximálna priemerná ročná teplota vzduchu na území je v Banskej Bystrici, a to 8° C. Množstvo atmosferických zrážok, podobne ako teplotu vzduchu, ovplyvňuje vo všeobecnosti nadmorská výška. Kým v hrebeňových polohách ročný úhrn prevyšuje 1400 mm, v kotlinách je to menej než 900 mm. Zrážkové pomery závisia tiež od lokalizácie, pretože pri prevládajúcom prúdení vlhkých vzdušných hmôt na Slovensku spadne viac zrážok na návetiernej západnej strane pohoria než na závetiernej strane v tzv. zrážkovom tieni. Napríklad v Starých Horách ročný úhrn predstavuje približne 1020 mm, kým v Brezne s porovnateľnou nadmorskou polohou asi 720 mm. Viac zrážok spadne v nižšie položenej Banskej Bystrici (360 m n.m.). Snehová pokrývka v kotlinách trvá približne 60 dní v roku, v hôľných oblastiach až 130 dní. V zatienených ľadovcových kotloch na severnej strane Ďumbiera sneh pokrýva pôdu až 200 dní a miestami pretrváva aj do polovice júla. Snehová vrstva v kotlinách dosahuje maximálnu priemernú výšku do 20 cm v januári a vo februári, vo vysokohorských polohách podobnú charakteristiku dosahuje vo februári a v marci, a to až 145 cm. Na sledovaných miestach zaznamenali absolútne maximum snehovej pokrývky 295 cm na Kosodrevine. Veľké množstvo snehu vo vysokohorskom teréne je jedným z predpokladov uvoľňovania lavín. V Nízkych Tatrách je zaevidovaných až 654 lavínových dráh, pričom na strmších svahoch s výraznejšie modelovaným glaciálnym reliéfom v západnej d'umbierskej časti je ich podstatne viac než vo východnej kráľovohol'skej časti. Námraza je charakteristickým javom predovšetkým vo vysokohorskej oblasti. Tvorí sa prevažne v zimnom období a tvorí sa za hmly na predmetoch vystavených prúdeniu vzduchu. Počas priaznivých atmosferických podmienok môže vznikať veľké množstvo týchto tzv. horizontálnych zrážok, ktoré napr. na Chopku dosahujú priemerný ročný úhrn až 2063 kg/m^2 . Prúdenie vzduchu má vďaka lokálnym tvarom reliéfu silne premenlivý smer. V kotlinách orientovaných v smere západ - východ má vietor vo všeobecnosti rovnaký priebeh, v hrebeňových častiach prevažuje severojužné prúdenie, ale časté sú aj vetry od severozápadu a juhozápadu. Najmenej sa uplatňujú juhovýchodné a severovýchodné vetry. S pribúdajúcou nadmorskou výškou sa priemerná rýchlosť vetra zvyšuje, v ročnom priemere dosahuje $9,6 \text{ m/s}$, v Jasnej (1200 m n.m.) iba $1,2 \text{ m/s}$.

Nízke Tatry - pohorie sa vyznačuje kontinentálnou horskou klímou v oblasti strání, mierne chladnou klímou v úpätných polohách a strednej časti úbočí rázsoch. Priemerná januárová teplota sa pohybuje okolo -6°C , priemerná júlová teplota dosahuje $15,8^{\circ}\text{C}$. Na ústrednom chrbte pohoria prevláda chladná až studená klíma s priemernou januárovou teplotou -7 až -9°C a priemernou júlovou teplotou 8 až $9,3^{\circ}\text{C}$. V dolinách sa pohybuje priemerná januárová teplota okolo -5 až -7°C a priemerná júlová okolo 14°C . Najteplejšie úpätné časti pohoria majú priemernú ročnú teplotu vzduchu asi $7,5^{\circ}\text{C}$, na najvyšších vrchoch je priemerná ročná teplota okolo 0°C . V údolných častiach je priemerný ročný úhrn zrážok okolo $900 - 1\,000\text{ mm/m}^2$, vo vrcholových $1200 - 1\,600\text{ mm/m}^2$. Kvôli prevládajúcemu vzdušnému prúdeniu majú vyšší úhrn zrážok hlavne severné svahy, pričom západná časť je mierne vlhkejšia ako východná. Snehová pokrývka dosahujúca nad hranicu lesa hrúbku do 2 m sa drží $110 - 210$ dní v roku (Veľký, J. a kolektív, 1980).

Polomka

48.85°N, 19.85°E (621 m n. m.).
Model: ERA5T.

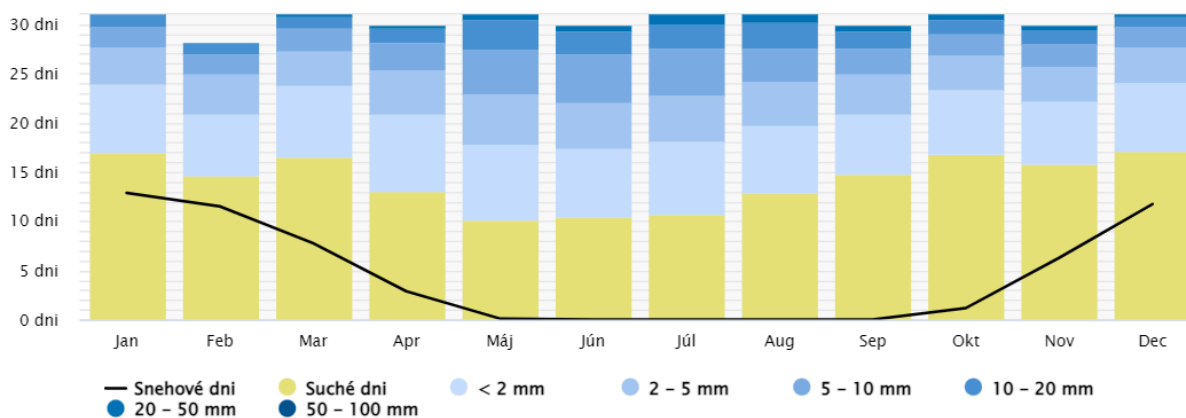
Obrázok: Najvyššie teploty

Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Napriek generalizácii oslnenie poskytuje reálnejší obraz o mikroklimatických pomeroch územia ako štatistická charakteristika klímy celej oblasti alebo len orientácia reliéfu voči svetovým stranám. Poskytujú však hlavne ukazovatele relatívnych rozdielov jednotlivých stanovišť z hľadiska príjmu slnečného žiarenia. Prevažná väčšina územia patrí medzi dobre až stredne dobre oslnené plochy reliéfu. Medzi najslabšie oslnené plochy možno zaradiť severné, severovýchodné a severozápadné svahy. Z porovnávania priemerného ročného úhrnu zrážok s nadmorskou výškou meteorologickej stanice vyplynul vzťah, kde je priemerný ročný úhrn zrážok v logaritmickú závislosti na nadmorskej výške.

Polomka

48.85°N, 19.85°E (621 m n. m.).
Model: ERA5T.

Obrázok: Úhrny zrážok

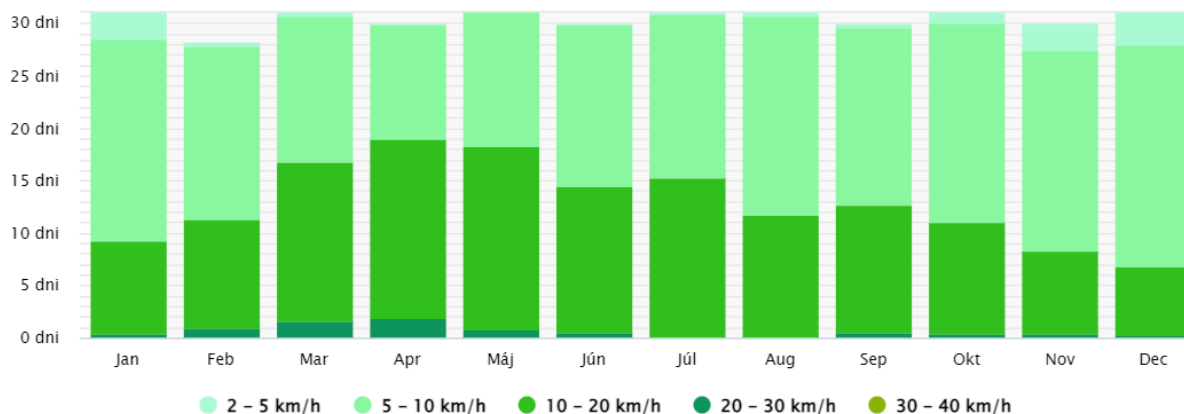
Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Diagram pre obec Polomka prezentuje nasledujúci graf dni v mesiaci, počas ktorých vietor dosahuje určitú rýchlosť.

Polomka

48.85°N, 19.85°E (621 m n. m.).

Model: ERA5T.

Obrázok: Rýchlosť vetra

Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Najviac veterných dní je v mesiacoch marec a apríl.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Rastlinstvo

V štvrťohorách sa podnebie na Slovensku niekoľkokrát menilo, čo malo vplyv na druhové zloženie fauny a flóry. Niektoré druhy sa zachovali dodnes, iné vyhynuli. Postupným otepľovaním sa však na naše územie šíрили nové teplomilné druhy rastlinstva i živočíšstva. Flóra Horehronia je bohatá na počet, ako aj na druhy rastlín, a to predovšetkým vďaka rozmanitej klíme a pestrému geologickému podložíu. Zaraduje sa do provincie listnatých a zmiešaných lesov a sú v nej zastúpené karpatské horské druhy. Oblasť je bohatá na lesy. Tie zaberajú významnú časť územia a tvoria najcennejšie prírodné bohatstvo krajiny. Sú vyhľadávanými miestami na oddych, každoročne navštevované mnohými výletníkmi, turistami aj cykloturistami. So stúpajúcou nadmorskou výškou sa mení i zloženie rastlinstva. Rastlinstvo vytvára výškové vegetačné stupne. Vegetačné stupne nemajú presne vymedzené hranice, jeden vegetačný stupeň prechádza do druhého, a preto uvedené nadmorské výšky sú iba orientačné. Vegetačné stupne v oblasti (PHRSR, 2016):

- Bukový (450 – 800 m n. m.)
- Jedľovo-bukový (650 – 1050 m n. m.)
- Smrekovo-jedľovo-bukový (850 – 1300 m n. m.)
- Smrekový (1100 – 1550 m n. m.)
- Kosodrevinový (1450 – 1900 m n. m.)

Flóra pohorí

Z ihličnatých stromov je zastúpená jedľa biela, smrek obyčajný, smrekovec opadavý a limba, obyčajná, kosodrevinová. Nad hranicou lesa sa vyskytuje už len kosodrevina. Kvetnaté bučiny na strmých skalných svahoch sú doplnené lipou, javorom horským a majú viacetážový porast krovitých drevín a bylín. Z rastlinstva sú rozšírené paprade, kamene v lesoch sa zelenajú machmi a lišajníkmi. Horské lesy sú cieľom mnohých hubárov. V nízkych Tatrách, vo vrcholových častiach Veľkej Fatry sa nad pásmom kosodreviny nachádzajú lúky nazývané tiež hole. Nad touto oblasťou sú už iba skaly porastené lišajníkmi a na vlhkejších miestach možno nájsť machy. Početnosť vegetácie a výskyt rastlinstva s nadmorskou výškou klesá.

Endemity a relikt

Územie možno právom považovať za významnú križovatku rôznych zložiek flóry. Vďaka polohe v strede Európy a podmienkam prostredia, sa tu aj na relatívne malej rozlohe územia vyskytuje 40 endemických druhov. Endemitické rastliny sa vyskytujú len na veľmi ohraničenom území. Medzi najznámejšie endemity patrí: cyklamen fatranský (*Cyclamen fatrense*), lykovec muránsky (*Daphne arbuscula*), poniklec slovenský (*Pulsatilla slavica*), poniklec prostredný (*P. subslavica*), lomikameň trváci (*Saxifraga wahlenbergii*), soldanelka karpatská (*Soldanella carpatica*), peniažtek slovenský (*Thlaspi jankae*), horčíčnik Wahlenbergov. K najznámejším chráneným rastlinám patria horec Clusiov, hlaváčik jarný, plesnivec alpínsky, astra alpínska. Na území sa tiež

vyskytuje veľké množstvo liečivých rastlín. K nim zaraďujeme napr. podbeľ liečivý, plúčnik lekársky, rumanček pravý, nechťík lekársky, materinu dúšku, mäta prieporná a mnohé iné (PHRSR, 2016).

Živočíšstvo

Vzhľadom na rozdielnu nadmorskú výšku a životné prostredie je územie domovom pre stovky živočíchov rozdielných svojím pôvodom, vzhľadom a životným prostredím (PHRSR, 2016).

Suchozemské živočíchy

Lesy sú plné živočíchov, častými je veverica, liška, diviak, rys, vlk, medveď, vysokú zver zastupuje jeleň, srnec, daniel, muflón. Slovenské lesy vytvárajú výborné podmienky pre poľovníctvo, veľmi obvyklé sú poľovačky na medvede a jelene. Z vtákov na Slovensku prebýva sova, tetra, myšiak, v jaskyniach žijú mnohé druhy netopierov. V pásme kosodreviny sa vyskytujú kamzíky a svište. Typickým živočíšnym predstaviteľom poľí na nížinách Slovenska je napríklad bažant, zajac, hraboš. Na rozhraní nížin a pohorí sa v hojnom počte vyskytuje jež. Faunu rozdeľujeme do troch oblastí podľa výskytu jednotlivých živočíchov v daných oblastiach.

Oblasť živočíšstva listnatých lesov - táto oblasť je miestom s najväčším počtom druhov živočíšnej ríše žijúcich v oblasti. Možno tu nájsť až 75% všetkých druhov. Listnatý les poskytuje dostatok potravy a dobré možnosti úkrytu srnám, diviakom, ale i liške hrdzavej a mačke lesnej, tiež veľkému množstvu rozličných vtákov, z ktorých najčastejšie sú kukučka jarabá, sova lesná, vrana túlavá, slávik červienka, pinka lesná, stehlík konopiar, sýkorky a ďatle. Z obojživelníkov sú tu zastúpené mlok bodkovaný, mlok hrebatý, ropucha bradavičnatá a rosnička stromová.

Oblasť živočíšstva ihličnatých lesov - potravu si v tejto oblasti nachádza asi 10% druhov našich živočíchov. Ihličnatý les je domovom pre vevericu, medvede hnedé, rysa ostrovida, vtáky - tetra hlucháňa, drozda kolohrivého, orešnicu perlavú, sýkorku uhliarku a sýkorku chochlatú, hýľa lesného a krivonosu smrekového. Z plazov tu možno nájsť vretenicu severnú a užovku živorodú. Mnohé zo živočíchov žijú v listnatých aj ihličnatých lesoch, napr. lišky, vlky, jelene.

Oblasť vysokohorského živočíšstva - kosodrevín a alpínskych lúk - hoci spoločenstvo živočíchov žijúcich v tejto oblasti je chudobnejšie, predstavuje asi 1% z našich druhov, nestráca svoj význam ani zaujímavosť. Udržali sa tu druhy živočíšnej ríše, ktoré prežili doby ľadové, sú to tzv. glaciálne relikty. Z obojživelníkov je charakteristickým druhom mlok horský, z plazov jašterica živorodá, z vtákov dáždovník tmavý, z cicavcov hraboš tatranský, hraboš snežný.

Vodné živočíchy

Po celom území môžeme nájsť roztrúsené spoločenstvo vôd, močiarov a brehov vôd, ktoré poskytujú taktiež priaznivé podmienky pre mnohé ryby, obojživelníky a vtáky. Na území je rozšírený chov rýb v rybníkoch na hospodárske účely. Rozdiely v skladbe vodných spoločenstiev vyplývajú z nárokov živočíchov na vlastnosti vody. Sladkovodné toky a mŕtve ramená riek sú domovom sumcov, kaprov, pstruhov, hlavátoč, lipňov, rakov, žiab a korytnačiek. Prudko tečúcim čistým vodám s kamenistým dnom a nízkou teplotou vody sa prispôbil pstruh potočný, v nižších polohách s miernejšie tečúcou vodou prevláda lipieň tymiánový. Bohatsie je spoločenstvo živočíchov väčších potokov a riek v nižších polohách, ktoré je domovom šťuky, zubáča, sumca, pleskáča a plotice. Na brehoch prameňov a horských potokov žije napr. kunka žltobruchá, z vtákov trasochvost horský, rybárik riečny, v nižších polohách trasochvost biely, vydra riečna, ondatra pižmová, užovka obojková. Pomerne bohato zastúpené rozličnými druhmi fauny je spoločenstvo stojatých vôd. Z vodného hmyzu tu môžeme vidieť potápniky, vodomily, ihlice, korčuliarky a vážky. Brehy stojatých vôd sa vyznačujú živočíšstvom veľmi bohatým na druhy, vyskytuje sa tu lyska čierna, kačice, trsteniariky, volavky. Pri riekach majú svoje hniezdoviská aj kačice divé, labute, čajky, bociany.

Domestifikované zvieratá

V domoch a bytoch sa chovajú prevažne psy, ktoré sú domácimi miláčikmi. Mačky sú súčasťou mnohých domov hlavne na dedinách. Chov koní je na Slovensku rozšírený v rámci rodinných usadlostí a súkromných rančov a slúži aj na turistické účely. Na vidieku sa niektorí ľudia venujú chovu hydiny, najmä sliepok, kačíc a moriek. Obľúbenými živočíchmi vhodnými na domáci chov sú aj ošípané a králik domáci. V horských oblastiach, je častý i chov oviec a dobytky.

Endemitické druhy

Osobitnú zmienku si zasluhujú endemity, teda ojedinelé druhy živočíšnej ríše, ktoré žijú len na našom území. Patria k nim máľkôš slizniak fatranský, vretienka (Chochlodina cerata) a iné bezstavovce. Medzi endemity patrí aj rys ostrovid.

Nebezpečné živočíchy

V listnatých lesoch hrozí nebezpečenstvo nákazy od infikovaného jedinca kliešťa, preto je pred vstupom do lesa vhodné použiť repelenty proti hmyzu. V prírode môžeme tiež prísť do styku s jedovatými živočíchmi. Jediný skutočne jedovatý had žijúci na území je vretenica severná. Môže žiť na rozličných stanovištiach od mokradí a brehov riek až po výslnné stráne a rúbaniská. Preto je pri pobyte v niektorých oblastiach, najmä pri zbere lesných plodín, potrebná zvýšená opatrnosť. Pri uštipnutí je nevyhnutné okamžite podať prvú pomoc. Nebezpečné môže byť tiež uštipnutie sršňom, osou alebo včelou, najmä pre ľudí alergických na uštipnutia týmto hmyzom (<http://www.slovakiasite.com/sk/fauna.php>, 4.2.2015).

2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec je elektrifikovaná. Rozvodná sieť plynu je v obci vybudovaná VTL plynovodom (73,92 %). Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod (93,97 %). Obec má vybudovanú splaškovú kanalizáciu a ČOV. Pokrytie kanalizáciou je cez 86 percent (možnosť napojenia na kanalizáciu). Stav napojenia cca. 921 domácností. Pokrytie mobilných operátorov je nasledovné T - com 60 %, Orange 70 %, 4ka

a O2 cca. 60 %. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom DSL, prípadne prostredníctvom mobilných operátorov.

Infraštruktúra	jednotka	súčasný stav	budúci stav
Pošta	áno/nie	áno	áno
Kábelová televízia	áno/nie	nie	nie
Verejný vodovod	pokrytie	93,97	95
Vlastný zdroj pitnej vody	názov/výdatnosť	áno	áno
Verejná kanalizácia dažďová	pokrytie v %	20,00	100,00
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	pokrytie v %	86,72	100,00
Rozvodná sieť plynu	pokrytie v %	73,92	80,00
	DSL	áno	áno
pripojenie na sieť internet	EDGE/UMTS/G1/G2/G3/G4	áno	áno
	Wi-Fi	nie	nie
verejný internet	áno/nie	áno	áno
verejný prístupový bod	áno/nie	nie	nie
internetová kaviareň	áno/nie	nie	nie
pokrytie signálom Orange	%	70 %	90 %
pokrytie signálom T-com	%	60 %	90 %
pokrytie signálom O2, 4ka, ...	%	60 %	80 %
verejné studne	počet	nie	nie
pramene pitnej vody	počet/výdatnosť	áno	áno
vodojemy	počet/objem	2/áno	2/áno
skládka TKO	áno/nie	nie	nie
separovaný zber	áno/nie	áno	áno
zberný dvor pre separovaný zber	áno/nie	nie	áno
kompostovisko	áno/nie	nie	áno
cintorín	počet	1	1
dom smútku	počet	1	1

Zdroj: OcÚ Polomka , 2025

Zásobovanie pitnou vodou

Obec Polomka je v súčasnosti zásobovaná pitnou vodou z verejného vodovodu v správe StVS - Brezno. Voda je gravitačne privádzaná do 2 vodojemov. Na privodnom potrubí sú vybudované prerušovacie komory. Voda z vodojemu je cez zásobné potrubie privádzaná gravitačne do rozvodnej siete v obci. Rozvodnú sieť v obci tvoria vodovodné potrubia DN 100 mm. Sieť je čiastočne zokruhovaná. Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností.

Domový fond - vodovod		
typ vodovodu	počet	podiel (%)
v dome - z verejnej siete	998	93,97
v dome - vlastná	9	0,85
mimo domu - z verejnej siete	2	0,19
mimo domu - vlastná	1	0,09
bez prípojky	46	4,33
nezistený	6	0,56
Domy spolu	1062	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 442/2002 Z. z.“). V zmysle §19 ods. 2 písm. a) a b) zákona č. 442/2002 Z. z. mimo súvisle zastavaného územia obce alebo územia určeného na zastavanie sa pásma ochrany vymedzujú zvislými plochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti:
 - a) 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane,
 - b) 3,0 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

V obci Polomka je v súčasnosti vybudovaná delená splašková kanalizácia, ktorá je ukončená v čistiarni odpadových vôd (ďalej ČOV) situovanej na brehu rieky Hron. V miestnej časti Hámor, ktorá nie je

napojená na kanalizáciu, sú odpadové vody zachytávané do žump. Jednotlivé uličné stoky DN 300 - 400 sú vyústené do kmeňovej stoky. Časť kanalizácie, vybudovaná v 90. rokoch 20. storočia, je jednotná (odvádza aj dažďové vody). Vzhľadom na skutočnosť, že kanalizácia je netesná a dochádza k existencii balastných vôd v kanalizácii a tým k hydraulickému preťaženiu jestvujúcej ČOV, navrhuje sa v jej hlavných zberáčoch rekonštrukcia. Pred zaústením do ČOV je vybudovaná na hlavnej stoke odľahčovací komora so zaústením odľahčených vôd do rieky Hron. Odkanalizovanie priemyselnej časti je riešené samostatne. Na dokončenie kanalizácie získala obec 3,23 mil. € z eurofondov (výstavba 2009-2013). Verejnú kanalizáciu prevádzkuje a vlastní obec.

Až 75,63 % domov malo v roku 2021 vybudovaný septik, prípadne žumpu (298 domov). Na domácu ČOV sú napojené 2 domy. Bez kanalizácie je 90 domov. V súčasnosti nie je kanalizácia v obci vybudovaná.

Domový fond - kanalizácia		
typ kanalizácie	počet	podiel (%)
septik, žumpa	55	5,18
prípojka na kanalizačnú sieť	921	86,72
domáca čistička odpadových vôd	5	0,47
bez kanalizácie	76	7,16
nezistený	5	0,47
Domy spolu	1062	
Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021		

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 442/2002 Z. z.“). V zmysle §19 ods. 2 písm. a) a b) zákona č. 442/2002 Z. z. mimo súvisle zastavaného územia obce alebo územia určeného na zastavanie sa pásma ochrany vymedzujú zvislými plochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti:
 - a) 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane,
 - b) 3,0 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.

Elektrická rozvodná sieť

Hlavným napájacím bodom v záujmovom území je elektrická stanica v Brezne, ktorá rozvádza elektrickú energiu po okolitých obciach Horehronia. Linky VVN 220 kV vychádzajúce z tejto rozvodne a transformátorovne majú diaľkový charakter a prepájajú Brezno s ďalšími uzlami elektrickej energie na Slovensku. Linky 110 kVA slúžia pre zásobovanie územia Horehronia elektrickou energiou prostredníctvom staníc 110/22 kV a v riešenom území aj v Polomke v rozvodni 110 / 22 kV.

Riešeným územím prechádzajú hlavné zásobovacie distribučné vedenie a to vzdušné linky VN 22 kV. Z týchto vedení sú prevedené vzdušné 22 kV VN zásobovacie odbočky do obce Polomka. Tieto VN odbočky napájajú vonkajšie stožiarové trafostanice s prevodom 22 kV / 0,4 kV. Trafostanice využívané pre napájanie IBV a HBV v SÚ Polomka sú pri súčasnej potrebe elektrickej energie na úrovni DTS plne vytiažené a ďalší prírastok ich zaťaženia nie je možný, v prvom rade z kapacitného hľadiska a v druhom rade z prevádzkového hľadiska. Dôležitú úlohu tu taktiež zohráva kapacita prenosových možností VN a NN vedení (dĺžky a prierezy jednotlivých vedení a stupeň ich zaťaženia). Z ďalších trafostaníc sú zásobované jednotlivé priemyselné prevádzky, objekty PD a samostatné podnikateľské subjekty, ako aj technicko-komunálna vybavenosť a ich výkonové zaťaženie je premenlivé v závislosti na sezónnom odbere a výrobnom programe.

Sekundárne rozvody NN sú prevedené systémom napätí 400 / 230 V. Rozvody sú prevedené vonkajšími vzdušnými vedeniami NN a to holými vodičmi s prierezom od 4 x 35 + 25 mm² do 4x 70 + 25 mm² ALFe na betónových a drevených podperných bodoch spolu s rozvodom verejného osvetlenia, ktorý je prevedený vodičom 25 mm² ALFe. Svietidlá sú v prevažnej miere výbojkové, osadené buď na podperných bodoch spolu s NN rozvodom, alebo samostatne na oceľových

stožiaroch. Spínanie verejného osvetlenia je centrálné prostredníctvom impulzných káblov cez RVO.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
 - od 1 kV do 35 kV vrátane: 1. pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
 - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m, 3. pre zavesené káblové vedenie 1 m
 - od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
 - od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m
- v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:
 - zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
 - uskládňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
 - vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
 - vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia
- vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na tento účel umožniť prevádzkovateľovi udržiavať voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podporného bodu)
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla:
 - 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
 - 3 m pri napätí nad 110 kV
- v ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:
 - zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažné mechanizmy
 - vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36:
 - s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- v ochrannom pásme elektrickej stanice je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých je ohrozená bezpečnosť osôb, majetku a spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky elektrickej stanice (ÚPD M., 2008).

Zásobovanie plynom

Plynofikácia SÚ Polomka je zrealizovaná prípojkou z VVTL plynovodu DN 200, s prevádzkovým tlakom 64 bar, čo vytvorilo predpoklady pre plynofikáciu obce. Na prípojku je napojená regulačná stanica plynu RS. Z regulačnej stanice plynu zo stupňa VVTL/VTL/STL je vyvedený STL plynovod DN 150. Plynofikácia obce je z regulačného stupňa VTL/STL/NTL vybudovaný v súbehu so vstupnou ulicou, kde sa plynovod rozvetvuje a je uložený po oboch stranách tejto cesty s prierezmi DN 200, 150, 100. Plynofikácia HBV (varenie) je zrealizovaná NTL plynovodom DN 100. Plynofikácia SÚ v podstatnej miere znížila problémy znečisťovania ovzdušia a životného prostredia.

Miestne rozvody sú navrhnuté v celom rozsahu ako NTL. Rozvody sú vedené väčšinou v chodníkoch a cestnom telese miestnych komunikácií, ako pre jestvujúce ulice, tak pre novonavrhované ulice. Navrhnutý materiál novonavrhovaných miestnych rozvodov bude polyetylén IPE. Domové prípojky budú z potrubí DN 25 alebo DN 32. Jednotlivé objekty občianskej vybavenosti a IBV budú napojené prostredníctvom domových plynomerov. Ochranné pásmo VTL plynovodu je 20 m na každú stranu od plynovodu, ochranné pásmo STL plynovodov je 4 m od budov. Pri splnení zvláštnych podmienok je možné túto vzdialenosť znížiť na 2 m.

V súčasnosti obce je zásobovaná zemným plynom.

Domový fond - zásobovanie plynom

plynofikácia	počet	podiel (%)
áno	785	73,92
nie	273	25,71
nezistené	4	0,38
Domy spolu	1062	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Zásobovanie teplom

V riešenom území je vzhľadom na prevažný spôsob využívania územia (bývanie) logicky predurčený aj spôsob zásobovania teplom. Územie je z pohľadu zásobovania teplom riešené kombinovaným spôsobom. Hlavný spôsob zásobovania sú lokálne zdroje tepla na pevné palivo - prevažne na atmosferické spaľovanie drevnej hmoty a zemný plyn. Ďalšie najčastejšie využitie zdroja tepla je elektrické vykurovanie (priamoohrevné, akumulčné). Inými zdrojmi energie sú v zanedbateľnej miere slnečné kolektory (najmä podpora prípravy TUV), propán (najmä technologické účely – varenie). Väčšina objektov má inštalovaný kombinovaný spôsob vykurovania, najčastejšie v kombinácii zdroja tepla kotol na drevo / plynové / elektrické vykurovanie. Uvedené kombinácie sú riešené pre vykurovanie aj pre ohrev TUV.

Najviac bytov v obci Polomka je v súčasnosti vykurovaných prostredníctvom ústredného lokálneho kúrenia. Tento typ vykurovania je využívaný pri rodinných domoch.

Miestny rozhlas

Vedenie miestneho rozhlasu je vedené pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súbežne s telefónnym vedením a vedením NN. Miestny rozhlas v obci je prevedený vzdušne na konzolách. Stožiare sú oceľové (prípadne na stožiaroch elektrického vedenia), do výšky 7.5 m nad zemou. Reprodukory prevažne 12 a 25 W sú rozmiestnené tak, aby nevznikali zázneje. Vedenie je na oboch koncoch chránené proti podpätiu bleskoistkami. Z hľadiska funkčnosti bude plne vyhovovať aj v ďalšom období až do času, pokiaľ odovzdávanie informácií v obci nebude na báze miestnej výmeny informácií z centra na Obecnom úrade.

Televízia

V obci je príjem televízneho signálu Slovenskej televízie zabezpečovaný televíznym prekrývačom DVB a individuálnymi satelitnými prijímačmi. Signál ku koncesionárom sa dostáva na kvalitnej digitálnej úrovni.

Telekomunikácie

Najväčším poskytovateľom telekomunikačných služieb v SR je T - com, ktoré prevádzkujú telekomunikačnú sieť pokrývajúcu celé územie SR. Polomka patrí do mestského telefónneho obvodu MTO Brezno. V obci je v OcÚ umiestnená vzdialená účastnícka jednotka – RSU. RSU je koncentrátor účastníckych vedení, ktorý umožňuje určitému počtu účastníkov vo vzdialených lokalitách využívať vlastnosti materskej digitálnej ústredne. Ochranné pásmo telekomunikačného vedenia a zariadenia DOK a OOK, ktoré vedie aj katastrálnym územím Polomky je stanovené o šírke 2 m (1 m od osi vedenia na obe strany). Miestna telefónna sieť je vedená zemou a čiastočne vzduchom. Miestna telefónna sieť je budovaná ako jednostupňová – pomocou účastníckych rozvádzačov – ÚR. Momentálne je v celej obci realizovaná optická sieť od Telekomu, ktorá je natiahnutá zemou a len v niektorých úsekoch vzduchom.

Mobilní operátori telekomunikačných systémov T-com, Orange, 4ka a O2 Telefonica Slovensko má stav pokrytia v danej oblasti jedine pre služby siete GSM/GPRS ešte prostredníctvom technológie prvej generácie (1G) s využívaním systémov AMPS, TACS a čiastočne druhej generácie (2G a 3G) v centrálnej časti obce. Rýchly internet, systém EDGE/Super Speed (2,5G), resp. nadstavba (3G, 4G a 5 G) (4G siete dosahujú priemernú rýchlosť sťahovania okolo 20 Mbps a rýchlosť nahrávania okolo 10 Mbps, 5G siete sľubujú až desaťnásobné zrýchlenie, s teoretickou maximálnou rýchlosťou sťahovania až 20 Gbps a rýchlosťou nahrávania až 10 Gbps.). Pripojenie cez optickú linku priamo ku účastníkom telekomunikačných služieb u všetkých mobilných operátorov je pre riešené územie v súčasnom období

nedostupná. Dátové služby sú poskytované prostredníctvom Verejnej dátovej siete (VDS) T - com. Najbližší prípojný terminál dátových služieb je v Brezne. Nové trasy miestnych telekomunikačných káblov pre rozvojové lokality je potrebné viesť po oboch stranách obslužných komunikácií v koridoroch pre inžinierske siete v zmysle platných STN. Body napojenia pre telefónne prípojky novej bytovej výstavby a občianskej vybavenosti budú určené v podmienkach pri začatí územného konania pre konkrétnu lokalitu. Telefónna ústredňa má kapacitu na rozšírenie počtu účastníkov v novej IBV, v novej občianskej vybavenosti a v novej výrobe.

Pošta – V obci sa nachádza prevádzka Slovenskej pošty.

Ochranné pásma

ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Verejné osvetlenie

V súčasnosti sú všetky ulice pokryté rozvodmi verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami. Systém verejného osvetlenia bol zrekonštruovaný v roku 2024 úspornými LED svietidlami. Pre osvetlenie ulíc v navrhovaných rozvojových lokalitách sa počíta s vybudovaním verejného osvetlenia. Káblový rozvod medzi svietidlami bude uložený v zemi vo výkope, súbežne s vedeniami NN. Pri križovaní vedenia s komunikáciami alebo inými podzemnými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Sieť verejného osvetlenia bude riešená s použitím moderných energeticky úsporných zdrojov svetla. Osvetlenie sa bude ovládať automaticky pomocou fotobunky alebo istiacimi hodinami

Ochrana pred povodňami a správa povodí

Pre zabezpečenie tejto požiadavky je nevyhnutné dodržať nasledovné zásady: pôdny kryt chrániť pred vodnou eróziou uplatnením protierózných pôdoochranných a lesotechnických opatrení, zabezpečiť realizáciu povrchových protierózných priekop zachytávajúcich príválové vody, zabezpečiť koryto vodného toku proti zosunom pôdy, zvýšiť úroveň starostlivosti o odvádzanie dažďových vôd z územia obce, neupravené úseky vodných tokov riešiť s cieľom ochrany intravilánu pred veľkými vodami na Q100 a orné pôdy pre Q20, pretože náhodilé zaplavenie je ekologicko-produkčne žiaduce, pri výstavbe je potrebné zachovať ochranné pásma pozdĺž tokov 5 m od brehovej čiar, zriaďovanie ochranných pásiem je právne zabezpečené zákonom o vodách č. 364/2004 Z.z. (v znení č. 587/2004 Z. z., 230/2005 Z. z., 479/2005 Z. z., 532/2005 Z. z., 359/2007 Z. z., 514/2008 Z. z., 515/2008 Z. z., 384/2009 Z. z., 134/2010 Z. z., 556/2010 Z. z., 258/2011 Z. z., 408/2011 Z. z., 306/2012 Z. z., 321/2012 Z. z.(nepriamo), 180/2013 Z. z., 35/2014 Z. z., 409/2014 Z. z., 262/2015 Z. z., 303/2016 Z. z., 277/2017 Z. z., 51/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 284/2018 Z. z., 305/2018 Z. z., 74/2020 Z. z., 516/2021 Z. z., 253/2022 Z. z., 517/2022 Z. z., 74/2023 Z. z., 272/2023 Z. z., 525/2023 Z. z., 277/2024 Z. z., 26/2025 Z. z., **263/2025 Z. z.**). Pri jednotlivých úpravách tokov sa navrhuje v rámci riešenia zachovať prírodný charakter koryta a brehových porastov so snahou zabezpečenia funkčnosti a skvalitnenia životného prostredia. Na toku je potrebné zabezpečiť pravidelné odstraňovanie nánosov, opravy poškodených brehov a ošetrovanie brehových porastov.

Katastrálne územie Polomka z hydrologického hľadiska spadá do povodia rieky Hron pretekajúci obcou. V zmysle vyhlášky MŽP SR č. 211/2005, ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov je zaradený medzi vodohospodársky významné vodné toky. Na tomto toku nie sú vybudované protipovodňové opatrenia.

Ochranné pásma

- obojstranné ochranné pásmo pobrežných pozemkov v zmysle ustanovení §49 zákona č. 364/2004 o vodách: **10 m** od vzdušnej päty, respektíve brehovej čiar miestnych tokov z dôvodov vykonávania činnosti správcu toku. Do tohto územia nie je možné umiestňovať technickú infraštruktúru, žiadame pevné stavby ani súvislú vzrastlú zeleň. Toto územie nie je možné poľnohospodársky obhospodarovat'. Musí byť zachovaný prístup mechanizácie správcu vodného toku a povodia k pobrežným pozemkom z dôvodu údržby a kontroly. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodným tokom musia byť riešené podľa STN 73 6822 – Križovanie a súbehy vedení s vodnými tokmi a akékoľvek stavebné aktivity v ochrannom pásme tokov musia byť prerokované so správcou toku a povodia.

Pri návrhu investícií je potrebné rešpektovať ustanovenia § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. vodách a vyhlášky č. 211/2005 Z. z.. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené podľa STN 73 6822 „Križovania a súbehy vedení s vodnými tokmi“.

Civilná ochrana obyvateľstva

V obci v súčasnosti nie sú vybudované nijaké väčšie špeciálne zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Väčšia časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory slúžia pre ukrytie obyvateľstva. V rámci navrhovaných rozvojových plôch určených pre obytnú výstavbu sa ukrytie obyvateľstva bude riešiť v pivničných priestoroch obytných objektov, príp. zariadení občianskej vybavenosti.

Požiarna ochrana

Stálu hasičskú službu zabezpečuje hasičský zbor v Závadke nad Hronom. V záujme ochrany majetku obyvateľov obce je prvoradá rešpektovať požiadavky protipožiarnej bezpečnosti vyplývajúce z platných predpisov na úseku ochrany pred požiarom podľa § 4 písm. q/ zákona NR SR číslo 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov a § 37 ods. l, písm. b/ vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky číslo 121/2002 Z.z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov Požiaru vodu zabezpečovať z existujúcich a navrhovaných hydrantov verejného vodovodu a odberom povrchovej vody z miestnych tokov. Na trasách navrhovaného verejného vodovodu budú osadené nadzemné resp. podzemné požiarne hydranty, rozmiestnenie podľa príslušnej STN. Podrobnosti pre zabezpečenie požiarnej vody stanovuje STN 92 0400 a vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 699/2004 Zb.z. V obci je vybudovaná hasičská zbrojnica a funguje dobrovoľný hasičský zbor.

Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť, ktorá je navrhnutá na krytie požiarnej potreby a Q_{max} . Odberné miesta budú zriadené a označené aj v navrhovaných rozvojových lokalitách, v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov. Pre zabezpečenie požadovanej dostupnosti z hľadiska výkonu požiarnej zásahov sú navrhované komunikácie v nových rozvojových lokalitách riešené zväčša ako priebežné. Pri zmene funkčného využívania územia je potrebné riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom (v znení č. 438/2002 Z. z., 215/2004 Z. z., 347/2004 Z. z., 562/2005 Z. z., 519/2007 Z. z., 445/2008 Z. z., 199/2009 Z. z., 400/2011 Z. z., 37/2014 Z. z., 129/2015 Z. z., 177/2018 Z. z., 73/2020 Z. z., **26/2025 Z. z.**), s vyhláškou č. 288/2000 Z. z. a s predpismi platnými v čase realizácie jednotlivých stavieb.

Cintoríny

Pochovávanie na území obce sa realizuje len na cintoríne. V obci Polomka sa územie akceptuje ako jeden pochovávacie obvod. Nachádza sa tu 1 cintorín. V areáli cintorína v obci sa nachádza aj dom smútku. Pri cintoríne je umiestnený VOK na zber odpadu z cintorína. V cintoríne sa odporúča realizovať rekonštrukcia a dostavba chodníkov. Obec neplánuje rozšírenie plochy cintorína, ale plánuje opravu a údržbu areálu a oplotenia cintorína.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo cintorína (pohrebiska) v zmysle Zákona č. 470/2005 Z. z. o pohrebníctve a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov – 50 m – v ochrannom pásme sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy – šírka ochranného pásma pohrebiska 50 m sa nevyžaduje pre pohrebiská zriadené pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 470/2005 Z. z. t.j. pred 1.11.2005.

2.4. DOPRAVA

Modernizáciou a rozvojom dopravnej infraštruktúry v obci a jej okolí dochádza k vytváraniu vhodných podmienok na kvalitný život jej obyvateľov. Rovnako vzrastajú možnosti na príliv investícií, ktoré si nevyhnutne vyžadujú kvalitnú cestnú sieť. Z hľadiska environmentálneho dochádza prvotne k negatívnym účinkom (napr. záber pôdy), druhotne však, po jej uvedení do prevádzky, prispieva k znižovaniu negatívnych vplyvov dopravy na životné prostredie. Kvalitnejšie technické parametre ciest prispievajú k plynulosti dopravy, tie isté úseky sú prekonávané za kratší čas, čím sa skracuje jazdná doba. Cestný a železničný dopravný systém sprostredkúva dopravné vzťahy, ktoré svojou úrovňou a dopravným významom presahujú sídelnú úroveň. Priemet týchto dopravných vzťahov do územia možno hodnotiť z pohľadu väzieb širšieho územia k sídlu.

Riešené územie obce Polomka je z hľadiska širších vzťahov na nadradenú komunikačnú sieť napojené cestou I. triedy číslo 66, ktorá prechádza sídlom a tvorí výraznú územnú bariéru. Riešené územie je napojené priamo na železničnú sieť SR.

Komunikačná sieť

Základ komunikačnej siete v riešenom území aj v návrhovom období bude tvoriť prietah cesty I/66, vo funkcii zbernej komunikácie. Jej trasovanie priamo cez sídlo nepriaznivo vplyva na obyvateľov z hľadiska negatívnych dopadov hluku z dopravy a taktiež tvorí významnú bariéru medzi dvomi časťami sídla, ktoré vytvorila svojim vedením. V návrhovom období je potrebné uvažovať s organizačnými opatreniami na tejto komunikácii - napr. obmedzenie rýchlosti, doznačenie prechodov pre chodcov so svetelnou signalizáciou, nakoľko obchvatová komunikácia je riešená len vo výhlade. Návrh kategórie vychádza z priestorových možností v kategórii MZ 9/60. Komunikačnú sieť dopĺňajú obslužné resp. účelové komunikácie. V staršej časti zástavby sú komunikácie šírky 3,0 - 5,0 m, kde sa ponecháva ich šírka vo funkcii ukludnených ulíc. V novej zástavbe IBV sú obslužné komunikácie vybudované s mestskou úpravou v zmysle STN 736110, šírka komunikácií je 6,0 resp. 7,0 m, čo predstavuje kategóriu MO 8/40. Obslužné komunikácie sa v prevažnej miere kolmo napájajú na prietah cesty I/66. Medzi dôležité miestne komunikácie patria obslužné komunikácie, ktoré v súčasnosti vedú od zbernej komunikácie cez zástavbu a to SNP, Komenského a Štúrova. Ďalšou dôležitou komunikáciou je nová prístupová komunikácia k areálu družstva, ktorá je najzaťaženejšia v sezóne zberových prác. Ďalšia významná komunikácia je prístupová komunikácia k priemyselnej zóne, ktorá sa napája priamo na zbernú komunikáciu I/66.

Hromadná autobusová doprava

Hromadnú prepravu osôb zabezpečuje SAD Zvolen svojimi regionálnymi autobusovými linkami. Obsluhu riešeného územia autobusovou hromadnou dopravou dopĺňujú aj medziregionálne linky, ktoré majú v riešenom území zastávku. V sídle sú umiestnené autobusové zastávky na ceste I/66, ktoré sú vybavené zastávkovými pruhmi, ktoré sa navrhujú na vybudovanie v zmysle STN, tj. samostatné zastávkové pruhy mimo komunikačnej siete. Pri areáli priemyselného areálu je taktiež umiestnená autobusová zastávka, ktorú je potrebné rekonštruovať a upraviť pre zabezpečenie bezpečnosti a bezkolíznosti pohybu peších a automobilovej dopravy.

Železničná doprava

Riešené územie je priamo napojené na železničnú sieť. Najbližšia železničná zastávka je priamo v obci. Železničná stanica sa nachádza na ulici SNP. Územím prechádza železničná trať č.172 Banská Bystrica – Červená Skala. Prechádza južnou časťou obce.

Pešia doprava

V riešenom území je pomerne dobre vybudovaný systém peších komunikácií. Obojstranný chodník je vybudovaný pozdĺž cesty I/66 takmer v celom prietahu sídlom. Taktiež v časti sídla so zástavbou IBV sú vybudované chodníky pozdĺž obslužných komunikácií a taktiež samostatné pešie trasy medzi zdrojmi a cieľmi pešieho pohybu. V časti s novou zástavbou IBV sú vybudované minimálne jednostranné chodníky vedľa obslužných komunikácií. Horšia situácia je v staršej zástavbe IBV, kde nie sú vybudované chodníky aj s ohľadom na stiesnené pomery v území. Doporučuje sa dobudovať chodníky v jestvujúcej zástavbe pozdĺž obslužných komunikácií so šírkou 1,0 m. V novo navrhovanej zástavbe sa navrhuje vybudovať minimálne jednostranné resp. obojstranné chodníky pozdĺž obslužných komunikácií. Šírka chodníkov je navrhnutá min 1,0 m. Pre zabezpečenie pohybu peších medzi hlavnými zdrojmi a cieľmi, navrhujeme vybudovať samostatné pešie trasy a priestranstvá pre rozptyl peších v centre aj v novo navrhovanej zástavbe sídla. Systém peších komunikácií dopĺňajú pešie turistické trasy po poľných a lesných cestách v celom katastrálnom území.

Statická doprava

Odstavovanie a garážovanie vozidiel v sídle je riešené rozdielne podľa druhu zástavby. V časti s rodinnými domami je riešené individuálne na pozemkoch rodinných domov, v centrálnej časti obce sú vybudované parkoviská pri obecnom úrade, pri Základnej škole, pri pekárni a odstavné státiá pozdĺž obslužných komunikácií. Návrh rieši odstavovanie a garážovanie vozidiel v lokalitách so zástavbou rodinnými domami individuálne na pozemkoch rodinných domov.

Cyklotrasy a cyklokomunikácie

V katastri obce sú vyznačené cyklotrasy, ktoré sú súčasťou regionálnych cyklotrás. Trasy je možné pozrieť na stránke www.mountainbiking.sk. Odporúča sa vybudovanie cyklokomunikácie v katastri obce ako súčasť budúcej horehronskej cyklokomunikácie a pripravuje sa rozšírenie cyklotrás.

Vodná doprava

V riešenom území nie sú vytvorené podmienky pre existenciu vodnej dopravy.

Letecká doprava

Najbližšie letisko je na Sliač (toho času bez civilnej dopravy) a v meste Poprad.

2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (v znení č. r1/c48/2003 Z. z., 525/2003 Z. z., 205/2004 Z. z., 364/2004 Z. z., 587/2004 Z. z., 15/2005 Z. z., 479/2005 Z. z., 24/2006 Z. z., 359/2007 Z. z., 454/2007 Z. z., 515/2008 Z. z., 117/2010 Z. z., 145/2010 Z. z., 408/2011 Z. z., 180/2013 Z. z., 207/2013 Z. z., 311/2013 Z. z., 506/2013 Z. z., 35/2014 Z. z., 198/2014 Z. z., 314/2014 Z. z., 324/2014 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 240/2017 Z. z., 177/2018 Z. z., 284/2018 Z. z., 310/2018 Z. z., 150/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 356/2019 Z. z., 356/2019 Z. z., 74/2020 Z. z., 6/2022 Z. z., 377/2022 Z. z., 272/2023 Z. z., 127/2024 Z. z., 202/2024 Z. z., 350/2024 Z. z., 335/2024 Z. z., 26/2025 Z. z. 81/2025 Z. z., **143/2025 Z. z.**) legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Katastrálne územie obce Polomka tvorí z hľadiska prírodných hodnôt a ekologickej stability krajiny tri zhruba homogénne pásma. Prvým je pásmo ornej pôdy, vodné plochy a menšie lesné spoločenstvá a pásmo obytnej zóny obce.

Obec v hierarchii predstavuje najnižší, ale základný prvok ochrany prírody. Potreba naplňovať enviromentálne ciele vyplýva aj zo samotnej alokácie obce. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení n. predpisov legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Štruktúra krajiny

Hodnotené územie a jeho blízke okolie sa skladá z 17 prvkov, ktoré sú zoskupené podľa prevládajúcich aktivít do 6 skupín. Ide o nasledujúce prvky:

1. Dopravné a priemyselné plochy a vedenia

cesty I., II., III. triedy, miestne komunikácie
železničná trať,
priemyselné areály a objekty služieb,
nadmerné a podzemné vedenia,
energiovody a produktovody.

2. Urbanizované plochy

kompaktná sídelná zástavba,
vidiecke kompaktné a rozptýlené osídlenie,

3. Poľnohospodárske kultúry a orná pôda

veľkoplošné / maloplošné oráčiny,
trvalé trávnaté porasty (lúky a pasienky),
záhrady, sady.

4. Vegetačné štruktúrne prvky

nelesná stromová a krovinná vegetácia,
líniová brehová vegetácia a sprievodná vegetácia ciest,
trávne a ruderalné spoločenstvá,
remízky,
lesné porasty.

5. Vodné prvky

stále vodné toky s prirodzeným korytom,
stále vodné toky s upraveným korytom,

Lokality NATURA 2000

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát,

ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii. Základom pre vytvorenie sústavy Natura 2000 sú dve právne normy EÚ:

smernica Rady Európskych spoločenstiev č. **79/409/EHS** o ochrane voľne žijúcich vtákov (známa tiež ako smernica o vtákoch - Birds Directive);

smernica Rady Európskych spoločenstiev č. **92/43/EHS** o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (známa tiež ako smernica o biotopoch - Habitats Directive).

Sústavu NATURA 2000 tvoria teda 2 typy území:

osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA) - vyhlasované na základe smernice o vtákoch - v národnej legislatíve: chránené vtáčí územia;

osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) - vyhlasované na základe smernice o biotopoch - v národnej legislatíve: územia európskeho významu - pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

Tieto dve smernice predstavujú doposiaľ najkomplexnejšiu právnu normu na ochranu prírody vo svete.

V obci je lokalita NATURA 2000.

V katastrálnom území obce Polomka platí I. a II. stupeň osobitnej ochrany podľa § 13 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Názov : Stolica

Kód územia : SKUEV0203

Kraj : KOŠICKÝ KRAJ

Rozloha : 2811,99 ha

Správca územia : NP Muránska planina

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany

6230* Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte, 7120 Degradované vrchoviská schopné prirodzenej obnovy, 7140 Prechodné rašeliniská a trasoviská, 8110 Silikátové skalné sutiny v montánnom až alpínskom stupni, 9110 Kyslomilné bukové lesy, 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy, 9140 Javorovo-bukové horské lesy, 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy, 9410 Horské smrekové lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany

kunka žltobruchá *Bombina variegata*, rys ostrovid *Lynx lynx*, medveď hnedý **Ursus arctos*, vlk dravý **Canis lupus*

Navrhované menežmentové opatrenia

Zvyšovanie rubnej doby, Predlžovanie obnovnej doby, Jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy (výberkový hosp. spôsob), Šetrné spôsoby sústredovania drevnej hmoty (kone, lanovky, ...), Ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinelo stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny), Zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy, Optimalizovať ekologické podmienky v bylinnej etáži (napr. presvetlenie znižovaním zápoja) z dôvodu chránených alebo ohrozených druhov rastlín, Extenzívne prepásanie hovädzím dobytkom (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka), Kombinovaná pastva a kosenie (napr. jarné kosenie s následným prepásaním územia), Kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne, Odstraňovanie zámerne vysadených drevín, Ponechávanie mokradí, rašelinísk a statických vodných plôch bez výsadby drevín, Zabezpečenie vhodných pobytových podmienok bioty, Úprava a budovanie nových hniezd a hniezdnych biotopov vtáctva, Ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky, Umiestnenie a výstavba lavičiek, mostíkov, chodníkov, povalových chodníkov a pod., Usmerňovanie návštevnosti územia

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území

Lomy a ťažba ostatného stavebného kameňa a nerudných surovín (vrátane pieskov), Ťažobné a geotermálne vrty, stavby na spracovanie a ukladanie jadrového odpadu, Veterné elektrárne, Telekomunikačné stožiare a transformačné stanice, Ťažba ostatných nerastov, Športové areály, Lyžiarske vleky, Lyžiarske zjazdové trate, Zasnežovanie lyžiarskych tratí

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia

Ťažba ostatných nerastov, Skládky odpadu, Stavby na spracovanie a ukladanie jadrového odpadu (30.11.2015, www.sopsr.sk).

Názov : Muránska planina

Kód územia : SKUEV0225

Kraj : BANSKOBYSTRICKÝ KRAJ

Rozloha : 20257,37 ha

Správca územia : NP Muránska planina

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany

91E0* Lužné vrbovo-topolové a jelšové lesy, 3150 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a /alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition, 4070* Kosodrevina, 5130 Porasty borievky obyčajnej, 6110* Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázičných substrátoch zväzu Alysso-Sedion albi, 6170 Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty, 6190 Dealpínske travinnobylinné porasty, 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápnom podloží (*dôležité stanovišťa Orchideaceae), 6230* Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte, 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa, 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky, 6520 Horské kosné lúky, 7110* Aktívne vrchoviská, 7140 Prechodné rašeliniská a trasoviská, 7220* Penovcové prameniská, 7230 Slatiny s vysokým obsahom báz, 8160* Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa, 8210 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, 8220 Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary, 9110 Kyslomilné bukové lesy, 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy, 9140 Javorovo-bukové horské lesy, 9150 Vápnomilné bukové lesy, 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy, 9410 Horské smrekové lesy, 40A0* Xerothermné kroviny, 91D0* Brezové, borovicové a smrekové lesy na rašeliniskách, 91H0* Teplomilné panónske dubové lesy, 91Q0 Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany

plocháč červený *Cucujus cinnaberinus*, kunka žltobruchá *Bombina variegata*, mlok karpatský *Triturus montandoni*, vydra riečna *Lutra lutra*, fúzač alpský *Rosalia alpina*, rys ostrovid *Lynx lynx*, bystruška potočná *Carabus variolosus*, ohniváček veľký *Lycaena dispar*, spriadač kostihojový *Callimorpha quadripunctaria*, podkovár malý *Rhinolophus hipposideros*, netopier veľkouchý *Myotis bechsteini*, uchaňa čierna *Barbastella barbastellus*, netopier obyčajný *Myotis myotis*, medveď hnedý *Ursus arctos*, netopier brvitý *Myotis emarginatus*, podkovár veľký *Rhinolophus ferrumequinum*, poniklec prostredný *Pulsatilla subslavica*, syseľ pasienkový *Spermophilus citellus*, vlk dravý *Canis lupus*, črievičník papučkový *Cypripedium calceolus*, zvonček hrubokoreňový *Campanula serrata*, poniklec slovenský *Pulsatilla slavica*, hraboš tatranský *Microtus tatricus*, netopier pobrežný *Myotis dasycneme*, kováčik fialový *Limoniscus violaceus*, netopier ostrouchý *Myotis blythi*, lietavec sťahovavý *Miniopterus schreibersii*, lykovec murársky *Daphne arbuscula*, kyjanôčka zelená *Buxbaumia viridis*, zvonovec ľaliolistý *Adenophora lilifolia*, fúzač karpatský *Pseudogaurontia excellens*, podkovár južný *Rhinolophus euryale*, kobylka štysova *Isophya stysi*

Navrhované menežmentové opatrenia

Obnova zdroja potravy (zarybňovanie), Zvyšovanie rubnej doby, Predlžovanie obnovnej doby, Jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy (výberkový hosp. spôsob), Šetrné spôsoby sústredzovania drevnej hmoty (kone, lanovky, ...), Ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinelé stojácich stromov, skupiny stromov a ležaniny), Zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov, Eliminovať zastúpenie nepôvodných druhov drevín tak aby sa zabránilo ich šíreniu na ďalšie lokality, Optimalizovať ekologické podmienky v bylinnej etáži (napr. presvetlenie znižovaním zápoja) z dôvodu chránených alebo ohrozených druhov rastlín, Špeciálny manažment poľnohospodárskych plôch z titulu ochrany živočíšnych druhov (chrpák, drop a drobné pernaté vtáctvo, alebo cicavce), Extenzívne prepásanie ovcami (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka), Extenzívne prepásanie hovädzím dobytkom (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka), Extenzívne prepásanie koňmi (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka), Pravidelné pasenie pri dodržaní max. zaťaženia VDJ na ha s častým prekladaním košiarov a vykášaním burín a nedopaskov, Stráženie (napríklad hniezd dravcov), Kombinovaná pastva a kosenie (napr. jarné kosenie s následným prepášaním územia), Kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne, Kosenie a následné odstránenie biomasy 2 x ročne, Odstraňovanie inváznych druhov rastlín, Odstraňovanie zámerne vysadených drevín, Ponechávanie mokradí, rašelinísk a statických vodných plôch bez výsadby drevín, Úprava a budovanie nových hniezd a hniezdnych biotopov vtáctva, Ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky, Udržovanie zimovísk obojživelníkov a priaznivého stavu migračných zón k lokalitám reprodukcie a k niektorým typom letných stanovišť, Údržba vletových otvorov pre netopiere v starých banských dielach, Elimináciu vplyvu nepôvodných druhov na pôvodnú faunu, Pestovanie chránených druhov ex situ a posilňovanie populácií druhu v území (dosievanie), resp. transfer druhov, Revitalizácia starých zátŕaží (napríklad opustené ťažbové priestory, odkaliská, haldy, výsypky, odvaly, skládky), Revitalizácia spustnutých plôch, rumovísk a nepoužívaných ciest, Umiestnenie a výstavba lavičiek, mostíkov, chodníkov, povalových chodníkov a pod., Usmerňovanie návštevnosti územia, Odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny, Spaľovanie biomasy (napr. trstiny počas zimných mesiacov), Oplotenie chráneného územia.

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území

Ťažba a úprava rudných surovín, Povrchové lomy vápencové, dolomitové, Ťažba ostatných nerastov, Banské stavby a ťažobné zariadenia, Diaľkové rozvody elektriny, Lyžiarske vleky, Lyžiarske zjazdové trate, Zasnežovanie lyžiarskych tratí, Jazda na snežných skútroch, Lomy a ťažba ostatného stavebného kameňa a nerudných surovín (vrátane pieskov), Ťažba a úprava uhlia, lignitu a bituminóznych hornín, Vzletové dráhy, pristávacie dráhy a rolovacie dráhy letísk, Malé vodné elektrárne, Veterné elektrárne, Osvetlenie bežeckých tratí, lyžiarskych tratí a športových areálov mimo uzavretých stavieb, Diaľkové ropovody a plynovody, rozvody vody alebo pary, Stožiare elektrických vedení, transformačné stanice, Golfové ihriská, Ostatné budovy na bývanie (detské domovy, študentské domovy, domovy dôchodcov a útulky pre bezdomovcov a pod.)

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia

Rozširovanie vetkých nepôvodných druhov živočíchov, Farmy na chov zvierat - zariadenie, v ktorom sa chová viac ako 100 jedincov zvierat na komerčné účely (s výnimkou hospodárskych zvierat), Ťažba a úprava rudných surovín, Ťažba ostatných nerastov, Banské stavby a ťažobné zariadenia, Tepelné, vodné, jadrové alebo iné elektrárne a energetické zariadenia, Spaľovne odpadu, Skládky odpadu, Diaľnice (20.12.2015, <http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&sec=5&kod=SKUEV0225>).

Názov Nízke Tatry

Kód územia SKCHVU018

Kraj Banskobystrický

Správca územia NP Nízke Tatry

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území

Hotely a motely, Nemocnice, zdravotnícke a sociálne zariadenia, Zmeny rekreačných objektov na poľnohospodárske, Ostatné budovy pre kultúru a verejnú zábavu, Výrub drevín brehových porastov (žiadateľ nie je správcou vodného toku), nad 50 m dĺžky, Výrub krov, nad 500 m², Výrub stromov, nad 80 stromov, Zvýšenie prepravnej kapacity dopravných zariadení (vleky, lanovky) o minimálne 20 %, Zvýšenie ubytovacích kapacít v rekreačných zariadeniach, Zmeny obytných objektov na priemyselné, Zmeny obytných objektov na rekreačné, Zmeny obytných objektov na poľnohospodárske, Zmeny poľnohospodárskych objektov na priemyselné, Likvidácia brehových porastov holorubným spôsobom (oprávnenie správcu toku), nad 100 m dĺžky, Zmeny poľnohospodárskych objektov na obytné, Výrub stromov na pasienkoch s plochou väčšou ako 5 ha (okrem náletu do 20 rokov veku, alebo obvodu do 20 cm), nad 1000 stromov, Zmeny rekreačných objektov na priemyselné, Zmeny rekreačných objektov na obytné, Oplotovanie pozemkov okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice, Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery, Vykonávanie činnosti meniacej stav mokrade alebo koryto vodného toku, najmä ich úpravu, zasypanie, odvodňovanie, ťažba trstia, rašeliny, bahna a riečného materiálu okrem vykonávania týchto činností v koryte vodného toku jeho správcou, Ostatné nebytové budovy (nápravné zariadenia, kasárne a pod.), Krematóriá, Kaplnky a kostoly, Len veľkokapacitné poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale, Rodinné domy, Zmeny poľnohospodárskych objektov na rekreačné (napr. senníky na chaty a pod.), Garáže a kryté parkoviská nad 10 parkovacích miest, Ostatné budovy na bývanie (detské domovy, študentské domovy, domovy dôchodcov a útluky pre bezdomovcov a pod.), Penzióny a chaty s kapacitou nad 20 lôžok, Všetky penzióny a chaty, Kempingy, Ostatné administratívne, správne budovy nesúvisiace s obhospodarovaním pozemkov, Budovy pre maloobchod a drobné služby, Budovy pre veľkoobchod Autoservisy, Čerpacie stanice, Dopravné a telekomunikačné budovy, Údržba brehových porastov (oprávnenie správcu toku), nad 1000 m dĺžky, Hangáre a depá, Parky (prímestské, rekreačné a pod.), Priemyselné budovy a sklady, Priemyselné nádrže a silá, Skladovacie plochy všetky, Amfiteátre, Budovy pre školstvo a na vzdelávanie, Všetky poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale, Zriadiť poľovnícke zariadenie – zvernica, Zriadiť poľovnícke zariadenie – posed, soľník, krmelec, senník, Umiestnenie, výsadba a zloženie nepôvodných druhov drevín mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady, bez limitu, Likvidácia drevín z dôvodu revitalizácie pasienkov, nad 1 ha, Stanice (autobusové, železničné), Rozširovanie všetkých nepôvodných druhov živočíchov, Športové areály, Kryté budovy pre šport, Skokanské mostíky, Lyžiarske zjazdové trate, Zasnežovanie lyžiarskych tratí Rozširovanie invázných druhov rastlín uvedených v prílohe č. 2 vyhlášky, Používanie chemických látok spojených s úpravou vlastností snehu na ploche do 2 ha, Rozširovanie nepôvodných druhov živočíchov (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky), Stožiare elektrických vedení, transformačné stanice, Výkon poľovníčieho práva - zber vajec pernatej zveri, Zriadiť rybochovné zariadenie, Oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice, Let lietadlom alebo lietajúcim športovým zariadením, najmä klzákom, ktorých výška letu je menšia ako 300 m nad najvyššou prekážkou v okruhu 600 m od lietadla alebo lietajúceho športového zariadenia, Pohyb mimo vyznačených chodníkov v lesnom vegetačnom stupni (okrem vlastníka), Pohyb mimo vyznačených chodníkov v alpínskom vegetačnom stupni, Rozširovanie nepôvodných druhov rastlín (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 2 a 3 vyhlášky), Melioračné sústavy, Mosty, nadjazdy, tunely, nadchody a podchody na cestách I. až III. triedy, Malé vodné elektrárne, Lyžiarske vleky, Umiestnenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia, Cesty I. až III. triedy, Účelové komunikácie, Nekryté športové ihriská, Železničné, lanové a iné dráhy, Televízne káblové rozvody, Diaľkové ropovody a plynovody, rozvody vody alebo pary, Diaľkové telekomunikačné siete a vedenia, Miestne telekomunikačné siete a vedenia (okrem domových prípojk), Telekomunikačné stožiare a transformačné stanice, Diaľkové rozvody elektriny, Miestne rozvody elektriny (okrem domových , prípojk), Golfové ihriská, Nekryté parkoviská a odstavné plochy, Použitie zariadení spôsobujúcich svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukováná hudba mimo uzavretých stavieb, Automobilové, motocyklové a cyklistické dráhy, Používanie chemických látok spojených s úpravou vlastností snehu na ploche 2 ha a viac, Umiestnenie, výsadba a zloženie pôvodných druhov drevín mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady, nad 0,5 ha, Bytové domy, Zábavné parky Budovanie a vyznačenie mototrás, Osvetlenie bežeckých tratí, lyžiarskych tratí a športových areálov mimo uzavretých stavieb, Sklady odpadu, Stavby hutníckeho, chemického, farmaceutického, petrochemického, strojárkeho, stavebného, papierenského, drevospracujúceho a iného priemyslu, Stavby na spracovanie a ukladanie jadrového odpadu, Spalovne odpadu, Hospodársky odber vody, Jazda na snežných skútroch, Zoologické a botanické záhrady, Tepelné, vodné, jadrové alebo iné elektrárne a energetické zariadenia, Výstavba vodných nádrží pre zasnežovanie, Vypaľovanie stariny, Vypúšťanie odpadových vôd a osobitných vôd do povrchových vôd poškodzujúce ukazovatele vody vhodnej pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb, Povrchové lomy vápencové, dolomitové, Lomy a ťažba ostatného stavebného kameňa a nerudných surovín (vrátane pieskov), Diaľnice, Úpravy tokov, priehrad, rybníkov a ochranných hrádzí, Umiestnenie zariadenia na vodnom toku alebo inej vodnej ploche nesúziacej plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela, Umiestnenie vodného diela

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia

Zmeny rekreačných objektov na priemyselné - do 50 m, Sklady odpadu - do 500 m, Ťažba a úprava rudných surovín - do 500, Rozširovanie nepôvodných druhov rastlín (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky a druhov rastlín uvedených v prílohe č.2) - Rastliny I. a II. kategórii Zoznamu nepôvodných, invázných a expanzívnych - bez limitu, Rozširovanie nepôvodných druhov rastlín (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky a druhov rastlín uvedených v prílohe č.2) - Rastliny I. a II. kategórii Zoznamu nepôvodných, invázných a expanzívnych - bez limitu, Zmeny obytných objektov na priemyselné - do 50 m, Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery - do 100 m, Zmeny rekreačných objektov na poľnohospodárske - do 50 m, Stavby hutníckeho, chemického, farmaceutického, petrochemického, strojárkeho, stavebného, papierenského, drevospracujúceho al. iného priemyslu - do 1 000 m, Stavby na spracovanie a ukladanie jadrového odpadu - do 1 000 m, Povrchové malé vápencové a dolomitové lomy ak ide o ťažbu odstrelom - do 50 m, Zmena v užívaní stavby, ktorá spočíva v podstatnom zvýšení alebo rozšírení výroby alebo činnosti, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie ľudí alebo životné prostredie - do 200 m, Melioračné sústavy - do 100 m, Diaľnice - do 200 m, Automobilové a motocyklové dráhy - do 200 m, Rozširovanie invázných druhov rastlín uvedených v prílohe č.2 vyhlášky - bez limitu, Rozširovanie invázných druhov rastlín uvedených v prílohe č.2 vyhlášky - bez limitu, Tepelné, vodné, jadrové alebo iné elektrárne a energetické zariadenia - do 1 000 m, Rozširovanie nepôvodných druhov rastlín (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky a druhov rastlín uvedených v prílohe č.2) - Rastliny ostatných kategórií - do 2000 m, Rozširovanie nepôvodných druhov živočíchov (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky) - do 1000 m , Rozširovanie vetkových nepôvodných druhov živočíchov - do 2000 m.

Zakázané činnosti v CHVÚ:

- odstraňovanie alebo poškodzovanie hniezd, stromov s hniezdami alebo s hniezdnymi dutinami druhov vtákov orla skalného, orla krikl'avého, včelára lesného, sovy dlhochvostej, bociana čierneho, d'atľa čierneho, d'atľa trojprstého, d'atľa bieločrptého, kuvika vrabčieho, kuvika kapcavého a žlny sivej, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
 - odstraňovanie ojedinelých zlomov alebo suchých stromov, ktoré nie sú zdrojom zvýšenej početnosti biotických škodlivých činiteľov, nepredstavujú potenciálne nebezpečenstvá z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a nebránia technologickému sprístupneniu porastu,
 - vykonávanie činnosti, ktorá môže ohroziť priebeh hniezdenia, výchovy alebo vyvážania mláďat v blízkosti hniezda orla skalného, orla krikl'avého, sovy dlhochvostej, bociana čierneho alebo včelára lesného, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
 - vykonanie úmyselnej obnovnej ťažby, pri ktorej sa na jeden hektár obnovovanej plochy lesného porastu ponechá menej ako tri stromy v rubnej dobe na prirodzené dožitie alebo ponechá menej ako päť stromov vrastavých jedlí na 1 ha obnovovanej plochy na prirodzené dožitie,
 - výrub alebo vykonávanie akýchkoľvek zásahov do drevín rastúcich mimo lesa od 1. apríla do 31. júla, okrem odstraňovania následkov havárií alebo porúch na elektrickom vedení,
 - mechanizované kosenie alebo mulčovanie existujúcich trvalých trávnych porastov na súvislej ploche väčšej ako 0,5 hektára spôsobom od okrajov do stredu,
 - úmyselné zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy, ostatných lesných pozemkov okrem zriadených lesných škôlok, semenných sádov, lesných ciest a zväznic, lesných skladov a rozdeľovacích priesekov,
 - rozorávanie existujúcich trvalých trávnych porastov okrem ich obnovy,
 - vykonávanie úmyselnej obnovnej ťažby v období od 1. februára do 30. júna
- v ochranných lesoch, v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2,
- uplatňovanie iného hospodárskeho spôsobu ako účelového alebo výberkového
- v ochranných lesoch v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2
- vykonávanie úmyselnej obnovnej ťažby s veľkosťou obnovného prvku väčšou ako 0,5 hektára alebo jeho šírkou väčšou ako priemerná výška porastu v hospodárskych lesoch alebo lesoch osobitného určenia, v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2
 - vykonávanie úmyselnej výchovnej ťažby, pri ktorej sa v dielcoch alebo v čiastkovej ploche s vyšším, ako päť percentným zastúpením pionierskych drevín z celkového drevinového zloženia, zníži toto zastúpenie pod päť percent, v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2.
 - odstraňovanie jarabiny vtácej v siedmom lesnom vegetačnom stupni pod hornú hranicu jej obnovného zastúpenia, v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2.
 - vypaľovanie trávy, úhorov alebo medzí,
 - lov pomocou sokoliarskych dravcov alebo sov alebo ich výcvik,
 - budovanie zariadení na farmový chov vtákov alebo rybochovných zariadení,
 - lov jariabka hôrneho (20.12.2015, <http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&lang=sk&sec=20&do=search>).

Názov : Alúvium Hrona

Kód územia : SKUEV0303

Kraj : BANSKOBYSTRICKÝ KRAJ

Rozloha : 225,05 ha

Správca územia : NAPANT

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany

91E0* Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy, 3220 Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov, 3260 Nižinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitriche-Batrachion*, 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpskeho stupňa, 6510 Nižinné a podhorské kosné lúky, 7140 Prechodné rašeliniská a trasoviská, 7230 Slatiny s vysokým obsahom báz

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany

plocháč červený *Cucujus cinnaberinus*, hlaváčka podunajská *Hucho hucho*, hlaváč bielo plutvý *Cottus gobio*, kunka žltobruchá *Bombina variegata*, kunka červenobruchá *Bombina bombina*, mlok karpatský *Triturus montandoni*, vydra riečna *Lutra lutra*, podkovár malý *Rhinolophus hipposideros*, uchaňa čierna *Barbastella barbastellus*, netopier obyčajný *Myotis myotis*, netopier brvitý *Myotis emarginatus*, netopier pobrežný *Myotis dasycneme*, netopier ostrouchý *Myotis blythi*, plž severný *Cobitis taenia*, mihul'a *Eudontomyzon spp.*

Navrhované menežmentové opatrenia

Extenzívne prepásanie ovcami (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka), Extenzívne prepásanie hovädzím dobytkom (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka), Kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne, Odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny, Opatrenia na udržanie primeraného vodného režimu (vysoké hladiny podzemnej vody), Zabezpečenie vhodných pobytových podmienok bioty, Špeciálny manažment poľnohospodárskych plôch z titulu ochrany živočíšnych druhov (chrapkáč, drop a drobné pernaté vtáctvo, alebo cicavce), Eliminovať zastúpenie nepôvodných druhov drevín tak aby sa zabránilo ich šíreniu na ďalšie lokality, Obnova zdroja potravy (zarybňovanie), Ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky, Opatrenia na zlepšenie kvality vôd, Uplatňovanie pôvodných druhov drevín pri obnove brehových porastov

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území

Cesty I. až III. triedy, Nekryté parkoviská a odstavné plochy, Železničné, lanové a iné dráhy, Mosty, nadjazdy, tunely, nadchody a podchody na cestách I. až III. triedy, Športové areály, Malé vodné elektrárne, Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery, Údržba brehových porastov (oprávnenie správcu toku), nad 1000 m dĺžky, Likvidácia brehových porastov holorubným spôsobom (oprávnenie správcu toku), nad 100 m dĺžky, Vypúšťanie odpadových vôd a osobitných vôd do povrchových vôd poškodzujúce ukazovatele vody vhodnej pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb,

Rozširovanie nepôvodných druhov živočíchov (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky), Zriaďiť rybochovné zariadenie, Zriaďiť poľovnícke zariadenie – zvernica, Ťažba a úprava uhlia, lignitu a bituminóznych hornín, Ťažba a úprava rudných surovín, Povrchové lomy vápencové, dolomitové, Lomy a ťažba ostatného stavebného kameňa a nerudných surovín (vrátane pieskov), Ťažba keramických a žiaruvzdorných ílov, Ťažba ostatných nerastov, Ťažobné a geotermálne vrty, Výsypky, odvaly a odkaliská (haldy), Diaľnice, Vzletové dráhy, pristávacie dráhy a rolovacie dráhy letísk, Prístavy, plavebné kanály a komory, Umiestnenie vodného diela, Banské stavby a ťažobné zariadenia, Veterné elektrárne, Tepelné, vodné, jadrové alebo iné elektrárne a energetické zariadenia, Spaľovne odpadu, Stavby na spracovanie a ukladanie jadrového odpadu, Stavby hutníckeho, chemického, farmaceutického, petrochemického, strojárkeho, stavebného, papierenského, drevospracujúceho a iného priemyslu, Sklady odpadu, Melioračné sústavy, Diaľkové ropovody a plynovody, rozvody vody alebo pary, Diaľkové telekomunikačné siete a vedenia, Telekomunikačné stožiare a transformačné stanice, Diaľkové rozvody elektriny, Stožiare elektrických vedení, transformačné stanice, Nekryté športové ihriská, Kryté budovy pre šport, Automobilové, motocyklové a cyklistické dráhy, Golfové ihriská, Lyžiarske zjazdové trate, Výstavba vodných nádrží pre zasnežovanie, Zábavné parky, Parky (príemestské, rekreačné a pod.), Zoologické a botanické záhrady, Bytové domy, Rodinné domy, Ostatné budovy na bývanie (detské domovy, študentské domovy, domovy dôchodcov a útulky pre bezdomovcov a pod.), Hotely a motely, Všetky penzióny a chaty, Kempingy, Ostatné administratívne, správne budovy nesúvisiace s obhospodarovaním pozemkov, Budovy pre maloobchod a drobné služby, Budovy pre veľkoobchod, Autoservisy, Čerpacie stanice, Dopravné a telekomunikačné budovy, Stanice (autobusové, železničné), Hangáre a depá, Garáže a kryté parkoviská nad 10 parkovacích miest, Priemyselné budovy a sklady, Priemyselné nádrže a silá, Skladovacie plochy všetky, Amfiteátre, Ostatné budovy pre kultúru a verejnú zábavu, Budovy pre školstvo a na vzdelávanie, Budovy pre výskum, Nemocnice, zdravotnícke a sociálne zariadenia, Všetky poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale, Kaplnky a kostoly, Cintoríny, Krematóriá, Ostatné nebytové budovy (nápravné zariadenia, kasárne a pod.), Zmeny rekreačných objektov na priemyselné, Zmeny poľnohospodárskych objektov na obytné, Zmeny poľnohospodárskych objektov na rekreačné (napr. senníky na chaty a pod.), Zmeny poľnohospodárskych objektov na priemyselné, Zriadenie alebo zrušenie verejných sadov, parkov, okrasných záhrad a inej zelene, ak sú spojené s terénnymi prácami, s odstraňovaním zelene, s vybavením chodníkmi a iným spevnenými plochami, s umiestnením drobnej záhradnej architektúry, Umiestnenie, výsadba a zloženie nepôvodných druhov drevín mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady, bez limitu...

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia

Skládky odpadu, Veľkokapacitné poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale, Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery, Rozširovanie nepôvodných druhov živočíchov (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky), Ťažba a úprava uhlia, lignitu a bituminóznych hornín, Ťažba a úprava rudných surovín, Ťažba a úprava rudných surovín na kontakte s tokom pretekajúcim územím, Povrchové veľkokapacitné vápencové a dolomitové lomy, Povrchové malé vápencové a dolomitové lomy ak ide o ťažbu odstrelom, Ťažba keramických a žiaruvzdorných ílov ak ide o vyhradené ložisko, Ťažba ostatných nerastov, Ťažobné vrty na geotermálne vody v prípade ich vypúšťania do toku nad územím, Ostatné ťažobné vrty s používaním výplachu ak sú vypúšťané do toku nad územím, Diaľnice, Vzletové dráhy, pristávacie dráhy a rolovacie dráhy letísk, Úpravy vody, miestna kanalizačná sieť a čistiarne odpadných vôd, Banské stavby a ťažobné zariadenia, Malé vodné elektrárne, Tepelné, vodné, jadrové alebo iné elektrárne a energetické zariadenia, Spaľovne odpadu, Stavby na spracovanie a ukladanie jadrového odpadu, Stavby hutníckeho, chemického, farmaceutického, petrochemického, strojárkeho, stavebného, papierenského, drevospracujúceho al. iného priemyslu, Zmena v užívaní stavby, ktorá spočíva v podstatnom zvýšení alebo rozšírení výroby alebo činnosti, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie ľudí alebo životné prostredie, Automobilové a motocyklové dráhy (20.9.2015, <http://www.sopsr.sk/natura/>).

Názov : Kráľovohol'ské Tatry

Kód územia : SKUEV0310

Kraj : ŽILINSKÝ KRAJ

Rozloha : 30478,97 ha

Správca územia : NAPANT

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany

91E0* Lužné vrbovo-topol'ové a jelšové lesy, 4060 Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni, 4070* Kosodrevina, 6150 Alpínske trávinnobylinné porasty na silikátovom substráte, 6210 Suchomilné trávinnobylinné a krovinové porasty na vápnom podlaží (*dôležité stanovišťa Orchideaceae), 6230* Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte, 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížiny do alpínskeho stupňa, 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky, 6520 Horské kosné lúky, 7140 Prechodné rašeliniská a trasoviská, 7220* Penovcové prameniská, 7230 Slatiny s vysokým obsahom báz, 8110 Silikátové skalné sutiny v montánnom až alpínskom stupni, 8160* Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánného až kolinného stupňa, 8220 Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, 8230 Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd, 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary, 9110 Kyslomilné bukové lesy, 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy, 9140 Javorovo-bukové horské lesy, 9150 Vápnomilné bukové lesy, 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy, 9410 Horské smrekové lesy, 91D0* Brezové, borovicové a smrekové lesy na rašeliniskách, 91Q0 Reliktne vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany

plocháč červený *Cucujus cinnaberinus*, hlaváč bielooplutvý *Cottus gobio*, kunka žltobruchá *Bombina variegata*, mlok karpatský *Triturus montandoni*, vydra riečna *Lutra lutra*, fúzač alpský **Rosalia alpina*, Boros schneideri, rys ostrovid *Lynx lynx*, bystruška potočná *Carabus variolosus*, podkovár malý *Rhinolophus hipposideros*, netopier veľkouchý *Myotis bechsteini*, uchaňa čierna *Barbastella barbastellus*, netopier obyčajný *Myotis myotis*, medveď hnedý **Ursus arctos*, vlk dravý **Canis lupus*, črievičník papučkový *Cypripedium calceolus*, zvonček hrubokoreňový **Campanula serrata*, hraboš tatranský *Microtus tatricus*, svišť vrchovský **Marmota marmota latirostris*, netopier pobrežný *Myotis dasycneme*, kyjanôčka zelená *Buxbaumia viridis*, zvonovec ľalolistý *Adenophora lilifolia*, mlynárík východný *Leptidea morsei*, jazyčník sibírsky *Ligularia sibirica*, pimprlík močiarny *Vertigo geyeri*.

Navrhované menežmentové opatrenia

Extenzívne prepásanie ovcami (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka), Extenzívne prepásanie hovädzím dobytkom (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka), Kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne, Odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny, Odstraňovanie zámerne vysadených drevín, Ponechávanie mokradí, rašelinísk a statických vodných plôch bez výsadby drevín, Usmerňovanie návštevnosti územia, Predlžovanie obnovnej doby, Predĺženie obdobia na zalesnenie a zabezpečenie nového porastu, Jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy (výberkový hosp. spôsob), Šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone, lanovky, ...), Ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinelo stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny), Zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy, Zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov, Optimalizovať ekologické podmienky v bylinnej etáži (napr. presvetlenie znižovaním zápoja) z dôvodu chránených alebo ohrozených druhov rastlín, Stráženie (napríklad. hniezd dravcov), Obnova zdroja potravy (zarybňovanie), Odstraňovanie inváznych druhov rastlín, Ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky, Zabezpečenie ochrany obojživelníkov v období migrácie (napr. budovanie migračných zábran, transfer jedincov na reprodukčné lokality), Úprava a budovanie nových hniezd a hniezdných biotopov vtáctva, Umiestnenie a výstavba lavičiek, mostíkov, chodníkov, povalových chodníkov a pod.

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území

Cesty I. až III. triedy, Nekryté parkoviská a odstavné plochy, Železničné, lanové a iné dráhy, Mosty, nadjazdy, tunely, nadchody a podchody na cestách I. až III. triedy, Diaľkové ropovody a plynovody, rozvody vody alebo pary, Diaľkové telekomunikačné siete a vedenia, Diaľkové rozvody elektriny, Nekryté športové ihriská, Športové areály, Kryté budovy pre šport, Automobilové, motocyklové a cyklistické dráhy, Skokanské mostíky, Golfové ihriská, Lyžiarske vleky, Lyžiarske zjazdové trate, Ťažba a úprava rudných surovín, Povrchové lomy vápencové, dolomitové, Lomy a ťažba ostatného stavebného kameňa a nerudných surovín (vrátane pieskov), Ťažba ostatných nerastov, Umiestnenie vodného diela, Banské stavby a ťažobné zariadenia, Malé vodné elektrárne, Veterné elektrárne, Tepelné, vodné, jadrové alebo iné elektrárne a energetické zariadenia, Spáľovne odpadu, Stavby na spracovanie a ukladanie jadrového odpadu, Stavby hutníckeho, chemického, farmaceutického, petrochemického, strojárskoho, stavebného, papierenského, drevospracujúceho a iného priemyslu, Sklárky odpadu, Hotely a motely, Penzióny a chaty s kapacitou nad 20 lôžok, Kempingy, Garáže a kryté parkoviská nad 10 parkovacích miest, Len veľkokapacitné poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale, Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery, Priemyselné budovy a sklady, Priemyselné nádrže a silá, Skladovacie plochy všetky, Ťažba a úprava uhlia, lignitu a bituminóznych hornín, Ťažba keramických a žiaruvzdorných ílov, Ťažobné a geotermálne vrty, Výsypky, odvaly a odkaliská (haldy), Rozširovanie všetkých nepôvodných druhov živočíchov, Zriadiť poľovnícke zariadenie – zvernica, Zriadiť rybochovné zariadenie, Diaľnice, Vzletové dráhy, pristávacie dráhy a rolovacie dráhy letísk, Prístavy, plavebné kanály a komory, Zmena v užívaní stavby, ktorá spočíva v zvýšení alebo rozšírení výroby alebo činnosti minimálne o 20 %, ktoré by mohli ohroziť alebo životné prostredie, Telekomunikačné stožiare a transformačné stanice, Stožiare elektrických vedení, transformačné stanice Zábavné parky, Zoologické a botanické záhrady, Bytové domy, Ostatné budovy na bývanie (detské domovy, študentské domovy, domovy dôchodcov a útulky pre bezdomovcov a pod.), Ostatné administratívne, správne budovy nesúvisiace s obhospodávaním pozemkov, Budovy pre veľkoobchod, Autoservisy, Čerpacie stanice, Dopravné a telekomunikačné budovy, Stanice (autobusové, železničné), Hangáre a depá, Skladovacie plochy len nad 100 m², Amfiteátre, Ostatné budovy pre kultúru a verejnú zábavu, Budovy pre školstvo a na vzdelávanie, Budovy pre výskum, Nemocnice, zdravotnícke a sociálne zariadenia, Kaplnky a kostoly, Kríže, Cintoríny, Krematóriá, Ostatné nebytové budovy (nápravné zariadenia, kasárne a pod.), Zmeny rekreačných objektov na priemyselné, Zmeny poľnohospodárskych objektov na rekreačné (napr. senníky na chaty a pod.), Zmeny obytných objektov na rekreačné, Zmeny obytných objektov na priemyselné, Zriadenie alebo zrušenie verejných sadov, parkov, okrasných záhrad a inej zelene, ak sú spojené s terénnymi prácami, s odstraňovaním zelene, s vybavením chodníkmi a iným spevnenými plochami, s umiestnením drobnej záhradnej architektúry a technickým prevád, Likvidácia brehových porastov holorubným spôsobom (oprávnenie správcu toku), nad 100 m dĺžky, Umiestnenie, výsadba a zloženie nepôvodných druhov drevín mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady, bez limitu,

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia

Ťažba a úprava uhlia, lignitu a bituminóznych hornín, Ťažba a úprava rudných surovín, Ťažba a úprava rudných surovín na kontakte s tokom pretekajúcim územím, Povrchové veľkokapacitné vápencové a dolomitové lomy, Povrchové malé vápencové a dolomitové lomy ak ide o ťažbu odstrelom, Ťažba keramických a žiaruvzdorných ílov ak ide o vyhradené ložisko, Ťažba ostatných nerastov, Ťažobné vrty na geotermálne vody v prípade ich vypúšťania do toku nad územím, Ostatné ťažobné vrty s používaním výplachu ak sú vypúšťané do toku nad územím, Diaľnice, Vzletové dráhy, pristávacie dráhy a rolovacie dráhy letísk, Banské stavby a ťažobné zariadenia, Tepelné, vodné, jadrové alebo iné elektrárne a energetické zariadenia, Spáľovne odpadu, Stavby na spracovanie a ukladanie jadrového odpadu, Stavby hutníckeho, chemického, farmaceutického, petrochemického, strojárskoho, stavebného, papierenského, drevospracujúceho al. iného priemyslu, Sklárky odpadu, Zmena v užívaní stavby, ktorá spočíva v podstatnom zvýšení alebo rozšírení výroby alebo činnosti, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie ľudí alebo životné prostredie, Automobilové a motocyklové dráhy, Veľkokapacitné poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery (20.9.2015, <http://www.sopsr.sk/natura/>).

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrne – historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (205/2023 Z.z., 272/2023 Z.z., **46/2024 Z.z.**). Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v obci. Základným nástrojom územného plánovania je územný plán obce. Územný plán obce je výsledok formálneho plánovania a je územnoplánovacím

dokumentom v zmysle zákona č. 200/2022 Z. z. (zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov). Obec má v súčasnosti spracovaný územný plán z roku 1984, ktorý má 6 doplnkov.

Ochrana ovzdušia

Na ochranu ovzdušia v obci pred potenciálnymi a reálnymi zdrojmi znečistenia slúži zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia v znení 146/2023 Z. z. (v znení 272/2023 Z. z., **26/2025 Z. z.**). Upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania. V zákone sú definované znečisťujúce látky, zdroje znečisťovania, povinnosti právnických a fyzických osôb ako aj prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia, poplatky a pokuty za znečisťovanie ovzdušia. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším. V samotnom sídle sa výroba výrazne znečisťujúca ovzdušie nenachádza.

Najviac znečisťujúcich zdrojov sa nachádza v okresnom meste Brezno, ale aj v meste Banská Bystrica.

Okres Brezno ako aj obec Polomka patria medzi územia s vyšším množstvom vyprodukovaných emisií na Slovensku. K najväčším zdrojom znečistenia v regióne patrí:

Tuhé znečisťujúce látky

Harmanec-Kuvert,s.r.o.,Brezno/Kotolňa, MO SR,VÚ Nemecká, ZLH Plus, a.s., Hronec/Kuplova pec, Železiarne Podbrezová a.s./Oceliareň, Pipeco Slovakia,s.r.o., Brezno/Kotol.

SO₂

Železiarne Podbrezová a.s./Tepláreň, Železiarne Podbrezová a.s./Oceliareň, Harmanec-Kuvert,s.r.o.,Brezno/Kotol, MO SR, VÚ Nemecká, COOP Jednota,NS Č.Balog.

NO_x

Železiarne Podbrezová a.s./Valcov, Železiarne Podbrezová a.s./Oceliareň,Železiarne Podbrezová a.s./**Kogeneračná jednotka, myWood Polomka s.r.o.**/Kotolňa, Železiarne Podbrezová a.s./Ťaháreň rúr 2.

CO

Železiarne Podbrezová a.s. /Oceliareň, **myWood Polomka s.r.o.,Kotolňa**, ZLH Plus,a.s.,Hronec/Kupl.pec,, Železiarne Podbrezová a.s./Valcovňa rúr, Harmanec-Kuvert s.r.o. Brezno/Kotolňa.

Zdrojmi znečisťovania ovzdušia v riešenom území v súčasnosti sú:

- automobilová doprava na ceste I/66 triedy, ako aj na miestnych komunikáciách,
- výroba tepla v domácnostiach a vo výrobných a obslužných prevádzkach,
- výrobné prevádzky v meste Brezno a obci Podbrezová, Hronec, atď.,

K znečisteniu ovzdušia v obci negatívne prispieva aj automobilová doprava, ktorej intenzita neustále narastá. Meranie znečisťujúcich látok z dopravy sa zatiaľ nemeria, ale za 90% celkových emisií prchavých organických látok z dopravy zodpovedajú vozidlá s benzínovým motorom. Automobilová doprava okrem zvyšovania plynných emisií z výfukových plynov spôsobuje aj sekundárnu prašnosť.

Ide hlavne o emisie z výfukových plynov a posypových materiálov v zimnom období. K hlavným zdrojom znečistenia priamo v intraviláne obce možno zaradiť hlavne v zimných mesiacoch domácnosti vykurované tuhými palivami.

Produkcia v t na km² podľa územie, chemická zlúčenina a rok

Okres Brezno	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Tuhé emisie	0	0	0,1	0,1	0	0	0	0	0	0	0,4
Oxid siričitý	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oxid dusíka	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,5
Oxid uhoľnatý	0,2	0,3	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	3
<i>Tuhé emisie SR</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,6</i>
<i>Oxid siričitý SR</i>	<i>1,2</i>	<i>1,3</i>	<i>1,3</i>	<i>1,1</i>	<i>1</i>	<i>0,9</i>	<i>1,3</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,4</i>	<i>0,3</i>
<i>Oxid dusíka SR</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>1,2</i>
<i>Oxid uhoľnatý SR</i>	<i>2,3</i>	<i>2,6</i>	<i>2,9</i>	<i>2,8</i>	<i>2,8</i>	<i>3,1</i>	<i>3,1</i>	<i>3,1</i>	<i>3,1</i>	<i>2,9</i>	<i>5,7</i>

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Do ovzdušia sa z riešeného územia dostávajú: toxické oxidy dusíka (NOX), ktoré spôsobujú ochorenia dýchacích ciest, cyanózu srdca, majú aj karcinogénne účinky, toxický oxid siričitý (SO₂), ktorý narúša krvotvorbu, dráždi sliznice a oči, spôsobuje chronické ochorenia dýchacích ciest, popolčeky, ktoré zasahujú predovšetkým dýchacie cesty, pri niektorých druhoch popolčekov je zasiahnuté aj srdce a imunitný aparát (karcinogénne účinky), polietavý prach prevažne zo sekundárnej prašnosti spôsobuje ochorenia dýchacích ciest, rozľahlé plochy porastené burinnými spoločenstvami sú jedným zo zdrojov alergických ochorení slizníc. Ako už ale bolo spomenuté, oproti ostatným regiónom Slovenska je okres Brezno jeden z viac znečistených regiónov.

Produkcia v t podľa územie, chemická zlúčenina a rok

Okres Brezno	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Tuhé emisie	58,9	63,3	66,0	71,0	54,0	37,1	35,1	34,8	31,1	27,1	456,7
Oxid siričitý	58,7	35,7	33,9	45,3	37,4	26,4	26,1	27,0	28,9	26,7	56,7
Oxid dusíka	112,6	129,4	133,4	140,1	128,2	143,7	187,3	185,2	218,0	227,2	584,2
Oxid uhoľnatý	274,0	412,6	450,7	449,6	426,5	421,9	334,6	294,8	282,4	271,5	3742,5

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Vplyvom nepriaznivej klimageografickej polohy sa exhaláty hlavne v jesennom a zimnom období koncentrujú v prízemnej vrstve ovzdušia. Naopak koncentrácie polietavého prachu sa zvyšujú pri normálnych klimatických situáciách a to už pri najmenších rýchlostiach vetra.

Hlukové pomery z dopravy

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy vo vonkajších priestoroch v obytnom území ciest I. až III. triedy, zberných obecných komunikácií a hlavných železničných ťahov sú povolené pre deň LA eq,p = 60 dB a v noci LA eq,p = 50 dB. Hlavná dopravná záťaž v katastrálnom území je na ceste I. triedy (I/66).

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2001 ((v znení č. 91/2016 Z. z., 313/2016 Z. z., 90/2017 Z. z., 90/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 106/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 208/2018 Z. z., 312/2018 Z. z., 312/2018 Z. z., 302/2019 Z. z., 302/2019 Z. z., 364/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 74/2020 Z. z., 218/2020 Z. z., 285/2020 Z. z., 9/2021 Z. z., 46/2021 Z. z., 128/2021 Z. z., 216/2021 Z. z., 372/2021 Z. z., 430/2021 Z. z., 518/2021 Z. z., 230/2022 Z. z., 146/2023 Z. z., 272/2023 Z. z., 335/2024 Z. z., **26/2025 Z. z.**). Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne kraj a pôvodca odpadu. Ciele a opatrenia POH SR a POH Banskobystrického kraja sa budú realizovať obcou. Keďže obec nespada do minulosti pod povinnosť spracovať POH vzhľadom na jej veľkosť a objem produkovaného odpadu, nemá v súčasnosti spracovaný platný POH. **Nová legislatíva už túto povinnosť nevyžaduje.**

Odpadové hospodárstvo zahŕňa všetky činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov, znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie, ako aj na nakladanie s odpadmi v súlade s platnými zákonmi. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.

Štatistické ukazovatele v oblasti nakladania s komunálnym odpadom prezentuje nasledujúca tabuľka.

Relatívne ukazovatele z oblasti nakladania s komunálnym odpadom v regióne

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Mn. komun. odpadu (kg/obyv.)	282,58	282,76	311,66	346,02	383,39	381,37	407,7	446,35	427,1	414,95	439,98
Mn. zhodn. kom. odp. (kg/obyv.)	58,63	57,46	88,86	122,26	156,65	157,25	181,9	222,55	216,11	209,51	229,12
Mn. znešk. kom. odp. (kg/obyv.)	217,12	224,46	222,35	223,76	226,75	224,11	222,16	220,81	206,79	202,11	206,46
% zhodnoc. kom. odpadu	20,75	20,32	28,51	35,33	40,86	41,23	44,62	49,86	50,6	50,49	52,08
% recyklácia	12,57	16,58	28,05	35,16	40,86	41,23	44,59	49,51	50,36	50,37	51,82

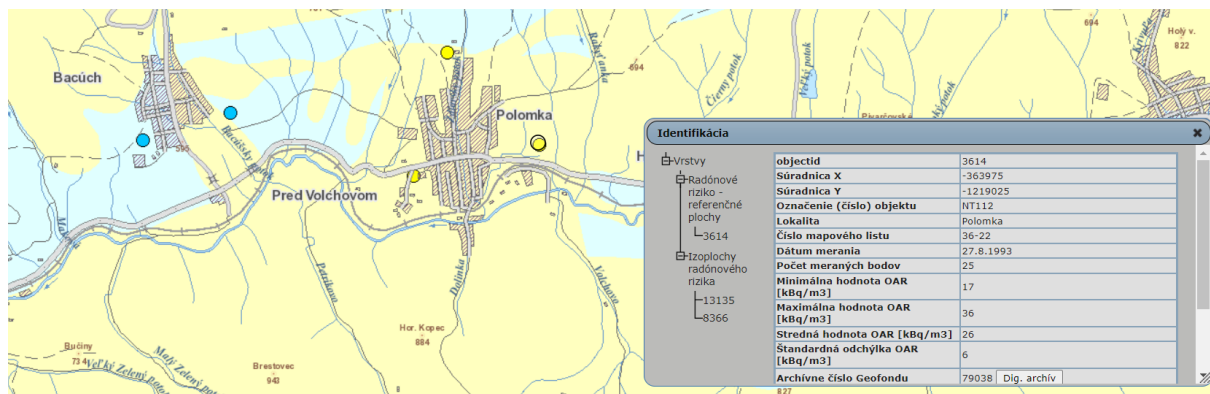
% miera skládkovania 68,84 79,34 71,34 64,67 59,14 58,77 54,47 49,47 48,41 48,66 46,93
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Obec Polomka má komplexne spracovaný a realizovaný spôsob likvidácie odpadov, vrátane zhodnocovania odpadov každého druhu a kategórie. Obec Polomka nakladá so vzniknutým odpadom v zmysle platnej legislatívy v odpadovom hospodárstve, predovšetkým podľa zákona NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch (v znení č. 91/2016 Z. z., 313/2016 Z. z., 90/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 106/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 208/2018 Z. z., 312/2018 Z. z., 302/2019 Z. z., 364/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 74/2020 Z. z., 218/2020 Z. z., 285/2020 Z. z., 9/2021 Z. z., 46/2021 Z. z., 128/2021 Z. z., 216/2021 Z. z., 372/2021 Z. z., 430/2021 Z. z., 518/2021 Z. z., 230/2022 Z. z., 146/2023 Z. z., 272/2023 Z. z., 335/2024 Z. z., 26/2025 Z. z., 188/2025 Z. z., **273/2025 Z. z.**) a podľa jeho vykonávacích vyhlášok. Jednotliví pôvodcovia odpadov z komunálneho odpadu separujú sklo, kovy, plasty, papier a tieto ukladajú do vriec, odkiaľ sú prostredníctvom oprávnených organizácií odovzdávané na recykláciu. V budúcnosti realizovať separovaný zber jednotlivých zložiek z komunálneho odpadu. Vyseparovaný nebezpečný odpad je potrebné zhromažďovať oddelene od ostatných druhov odpadov v pevných, nepriepustných obaloch a v miestach zabezpečených proti poveternostným vplyvom. Ich prepravu a zneškodnenie zabezpečuje obec u oprávnenej firmy. Nadrozmerný odpad, vyradené zariadenia a elektrospotrebiče, akumulátory, sa v stanovených obdobiach obyvatelia zhromažďujú na vybranom mieste a následne odovzdávajú organizácii, ktorá má oprávnenie na nakladanie s takýmto odpadom. Uvedený odpad je ďalej materiálovo a energeticky zhodnocovaný. Odpady vzniknuté pri stavebnej činnosti charakteru prebytočnej zeminy, sute, zmesi betónu a pod. je ukladany na skládku zeminy organizáciami, oprávnenými na takúto činnosť a stavebnými organizáciami podľa usmernenia obecného úradu.

Komunálny odpad a drobný stavebný odpad je možné na území Obce Polomka ukladať výlučne len na tento účel vyhradených miestach.

Radónové riziko

Podľa mapy Prognóza radónového rizika (Čížek, P., a kol., In: Atlas krajiny SR, 2002) sa riešené územie nachádza **v oblasti so stredným radónovým rizikom**. Postup stanovenia presnej objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu, priepustnosti základových pôd riešeného územia ako bude potrebné vykonať v ďalších stupňoch projektovej prípravy.

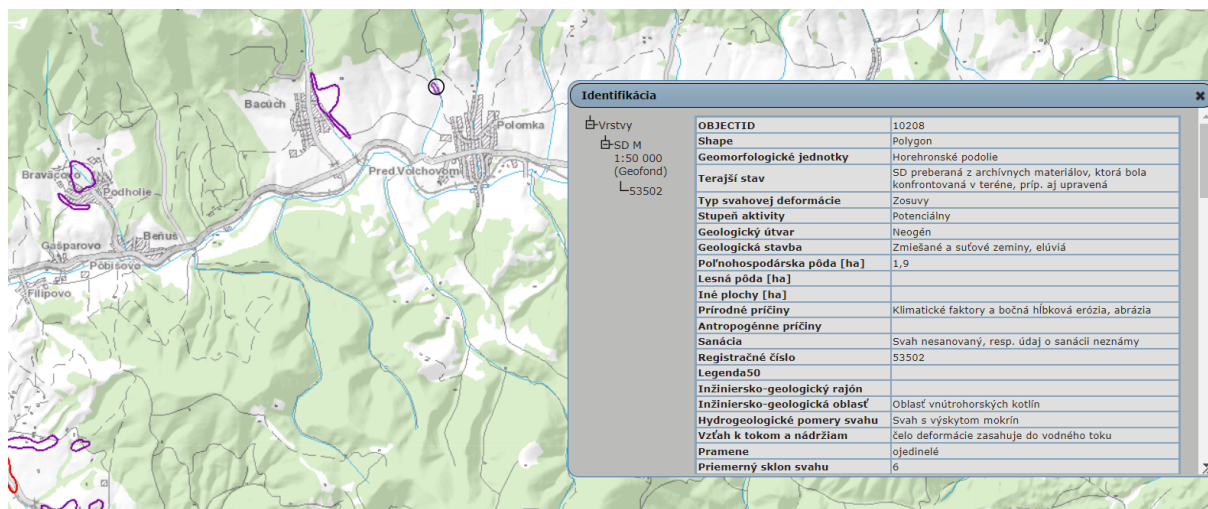

Obrázok: radónové riziko v obci Polomka
Zdroj: 15.3.2026, <https://apl.geology.sk/radio/>

Najzávažnejším prírodným zdrojom žiarenia je radón - 222 a jeho dcérske produkty rozpadu. Zdrojovým objektom radónu sú väčšinou hlbšie pôdne horizonty a horniny s obsahom rádia - 226, ktorého rozpadom Rn - 222 vzniká. Z hĺbky sa radón dostáva rôznymi cestami (neotektonické netesné zlomy) priepustné horniny, otvorené zóny hornín a d.) a dostáva sa v pôdnom vzduchu, vode alebo v stavebných materiáloch do obytných miestností. Pod pojmom radónové riziko z geologického prostredia možno rozumieť pravdepodobnosť výskytu zvýšenej úrovne objemovej aktivity Rn. U jestvujúcich stavieb je max. prípustná hodnota aktivity radónu stanovená medzinárodnou komisiou pre rádiologickú ochranu do 200 Bq / m3 200 Bq / m3 a u novostavieb 100 Bq / m3. Aktivita 222 Rn nad 50 Bq/l a sleduje prieskumom obecných vodovodov. V katastrálnom území obce prevláda stredné radónové riziko.

Svahové deformácie

V predmetnom území nie sú zaregistrované aktívna, potenciálne a stabilizované svahové deformácie. Územie je s zaregistrovanou jednou svahovou deformáciou zaradenou do rájónu nestabilných území, s možnosťou rozširovania existujúcich svahových pohybov. Územie je mierne citlivé na negatívne antropogénne zásahy. Bezprostredné okolie zaregistrovaných zosuvov je zaradené do rájónu čiastočne nestabilných území s možnosťou vzniku svahových pohybov. Svahové deformácie v predmetnom území ovplyvňujú možnosti využitia územia pre stavebné účely.

Obrázok: svahové deformácie v obci Polomka

Zdroj: 15.3.2026, <http://apl.geology.sk/geofond/zosuvy/>

Znečistenie horninového prostredia

Hodnotené územie tvoria prevažne plochy s lesníckou a poľnohospodárskou činnosťou, priemyselnou výrobou a so zastavanou plochou obce Polomka a tak sa predpokladá, že pôvodné horninové prostredie môže byť miestami znečistené priesakmi z poľnohospodárskej výroby a únikmi z priemyselnej výroby. Medzi zdroje, ktoré môžu prispieť k znečisteniu horninového prostredia v širšom okolí hodnoteného územia, patria aj poľnohospodárska výroba, prevádzky priemyselnej výroby, doprava a pod.

Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerne meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno-imisná kontaminácia pôd. V poľnohospodárstve je potrebné zabezpečiť skládky dusíkatých hnojív (močovka) i vápna (často používaných pri stavbe rôznych objektov) pred splachom do vodných tokov. Na poliach nehnojiť močovkou v období pretrvávajúcích výdatných dažďov (náhle splavy dusičnanov zo svahov do tokov). V prípade chemického ničenia hľadávcov používať moderné, overené prostriedky, ktoré nie sú nebezpečné pre ryby a iné vodné živočíchy.

Ekologická charakteristika Hnedozeme

Hnedozeme majú stredný až vysoký pozitívny ekologický potenciál, relatívne dobre tvoria biomasu (najmä keď sú hnojené). V Bt-horizonte majú hnedozeme 1,2-2,0-krát viac ílovitých častíc v porovnaní s ornitou. Preto niektoré hnedozeme majú hlinitú orniciu, ale ílovitohlinitú podorniciu, čo sa pozitívne prejavuje na vododržnosti pôdy. V suchých obdobiach sú náchylné na veternú eróziu a počas privalových zrážok môžu byť poškodzované aj vodnou eróziou. Pretože podzemná voda je u nich obvyčajne hlboko nie sú príliš "nebezpečné" z hľadiska znečistenia vodných zdrojov vyplávaním látok z pôdneho profilu.

Ekologická charakteristika fluvizemí

U fluvizemí je dôležitý pravidelný monitoring na kontamináciu týchto pôd, pretože potenciálne kontaminované podzemné vody alúvií ale aj samotné povodňové kaly pochádzajú z rôznych zdrojov (prítokov). Ekopriestor fluvizemí je významný najmä ako potravinová základňa a zásobáreň vôd.

Správa povodí

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 364/2004 Z.z. o vodách (230/2005 Z. z., 479/2005 Z. z., 532/2005 Z. z., 359/2007 Z. z., 514/2008 Z. z., 515/2008 Z. z., 384/2009 Z. z.,

134/2010 Z. z., 556/2010 Z. z., 258/2011 Z. z., 408/2011 Z. z., 306/2012 Z. z., 321/2012 Z. z., 180/2013 Z. z., 35/2014 Z. z., 409/2014 Z. z., 262/2015 Z. z., 303/2016 Z. z., 277/2017 Z. z., 51/2018 Z. z., 284/2018 Z. z., 305/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 284/2018 Z. z., 74/2020 Z. z., 516/2021 Z. z., 516/2021 Z. z., 253/2022 Z. z., 517/2022 Z. z., 74/2023 Z. z., 525/2023 Z. z., 525/2023 Z. z., 272/2023 Z. z., 277/2024 Z. z., **26/2025 Z. z.**) a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení zákona č. 587/2004 Z. z. Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Kvalita povrchových vôd

Horná časť rieky Hron je vo veľmi dobrom alebo dobrom ekologickom stave. K znečisťovateľom patria odpadové vody z podnikov služieb, potravinárskej, strojárnej a papierenskej výroby.

Najvýznamnejšie vplyvy s dopadom na stav útvarov povrchových vôd :

- hydromorfologické zmeny – rieka Hron, priečne stavby bez funkčného rybovodu
- vypúšťanie odpadových vôd z komunálnych aglomerácií,
- významné priemyselné a iné zdroje znečistenia.
- environmentálne záťaže v povodí
- difúzne znečistenie – z neodkanalizovaných obcí a poľnohospodárstva.

Stav útvarov podzemných vôd

Čiastkové povodie rieky Hron - útvary podzemných vôd kvartérnych sedimentov sú v zlom chemickom stave, ktorý je spôsobený znečistením z bodových i difúzných zdrojov znečistenia, útvary predkvartérnych hornín sú v dobrom chemickom stave. Zlý kvantitatívny stav je identifikovaný v slovenskej časti Stredoslovenských neovulkanitov (PHRSR, 2016).

Erózia pôdy

Erózia pôdy je rozrušovanie (lat. erode = hrýzt') povrchu pevnín vodou, ľadom a vetrom. V závislosti od podmienok sa prejavuje jednotlivo alebo v určitej kombinácii. Znamená odnos pôdnej hmoty (denudácia), jej premiestňovanie do iných polôh (transport) a ukladanie (akumulácia) vo forme nánosu alebo prekryvu (Bedrna, 2002).

Zastúpenie kategórií ohrozenosti vodnou eróziou v okrese Brezno (% z poľnohospodárskej pôdy)

Okres	Kategória erózneho ohrozenia			
	žiadna až slabá erózia	stredná erózia	silná erózia	extrémna erózia
Brezno okres	7,20	23,74	19,50	49,57
Banskobystrický kraj	24,43	23,69	23,52	28,36

Zdroj: 15.3.2026, http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/vod/vod.aspx

Priame **okolie ako aj kataster obce** predstavuje územie výrazne ohrozené eróziou.

2.6. OBYVATEĽSTVO

V obci žije viac ako 92,69 % obyvateľov so slovenskou národnosťou. Celkovo viac ako 77,46 % obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckemu vierovyznaniu. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v obci Polomka v roku 2024.

Bývajúcce obyvateľstvo v obci Polomka (rok 2024)

	spolu	ženy	0-14	65+	15-65
obec Polomka	2859	1442	517	580	1762

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2026,

V roku 2024 žilo v obci celkovo 2859 obyvateľov. V tomto roku žilo v obci 1442 žien. Najväčšiu skupinu tvorili obyvatelia od 15 do 65 rokov - 1762. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru obyvateľstva obce Polomka podľa vierovyznania v roku 2021. Obec je podľa kritéria vierovyznania s jedným dominantným vierovyznaním - rímskokatolíckym (77,46 %). K Evanjelickému vierovyznaniu sa hlásilo 1,90 % obyvateľov. Pri 3,60 % nebolo zistené vierovyznanie. Bez vyznania bolo 14,17 % obyvateľov.

Bývajúcce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Ukazovateľ	SODB 2021	%
Rímskokatolícka cirkev	2279	77,46
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	32	1,90
Gréckokatolícka cirkev	51	1,73
Reformovaná kresťanská cirkev	3	0,10
Pravoslávna cirkev	7	0,24
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	10	0,34
iné	37	1,26
bez vyznania	417	14,17
nezistené	106	3,60
Spolu	2942	

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obec/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 92,69 %. Oficiálne žije v obci 5 obyvateľov českej národnosti. Oficiálne tu žije 95 obyvateľov nezistenej národnosti. Obyvatelia rómskej národnosti sú zastúpení oficiálne 2,62 % (77 obyvateľov).

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania		
Ukazovateľ	SODB 2021	%
Slovenská	2727	92,69
Maďarská	5	0,17
Rómska	77	2,62
Rusínska	2	0,07
Ukrajinská	17	0,58
Česká	5	0,17
Nemecká	2	0,07
Moravská	0	0,00
Poľská	3	0,10
Ruská	1	0,03
Ostatné	8	0,27
Nezistené	95	3,23
Spolu	2942	

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obec/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

V okrese Brezno je národnostná štruktúra podobná. Žije tu cca. 54269 obyvateľov slovenskej národnosti a 244 českej národnosti. Postupne klesá počet obyvateľov rómskej národnosti (483) a klesá počet obyvateľov nemeckej národnosti (23). Ostatné národnosti sú sledovanom období relatívne stabilné. Klesol počet obyvateľov moravskej, poľskej a ruskej národnosti (12).

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
ok. Brezno	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Spolu	62971	62616	62298	61959	61630	61269	60905	58965	58672	58297	57916
Slovenská	55271	54989	54755	54474	54244	53969	53647	55050	54827	54582	54269
Maďarská	87	90	94	100	104	111	113	85	89	93	91
Rómska	2108	2105	2102	2096	2090	2087	2078	533	518	495	483
Rusínska	34	33	33	32	32	30	28	27	27	22	21
Ukrajinská	52	52	60	65	65	67	65	48	48	47	49
Česká	246	249	247	247	254	249	271	230	235	237	244
Nemecká	34	38	41	40	41	42	42	26	25	24	23
Poľská	47	47	48	49	50	52	54	23	27	28	30
Chorvátska	0	0	0	0	0	0	0	3	3	3	3
Srbská	0	0	0	0	0	0	0	6	7	6	8
Ruská	15	14	15	18	18	18	20	12	12	10	12
Židovská	5	5	5	5	5	5	5	9	8	8	8
Moravská	26	25	24	24	23	23	22	16	16	15	14
Bulharská	5	6	6	6	6	6	6	1	1	1	1
Sliezska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grécka	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
Rumunská	7	7	7	7	7	7	9	3	3	3	3
Rakúska	3	4	4	4	5	5	6	4	4	5	6
Vietnamská	7	8	10	10	11	11	11	21	22	22	22

Iná a nezistená 5030 4951 4856 4791 4685 4597 4538 2889 2821 2717 2650
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

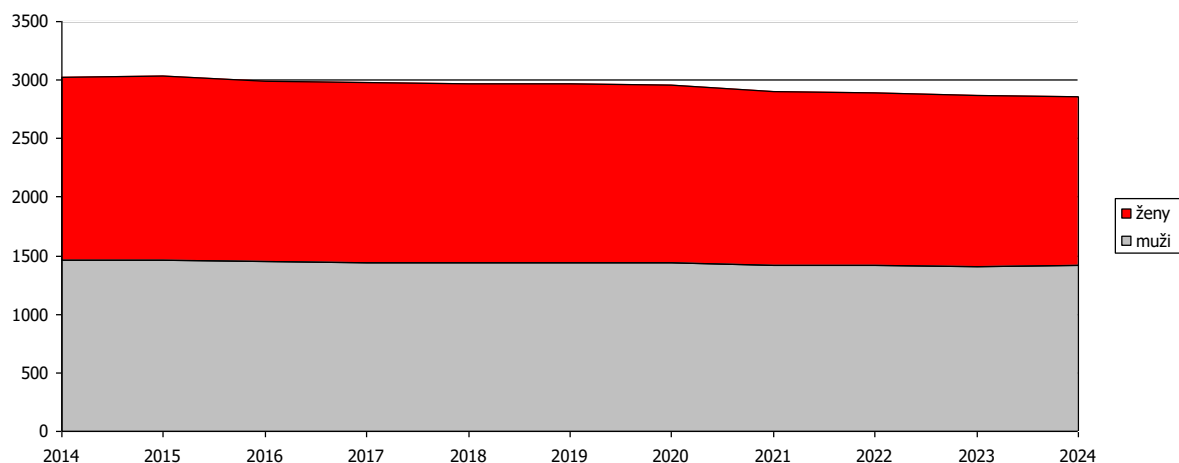
Demografia

Problémom a zároveň bariérou rozvoja prevažnej časti obcí je postupné znižovanie počtu obyvateľov. V prípade obce Polomka bol zaznamenaný pokles počtu obyvateľov (z dôvodu vzdialenejšej alokácie od dôležitých sídelných pracovných centier). Pokles bol výrazný. Vývoj bol za posledných 10 rokov stabilizovaný.

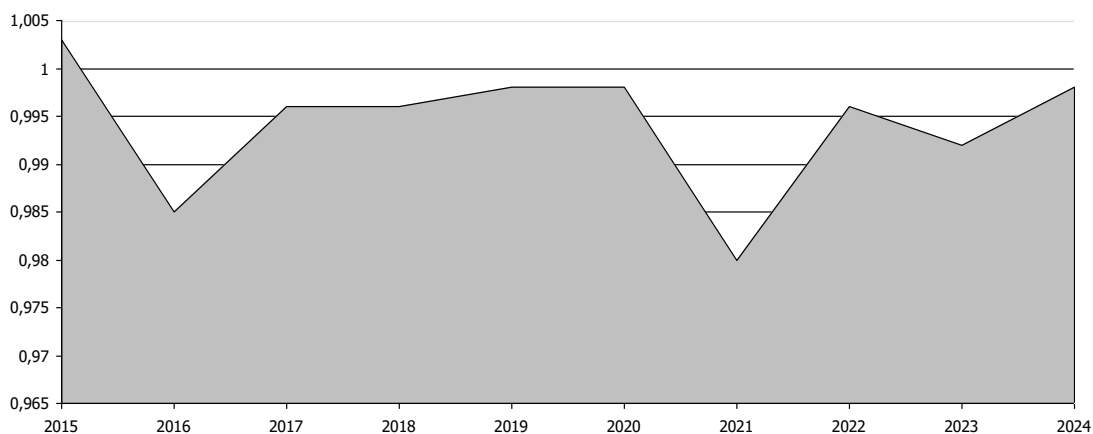
Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)

o. Polomka	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
k 1.1.	3027	3028	3038	2993	2982	2970	2964	2942	2900	2888	2864
k 30.6.	3028	3033	3016	2988	2976	2967	2962	2921	2894	2876	2862
k 31.12	3028	3038	2993	2982	2970	2964	2959	2900	2888	2864	2859
muži	1465	1464	1447	1443	1444	1440	1437	1423	1420	1409	1417
ženy	1563	1574	1546	1539	1526	1524	1522	1477	1468	1455	1442
Index	-	1,003	0,985	0,996	0,996	0,998	0,998	0,980	0,996	0,992	0,998
Priemer Ix											0,994

Zdroj: ŠÚSR, 2014-2024, DataCubes

Obrázok: Vývoj počtu mužov a žien
Zdroj: ŠÚSR, 2014-2024, DataCubes

Obrázok: Vývoj rastového indexu v obci
Zdroj: ŠÚSR, 2014-2024, DataCubes

Počas sledovaného obdobia počet obyvateľov klesol o 169 (5,58 %). Priemerný index dosiahol hodnotu 0,994, čo predstavuje priemerný ročný pokles o 0,507 %. K najvyššiemu nárastu došlo v roku 2015, kedy vzrástol počet obyvateľov o 10 osôb. K roku s najvyšším poklesom obyvateľstva patril rok 2016 a 2021, kedy klesol počet obyvateľov o 45 a 59. V roku 2024 bol zaznamenaný pokles o 5

obyvateľov. K vysokému úbytku došlo v roku 2023 (- 24). V obci žije väčší počet žien ako mužov (1442).

Prirodzený prírastok obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v okrese Brezno, ako aj prirodzený prírastok v obci Polomka .

Prirodzený prírastok											
O. Polomka	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
okr. Brezno HMPP	-1,95	-2,48	-2,24	-2,49	-2,44	-2,91	-3,98	-6,11	-2,82	-3,15	-3,82
prirodzený prírastok	17	2	4	-1	-9	-6	-6	-15	0	0	8
hrubá miera pr. príř.	5,62	0,66	1,33	-0,33	-3,02	-2,02	-2,03	-5,14	0	0	2,8

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Vývoj ukazovateľa hrubej miery prirodzeného prírastku obyvateľstva v okrese v sledovanom období vykazuje negatívny trend. Počet živonarodených prekračuje v obci počet zomrelých obyvateľov v 4 rokoch sledovaného obdobia. Najvyšší prirodzený úbytok bol zaznamenaný v roku 2021 a to - 15 osôb.

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených (hrubá miera) v okrese a vývoj počtu narodených za obec Polomka. Rastový trend v okrese bol evidovaný do roku 2017, kedy hrubá miera dosiahla 9,51. Do roku 2024 klesol tento počet na 8,05. V súčasnosti je v obci nerovnomerný trend. Najvyšší počet živonarodených bol evidovaný v roku 2014 a 2023 a to 52 a 42 osôb.

Počet živonarodených											
O. Polomka	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
okr. BreznoHM	8,79	8,55	9,06	9,51	9,31	8,98	9,35	9,36	9,4	8,55	8,05
narodení	52	38	40	41	32	29	33	38	32	42	28
živonarodení	52	38	40	41	32	29	33	38	32	41	27
hrubá miera živorod.	17,18	12,53	13,26	13,72	10,75	9,77	11,14	13,01	11,06	14,26	9,44

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Štatistika počtu potratov v okrese vykazuje podobné tendencie, ako v prípade obecnej štatistiky. Potratovosť v obci je na nižšej priemernej úrovni, ako je priemer okresu. V obci sa počas sledovaného obdobia vyskytol najväčší počet potratov v rokoch 2019 (11), 2020 a 2022 (10 a 10).

Počet potratov											
O. Polomka	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
okr. Brezno HM	2,82	3,26	3,71	3,14	3,14	3,24	2,37	2,58	2,45	2,5	2,39
potratovosť	5	7	5	6	6	11	10	5	10	8	5
hrubá miera potratovosti	1,65	2,31	1,66	2,01	2,02	3,71	3,38	1,71	3,46	2,78	1,75
index potratovosti	9,62	18,42	12,5	14,63	18,75	37,93	30,3	13,16	31,25	19,05	17,86
ukončené tehotenstvá	57	45	45	47	38	40	43	43	42	50	33
hrubá miera uk. tehot.	18,83	14,84	14,92	15,73	12,77	13,48	14,52	14,72	14,51	17,39	11,53

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Počet zomretých v okrese vykazuje stabilný trend s trendom poklesu v posledných rokoch sledovaného obdobia. Počet kolíše okolo 12,12 osôb na 1000 obyvateľov. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2021 (15,47).

V obci Polomka možno sledovať rastúci aj klesajúci trend. V roku 2014 bolo evidovaných 11,56 zomretých na 1000 obyvateľov, v roku 2024 to bolo 6,64. V roku 2023 to bolo 14,26 zomretých na 1000 obyvateľov.

Počet zomretých											
-----------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

O. Polomka	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
okr. BreznoHM	10,74	11,04	11,3	12,01	11,75	11,9	13,33	15,47	12,22	11,7	11,87
zomretí	35	36	36	42	41	35	39	53	32	41	19
hrubá miera úmrtnosti	11,56	11,87	11,94	14,06	13,78	11,8	13,17	18,14	11,06	14,26	6,64

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Migrácia obyvateľstva

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje pozitívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok negatívny trend. Negatívny vývoj súvisí s väčšou vzdialenosťou obce Polomka od hlavných centier trhu práce. V roku 2015 presahoval počet prisťahovaných počet vystáňovaných a to celkovo o 8 osôb, v roku 2020 to bolo 1. Najvyššia negatívna bilancia bola zaznamenaná v roku 2016 (- 49). Negatívnym obdobím boli roky od 2021 do roku 2023.

Saldo sťahovania

O. Polomka	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
okr. BreznoHM	-3,67	-3,17	-2,85	-2,96	-2,88	-2,96	-1,98	-2,01	-2,16	-3,27	-2,74
migračné saldo	-16	8	-49	-10	-3	0	1	-27	-12	-24	-13
hr. miera migr. salda	-5,28	2,64	-16,25	-3,35	-1,01	0	0,34	-9,24	-4,15	-8,34	-4,54

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za obec Polomka. Najvyšší počet obyvateľov migruje mimo územia SR.

Migrácia obyvateľstva

O. Polomka	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
prisťahovaní	31	43	21	42	39	39	34	22	37	33	26
vystáňovaní	47	35	70	52	42	39	33	49	49	57	39

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

V sledovanom období počet vystáňovaných kolíše. Stúpajúca tendencia bola zaznamenaná hlavne v roku 2016 - celkovo až 70 vystáňovaných a v roku 2023 - 57 obyvateľov. V roku 2022 počet vystáňovaných dosiahol hodnotu 49. Najväčší počet prisťahovaných bol zaznamenaný v roku 2015 a 2017, kedy sa do obce prisťahovalo celkovo 43 a 42 obyvateľov. V roku 2024 sa do obce prisťahovalo 26 osôb.

Celkový prírastok

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku na 1000 obyvateľov v okrese, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za obec. Celkový prírastok nevykázal v okrese v sledovanom období kladnú hodnotu, len zápornú hodnotu.

Celkový prírastok (- úbytok)

O. Polomka	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
okr. Brezno HM	-5,62	-5,65	-5,09	-5,46	-5,32	-5,87	-5,96	-8,12	-4,98	-6,41	-6,56
celkový prírastok	1	10	-45	-11	-12	-6	-5	-42	-12	-24	-5
hrubá miera celk. pr.	0,33	3,3	-14,92	-3,68	-4,03	-2,02	-1,69	-14,38	-4,15	-8,34	-1,75

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Celkový prírastok v obci vykazuje nerovnomerný trend. K najvyššiemu úbytku došlo v roku 2016 a 2021, kedy počet obyvateľov dosiahol hodnotu - 45 a - 42. K ďalšiemu najvyššiemu celkovému úbytku v obci počas sledovaného obdobia došlo v roku 2023 a to - 29 obyvateľov.

Počet sobášov a rozvodov

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov v okrese a sobášnosť a rozvodovosť v obci Polomka. Na 1000 obyvateľov v okrese roku 2014 pripadalo 5,28. Do roku 2024 bol ich počet na hodnote 4,19.

Počet sobášov

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
O. Polomka											
okr. BreznoHM	4,23	4,41	4,58	4,97	5,21	4,93	3,7	4,56	5,53	5,04	4,25
sobášnosť	16	15	15	17	11	17	8	13	22	7	12
hrubá miera sobášnosti	5,28	4,95	4,97	5,69	3,7	5,73	2,7	4,45	7,6	2,43	4,19

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v obci vyššia, ako v prípade okresu. Najvyšší počet sobášov sa uskutočnil v roku 2022. V prípade rozvodovosti boli hodnoty nad úrovňou okresu. K najväčšiemu počtu rozvodov došlo v roku 2022 a to 7.

Počet rozvodov

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
O. Polomka											
okr. BreznoHM	1,77	2,05	1,33	1,35	1,36	1,56	1,16	1,27	1,36	1,49	1,36
rozvodovosť	5	2	4	3	1	3	1	6	7	4	5
hrubá miera roz.	1,65	0,66	1,33	1	0,34	1,01	0,34	2,05	2,42	1,39	1,75

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Hustota obyvateľov

Nasledujúca tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km². Hustota obyvateľstva v obci je pod úrovňou Slovenska. Z dlhodobého hľadiska dochádza v obci k zmene hustoty obyvateľstva. V roku 2014 dosiahla hustota hodnotu 32,2 a v roku 2024 mala hodnotu 30,43. Nachádza sa hlboko pod úrovňou hustoty vidieka (61,86).

Hustota obyvateľov na km2 k 31.12. podľa územie a rok

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
O. Polomka											
Mestá	405,9	405,13	400,79	399,84	399,06	398,27	394,81	392,06	389,2	386,88	384,96
vidiek	59,61	59,87	60,03	60,34	60,66	60,98	61,23	61,31	61,57	61,86	62,09
SR	110,51	110,61	110,75	110,93	111,08	111,23	111,33	110,98	110,78	110,67	110,58
okr. Brezno	49,91	49,63	49,36	49,11	48,84	48,57	48,28	46,79	46,49	46,22	45,92
O. Polomka	32,2	32,26	32,07	31,77	31,65	31,56	31,5	31,07	30,78	30,59	30,43

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Veková štruktúra obyvateľstva obce

Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Spolu	3028	3038	2993	2982	2970	2964	2959	2900	2888	2864	2859
0	53	40	39	39	31	29	35	38	31	40	26
1-4	121	142	143	153	157	143	145	148	141	133	141
5-9	167	155	158	153	159	170	170	180	194	196	180
10-14	120	121	129	147	150	161	153	156	145	154	170
15-19	150	162	153	127	122	113	113	121	140	133	145
20-24	232	217	188	175	153	149	161	149	125	120	111
25-29	242	249	243	238	248	231	206	175	163	148	137
30-34	211	203	198	211	212	226	228	215	218	215	206
35-39	215	216	224	223	214	202	196	186	188	186	202
40-44	189	203	190	194	205	208	208	205	205	200	181
45-49	190	191	188	183	188	184	196	192	194	197	198
50-54	223	220	219	204	183	189	189	182	181	193	189
55-59	234	223	220	222	222	217	207	210	198	178	183
60-64	186	197	196	206	213	216	206	214	218	217	210
65-69	143	152	164	160	159	166	181	179	189	195	204

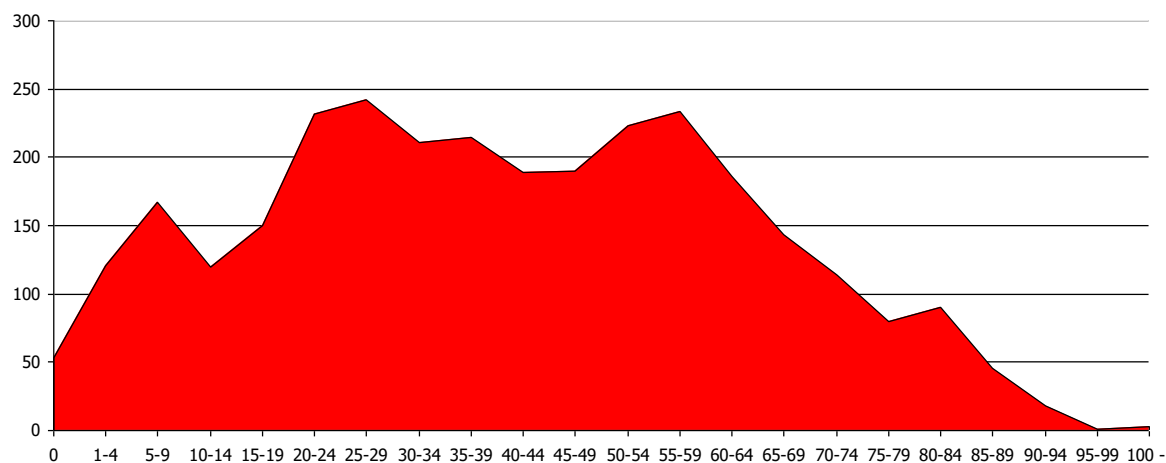
70-74	114	104	96	105	117	128	130	130	135	143	149
75-79	80	90	100	107	96	94	91	85	86	90	100
80-84	90	84	80	59	58	54	64	76	82	71	71
85-89	46	40	38	55	65	63	54	41	31	31	38
90-94	18	24	21	15	13	17	17	17	23	21	14
95-99	1	2	4	4	4	2	7	1	1	3	4
100 -	3	3	2	2	1	2	2	0	0	0	0

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

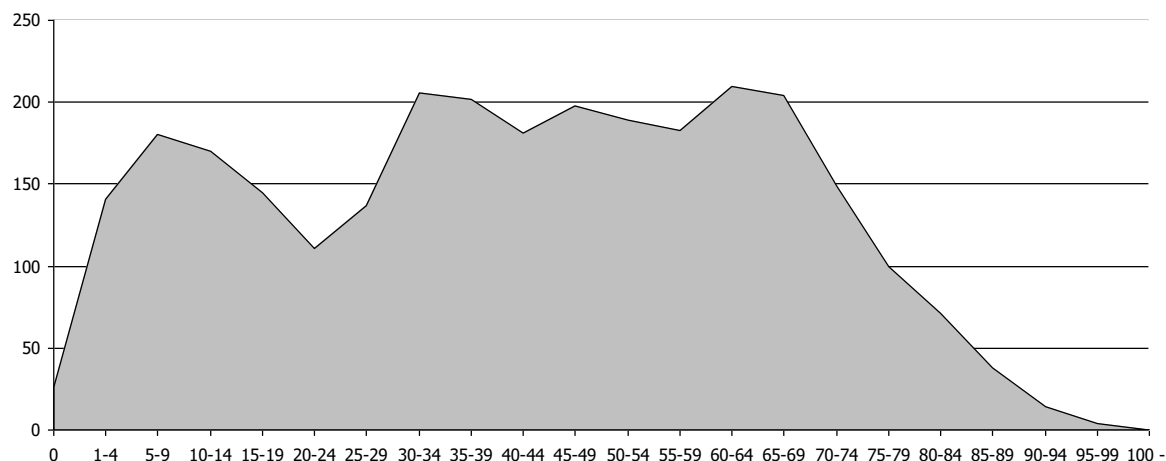
K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 65 - 69 rokov. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v obci Polomka.

Veková štruktúra obyvateľstva

2014

2024

Prognózy

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v nasledujúcich 11 rokoch by malo dôjsť k ďalšiemu poklesu počtu obyvateľov. Zmeny nastanú hlavne v štruktúre obyvateľov predproduktívnom, produktívnom a poproduktívnom veku. Do roku 2036 by mal celkový počet obyvateľov činiť 2789. Vekové skupiny by mali mať rovnomerný vývoj. Intenzívnejší vývoj by mal pokračovať vo vekových skupinách od 10 do 14 rokov.

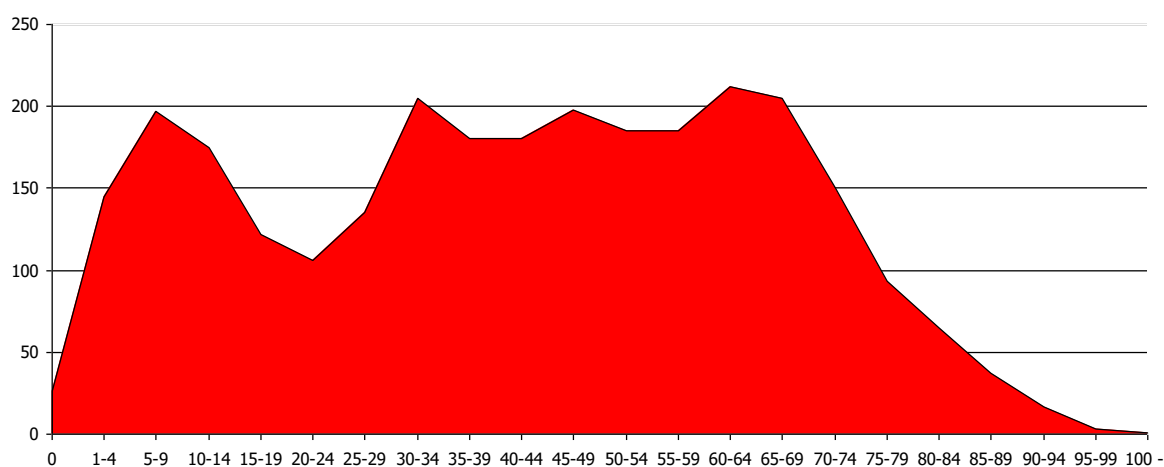
Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Spolu	2822	2815	2811	2810	2805	2801	2797	2795	2793	2791	2789

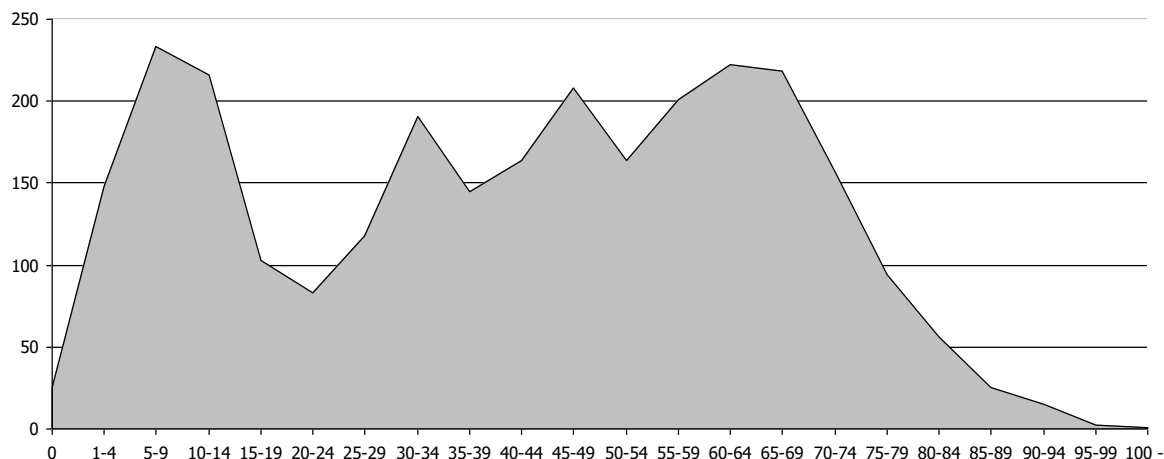

0	26	25	24	22	21	19	20	21	22	23	25
1-4	145	145	145	146	146	146	147	147	147	148	148
5-9	197	200	204	208	211	215	219	222	226	230	233
10-14	175	179	183	187	191	195	199	203	208	212	216
15-19	122	120	118	116	114	113	111	109	107	105	103
20-24	106	103	100	99	97	94	92	90	88	86	83
25-29	135	133	132	130	128	127	125	123	121	120	118
30-34	205	203	203	201	199	198	197	195	194	192	191
35-39	180	177	173	170	166	163	159	156	152	149	145
40-44	180	178	177	175	174	172	170	169	167	166	164
45-49	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208
50-54	185	183	180	178	177	174	172	170	168	166	164
55-59	185	186	188	190	191	193	194	196	198	199	201
60-64	212	213	213	215	216	217	218	219	220	221	222
65-69	205	206	207	209	210	211	213	214	215	217	218
70-74	150	151	151	152	153	154	154	155	156	156	157
75-79	93	93	93	93	94	94	94	94	94	94	94
80-84	65	64	63	63	62	61	60	59	58	57	56
85-89	37	36	35	33	32	31	30	28	27	26	25
90-94	17	17	17	17	16	16	16	16	16	16	15
95-99	3	4	4	4	4	4	3	3	3	3	2
100-	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1

Prognózoaná veková štruktúra obyvateľstva
2026

2036

Ďalšie demografické charakteristiky

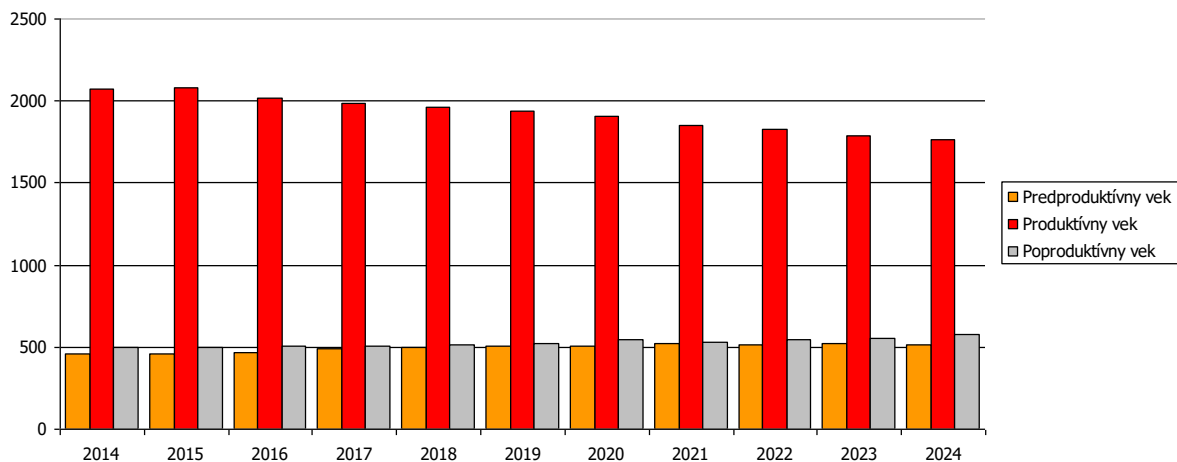
Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu obyvateľov a predpokladaný vývoj podľa hlavných vekových skupín. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast. Za 11 ročné obdobie vzrástol počet obyvateľov o 85. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast o 56 obyvateľov. Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal pokles o 110.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Predproduktívny vek	461	458	469	492	497	503	503	522	511	523	517
Produktívny vek	2072	2081	2019	1983	1960	1935	1910	1849	1830	1787	1762
Poproduktívny vek	495	499	505	507	513	526	546	529	547	554	580

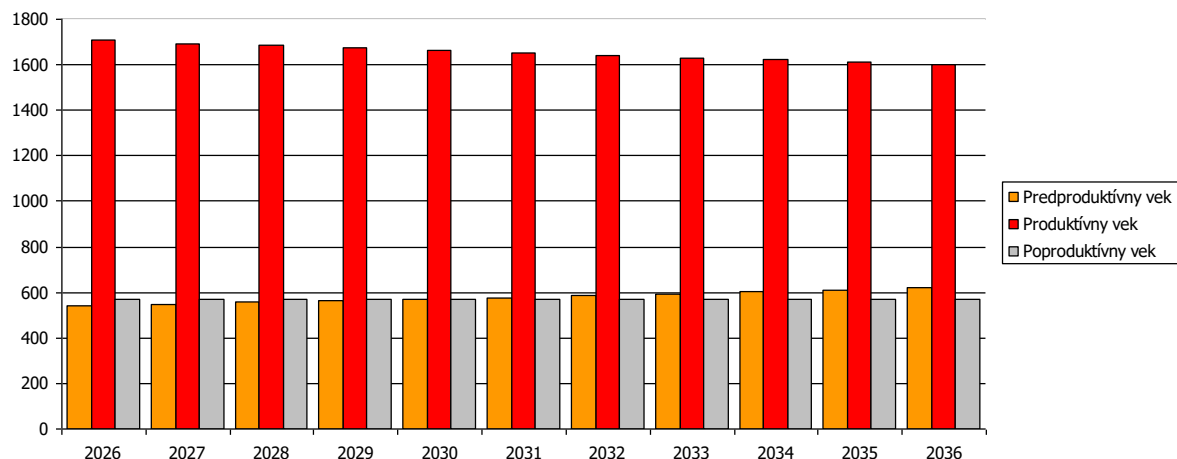
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k nárastu vo vekových skupinách poproduktívneho a predproduktívneho veku. Nasledujúca tabuľka prezentuje predpokladaný vývoj v hlavných vekových skupinách do roku 2036.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2036

Do roku 2036 sa predpokladá pokles obyvateľov vo vekovej skupine poproduktívneho veku. Vo vekovej skupine poproduktívneho veku sa predpokladá pokles o 4 obyvateľov.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2036

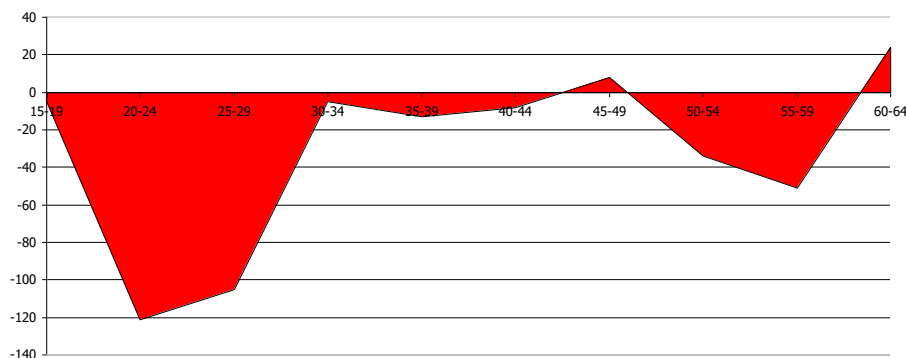
	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Predproduktívny vek	543	549	556	563	569	576	585	594	603	612	622
Produktívny vek	1708	1694	1684	1675	1664	1653	1642	1631	1621	1610	1599
Poproduktívny vek	572	572	571	572	572	572	570	570	569	569	568

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 30 do 34 rokov a 60 - 64 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 20 do 24 rokov. Pokles v medziročnom porovnaní 2014 až 2024 bol zaznamenaný v skupine 15 - 44 a 50 až 59 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2014 a 2024

Vek	2014	2024	rozdiel 2024 -2014
15-19	150	145	-5
20-24	232	111	-121
25-29	242	137	-105
30-34	211	206	-5
35-39	215	202	-13
40-44	189	181	-8
45-49	190	198	8
50-54	223	189	-34
55-59	234	183	-51
60-64	186	210	24

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Z ekonomického hľadiska daná štruktúra je vyhovujúca.

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 92,69 %. Oficiálne žije v obci 5 obyvateľov českej národnosti. Oficiálne tu žije 95 obyvateľov nezistenej národnosti. Obyvatelia rómskej národnosti sú zastúpení oficiálne 2,62 % (77 obyvateľov).

Bývajúcce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania			
Ukazovateľ	SODB 2021	%	
Slovenská	2727	92,69	
Maďarská	5	0,17	
Rómská	77	2,62	
Rusínská	2	0,07	
Ukrajinská	17	0,58	
Česká	5	0,17	
Nemecká	2	0,07	
Moravská	0	0,00	
Poľská	3	0,10	
Ruská	1	0,03	
Ostatné	8	0,27	
Nezistené	95	3,23	
Spolu	2942		

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

V okrese Brezno je národnostná štruktúra podobná.

2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

V obci majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania so stredným odborným vzdelaním - s maturitou - 24,24 % a s učňovským vzdelaním - 21,31 %. Obyvatelia so základným vzdelaním boli zastúpení 21,11 %.

Podrobná vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce v roku 2012			
dosiahnuté vzdelanie	počet	%	
bez vzdelania (osoby 0-14 rokov)	401	13,63	
základné	621	21,11	
stredné odborné učňovské (bez maturity)	627	21,31	
úplné stredné (s maturitou)	713	24,24	
vyššie odborné vzdelanie	109	3,70	
vysokoškolské	393	13,36	
bez školského vzdelania (15+ rokov)	12	0,41	
nezistené	66	2,24	
Spolu	2942		

Zdroj: statistics.sk, 10.2.2021

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra vyhovujúci pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci ďalej zvyšovať počet obyvateľov so stredným odborným vzdelaním a úplným stredným vzdelaním.

Vývoj nezamestnanosti

Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti zaznamenával až do roku 2019 klesajúci trend. V roku 2020 ovplyvnila nezamestnanosť pandemická situácia a opatrenia vlády SR (158). V roku 2024 bolo v obci 58 nezamestnaných.

Miera evidovanej nezamestnanosti v obci											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nezamestnaná spolu	259	253	188	132	134	121	158	128	127	116	99
Nezamestnaní ženy	138	128	118	90	90	78	91	74	72	67	58
% miera nezamest.	12,5	12,2	9,3	6,7	6,8	6,3	8,3	6,9	6,9	6,5	5,6

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Nezamestnanosť v obci mala za posledné 4 roky (od roku 2021) rovnomerný vývoj. V roku 2014 bolo v obci Polomka 58 nezamestnaných žien.

Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v obci a regióne prezentuje nasledujúca tabuľka.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územie, pohlavie a rok v %											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kraj Banskobystrický	8,9	8,0	6,3	4,3	3,4	3,3	4,9	4,6	3,9	3,5	3,0
Okres Brezno	13,4	12,5	9,8	6,0	4,4	4,4	8,7	6,7	6,6	5,3	4,3
Muži	11,9	11,2	7,9	4,0	3,2	3,6	7,3	5,4	5,2	3,9	2,8
Ženy	15,1	14,1	12,2	8,3	5,8	5,4	10,3	8,2	8,3	7,0	6,0

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti bola takmer počas celého obdobia v prípade ženskej populácie. V roku 2024 dosiahla úroveň 6,0 %. Najvyššia úroveň v prípade mužskej populácie sa dosiahla v roku 2014 (11,90 %).

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru nezamestnaných podľa veku priamo v obci. Najviac obyvateľov spadalo do vekovej skupiny od 30 do 34 rokov a 50 - 54.

Nezamestnaní podľa veku v januári 2026											
Polomka	UoZ spolu	v tom									
		do 20r.	20-24r.	25-29r.	30-34r.	35-39r.	40-44r.	45-49r.	50-54r.	55-59r.	60r. a viac
Spolu	95	9	7	6	15	8	11	9	16	8	6
Ženy	52	4	2	2	8	6	6	3	11	6	4

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2024

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj nezamestnanosti znevýhodnených skupín. V prípade absolventov dochádza k výraznému poklesu počtu - 78. Počet dlhodobo evidovaných uchádzačov klesol počet z 2678 na 864 osôb.

Uchádzači o zamestnanie znevýhodnení											
Okr. Brezno	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
A	122	138	114	79	59	62	98	73	72	63	66
B	331	210	156	108	83	84	143	98	70	73	78
C	78	49	28	18	9	21	24	22	23	19	20
D	2 678	2 619	2 096	1 136	840	761	1 228	1 240	1 080	1 042	864

A - Počet uchádzačov o zamestnanie so ZP

B - Počet uchádzačov o zamestnanie – absolventi

C - Počet uchádzačov o zamestnanie – mladiství

D - Počet dlhodobo evidovaných uchádzačov o zamestnanie

Zdroj: DataCubes ŠÚ, 2014-2024

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru nezamestnaných podľa vzdelania v obci. Najviac nezamestnaných bolo vo vzdelanostnej skupine - nižšie a vyššie sekundárne vzdelanie.

Štruktúra UoZ podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania (ISCED) január 2026											
Polomka	UoZ spolu	v tom									
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	n/a
Spolu	95	0	9	31	48	1	0	1	4	0	1
Ženy	52	0	6	18	23	0	0	1	4	0	0

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2026

ISCED (The International Standard Classification of Education) - Medzinárodná štandardná klasifikácia vzdelávania

0 predprimárne vzdelanie

1 primárne vzdelanie

2 nižšie sekundárne vzdelanie

- 3 vyššie sekundárne vzdelanie
- 4 post sekundárne neterciárne vzdelanie
- 5 terciárne vzdelanie (nie VŠ)
- 6 terciárne vzdelanie (VŠ 1.stupeň)
- 7 terciárne vzdelanie (VŠ 2.stupeň)
- 8 terciárne vzdelanie (VŠ 3.stupeň)

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2026

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Tri najväčšie skupiny tvorili nezamestnaní s dĺžkou evidencie od 0 do 3 mesiacov, 4 až 6 mesiacov. Tretou najpočetnejšou skupinou je skupina nad 48 mesiacov.

Nezamestnaní podľa dĺžky evidencie v január 2026

Polomka	UoZ spolu	v tom										
		do 3 m.	4 - 6 m.	7 - 9 m.	10 - 12 m.	13 - 18 m.	19 - 24 m.	25 - 30 m.	31 - 36 m.	37 - 42 m.	43 - 48 m.	nad 48 m.
Spolu	95	17	21	10	8	12	6	1	3	2	0	15
Ženy	52	9	11	5	3	6	2	0	3	2	0	11

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2026

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôbovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR v Brezne, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (APTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov APTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác a malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Štruktúra zamestnanosti

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru pracujúcich podľa jednotlivých odvetví národného hospodárstva. Najväčšie zastúpenie majú v regióne priemysel (34,2 %), vzdelávanie (15,4 %), verejná správa (10,5 %), obchod (6,9 %) a zdravotníctvo / vzdelávanie (cca. 9 %). Od roku 2014 sa podiel priemyslu na zamestnaní znížil. Druhý najvýraznejší pokles nastal v prípade obchodu.

Štruktúra zamestnanosti podľa NACE

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Pol'nohospodárstvo, lesn...	7,9	7,9	5,6	5,5	8,6	5,4	4,2	7,9	4,5	5,4	3,6
Priemysel spolu	37,1	36,2	38,6	39,8	38,5	40,3	38,4	42,4	39,6	42,3	34,2
Priemyselná výroba	35,8	34,8	36,9	38,0	36,9	38,5	36,7	40,8	37,9	40,5	32,4
Dodávka elektriny, plynu...	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2
Dodávka vody; čistenie a ...	1,2	1,2	1,5	1,7	1,5	1,7	1,7	1,7	1,6	1,7	1,6
Stavebníctvo	1,7	1,7	1,3	1,3	1,9	2,4	4,5	2,8	2,7	4,3	4,2
Veľ'koobchod a maloobch...	12,3	12,3	11,7	12,4	12,6	11,2	8,2	7,6	7,6	7,4	6,9
Doprava a skladovanie	3,1	3,1	3,2	3,3	2,7	2,9	3,0	2,7	2,4	2,5	2,3
Ubytovacie a stravovací...	2,5	2,4	2,5	0,7	0,5	0,7	1,3	0,7	3,5	0,5	2,5
Informácie a komunikácia	0,9	0,9	1,0	1,0	0,9	0,9	1,0	0,9	0,8	0,8	0,8
Finančné a poisťov. činnosti	0,6	0,6	0,6	0,5	0,4	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4

Činnosti v oblasti nehnut.í	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,9	0,4	0,7	0,5	0,3	0,3
Odborné, vedecké a tech...	0,3	1,4	1,6	0,6	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Administratívne a podpo...	1,2	1,0	1,5	1,6	1,4	1,2	1,6	1,3	1,2	1,4	1,4
Verejná správa a obrana; ...	9,4	10,0	8,6	8,8	9,9	9,4	11,6	7,8	8,7	8,8	10,5
Vzdelávanie	14,0	13,2	13,9	14,2	11,2	11,7	12,0	11,9	12,8	13,7	15,4
Zdravotníctvo a soc. po...	6,2	6,4	6,4	6,4	7,4	8,9	9,3	9,1	9,7	8,4	9,0
Umenie, zábava a rekreácia	1,2	1,2	1,4	1,6	1,7	1,3	1,5	1,4	3,4	1,4	6,2
Ostatné činnosti	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,4	0,5

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Obyvatelia sú prevažne zamestnaní v meste Brezno, Banská Bystrica alebo hlavnom meste Bratislava. Pracovné príležitosti poskytuje aj obec v malých výrobných prevádzkach.

2.8. BÝVANIE

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytového fondu podľa obdobia výstavby. Najviac bytov bolo vybudovaných v období 1961 - 1980 a 1945 až 1960. Najmenej bytov bolo vybudovaných do roku 1919 a 2011 a neskôr.

Domový fond podľa obdobia výstavby		
obdobie výstavby	počet	podiel (%)
do roku 1919	49	4,61
1919 - 1945	142	13,37
1946 - 1960	387	36,44
1961 - 1980	320	30,13
1981 - 2000	112	10,55
2001 - 2010	20	1,88
2011 - 2015	14	1,32
2016 a neskôr	13	1,22
nezistené	5	0,47
Domy spolu	1062	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Najväčší podiel domového fondu tvorili rodinné domy - 1000 (94,16 %) bytové a ostatné domy - 16 (1,50 %) a núdzové objekty na bývanie (2,64%) v roku 2021.

Domový fond podľa typu budovy		
typ budovy	počet	podiel (%)
rodinný dom	1000	94,16
bytový dom	8	0,75
polyfunkčná budova	0	0
ostatné budovy na bývanie	8	0,75
neskolaudovaný rodinný dom	4	0,38
núdzový objekt neurčený na bývanie	28	2,64
inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia	6	0,56
ostatné	6	0,56
nezistený	2	0,19
Domy spolu	1062	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Z hľadiska počtu obytných miestností boli v obci Polomka najviac zastúpené byty s počtom obytných miestností 5 a následne so 6 a viac obytnými miestnosťami. Okolo 11,56 % tvorili byty s 2 a 19,91 % byty s 3 obytnými miestnosťami. Byty s 1 obytnou miestnosťou boli zastúpené v počte 81.

Štruktúra bytového fondu

počet miestností	počet	podiel (%)
1 obytná miestnosť	81	7,43
2 obytné miestnosti	126	11,56
3 obytné miestnosti	217	19,91
4 obytné miestnosti	200	18,35
5 obytných miestností	245	22,48
6 a viac obytných miestností	216	19,82
Nezistené	5	0,46
Byty spolu	1090	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Z hľadiska zásobovania pitnou vodou bolo 998 bytov zásobovaných z verejnej vodovodnej siete. Bez pripojenia na vodovod sa v obci byty nachádzali v počte 46.

Domový fond - vodovod		
typ vodovodu	počet	podiel (%)
v dome - z verejnej siete	998	93,97
v dome - vlastná	9	0,85
mimo domu - z verejnej siete	2	0,19
mimo domu - vlastná	1	0,09
bez prípojky	46	4,33
nezistený	6	0,56
Domy spolu	1062	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

V obci je vybudovaná kanalizačná sieť (86,72 %). Vybudovaný septik, prípadne žumpu malo 55 domov.

Domový fond - kanalizácia		
typ kanalizácie	počet	podiel (%)
septik, žumpa	55	5,18
prípojka na kanalizačnú sieť	921	86,72
domáca čistička odpadových vôd	5	0,47
bez kanalizácie	76	7,16
nezistený	5	0,47
Domy spolu	1062	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladiení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 607/2003 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav (523/2004 Z. z., 349/2007 Z. z., 349/2007 Z. z., 349/2007 Z. z., 349/2007 Z. z., 349/2007 Z. z., 518/2008 Z. z., 265/2009 Z. z., **302/2012 Z. z.**) a k nemu schválených predpisov. Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE

V obci sa odporúča rozvíjať výroba a služby hlavne v týchto smeroch:

- rozvoj malých podnikov
- rozvoj cestovného ruchu a turizmu
- rozvoj terciárnej sféry (služby, obchod)

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru podnikateľských osôb – fyzické osoby podľa právnej formy. Najväčší počet je zastúpený živnostenskými podnikaniami. Do roku 2025 bol ich počet 167.

Fyzické osoby - podnikatelia											
o. Polomka	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Fyz. osoby – podnik.	197	207	210	214	223	226	208	205	194	191	167
Živnostníci	185	194	192	189	206	208	197	197	184	183	160

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes

Celkovo je v obci činných 91 právnických osôb. Z celkového počtu bolo 71 ziskových a 20 neziskových subjektov.

Právnické osoby v obci											
o. Polomka	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Právnické osoby spolu	52	52	63	70	71	74	82	80	85	85	91
Práv. osoby ziskové	47	47	49	52	55	58	63	64	70	67	71
Práv. osoby neziskové	5	5	14	18	16	16	19	16	15	18	20

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes

V obidvoch skupinách došlo v sledovanom období k nárastu subjektov. Uvedené súvisí so samotným rozvojom obce a skvalitňovaním pokrytia občianskej vybavenosti.

Poľnohospodárska výroba

Z hľadiska poľnohospodárskeho pôdneho fondu a poľnohospodárskej výroby patrí riešené územie do administratívnej jednotky Polomka, ktorá je začlenená do okresu Brezno, kraj Banskobystrický. Celková výmera poľnohospodárskej pôdy je 3026,2 ha, z čoho orná pôda zaberá 541,1 ha. Trvalé trávnaté porasty majú zastúpenie – 2 436,9 ha. Celkový podiel poľnohospodárskej pôdy na celkovej výmere mierne klesá. Podiel na celkovej výmere má poľnohospodárska pôda 32,2 %.

Výmera poľnohospodárskej pôdy v obci Polomka											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
% z celkovej výmery	33,2	33,2	33,2	33,2	33,2	33,2	33,2	33,2	33,2	32,2	32,2
Poľn. pôda - spolu	3 123,8	3 123,8	3 123,6	3 123,6	3 123,4	3 123,4	3 123,3	3 123,1	3 123,1	3 026,3	3 026,2
- orná pôda	541,6	541,6	541,5	541,5	541,5	541,5	541,4	541,2	541,2	541,1	541,1
- záhrada	47,9	47,9	47,9	47,9	47,9	47,9	47,8	47,8	47,8	47,7	47,7
- ovocný sad	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
- trvalý trávny porast	2 533,7	2 533,7	2 533,7	2 533,7	2 533,6	2 533,6	2 533,6	2 533,6	2 533,6	2 436,9	2 436,9

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Rastlinná výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje hektárovú úrodu v regióne. Najvyššiu hektárovú úrodu majú zemiaky a viacročné krmoviny.

Hektárová úroda podľa hospodárske rastliny											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Zrniny spolu	4,06	3,63	4,15	4,19	3,79	4,02	4,45	4,51	3,81	4,64	2,87
Obilniny	4,06	3,63	4,15	4,21	3,79	4,02	4,5	4,54	3,83	4,64	2,94

Olejiny	3,85	1,53	1,89	2,08	1,98	1,96	1,95	1,93	2,24	4,17	2,79
Zemiaky	11,75	8,49	12,33	8,76	9,18	7,22	9,06	15,21	9,11	11,65	12,47
Viacročné krmo.	4,59	4,71	5,86	5,41	5,87	5,39	5,64	5,04	2,96	7,03	8,42

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

Živočišna výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru a počty hospodárskych zvierat v okrese Brezno. Z hľadiska živočišnej výroby sa okres zameriava hlavne na chov oviec, hovädzieho dobytku a hydiny.

Intenzita chovu hospodárskych zvierat											
Ok. Brezno	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
A	34,7	31,3	32,7	32,7	34,7	34,4	35,7	37,4	37,0	38,4	37,4
B	16,0	15,2	15,1	14,6	15,0	16,0	17,7	19,6	20,0	19,7	19,0
C	98,4	82,2	85,1	87,0	88,3	81,6	86,0	78,2	82,4	87,6	76,4
D	37,5	34,9	35,0	34,5	36,2	31,1	4,9	6,6	4,9	4,0	3,0
E	2632,1	658,7	2781,7	2577,3	714,8	734,0	-	-	-	-	-
F	622,3	588,3	613,6	611,1	638,4	655,6	-	-	-	-	-

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

A - Hovädzí dobytok (na 100 ha poľ p.), B - Kravy (100 ha p. p.), C - Ovce (na 100 ha poľnohospodárskej pôdy), D - Ošípané (na 100 ha or. pôdy), E - Hydina (na 100 ha or. pôdy), F - Sliepky (na 100 ha or. pôdy).

Výroba a remeselnícke živnosti

V obci sa nachádzajú menšie a stredné výrobné zariadenia. Rozvoj nezávadných remeselníckych živností sa navrhuje lokalizovať do okrskov so zmiešanou funkciou; ostatné do účelových areálov (novonavrhnuté areály a existujúce areály) mimo obytné územie.

Maloobchod a služby

Komerčné služby a obchod je v obci zastúpený pomerne dostatočne. Vzhľadom na štruktúru obce a pomerne osídlený a koncentrovaný kataster sú možnosti rozvoja pomerne dobré. V obci sa nachádzajú prevádzky maloobchodu. Ich dimenzovanie vyplynie z potreby trhu. Navrhuje sa posilniť polyfunkčnosť na hlavných osiach obce a účelovo vytvoriť samostatné objekty v obci i mimo nej. V obci sú poskytované nasledovné komerčné služby: Autoopravovne - oprava motorových vozidiel, kvetinárstvo, kaderníctva, pohrebníctvo, obchodná sieť - potraviny, odevy, textil, obuv, spotrebná elektronika, domáce potreby, ...

2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území.

História školstva

- r.1720 existencia farskej školy, ktorej správcom bol Ján Dobraviczky
- r.1831 obec postavila jednotriednu rímsko-katolícku ľudovú školu
- r.1871 obec postavila trojtriednu rímsko-katolícku ľudovú školu, ktorá 4.júna 1877 zhorela, bola opravená a učilo sa v nej až do r.1905, kedy prestala vyhovovať pre zlý stav a pre veľký počet školopovinných detí
- r.1903 obecný výbor na svojom zasadnutí 20.júla prejednal záležitosť zriadenia štátnej ľudovej školy a uzniesol sa, „keď ministerstvo školstva zriadi v obci 6 triednu štátnu ľudovú školu a 2 triednu štátnu materskú školu, obec dá štátnej správe k dispozícii pre tieto školy zodpovedné budovy podržiac si k im vlastnícke právo a sa zaviazá školské budovy v dobrom stave udržiavať, znášať náklady na požiarne poistenie, ďalej náklady na vykurovanie a riadenie učební. Zaviazá sa platiť 5% školskú a 3% materskoškolskú prirážku, na učiteľský penzijný fond 24K. za každého učiteľa a 30 hal. za každého žiaka. Obec však žiada, aby výnos 5 % a 3 % školskej prirážky bol jej ponechaný na amortizáciu pôžičky, ktorú musí na stavbu škôl vyzdvihnúť, ďalej aby štátna školská správa platila obci za každý učiteľský byt ročne 200K. bytový ekvivalent, ktorý by sa tiež na amortizáciu pôžičky obrátil. Chudobné deti nech sú úplne alebo z polovice oslobodené od platenia školného. Takéto deti majú platiť len zápisné 50 hal. a na učiteľský penzijný fond 30 hal. Výbor sa tiež uzniesol, aby školské budovy boli postavené z tvrdého materiálu.“
- r. 1904 škola bola poštátnená

- r. 1905 po dlhších vyjednávaniach a prípravách bola postavená 6-triedna štátna ľudová škola, štyri učiteľské byty, dve triedy pre úvodnú (materskú) školu a byt pre úvodnú učiteľku
- r.1940 na základe zákona 308/40 štátna ľudová škola sa mení na rím.kat. ľudovú školu. Vecné náklady ďalej znáša obec a personálne štát
- r.1962 postavená 13 – triedna základná deväťročná škola v hodnote 3 175 223,57 Kčs. Vzhľadom k počtu žiakov by priestory novej školy nepostačovali k vyučovaniu v jednej smene a preto k účelom výučby ďalej slúžia 3 budovy starej školy, kde je umiestnených 7 tried a školská jedáleň s kuchyňou pre 270 žiakov
- r.1964 pristavená telocvičňa v hodnote 986 500 Kčs
- r.1995 5 - triedna prístavba školy + školská jedáleň a plynová kotolňa (15.3.2026, <http://zspolomka.edupage.sk/about/>?).

Materská škola

Materská škola uskutočňuje výchovu a vzdelávanie podľa Školského vzdelávacieho programu Zvedavkovia objavujú svet. Poskytuje plavecký výcvik, športové dni napr. bicyklovanie, bobovanie, športová olympiáda v spolupráci so Základnou školou, rôzne exkurzie, besedy, tvorivé dielne zamerané na environmentálnu výchovu a kultúrne tradície v obci Polomka.

Škola sa profiluje na prírodu, ekológiu, zdravý životný štýl a návrat k tradíciám a hodnotám našich predkov. Cieľom projektov je vytvorenie podmienok pre telesnú, duševnú a spoločenskú pohodu dieťaťa počas doby jeho pobytu v MŠ a k výchove predškolského dieťaťa ku zdravému životnému štýlu. Hlavným cieľom enviro projektu: cez zmyslové vnímanie a praktické ukážky v prírode naučiť deti, aký veľký význam má príroda v ich živote. Rozvíjať environmentálne cítenie, podpora environmentálnej výchovy a zodpovednosti za svoje správanie voči prírode. Hlavným cieľom regionálneho projektu: cez ukážky tradičných piesní, hier, ľudských činností, tvorivých remesiel vniesť do života detí prvky ľudových tradícií v našej obci Polomka (15.3.2026, <https://mspolomka.edupage.org/a/zameranie-skoly>).

Materské školy majú 8 tried. Má kapacitu 200 detí. V roku 2024 bolo evidovaných v materskej škole 65 detí.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu detí v materskej škole od roku 2014 do roku 2024.

Materská škola	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
MŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
MŠ spolu - deti	59	53	53	56	68	79	67	81	88	72	65
MŠ - štátne - triedy	3	3	3	3	3	4	3	5	4	3	3
MŠ - štátne - učiteľia	6	5	5	5	6	7	7	8	8	6	6

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Budova MŠ je štvor-pavilónová jednopodlažná, s celodennou starostlivosťou. Budova je umiestnená na okraji obce, v blízkosti sa nachádza tenisové, futbalové a detské ihrisko. Školský dvor je vybavený detskými preliezačkami, šmýkačkami a hojdačkami. V troch pavilónoch sa nachádzajú samostatné triedy spolu s príslušenstvom (herňa, spálňa, umývárň, WC pre deti aj personál, šatne pre deti, izolačná miestnosť, sklady didaktických pomôcok a kabinet pre učiteľky). V západnom pavilóne sa nachádza zborovňa a kancelária riaditeľky školy. Vo štvrtom pavilóne sa nachádza detská kuchyňa, dve jedálne pre deti, denná miestnosť pre nepedagogických zamestnancov, príslušné sklady. Budova má štyri únikové východy. Vnútorne priestory sú veľmi pekné, svetlé, esteticky upravené učiteľkami podľa ročných období a hygienicky udržiavané. V triedach sa nachádza nová plávajúca podlaha, v šatniach, umývárkach a na chodbách je nová dlažba. V triedach sa postupne inovuje nábytok, vo všetkých triedach sú nové lehátka s príslušenstvom. V jedálni pre mladšie deti sa nachádzajú nové modré plastové stoly a stoličky. Väčšia jedáleň je vybavená plastovými stolmi a stoličkami NP Predškola II. Na školskom dvore absentuje dopadová plocha pod šmýkačkami aj hojdačkami, v zmysle platnej legislatívy je nutné doriešiť dopadové plochy. Na školskom dvore chýba pieskovisko. Vonkajšie prostredie tvorí rozsiahly trávnatý areál, ktorý je vybavený vĺčikom, mostíkom, dvomi zostavami (dve šmýkačky a tri hojdačky), hříbiky na preliezanie a dva veľké chrobáčky. Jeden je poškodený. Exteriérové hračky nie sú postačujúce na počet detí v MŠ. Celý areál školy skrášľuje pestrofarebný plot a stromčeky. Edukačná činnosť zameraná na environmentálnu činnosť prebiehala aj v novovybudovanom altánku. Boli zriadené vyvýšené záhony na pestovanie liečivých bylín. Budú osadené enviro panely a kresliace plochy. V areály sa nachádza zrekonštruovaný záhradný domček, ktorý slúži ako sklad exteriérových hračiek. Materiálne technické vybavenie školy: v budove je WIFI

sieť, prípojka na optický kábel, tri počítače, tri tlačiarne, štyri germicídne lampy. Boli zakúpené dva nové dotykové LCD panely a elektrický stojan. Každá trieda je vybavená množstvom didaktických pomôcok a hračiek rozvíjajúcich tvorivosť a fantáziu dieťaťa predškolského veku. Postupne sa obnovuje sklad a vymieňajú sa už nepoužiteľné hračky a pomôcky. Na rozvoj programovania majú deti k dispozícii Bee Both a Blue Both včely s príslušnými podložkami na orientáciu v priestore – štvorcová sieť. Na rozvoj digitálnych zručností detí boli zakúpené pomôcky: interaktívna stena, hovoriace štipce, digitálna lupa, učebné programy na CD, edukačný program Robot Edko (15.3.2026, <https://mspolomka.edupage.org/a/vysledky-vychovno-vzdelavace>).

Základná škola

V škole sa nachádza 20 učební, telocvičňa, malá posilňovňa, školské dielne, knižnica a kuchynka. Niektoré učebne sa využívajú na odborné vyučovanie: 2 odborné učebne pre vyučovanie cudzích jazykov s interaktívnymi tabuľami, 2 odborné učebne na vyučovanie informatiky (16 +10 PC) s jednou IT, učebňa hudobnej výchovy, odborná učebňa na laboratórne práce z fyziky, chémie a prírodovedy. V 12 triedach sa nachádzajú interaktívne tabule. Na chodbách sú oddychové zóny. Pre činnosť ŠKD je k dispozícii herňa vybavená televízorom, DVD prehrávačom a hračkami. Druhé oddelenie je v bežnej kmeňovej triede a je vybavená hračkami a hrami pre činnosť detí. Vybavenie kabinetov je postačujúce, pravidelne sa obnovuje a dopĺňa podľa potrieb. Škola má k dispozícii školskú záhradu a park vo forme arboréta, ktoré sa využíva pri výučbe biológie, prírodovedy, na pracovnom vyučovaní a na predmete Svet práce. Pri ZŠ je multifunkčné ihrisko, ktoré disponuje futbalovým (tenisovým) hriskom, basketbalovým ihriskom, bežeckou dráhou, ktorá je však dlhodobo poškodená a doskočiskom. Multifunkčné hrisko už potrebuje revitalizáciu. V okolí ihriska je detská preliezka a šesť strojov na cvičenie. Toto ihrisko sa využívalo žiakmi počas vyučovania, krúžkovej činnosti ale aj v mimovyučovacom čase a ďalšou verejnosťou. V okolí ihriska bola namontovaná nová trojhojdáčka a nová lanová preliezka. V tomto školskom roku 2023 bol vybudovaný altánok na oddychovú činnosť detí ŠKD prípadne na vyučovanie v exteriéri. V školskom parku boli osadené drevené herné a preliezacie prvky. V školskej záhrade boli umiestnené vyvýšené záhony na vyučovanie pracovného vyučovania. V rámci brigádnickej činnosti sme vysadili nové ovocné kríky a stromy, začali realizovať výbové stavby, z ktorých by mali byť v budúcnosti prírodné altánky.

Základná škola má 12 tried v ktorých vyučuje 17 učiteľov. V roku 2024 bolo evidovaných v základnej škole 230 detí.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu detí v materskej škole od roku 2014 do roku 2024.

Základná škola											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ZŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ZŠ spolu - deti	193	187	181	198	196	198	209	206	206	225	230
ZŠ - štátne - triedy	11	11	11	11	12	12	13	12	12	12	12
ZŠ - štátne - učitelia	17	18	17	15	17	16	17	16	17	16	17

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Základná škola má k dispozícii školskú jedáleň s kapacitou 72 miest pri stoloch. V roku 2024 bolo evidovaných 258 stravníkov.

Školská jedáleň											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ŠJ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ŠJ miesta pri stoloch	72	72	72	72	72	72	72	72	72	72	72
ZŠ - stravníci	241	252	254	233	205	333	340	278	172	290	258

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Špeciálna základná škola

Špeciálna základná škola Polomka je v evidencii všetkých škôl Slovenskej republiky na Ministerstve školstva, vedy, výskumu a športu SR. Patrí medzi rozpočtové organizácie s právnou subjektivitou, ktorej štatutárnym zástupcom je riaditeľ školy.

Súčasťou školy je školský klub detí. Škola realizuje edukačný proces podľa vypracovaného "Školského vzdelávacieho programu" a "Školského výchovného programu", ktoré sú základnými dokumentami školy.

Vyučovanie prebieha v predmetoch podľa Školského vzdelávacieho programu vypracovaného podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie. V Špeciálnej základnej škole Polomka vzdelávame žiakov s mentálnym postihnutím alebo s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným postihnutím. Vnútorne sa člení podľa stupňa mentálneho postihnutia žiakov na:

- variant A pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia,
- variant B pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia,
- variant C pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia alebo pre žiakov s mentálnym postihnutím, ktorí majú aj iné zdravotné postihnutie, sú držiteľmi preukazu zdravotne ťažko postihnutých a nemôžu sa vzdelávať podľa variantu A alebo B.

V hlavných úlohách kladieme dôraz na rozvíjanie schopností, zručností ako aj postojoú a hodnotový orientáciu žiaka. Cieľom výchovy a vzdelávania v špeciálnej základnej škole je rozvíjanie individuálnych schopností a predpokladov žiakov:

aby si osvojili vedomosti, zručnosti a návyky, potrebné pre profesionálnu prípravu,
aby získali kompetencie v súlade s učebnými osnovami,
aby si osvojili správne postoje a dobrý vzťah k ostatným ľuďom, k sebe samému a životnému prostrediu,
aby boli pripravení na praktický život tak, aby sa mohli prirodzene integrovať do spoločnosti a stali sa jej prirodzenou súčasťou,
SZŠ navštevujú žiaci z Polomky a okolitých obcí.

Špeciálna základná škola											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ZŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ZŠ spolu - deti	85	85	91	100	109	118	123	131	136	118	125
ZŠ - štátne - učitelia	13	14	14	15	25	15	17	17	16	15	18

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Základná umelecká škola

V obci Polomka sa nachádza Súkromná základná umelecká škola Talentárium Stanislavy Skladanej. Zabezpečuje rozvíjanie talentu žiakov v hudobnom, výtvarnom, tanečnom odbore. V roku 2012 bola transformovaná na súkromné vzdelávacie zariadenie. V školskom roku 2024 bolo v škole evidovaných 987 žiakov a 22 učiteľov.

Základná umelecká škola											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Súkromná ZUŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Súkromná ZUŠ - žiaci	708	691	725	828	710	849	865	836	908	920	987
Súkromná ZUŠ - učitelia	23	28	31	29	25	23	23	24	22	22	22

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2015

2.11. SOCIÁLNA SFÉRA

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Tie poskytujú sociálne služby v zmysle zákona NR SR č. 448/2008 o sociálnych službách z. z. v znení neskorších predpisov. Sociálna starostlivosť je občanom poskytovaná poskytovaním rôznych sociálnych dávok, ktoré vypláca ÚPSVaR v Brezne, opatrovateľskú službu občanom na to odkázaným zabezpečuje zo zákona obec.

Sociálne služby zabezpečuje aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno. Úrad práce poskytuje finančné prostriedky na kompenzáciu a na preklopenie zdravotných ťažkostí.

Občania Polomky žiadajú hlavne o tieto sociálne služby, pretože sú finančne kompenzované štátom (rôzne príspevky na kompenzáciu miery funkčných porúch - opatrovanie, asistenčné služby, príspevky na hygienu, na prepravu a pod.). V rámci týchto sociálnych služieb vydáva obec Polomka potvrdenie,

že občanovi nie je poskytovaná žiadna sociálna služba prostredníctvom obce. Nasledujúca tabuľka prezentuje ponuku sociálnych služieb v okrese a následne v obci Polomka.

Sociálne zariadenia podľa typ ukazovateľa, rok a územie											
Okres Brezno	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Počet zariadení	16	17	17	16	15	15	14	14	14	14	14
P.m. k 31.12 spolu	578	586	629	529	510	503	466	487	487	487	487
P.m. v zar. pre seniorov	103	125	127	133	133	164	132	163	163	163	163
P.m. v d. soc. služ. pre PDO	294	288	339	333	329	294	291	279	279	279	279
P.m. v d. soc. služ. pre PDE	24	18	18	20	17	14	12	14	14	14	14

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Terénna sociálna služba krízovej intervencie úprava v zákone o sociálnych službách: § 24a

pre koho je sociálna služba určená: osoby v krízovej sociálnej situácii, z dôvodu nezabezpečenia nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb, pre nepriaznivé životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok alebo návykových škodlivých činností, pre ohrozenie správaním iných osôb alebo obeť správania iných fyzických osôb, pre zotrvávanie v segregovanej lokalite s prítomnosťou chudoby, z dôvodu straty bývania alebo ohrozenia stratou bývania

možné formy sociálnej služby: terénna - v prirodzenom alebo domácom prostredí prijímateľa

činnosti poskytované v rámci sociálnej služby: činnosti zamerané najmä na vykonávanie preventívnej aktivity, poskytovanie sociálneho poradenstva, sociálnej rehabilitácie, pomoci pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov a utváranie podmienok na výdaj stravy alebo výdaj potravín

ako získať sociálnu službu: poskytnutím alebo zabezpečením zo strany obce, oslovenie konkrétneho poskytovateľa sociálnej služby alebo vyhľadanie odkázanej osoby priamo zo strany poskytovateľa

financovanie sociálnej služby: rozpočet poskytovateľa, finančný príspevok na prevádzku poskytovaný neverejnemu poskytovateľovi - obec, úhrada prijímateľa za sociálnu službu: bez úhrady

Názov	Cesta von
Adresa sídla	Miletičova 567/30, 82108 Bratislava - mestská časť Ružinov
IČO	51656957
Právna forma	Združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai.)
Typ poskytovateľa	neverejný poskytovateľ
Sociálna služba	
ID sociálnej služby	9394681
Druh sociálnej služby	terénna sociálna služba krízovej intervencie
Forma poskytovania	terénna
Cieľová skupina	FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom FO v krízovej sociálnej situácii pre nepriaznivé životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok alebo návykových škodlivých činností FO v krízovej sociálnej situácii pre ohrozenie správaním iných osôb alebo obeť správania iných fyzických osôb FO v krízovej sociálnej situácii pre zotrvávanie v segregovanej lokalite s prítomnosťou chudoby FO v krízovej sociálnej situácii z dôvodu nezabezpečenia nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb FO v krízovej sociálnej situácii z dôvodu straty bývania alebo ohrozenia stratou bývania
Veková kategória	-

Bližšie informácie k cieľovej skupine a sociálnej službe

Miesto poskytovania	-
Kapacita	Polomka
Poskytovaná od	-
Poskytovaná do	12.08.2024
Dátum zápisu do registra	-

Opatrovateľská služba §41 zákona 448/2008

Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008 a je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Opatrovateľskou službou sa poskytujú úkony podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Rozsah úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje obec v hodinách alebo podľa jednotlivých úkonov podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Minimálny rozsah úkonov sebaobsluhy nesmie byť nižší, ako je minimálny rozsah zodpovedajúci stupňu odkázanosti fyzickej osoby

posúdený podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008, ak sa poskytovateľ sociálnej služby s prijímateľom sociálnej služby na návrh prijímateľa sociálnej služby nedohodne inak v zmluve o poskytovaní sociálnej služby.

Opatrovateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba, ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, ak tento zákon neustanovuje inak, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu, ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto nákazou. Ustanovenie odseku 3 písm. b) sa nepoužije, ak fyzickej osobe vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje ústavná zdravotná starostlivosť v zdravotníckom zariadení, vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje odľahčovacia služba, ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, sa poskytuje opatrovateľská služba v rozsahu najviac osem hodín mesačne.

Názov	Obec Polomka
Adresa sídla	Osloboditeľov 288/12, 97666 Polomka
IČO	00313726
Právna forma	Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)
Typ poskytovateľa	obec/mesto

Sociálna služba

ID sociálnej služby	5534378
Druh sociálnej služby	opatrovateľská služba
Forma poskytovania	terénna
Cieľová skupina	FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
Veková kategória	-

Bližšie informácie k cieľovej skupine a sociálnej službe

-	
Miesto poskytovania	Polomka
Kapacita	-
Poskytovaná od	17.02.2010
Poskytovaná do	-
Dátum zápisu do registra	17.02.2010

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebujú, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobo udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
individuálna poskytovanie sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovanie podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
konceptný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitnom pláne a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane jeho individuálnych schopnostiam a možnostiam aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálnu technickej vybavenosti, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

2.12. ZDRAVOTNÍCTVO

V obci sa nachádza zdravotné stredisko. V stredisku sa nachádzajú nasledujúce ambulancie: MUDr. Erik Richter – detská ambulancia, MUDr. Milena Hermanová – zubná ambulancia, MUDr. Ľuboslav Herman – gynekologická ambulancia, MUDr. Vladimír Ocel' – chirurgická ambulancia, MUDr. Miroslava Babicová - neurologická ambulancia, Lekárň, PharmDr. Eva Vámosiová - zodpovedný farmaceut. V obci je prevádzka komerčnej lekárne.

2.13. ŠPORT

Zo zariadení telovýchovy sa v obci nachádzajú športový areál (futbalové ihrisko), menšie staré ihrisko, multifunkčné ihrisko, poľovnícky, detské ihrisko, bežecká dráha a rybársky revír. Súčasný športový areál navrhujeme dobudovať. Okrem šatní, hygienických zariadení a pod. aj o menšie športové plochy (prípadne ďalšie podľa záujmu). Rozvoj ďalších telovýchovných a športových zariadení sa navrhuje smerovať k príprave územia pre viacúčelové komplexné zariadenie na úrovni vyššej vybavenosti, ako viacúčelové zariadenie pre športové i kultúrno-rekreačné zariadenia. V obci sa nachádza lyžiarske stredisko Polomka Bučnik, ktoré sa nachádza na severných svahoch Slovenského Rudohoria. Bezplatné parkovisko je k dispozícii priamo pri nástupe na vleky. 3 zjazdové trate (jedna ľahká a dve stredne ťažkej obtiažnosti) sú technicky zasnežované a pravidelne upravované. Stredisko je vhodné pre rodiny s deťmi, začiatočníkov, ale aj pokročilých lyžiarov. Občerstvenie zabezpečuje bufet a

reštaurácia, ktoré sú v areáli strediska. Stredisko ponúka aj možnosť ubytovania v Penzióne Bučník priamo pod lyžiarskym vlekom. K ďalším službám patria: požičovňa lyžiarskeho výstroja, skiservis a lyžiarska škola. V centre obce Polomka majú návštevníci k dispozícii bankomat. Technické parametre: Tatrapoma H210/ dĺžka 1580m, Tatrapoma F10/ dĺžka 600m, LPVE Mikeska. Výškové prevýšenie je 300 m. Prepravná kapacita cca 1200 osôb za hodinu (PHRSR, 2016).

Športové kluby

TJ TATRAPOLOMKA je futbalovým klubom od roku 1927. K dispozícii má veľké ihrisko (najväčšie na Horehroní), hneď vedľa menšie staré ihrisko a len nedávno dokončené viacúčelové ihrisko s umelou trávou. V zimnom období využíva školskú telocvičňu. Klubová farba je zelená (PHRSR, 2016).

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyš a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovinsko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov detí najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávia voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hraním hier, ako je naháňačka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich				
	ženy		muži	priemer
15-24	52		45	49
25-39	36		43	40
40-54	39		39	39
55-69	38		36	37
70+	18		48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilnejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

2.14. KULTÚRA

Strediskom kultúrnej infraštruktúry v obci je kultúrny dom, ktorého kapacita je 398 sedadiel. Kultúrny dom má javiskové sedenie, šatne, vlastné funkčné osvetlenie. Využitie kultúrneho domu umožňuje organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí prezentujúcich miestnych tradícií a zvykov miestnych obyvateľov ako aj rôzne školské podujatia, divadelné predstavenia. Hlavné nedostatky kultúrneho domu sú: absencia spoločenskej sály pre konanie tanečných zábav, zastaraný systém osvetlenia, nedostatočná hydroizolácia muriva a vysoké náklady na vykurovanie aj keď bola budova v r. 2014 zateplená. V rámci kultúrneho domu ani obce celkovo nie je zriadený verejný prístup na internet. KD je využívaný aj Folklórnym súborom Brezinky, hudobnou skupinou Tulibanda a miestnou organizáciou Jednoty dôchodcov. Pre potreby obyvateľov obce a verejnosti je prístupná obecná knižnica mimo kultúrneho domu (PHRSR, 2016). Budova si vyžaduje rekonštrukciu vnútorných priestorov.

Nasledujúca tabuľka prezentuje ukazovatele obecnej knižnice. V roku 2014 bolo v knižnici evidovaných 5820 knižných jednotiek. Školská knižnica má cca. 1852 knižných jednotiek.

Verejné knižnice											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
knižnice	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
počet kniž. jednotiek	9 408	9 419	9 430	9 447	9 469	9 488	9 511	9 528	9 545	9 545	5 820
Školské knižnice	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ŠK - počet k jednotiek	1 572	1 622	1 672	1 705	1 761	1 789	1 100	1 931	2 028	640	1 852

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Pamiatky

V obci sa nachádzajú nasledovné pamiatky uvedené v zozname nehnuteľných kultúrnych pamiatok: Pomník – štrajk drevorubačov z r.1936, pred kultúrnym domom, číslo v Ústrednom zozname

pamiatkového fondu (UZPF): 171. Dom ľudový, Bernoláková ul. 28, drevenica, číslo ÚZPF:1476. Chudobinec pamätný, Osloboditeľov ul. 31, číslo ÚZPF:3000 (PHRSR, 2016).

Kultúrne spolky

FSK Brezinky vznikla v roku 1954. Odvtedy prešlo veľa rokov a aj skupina prešla mnohými zmenami, vedeniami, pauzami a reštartom. Vedúci skupiny však vždy dbali na to, aby členovia skupiny zachovávali tradície a zvykoslovia svojej dediny. V roku 2001 sa všetky zložky – mládežnícka tanečná, mužská a ženská spevácka spojili v spoločnom programe a odvtedy nepretržite pracujú. Za 25 rokov spoločnej práce spracovali zvyky a obyčaje Polomky, pripravujú celovečerné programy, hrali divadelné predstavenia, reprezentujú na festivaloch, zúčastňujú sa súťažných prehládok. Niekoľkokrát sa prezentovali aj v televíznej relácii Kapura. Štyrikrát postúpili na celoslovenskú prehliadku Nositelia tradícií. Aj v roku 2026 boli úspešní na regionálnej prehliadke a postúpili do ďalšieho kola. Pred dvoma rokmi oslávili 70. výročie založenia skupiny. Každé výročie znamená koniec jednej etapy a prichádzajú nové výzvy a projekty. Za uplynulé roky Brezinkári vytvorili nespočetnú databázu programových čísel a môžu byť na to právom hrdí.

Ľudové umenie

Polomka je preslávená typickým, originálnym a neopakovateľným ľudovým odevom. Polomský kroj má bohatú históriu. Vyznačuje sa typickou bohatou výšivkou na ručne tkanom ľanovom plátne, v ktorej sa odzrkadľuje majstrovské umenie polomských žien, ktoré ešte aj dnes šijú a vyšívajú kroje pre budúce generácie. Polomský kroj, ako jeden z mála na Horehroní, odolal vplyvu modernej doby a všetky etnografické prvky kroja sa zachovali v pôvodnej podobe. Pýchou polomského kroja je plnou ručnou výšivkou bohato zdobená pokrývka hlavy - kapka. Folklor - Ľudové umenie v Polomke reprezentuje folklórny súbor Brezinky, ktorý vznikol v roku 1954. V súčasnosti sa skladá zo skupiny mladších i starších detí, mládežníkov, mužov i žien. Pri príležitosti 50. výročia založenia a 10. výročia znovuoživenia činnosti detskej skupiny obec vydala publikáciu venovanú nielen prierezu činnosti, ale aj spomienkam zakladajúcich členov a bývalých i terajších vedúcich i členov súboru. Remeslá a sčasti zachované domáce práce, pradenie ľanu, tkanie, vyšívanie: keramikár, maliar (Ivan Šuchaň), drevorezbár (Marek Piliar, Ján Maruškin), remenár (Harvanka), kožušník, krajčír ľudových doplnkov (Mikloško), obuvník (Maruškin) (PHRSR, 2016).

Štatistiky

Celkové využívanie klasických kultúrnych statkov monitoring meria frekvenciami návštev a nákupov počas roka. Z hľadiska využívania kultúrnych hodnôt sú na prvých dvoch miestach literatúra a film. Knihu si raz za mesiac kúpilo vo všetkých sledovaných rokoch 7,8 % obyvateľov, raz za pol roka temer 30 % obyvateľov a raz za rok viac ako 40 % obyvateľov. Návštevnosť filmových predstavení býva vyrovnaná; mierne vzrastá. Výsledky monitorovania poukazujú aj na dlhodobu vyrovnanú záujem o divadelné predstavenia. Počet pravidelných návštevníkov, ktorí navštevujú divadlo raz za mesiac, ale aj počet tých, ktorí navštívili divadlo raz za pol roka, je dlhodobu stabilný. Systematicky rastie návštevnosť koncertov vážnej a populárnej hudby. Existuje aj málopočetná skupina pravidelných návštevníkov (3 - 4 % respondentov), ktorí navštevujú koncerty každý mesiac. Pritom sa dlhodobu zvyšuje počet tých, ktorí navštívili koncert raz za pol roka alebo jedenkrát za rok. Je to zrejme vyvolané rastúcim záujmom o koncerty populárnej a alternatívnej hudby. Segment prezentovania zbierok a ochrany kultúrneho dedičstva v monitoringoch reprezentujú výtvarné a iné umenia, ľudové a tradičné umenie a múzejníctvo. V tomto segmente u nás prevažujú príležitostné a sezónne formy spotreby, ktoré možno v monitoringu posudzovať len množstvom návštev za rok. Návšteva folklórnych podujatí a múzeí je okrem toho pre väčšinu našich občanov charakteristickou dovolenkou kultúrnou aktivitou, ktorá priamo súvisí s dynamikou cestovného ruchu (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:

- stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“
- zefektívniť systém dlhodobiejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
- rozšíriť systém permanentiek
- rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov)
- uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
- last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku

- zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre dôchodcov a deti aj so sprievodom)
- zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení
- podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpočítateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
- radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
- radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)
- významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b529554adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA

Priamo v obci sa nachádzajú nasledujúce ubytovacie zariadenia: Drevenica Emilka (Drevenica Emilka predstavuje štýlovo zariadenú drevenicu s možnosťou celoročného ubytovania s kapacitou pre 11 ľudí. Je vhodná pre menšie i väčšie skupinky i rodiny s deťmi.), Drevenica Polomka (Útulná Drevenica Polomka Vám celoročne ponúka príjemné ubytovanie s celkovou kapacitou 11 lôžok), Chata Polomka (Luxusná chata Polomka predstavuje celoročné štýlové prechodné ubytovanie s kapacitou 15 osôb. Vďaka svojej veľkosti a vybavenosti je vhodná pre menšie i väčšie skupinky a rodiny s deťmi), Drevenica u Kohúta (štýlová drevenica s kapacitou 13 lôžok), Drevenica u Medveďa, Penzión Bučník (je otvorený počas celého roka a jeho celková kapacita dosahuje až 58 lôžok) (15.3.2026, www.polomka.sk).

2.16. STRAVOVACIE A REŠTauračné SLUŽBY

Reštauračné služby sú poskytované v troch zariadeniach - obecná jedáleň, v penzióne Bučník a v reštaurácii Bumbaras v centre obce. V penzióne Bučník a v reštaurácii Bumbaras sa nachádza reštaurácia, vhodná aj na oslavy, svadby, či iné podujatia.

2.17. CESTOVNÝ RUCH

Polomka a jej okolitá príroda je prítiažlivá v každom ročnom období. Je možné pestovať turistiku a cykloturistiku na značených trasách v dolinách Nízkych Tatier a Slovenského Rudohoria, splavovať Hron alebo venovať sa zberu lesných plodov a liečivých rastlín. Návštevníci obce môžu obdivovať zachovalú pôvodnú architektúru - drevenice zrubového typu, miestne historické pamiatky (barokový kostol, slnečné hodiny, Chudobinec, alebo navštíviť miestnych remeselníkov. V obci sa nachádza Obecná drevenica so stálou expozíciou s názvom "Od ľanu ku kroju...". V areáli drevenice je vybudované letné kino. Cez obec vedie náučných chodníkov "Lobzovanie Polomky", ktorý znázorňuje na 10 zastaveniach život v minulosti, nárečie, zvyky, angloamerickú misiu, chudobinec a železiarstvo, ... Okrem toho sú vybudované aj náučné chodníky Ždiarskô a Voľchovo.

Obec v spolupráci s miestnymi školami, spolkami a občianskymi organizáciami s podporou podnikateľov pripravuje rôzne športové, kultúrne a spoločenské podujatia, ktoré sú turistami vyhľadávané. Pre milovníkov zimných športov je k dispozícii lyžiarske stredisko Polomka Bučník s technickým zasnežovaním, klzisko, bežkárske trasy na hrebeni Slovenského Rudohoria.

Polomka je východiskom pre výlety do Slovenského raja, do Dobšinskej ľadovej jaskyne, Bystrianskej jaskyne a Jaskyne mŕtvych netopierov, alebo do rekreačného strediska Tále. Je možné navštíviť blízke atrakcie ako Muránsky hrad, Čiernohronskú železniciu, Lesnícky skanzen v Čiernom Balogu, Prameň Boženy Němcovej v susednom Bacúchu, alebo využiť služby susedných obcí (plaváreň, bowling, jazda na koni, salaš...) (15.3.2026, <https://www.polomka.sk/obec/zo-sucasnosti/>).

Má bohatú históriu a etnografické dedičstvo, pestrú súčasnosť a zaujímavé príležitosti pre ďalší rozvoj. Je obklopená čaročarou, ale aj drsnou prírodou. Obec je výnimočná charakteristickým nárečím, ktoré nie je podobné nárečiam ani v susedných obciach, ani nárečiu v žiadnom inom regióne na Slovensku. Aj v súčasnosti je možné stretnúť v Polomke staršie ženy oblečené v ľudovom kroji. Počas sviatkov, najmä cirkevných, si kroj obliekajú aj muži, deti a mládež. Zachovala sa tu aj tradičná

kuchyňa: "hriatô s mädom", "krompak v kapuste", "štikaná chamula"... Miestne gazdinky sú známe najmä múčnikom - ľahanou "polomskou štrúdlou".

Trendy v cestovnom ruchu

Európska komisia cestovného ruchu (ETC) označila za hlavné faktory ovplyvňujúce rozvoj CR demografiu, zdravie, uvedomelosť a vzdelávanie, voľný čas, cestovné skúsenosti, životný štýl, informačné technológie, dopravu, trvalo udržateľný rozvoj a bezpečnosť. Počet starších ľudí v Európe neustále rastie. Mnoho seniorov odchádza do predčasného dôchodku, má vyššie disponibilné príjmy, teší sa lepšiemu zdraviu. To má za následok rýchlejší rast dopytu tejto kategórie ľudí po cestovnom ruchu. Zdravotné povedomie návštevníkov je čoraz väčšie a ovplyvňuje najmä voľbu cieľového miesta a životný režim počas dovolenky. Čoraz populárnejšou je dovolenka spojená so vzdelávaním. Pri plánovaní dovolenky má významnú rolu história, umenie a kultúrne podujatia. Súčasná spoločnosť kladie zvýšené nároky na ľudí a ich denný režim, čo sa prejavuje v raste nárokov na voľný čas a možnosti oddychu. Rastie aj pragmatickosť návštevníkov v CR, ich sebaistota, požiadavky a znalosť vlastných práv, čo súvisí s predchádzajúcimi skúsenosťami. Rastie podiel kritických názorov na kvalitu a dôraz sa kladie na pomer kvality a ceny. Rastie význam internetu, ktorý umožňuje nielen vizuálnu prezentáciu, ale aj priamy nákup produktov cestovného ruchu. V dopravných službách sa do popredia dostáva záujem o cestovanie železnicou, a najmä vysokorýchlostnými vlakmi. Rastie aj sieť nízkotarifných leteckých spoločností, zatiaľ čo cestné siete sa stávajú preťažené a klesá podiel klasického cestovania. Medzi populáciou naďalej rastie environmentálne povedomie, čo ovplyvňuje rast záujmu o cieľové miesta rozvíjajúce na základe trvalej udržateľnosti. Aktuálne trendy v cestovnom ruchu – rast záujmu o kvalitu, luxus, pohodlie a bezpečie, – záujem o relax, uvoľnenie, aktívnu dovolenku, pobyty wellness a pobyty v kúpeľoch, – dopyt po produktoch pre jednu osobu, – rast záujmu o krátkodobé pobyty v zahraničí, – individuálne organizovaná dovolenka zameraná na kultúru, umenie a históriu (rast záujmu o strednú a východnú Európu), – potreba ponuky cenovo dostupných produktov, – spokojnosť zákazníkov sa prejavuje v ich opätovnom návrate, – rast záujmu o osobnejší prístup v poskytovaní služieb (malé rodinné podniky), – úzka špecializácia poskytovateľov služieb na produkt pre vybranú cieľovú skupinu, – trend „späť k začiatkom“, ktorý súvisí s preferenciami tráviť jednoduchšiu dovolenku (ubytovanie v hoteli nahradiť ubytovaním v bungalove, resp. stane), – nezáujem o sprostredkovanú organizáciu dovolenky oproti zvýšenému záujmu o priame rezervovanie a nákup služieb prostredníctvom internetu (12.6.2012, <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>).

2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE

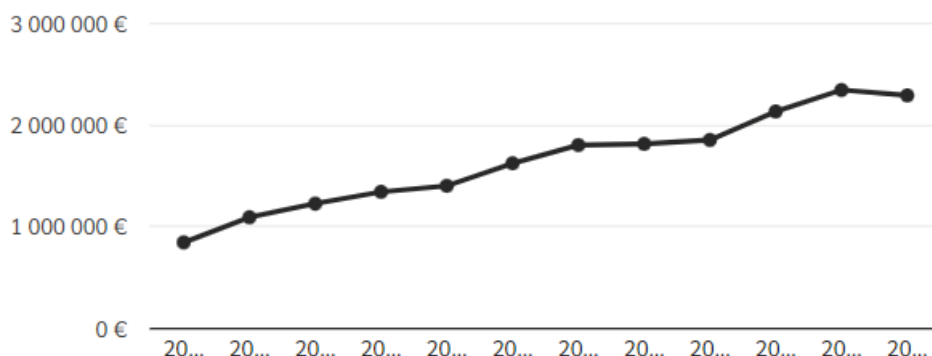
Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru príjmov a výdavkov obce.

Spolu za rok 2024

Ekonomická klasifikácia

Spolu 4 918 067 €

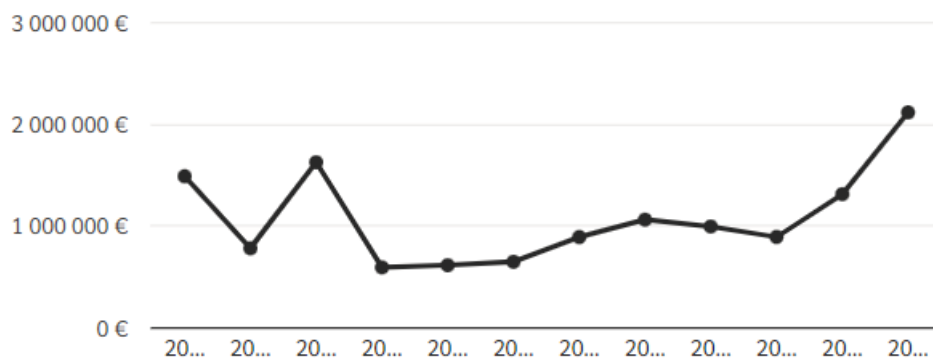
názov	suma	podiel z celku / podiel v rámci skupiny	priemer obcí
Daňové príjmy	2 292 668 €	47 %	39 %
Dane z príjmov a	2 045 522 €	89 %	81 %
Dane z majetku	166 210 €	7 %	11 %
Dane za tovary a služby	80 937 €	4 %	8 %

Obrázok: Vývoj daňových príjmov v obci Polomka do 2024

Zdroj: 15.2.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

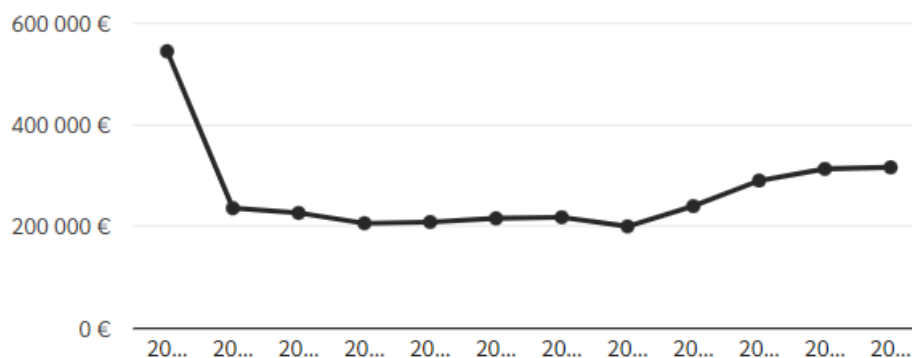
Granty a transfery	2 118 476 €	43 %	41 %
Tuzemské bežné	2 118 476 €	100 %	98 %

Obrázok: Vývoj grantov a transferov v obci Polomka do 2024

Zdroj: 15.2.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

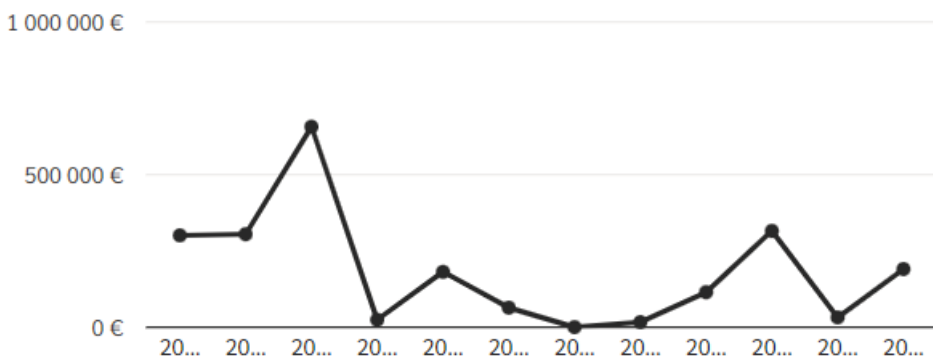
Nedaňové príjmy	316 396 €	6 %	9 %
Administratívne popl....	261 546 €	83 %	52 %
Príjmy z podnikania	43 504 €	14 %	26 %
Iné nedaňové príjmy	8 088 €	3 %	11 %
Kapitálové príjmy	1 680 €	1 %	10 %
Úroky z tuzemských úve...	1 578 €	0 %	1 %

Obrázok: Vývoj nedaňových príjmov v obci Polomka do 2024

Zdroj: 15.2.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Príjmy z transakcií s	190 528 €	4 %	8 %
Z ostatných finančných...	190 528 €	100 %	98 %

Obrázok: Vývoj príjmov z transakcií.... v obci Polomka do 2024

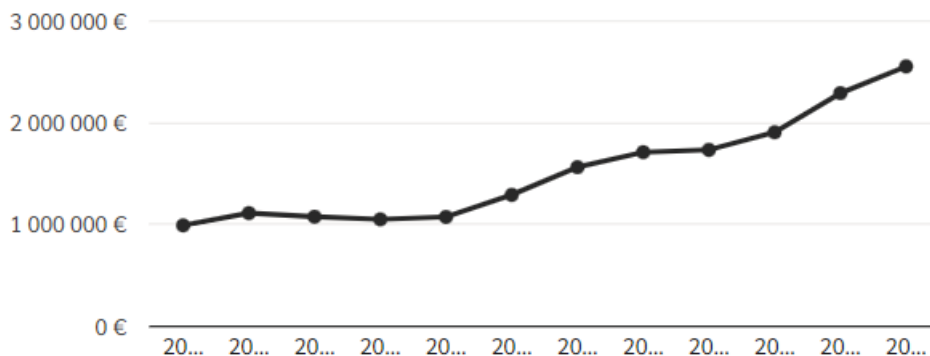
Zdroj: 15.2.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Štruktúra výdavkov

Spolu	4 783 077 €		
názov	suma	podiel z celku / podiel v rámci skupiny	priemer obcí
Vzdelávanie	2 554 720 €	53 %	46 %

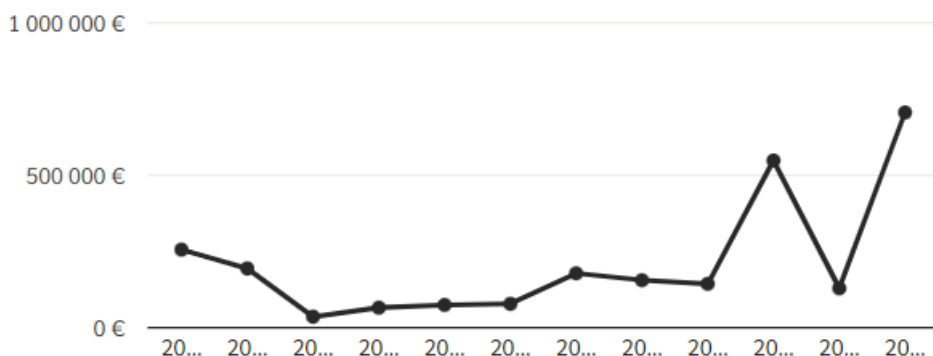

Vzdelávanie nedefinované ...	1 054 685 €	41 %	7 %
Predprimárne a primárne	933 570 €	37 %	53 %
Sekundárne vzdelávanie	301 614 €	12 %	26 %
Vedľajšie služby v školstve	240 770 €	9 %	13 %
Vzdelávanie inde neklas....	24 080 €	1 %	0 %

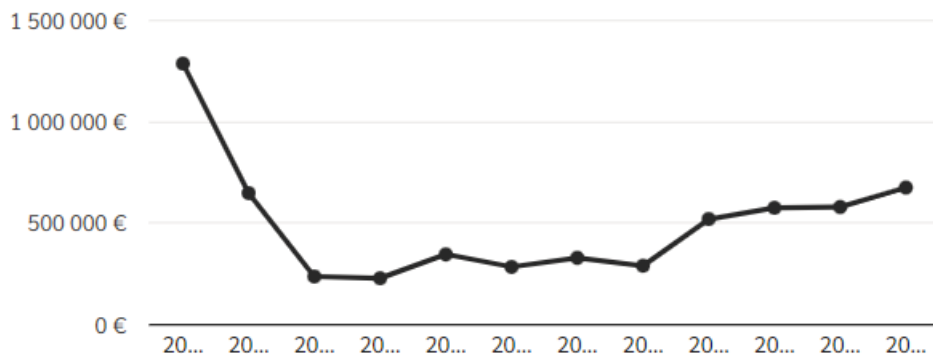
Obrázok: Vývoj výdavkov na vzdelávanie v obci Polomka
Zdroj: 15.2.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk>

Ekonomická oblasť	705 899 €	15 %	4 %
Iné odvetvia	595 960 €	84 %	6 %
Ťažba, výroba a výstavba	67 253 €	10 %	17 %
Doprava	33 880 €	5 %	56 %
Všeobecná ekonomická...	8 807 €	1 %	12 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na ekonomickú oblasť v obci Polomka
Zdroj: 15.2.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

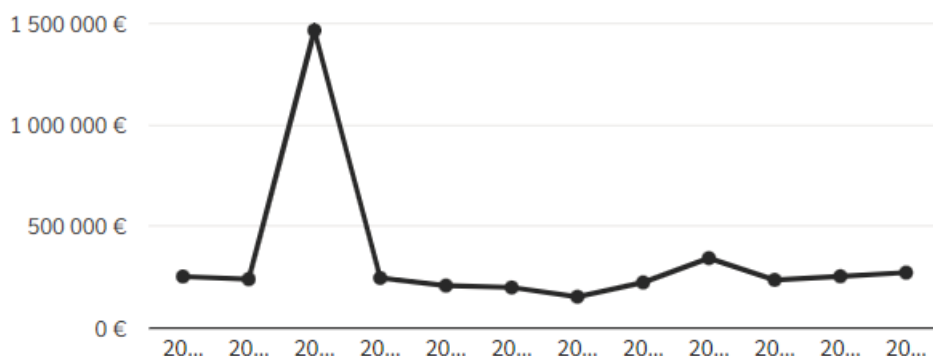
Všeobecné verejné	676 263 €	14 %	26 %
Všeobecné služby	523 515 €	77 %	1 %
Výkonné a zákonodárne...	143 367 €	21 %	87 %
Všeobecné verejné služb....	9 381 €	1 %	2 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na všeobecné verejné služby v obci Polomka
Zdroj: 15.2.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

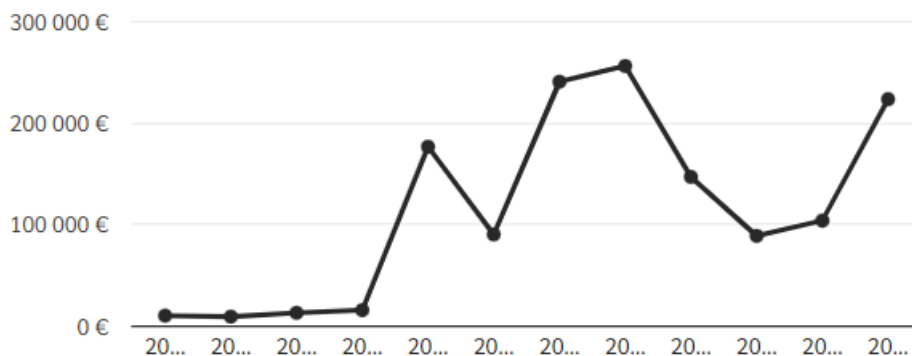

Ochrana životného	273 045 €	6 %	6 %
Nakladanie s odpadmi	209 968 €	77 %	60 %
Nakladanie s odpadov....	62 728 €	23 %	34 %
Ochrana životného prostr....	350 €	0 %	2 %

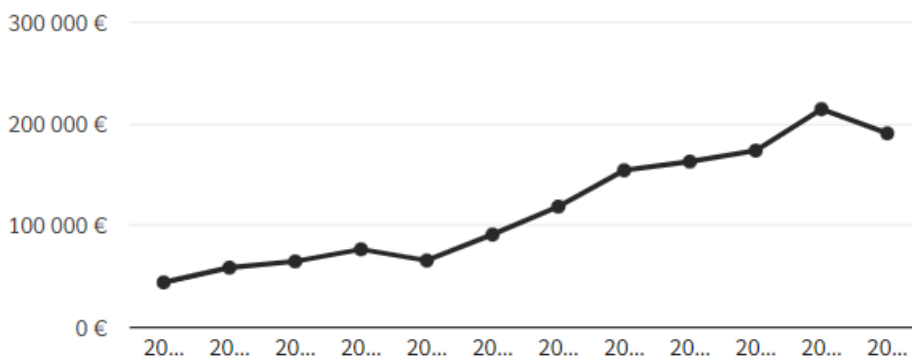
Obrázok: Vývoj výdavkov ochranu životného prostredia v obci Polomka
Zdroj: 20.8.2024, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Bývanie a občians....	223 643 €	5 %	7 %
Verejné osvetlenie	124 753 €	56 %	13 %
Rozvoj obcí	98 093 €	44 %	52 %
Zásobovanie vodou	797 €	0 %	10 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na bývanie ... v obci Polomka
Zdroj: 15.2.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Sociálne zabezpečenie	190 804 €	4 %	4 %
Staroba	184 944 €	97 %	49 %
Sociálna pomoc občan...	5 638 €	3 %	28 %
Nezamestnanosť	222 €	0 %	1 %

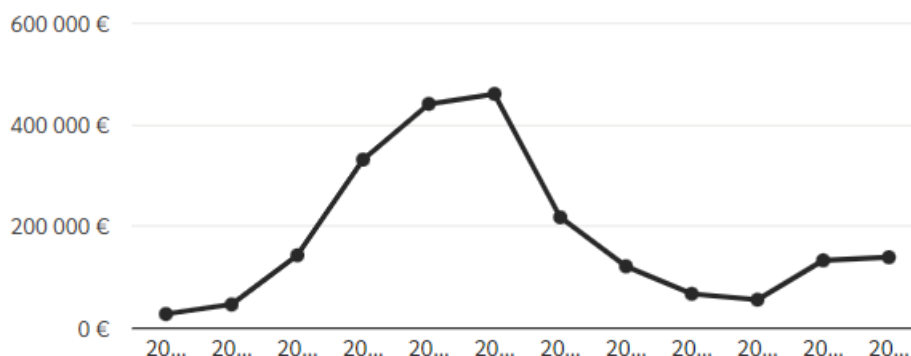

Obrázok: Vývoj výdavkov na sociálnu oblasť v obci Polomka
Zdroj: 15.2.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Rekreácia, kultúra	139 630 €	3 %	5 %
--------------------------------	------------------	------------	------------

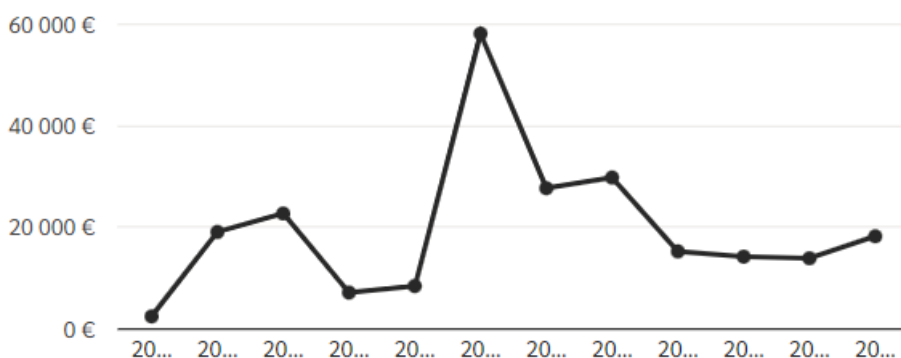
Kultúrne služby	112 164 €	80 %	52 %
Rekreačné a športov....	14 391 €	10 %	31 %
Náboženské a iné spoloč....	6 727 €	5 %	12 %
Vysielacie a vydavateľ....	6 348 €	5 %	2 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na rekreáciu, kultúru, ... v obci Polomka

Zdroj: 15.2.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

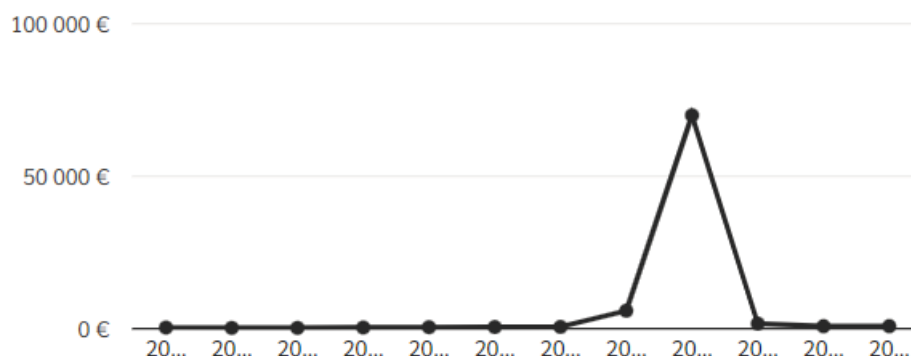
Verejný poriadok a ...	18 262 €	0 %	1 %
Ochrana pred požiarmi	14 107 €	77 %	52 %
Verejný poriadok a b....	4 156 €	23 %	35 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na bezpečnosť v obci Polomka

Zdroj: 15.2.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Obrana	811 €	0 %	0 %
Civilná ochrana	811 €	100 %	100 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na obranu v obci Polomka

Zdroj: 15.2.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Finančné zdravie obce Polomka

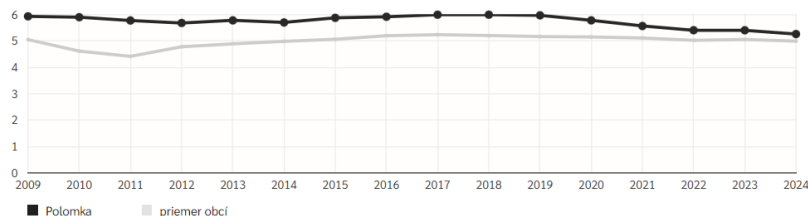

Celkové skóre finančného zdravia obce Polomka sa počíta ako vážený priemer zo skóre, ktoré dosiahla každá z jeho piatich zložiek - Celkový dlh, Dlhová služba, Bilancia bežného účtu, Závazky po lehote splatnosti a Závazky aspoň 60 dní po splatnosti. Tieto zložky majú váhu postupne 30 %, 10 %, 30 %, 15 % a 15 %. Obec Polomka dosiahla skóre **5,3**.

Historický vývoj

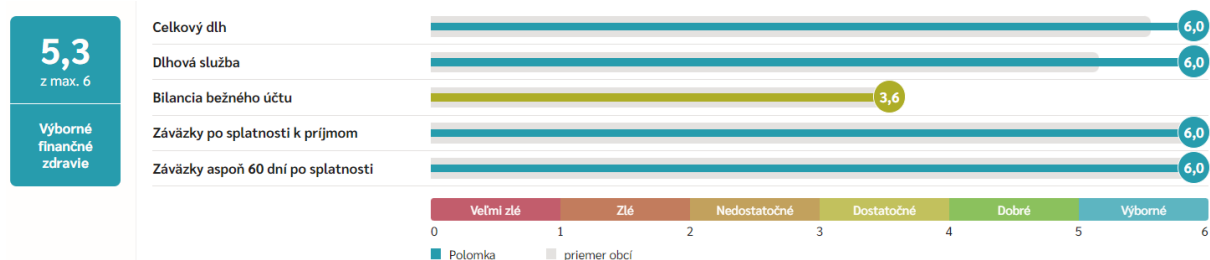
Celkové skóre finančného zdravia obce / VÚC sa počíta ako vážený priemer zo skóre, ktoré dosiahla každá z jeho piatich zložiek - Celkový dlh, Dlhová služba, Bilancia bežného účtu, Závazky po lehote splatnosti a Závazky aspoň 60 dní po splatnosti. Tieto zložky majú váhu postupne 30 %, 10 %, 30 %, 15 % a 15 %.

Poznámka: Na výpočet skóre týchto piatich zložiek finančného zdravia sa používa iný postup ako na výpočet pôvodných indikátorov, postup výpočtu je však odvodený od skóre indikátorov finančnej stability. Viac informácií možno nájsť v sekcii Metodika.

Obrázok Vývoj finančného zdravia obce Polomka

Zdroj: 15.2.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Obrázok Aktuálny stav finančného zdravia obce Polomka

Zdroj: 15.2.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

2.19. SAMOSPRÁVA

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať projekt klientského prístupu riešiaci ako, vzťah zamestnancov úradu, tak aj poslancov ku občanom a návštevníkom obce.

Obec Polomka je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, ktorý svoje samosprávne kompetencie vykonáva samostatne (zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení).

Manažment a správa obce

Súčasná zariadenia verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad. Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce Polomka. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Obecné zastupiteľstvo má 11 poslancov.

Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy.

Príslušnosť k obyvateľom k úradom ŠŠS

Sídlo matričného úradu	Polomka
Sídlo pracoviska daňového úradu	Brezno
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Pohorelá
Sídlo Okresného súdu	Brezno
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Brezno
Sídlo pracoviska okresného úradu	Brezno
Sídlo Územnej vojenskej správy	Banská Bystrica
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Brezno
Sídlo Okresného úradu životného prostredia	Brezno
ŠÚ SR	

2.20 BEZPEČNOSŤ

Prácu polície v obci Polomka v súčasnej dobe zabezpečuje pre občanov Obvodné oddelenie OO PZ Pohorelá 1.Mája 7, 976 69 Pohorelská Maša. V pôsobnosti oddelenia sú nasledujúce obce: obce

Telgart, Červená Skala, Šumiac, Zlatno, Val'kovňa, Pohorelská Maša, Pohorelá, Heľpa, Závadka nad Hronom, **Polomka**, Bacuch, Beňuš, Bravčovo, Filipovo.

Činnosť štátnej polície je upravená nariadením ministra vnútra Slovenskej republiky, ktorým sa upravuje činnosť obvodných oddelení Policajného zboru. Pri uskutočňovaní svojho poslania plní obvodné oddelenie úlohy najmä na úseku: ochrany verejného poriadku, boja proti trestnej činnosti odhaľovania a objasňovania priestupkov, odhaľovania a objasňovania trestných činov, stálej služby s cieľom zabezpečiť akcieschopnosť a potrebný kontakt s verejnosťou, obchádzkovej služby s cieľom zabezpečiť plnenie základných úloh policajného zboru. Oznamuje sa: narušenie verejného poriadku, spáchanie priestupku na nich alebo ich majetku, skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin na nich alebo na ich majetku, nezvestnosť osoby, krádež dokladov a evidenčných čísel motorových vozidiel, rušenie občianskeho spolužitia.

Obec v súčasnosti nemá zriadenú obecnú políciu. V obci bola zriadená **MOaPS, ktorá ukončila činnosť k 31.5.2026.**

2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

Obec Polomka je súčasťou Vyššieho územného celku Banská Bystrica (BBSK). Táto časť identifikuje hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotnej obce. Banskobystrický kraj je ostatný vidiecky, pomaly rastúci, viac stagnujúci, s dlhodobou nadpriemernou mierou nezamestnanosti, nízkym stupňom pripravenosti na inovácie, priemerne atraktívny a nízko konkurencieschopný región SR mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Maďarskou republikou. Podľa stupňa urbanizácie sa radí do skupiny ostatný vidiecky región (53,5 % mestského obyvateľstva). Aj v tomto kraji sa výrazne prejavuje proces starnutia obyvateľstva a podiel detskej zložky mierne klesá, pomaly narastá podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku. Najviac zamestnaných v kraji je v priemysle (okolo 31 %) a vo verejnej správe a v školstve (spolu takmer 27 %). Nezamestnanosť v tomto kraji je vysoko nad priemerom SR i EÚ 27. V prípade BBK bude nevyhnutné vytvárať pracovné príležitosti najmä pre ekonomicky aktívne obyvateľstvo, ktoré dochádza za prácou do iných regiónov (približne 10 000). Prioritou je riešenie dlhodobej nezamestnanosti a zamestnanosti rómskej populácie. Pre udržateľnosť investícií a maximalizáciu prínosu investície pre regionálnu ekonomiku je rozhodujúcim faktorom existencia vhodných ekonomických štruktúr schopných naplniť požiadavky investorov v oblasti dodávok pre produkciu. V investičnej (prípravnej) aj operačnej (výrobnej) fáze realizácie investícií z hľadiska počtu dominuje zapojenie domácich dodávateľov. Prevažne ide o podniky lokalizované mimo daného okresu. Z hľadiska objemu dodávok v investičnej fáze síce podniky väčšinu svojich dodávok získavajú od dodávateľov zo Slovenska, ale vo fáze výroby už väčšina dodávok prichádza zo zahraničia. Napriek významnému podielu investícií do vedomostne menej náročných odvetví a z časti obmedzenému vplyvu multiplikačných efektov, regionálna ekonomika môže reálne profitovať z transferu technológií, zvýšenej zamestnanosti a rozvoja kvalifikácie pracovnej sily. Priemysel je v regióne rozložený nerovnomerne. Dosahuje vysokú koncentráciu na severe kraja, kde sídlia najproduktívnejšie odvetvia ekonomiky - hutnícky, strojársky, automobilový, drevársky, farmaceutický a polygrafický priemysel. V južnej časti majú základňu potravinársky priemysel a ostatné odvetvia komplementárne k poľnohospodárstvu. Celkom možno očakávať, že BBSK má šancu si len vďaka novým priamym zahraničným investíciám (PZI) udržať pozíciu pomerne hospodársky a sociálne stabilného regiónu. Bude sa však len veľmi pomaly približovať k úrovni priemeru EÚ 27. V priemyselnej výrobe bude naďalej dominovať doterajší priemysel, významnejšie postavenie by mohol získať turizmus. BBSK má silný inovačný potenciál len v dvoch mestách – Banská Bystrica a Zvolen. Pomaly sa zvyšuje výkonnosť v oblasti turizmu. Vidiecke oblasti sú na ceste k transformácii, pomáhajú im nástroje na vyrovnávanie regionálnych rozdielov – predovšetkým diverzifikácia hospodárskej činnosti. Identita/špecifickosť sídiel a subregiónov je zachovaná a dobre využívaná v prospech kvalitných miestnych produktov napr. lazy. Prírodné zdroje BBK sú bohaté a rôznorodé. Veľký význam majú lesy, zdroje minerálnych a termálnych vôd využívaných najmä v kúpeľníctve a potravinárstve. Kraj disponuje veľkým podielom chránených území.

Charakteristika špecifických stránok regiónu

V porovnaní s regiónmi vyspelých krajín EÚ a regiónmi SR možno konštatovať, že BBSK využíva iba čiastočne svoj rozvojový potenciál. Najvýraznejšie rezervy sa nachádzajú v nedostatočnej úrovni využívania inovačného potenciálu najmä v pôdohospodárstve, nízkom príleve PZI a podpore domácich investorov a využívaní vysokovzdelanej pracovnej sily, vytváraním pracovných miest v sektore služieb. Dôsledkom toho je jeho slabá konkurencieschopnosť poľnohospodárstva a celkové ohrozenie konkurencieschopnosti regiónu založenej hlavne na energeticky náročnej výrobe. V porovnaní so svetovými trendmi a s vývojom v okolitých krajinách je úroveň informatizácie BBSK nízka a pre budúci rozvoj nedostatočná.

Konkurenčná výhoda

Konkurenčná výhoda BBSK je tvorená najmä jeho prírodným a kultúrohistorickým bohatstvom, atraktívnou vidieckou krajinou vrátane potenciálu pre rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, obnoviteľných zdrojov energie a agroturistiky.

Strategické ciele:

1. doprava a zvyšovanie dostupnosti a atraktivity územia (integrovaná doprava),
2. rozvoj ľudských zdrojov a zvyšovanie kvality života obyvateľov prostredníctvom informatizácie verejnej správy a podporou projektov v oblasti e-služieb,
3. poľnohospodárstvo, lesníctvo a rozvoj vidieka,
4. inovácie a rast konkurencieschopnosti priemyslu v rozhodujúcich sektoroch a pri využívaní obnoviteľných zdrojov energie.

Očakávané dopady:

- zvýšenie využitia domácich regionálnych zdrojov,
- zvýšenie zamestnanosti najmä vo vidieckych oblastiach a v oblasti nových technológií,
- zvýšenie dostupnosti a atraktivity regiónu nielen z pohľadu domácich a zahraničných investorov, MSP, ale aj miestneho obyvateľstva a zvýšenie podielu ekologickej (integrovanej) dopravy,
- zvýšenie výkonnosti najmä v oblasti turizmu, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, drevospracujúceho priemyslu.

2.22. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHRSR

Obec v predchádzajúcom období realizovala niekoľko väčších a menších projektov zameraných hlavne na rekonštrukcie miestnych komunikácií, investície na obecnom úrade, materskej škole, kultúrnom dome, námestí, športovej infraštruktúre, v rámci obecného cintorína, či verejnom osvetlení. Obec čiastočne zabezpečila rozvoj verejných priestranstiev.

2023

2022

2021

2020

2019

2018

2017

2016

2015

3 SWOT ANALÝZY

Nasledujúca SWOT analýzy sa zameriavajú na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza SWOT

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja, alebo smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu, je

v súčasnosti pre obec Polomka nevyhnutnosť. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom obce, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov podniku k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci obce. Na jej základe môže obec prikrčiť k formulácii špecifických cieľov.

Schéma SWOT analýzy:

	S - silné stránky	W - slabé stránky
	1. 2. ... 10.	1. 2. ... 10.
O - príležitosti	1. 2. ... 10.	1. 2. ... 10.
T - hrozby	1. 2. ... 10.	1. 2. ... 10.

SO – využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody

WO – prekonať slabiny využitím príležitostí

SW – využiť silné stránky na čelenie hrozbám

WT – minimalizovať náklady a čeliť hrozbám

Analýza príležitostí a rizík - O - T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v obci, ktorá skrýva potenciál územia a ktoré môžu obci priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. Súčasne tiež nabáda k zamysleniu nad problémami, s ktorými bude obec riešiť v rámci Integrovannej stratégie.

Znamená to teda, že obec musí sledovať významné sily makroprostredia (demografické, ekonomické, technologické, politické, legislatívne, sociálne a kultúrne) a tiež tých účastníkov mikroprostredia, ktorí ovplyvňujú jej schopnosť dosiahnuť v regióne prospech (neziskové organizácie, orgány miestnych samospráv, podnikateľské subjekty, miestni aktéri a verejnosť).

Príležitosti sú posudzované z hľadiska ich atraktívnosti a pravdepodobnosti úspechu. Pravdepodobnosť, že obec dosiahne úspech pri ekonomickom raste, nezávisí len od jej konkurenčnej sily, oproti konkurenčným regiónom, ale aj od toho či je táto sila v porovnaní s konkurenciou väčšia.

V rámci analýzy SWOT sa obec koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu..

Kvadrant 1 pozostáva z príležitosti ponúkajúcich najvyšší úžitok pre obec, preto by sa mal manažment obce sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich obec nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

		Matica príležitostí				Matica rizík	
		Pravdepodobnosť úspechu				Pravdepodobnosť nastatia	
		vysoká	nízka			vysoká	nízka
Atraktívnosť	vysoká	1	2	Vážnosť	vysoká	1	2
	nízka	3	4		nízka	3	4

Riziká sú klasifikované z hľadiska ich vážnosti a pravdepodobnosti výskytu. Pri analýze okolia z hľadiska možných hrozieb je potrebné zamerať sa na potenciálne hrozby. Riziká z 1. kvadrantu

môžu obec vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventúálnych alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať. Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele obce, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie obec stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej sily obce sa považuje – kvalitné ľudské zdroje, rozvinuté podnikateľské prostredie, dobrý prírodný potenciál, výhodná poloha a dopravná dostupnosť, a iné.. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry atď. Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrály faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

Matica výkonu a dôležitosti

		Výkon	
		vysoký	nízky
Dôležitosť	vysoká	1 Sústrediť snahu	2 Udržať snahu
	nízka	3 Nízka priorita	4 Možné nadmerné investovanie

Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých obec momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce mesto úspešné, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné. Na základe tejto analýzy je zrejmé, že silné stránky sa nemusia vždy pretransformovať do konkurenčnej výhody obce. Dôvodov, prečo je to tak, je niekoľko, pričom najčastejšími obyvateľmi vnímaná nízka dôležitosť poskytovaných služieb a bodov rozvoja. Identifikácia silných miest obce je možná len na základe porovnania s ich hlavnými konkurentmi v regióne. Ani sústredenie sa na prekonanie všetkých slabých stránok nemusí priniesť očakávaný efekt, pretože náklady potrebné na ich transformovanie do silnej stránky sa nemusia vrátiť. Pozornosť treba venovať príležitostiam, v ktorých má obec najviac silných stránok, alebo oblastiam, v ktorých sa vzhľadom na veľkú príležitosť a potenciálnu návratnosť investícií ukazuje efektívne vytvorenie nových silných stránok. Príklady z praxe uvádzajú, že i málo rozvinutý región má popri slabých miestach aj silné miesta, ktoré pokiaľ dokáže správne identifikovať a využiť, vytvárajú predpoklady pre trvalý a vyrovnaný sociálno-ekonomický rozvoj. Nasledujúce grafy prezentujú pohľad obyvateľov a poslancov na silné a slabé stránky obce Polomka a kvalitu života v obci.

3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Silné stránky	Slabé stránky
---------------	---------------

- poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 32,2 % katastra obce, - počet obyvateľov – fyzických osôb podnikateľov – 167 v roku 2024, - 71 právnických osôb podnikateľov, - rozsiahly areál poľnohospodárskeho družstva – rastlinná a živočíšna výroba, - rozsiahly priemyselný areál vo východnej časti obce pri ceste I/66, - rozsiahla sieť maloobchodných predajní, - relatívne vysoký podiel obyvateľov s úplným stredným vzdelaním, - existencia maloobchodných predajní s potravinárskych a nepotravinárskom tovarom, - okolo centra sústredená základná občianska vybavenosť, - rozvinutá tradičná priemyselná výroba, - rýchla dostupnosť okresného mesta Brezno, - existencia prevádzok finančných inštitúcií, - vybudovaná sieť komerčných osobných a materiálnych služieb, - vybudované prevádzky požičovní a servisných služieb,	- nedostatočne nerozvinutý pracovný trh v obci a v celej lokalite Brezno, - vysoký podiel obyvateľov dochádzajúcich za prácou mimo obce, - nízke priemerné mzdy v regióne, - útlm stavebnej výroby, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP, - nezáujem mladých ľudí o podnikanie, - vysoká miera nezamestnanosti žien, mladých a obyvateľov po 50 roku života, - nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve,
Príležitosti	Ohrozenia
- podpora malých podnikateľov v oblasti služieb, - využitie polohového potenciálu obce Polomka s výhodnou polohou vo vzťahu dostupnosť okresného mesta Brezno, - orientovanie sa na služby bez negatívnych účinkov na životné prostredie, využívanie jestvujúcich plôch a areálov formou intenzifikácie ich územia a efektívnym využitím jestvujúceho objektového fondu, - preferovanie a profilovanie hospodárskej základne pre rozvoj malého a stredného podnikania s orientáciou na rozvoj tradičných foriem výroby, - skvalitnenie prostredia obslužných a prevádzkových areálov (prípadné nové prevádzky) - vytváranie podmienok pre šport, turistiku a oddych, - rozvoj infraštruktúry a podmienok pre ďalšie bývanie, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - rozvoj environmentálne vhodných technológií, - vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom podnikaní a službách,	- zvýšená regionálna konkurencia a recesia v oblasti profilových odvetví vhodných pre Polomka (drevozárstvo, výroba, poľnohospodárstvo, lesníctvo), - tlak na intenzívny hospodársky rozvoj a zhodnocovanie investičného potenciálu (nezastavané lokality, prírodné prostredie), - pomalá a nákladná výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry, - administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu, - veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU, - nedostatok investičného kapitálu, - neochota investorov o región,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 14	9 Stratégia WO 2 9
T hrozby	Stratégia ST 7	Stratégia WT

V oblasti hospodárstva dochádza k prevahe silných stránok. Je nevyhnutné zabezpečiť využitie silných stránok na elimináciu slabých stránok. Riešenie môže byť využitím potenciálu existujúcej infraštruktúry a plôch pre možný rozvoj priemyselných zón.

3. 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Silné stránky	Slabé stránky
- prechádzajúca cesta I. triedy č. 66, - rýchle napojenie na okresné mesto Brezno, - do obce premáva dostatok liniek v pracovných dňoch v smere do Brezna, - dostatočne vybudovaná cestná sieť v zastavanom území obce, - dostatočné pokrytie zastávkami SAD, - vybudovaná sieť poľných ciest, - vybudované chodníky pre peších pozdĺž cesty I./66, - prechádzajúca železničná trať, - vybudovaná železničná stanica na ul. SNP,	- zlá dostupnosť krajského mesta Banská Bystrica, - nedostatočné pokrytie chodníkmi pre peších v úseku vedľajších ciest, - nevyhovujúce dopravné značenie v celom priestore obce, - nedostatočná zimná údržba, - nevyhovujúci stav lesných a poľných ciest, - nevyhovujúce povrchy MK aj chodníkov, osvetlenie, informatika, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - cyklistické cestičky v obci nie sú dostatočne vybudované,
Príležitosti	Ohrozenia
- revitalizácia verejných komunikačných priestorov, - vybudovanie a rekonštrukcia chodníkov pozdĺž miestnych komunikácií a štátnych ciest I. triedy, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - vybudovanie spevnených komunikácií na základe pozemkových úprav,	- malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry, - oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete, - trvalý presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 8 9	Stratégia WO 5
T hrozby	Stratégia ST 7	Stratégia WT

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO - kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
- vybudovaná sieť miestneho rozhlasu, - zabezpečené zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou (93,97 %), - existencia cintorína a domu smútku, - prítomnosť distribučných plynovodov, - existencia verejného osvetlenia, - obec Polomka je napojená na el. energiu zo vzdušných VN linky, - možnosť dostavy plôch IBV, - hasičská zbrojnica dostupná v centre obce, - vybudovaná rozvodná sieť plynu (73,92 %),	- zlý technický stav budovy domu smútku, - zlý technický stav elektrickej rozvodnej siete – vzdušné vedenie, - potrebná rekonštrukcia vodovodnej siete, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - potrebná rekonštrukcia požiarnej zbrojnice, - v obci nie sú toho času žiadne energetické výrobné zariadenia na báze obnoviteľných zdrojov energie, - zastaralosť a opotrebovanosť infraštruktúry, - prevaha nadzemných vedení nad podzemnými-obmedzenia ochranných pásiem,

Príležitosti	Ohrozenia
- kompletná rekonštrukcie vzdušnej elektrickej rozvodnej siete, - zavedenie elektrických, plynových, vodovodných a kanalizačných prípojok do nových častí IBV, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - rozvoj ďalších telekomunikačných a dátových služieb v konkurenčnom prostredí,	- malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - stavebné a legislatívne prekážky a nevysporiadanosť pozemkov v intraviláne,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 9	10 5 4 Stratégia WO
T hrozby	5 Stratégia ST	5 Stratégia WT

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Silné stránky	Slabé stránky
- kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - zabezpečený odvoz TKO, - v obci je vybudovaný systém separovaného zberu odpadu základných druhov, - vybudovaný splašková kanalizačná sieť s ČOV (86,72 %), - odkanalizované priemyselné areály, - vybudovaný zberný dvor pre separovaný zber,	- potrebná dostavba a rekonštrukcia kanalizačnej siete a ČOV, - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - potrebné doriešenie technicko-organizačné zabezpečenie zberu biologicky rozložiteľných odpadov z domácností, - čierne skládky ako finančné bremeno obce,
Príležitosti	Ohrozenia
- výstavba obecného kompostoviska, - obstaranie potrebných mechanizmov, - zabezpečiť efektívny separovaný zber v celej obci, - možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov, - dôsledné plnenie kvalitne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle,	- ohrozená kvalita povrchových vôd rieky Hron, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia alokovaných v meste Brezno a obci Podbrezová/Hronec, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity v oblasti, - nárast množstva vyvážených odpadov, pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami, - nárast množstva vyvážených odpadov, - nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi, - neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
--	-----------------	-----------------

O príležitosti	Stratégia <i>SO</i>	6	Stratégia <i>WO</i>
	6	4	10
T hrozby	Stratégia <i>ST</i>	9	Stratégia <i>WT</i>
	3	3	

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd. Odporúča sa využitie stratégie WO – čeliť hrozbám využitím silných stránok a príležitostí.

3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Silné stránky	Slabé stránky
- kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - zabezpečený odvoz TKO, - relatívne stabilný objem produkovaného odpadu, - prechádzajúci vodný tok – hydrokoridor – rieka Hron, - vybudované prícestné jarky na odvod dažďovej vody, - kompletná plynofikácia obce, - vybudovaná splašková kanalizačná sieť, - vybudovaná ČOV (86,72 %), - odkanalizované priemyselné areály, - prítomnosť chránených území, - lokality NATURA 2000 Kráľovoľské tatre, Alúvium Hrona, Muránska planina, Stolica, Nízke Tatry, - existencia oddychových zón,	- nadmerný hluk a prašnosť z cesty I. triedy č.66, - nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - potreba čistenia koryta rieky Hron, - rozšírená priemyselná výroba, - rozšírená rastlinná a živočíšna výroba, - nevybudované protipovodňové opatrenia, - čistotu ovzdušia nepriaznivo ovplyvňuje dosah produkcie exhalátov z výroby v okresnom meste Brezno a Podbrezovej, - malé zdroje znečistenia ovzdušia - bodové zdroje z lokálnych kúrenísk, - nepriaznivé podmienky pre rozptyl exhalátov, - náchylnosť na vodnú eróziu v celom rozsahu veľkoplošne obrábanej pôdy, - prejazd poľnohospodárskych strojov po miestnych komunikáciách, - spaľovanie rastlinného odpadu na vlastných pozemkoch obyvateľov, - plytké brehy tunajších vodných tokov, - nedostatok zelene pozdĺž korýt vodných tokov, - nedostatočná starostlivosť o verejnú zeleň, - potrebné čistenie a spevnenie dna a brehov rieky Hron, - zdrojom negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie územia obce je zdrojová a cieľová vnútro obecná doprava,
Príležitosti	Ohrozenia
- rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle, - regulácia korýt miestnych potokov a revitalizácia ich okolia, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje vody,	- zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v regióne Horehronia, - ohrozená kvalita podzemných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - hrozba zníženia kvality životného prostredia v dôsledku výstavby z hľadiska kvantity a kvality - nadmerná zástavba výšková, plošná, nevhodná funkčná skladba plôch - tlak na životné prostredie a pôvodnú krajinu, urbanizácia krajiny, - radikalizácia zmien v životnom prostredí na miestnej a globálnej úrovni (povodne, veterné smršte, otepľovanie, klimatické zmeny,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 12	18 Stratégia WO 8 5
T hrozby	Stratégia ST	10 Stratégia WT

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd a existenciou záťažových prevádzok v Banskobystrickom kraji. Odporúča sa využitie stratégie SO – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami.

3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Silné stránky	Slabé stránky
- zabezpečená opatrovateľská služba, - Terénna sociálna služba krízovej intervencie - Cesta von, - stavebno-technický stav bytového fondu je prevažne dobrý a vyhovujúci, - funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, - stretnutia dôchodcov, intenzívna klubová činnosť - uvítanie do života novorodencov obce, príspevok obce - pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....), - existencia zdravotného strediska s ambulanciami základnej zdravotnej starostlivosti, - existencia lekárne, - existencia dvoch ambulancií praktického lekára, - existencia ambulancie pre deti a dospelosť, - prítomnosť dvoch stomatologických ambulancií, - existencia ambulancia špecializovanej ambulancie – mikrochirurgia,	- absencia denného stacionára, - v súčasnosti stagnujúca bytová výstavba, - nevhodné priestory pre poskytovanie zdravotníckej starostlivosti pre občanov, - nedostatok špecializovaných ambulancií, - obec nemá k dispozícii plochy vhodné na výstavbu rodinných domov, - nedostatok bytov pre mladé rodiny s deťmi, - nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o deti pri zosúladovaní pracovného a rodinného života, - nedostatok a opotrebovanosť priestorov pre mládež a dospelosť, na voľnočasové aktivity - nedostatočná sociálna sieť, - zastaralosť a opotrebovanosť bytového fondu, - nedostatok zdrojov na skvalitňovanie sociálneho zázemia,
Príležitosti	Ohrozenia
- možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - zlepšujúca sa infraštruktúra a lepšie prepojenie trhov práce na susediace trhy práce, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, - lepšie podmienky na zladzovanie prac. a rodinných povinností, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - pretrvávajúce stereotypy v mobilitnom správaní sa pracovnej sily, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta, - nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia <i>SO</i>	Stratégia <i>WO</i> 11
T hrozby	13 Stratégia <i>ST</i>	8 Stratégia <i>WT</i> 13

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu *ST* – kde sa obec môže zamerať len na minimalizovanie nákladov súvisiacich s poskytovaním sociálnych služieb a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa obci zabezpečovať nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Brezno.

3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia materskej školy s s narastajúcim počtom detí - 65 v roku 2024, - existencia plnoorganizovanej základnej školy – 230 žiakov v roku 2024, - vybudovaná školská telocvičňa, - existencia špeciálnej základnej školy, - multifunkčné školské ihrisko, ktoré disponuje futbalovým (tenisovým) ihriskom, basketbalovým ihriskom, bežeckou dráhou, doskočiskom, plochou určenou na vrh guľou, - dobré výchovno-vzdelávacie výsledky materskej a základnej školy, - dostatok priestorov na výkon vzdelávacej činnosti, - využívanie priestorov škôl a školských zariadení pre verejnosť, - existencia základnej umeleckej školy, - existencia futbalového ihriska s menším starším ihriskom, - vybudované viacúčelové ihrisko, - existencia športového klubu, - existencia poľovníckych a rybárskych revírov, - lyžiarske stredisko Polomka Bučnik,	- deficit v materiálo – technickom vybavení materskej školy, - potreba modernizácie základnej školy, - nevyhnutná rekonštrukcia objektu telocvične, - pomalé zavádzanie informačných technológií do školy, - nedostatok moderných učebných pomôcok, - neatraktivnosť učiteľského povolania a neadekvátne finančné ohodnotenie, - deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve, - nesystémová reforma vzdelávacej sústavy, - absencia športovo-rekreačnej zóny obce, - nedostatočná starostlivosť o starších občanov,
Príležitosti	Ohrozenia
- rekonštrukcia a modernizácia zariadení predškolskej výchovy a povinnej školskej dochádzky, - dobudovanie a vybavenie športových, športovo-rekreačných a oddychových plôch v obci Polomka, - skvalitnenie existujúcich areálov a doplnenie nových areálov pre potreby obyvateľov obce, najmä so zameraním na deti a mládež, - vytváranie územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov, - nevyhovujúca štruktúra kvalifikácie pracovnej sily, - nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti		10

	Stratégia SO	Stratégia WO
	14	3
	9	5
T hrozby	Stratégia ST	Stratégia WT
		7

V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie **SO** – využiť silné stránky na prekonanie slabých a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti športu podporovať rekonštrukciu starej a výstavbu športovej infraštruktúry v obci. Je potrebné podporovať organizovanú športovú činnosť.

3.8 KULTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
- dlhoročná história obce, tradície, - rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, - dobré kultúrne povedomie obyvateľov, - existencia kostola v obci, - existencia domu kultúry, - existencia obecnej knižnice s 5820 knižnými titulmi, - existencia pamiatok zapísaných v zozname kultúrnych pamiatok, - existencia folklórneho súboru Brezinky, - zachované ľudové remeslá, kroje a zvyky,	- nedostatočná kapacita námestia obce pri usporiadaní obecných osláv / vzrastajúci počet návštevníkov, - problémy s reguláciou dopravy, - absencia kina a divadla v obci, - chýba multifunkčná budova pre kultúrne účely, - absencia priestorovo pre hromadné kultúrne akcie – plesy, zábavy, - absencia priestorov pre kultúrne záujmové združenia, - nie sú vytvorené dostatočné podmienky a tiež nie je záujem zo strany občanov pre lepšie zviditeľnenie a zachovanie ľudových tradícií a zvykov, - zlý technický stav domu kultúry, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok,
Príležitosti	Ohrozenia
- rekonštrukcia domu kultúry na multifunkčné kultúrne zariadenie, - spracovanie ročného programu kultúrnych podujatí, - usporiadovanie výročných kultúrnych podujatí pri príležitosti prvej zmienky o obci, - každoročné folklórne slávnosti, - lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce, - výstavba gazdovského (remeselného) dvora, - rozvoj sponzorovania kultúry, - obnova zanikajúcich tradícií, - vydanie multimediálnych propagačných materiálov o obci, jej kultúrnom dedičstve a tradícií, - zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- nezáujem obyvateľov o rozvoj svojho kultúrneho povedomia, - slabá podpora kultúry zo strany štátu a VUC, - posun priorít mládeže ku konzumnej kultúre, - nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia na obce, - neuskutočnená rekonštrukcia kultúrneho domu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO	Stratégia WO
	9	11
	4	2
T hrozby	Stratégia ST	Stratégia WT
		5

--	--	--

V oblasti kultúry je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie *WO* – využiť silné stránky na prekonanie slabých a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti kultúry podporovať výstavbu kultúrnej infraštruktúry a organizovanú kultúrnu činnosť.

3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Silné stránky	Slabé stránky
- bohaté kultúrne tradície, - existencia poľovníckeho revíru, - neďaleké prírodné hodnoty a lokality NATURA 2000, - neďaleké pohoria Nízke Tatry, Slovenský kras, Muránska planina, - existencia stravovacích zariadení, - množstvo ubytovacích zariadení, - lyžiarske stredisko Polomka Bučník s technickým zasnežovaním, klzisko, - bežkárske trasy na hrebeni Slovenského Rudohoria, - Polomka je východiskom pre výlety do Slovenského raja, do Dobšinskej ľadovej jaskyne, Bystrianskej jaskyne a Jaskyne mŕtvych netopierov, alebo do rekreačného strediska Tále,	- nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu, - slabá kooperácia s cestovnými kancelárkami, - slabá propagácia tradičných umení a remesiel v obci,
Príležitosti	Ohrozenia
- dobré možnosti (existencia poľných ciest) pre budovanie cyklistických a rekreačných trás, - dobrá poloha Polomka v rámci regionálnych štruktúr, - dobrá poloha Polomka vo väzbe na prírodné turistické, rekreačné lokality, - zavádzanie nových produktov cestovného ruchu v súvislosti s agroturistikou, - iniciatíva spoločenských, kultúrnych, športových,... organizácií, - spolupráca na regionálnej úrovni v rozvoji turizmu, - rozvoj agroturistických aktivít so zameraním na vzdelávacie a zážitkové pobyty,	- pokračujúci postupný úpadok rekreačných lokalít v okrese Brezno, - zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície), - negatívne dopady na životné prostredie v prípade zásadného zvýšenia cestovného ruchu, - zvýšené náklady na likvidáciu odpadu, - tlak na parkovacie plochy, - negatívne dôsledky v oblasti verejného poriadku,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 4	Stratégia WO 7
T hrozby	9 Stratégia ST 6	2 Stratégia WT 2

Obec disponuje veľkým rozvojovým potenciálom v oblasti cestovného ruchu. V súčasnosti však nie je plne využívaný. Odporúča sa využiť stratégiu WO a využiť silné stránky, ako kultúrno-historický potenciál, prírodný potenciál na získanie konkurenčnej výhody.

3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia verejného rozhlasu,	- negatívny stav nehnuteľného majetku obce,

- dostatok priestorov pre administratívu, - budova obecného úradu v dostupného v centre obce, - zrekonštruovaná budova obecného úradu,	- nedostatočné pokrytie kamerovým systémom, - zvyšujúca sa drobná kriminalita – krádeže, vandalizmus, - vysoký podiel neprispôsobivých obyvateľov, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy, - nedostupný kvalitný digitálny systém prenosu dát, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,
Príležitosti	Ohrozenia
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení,	- malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - nedostatočná kvalita právneho rámca výkonu činností verejnej správy, - zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	12 Stratégia SO	7 Stratégia WO
T hrozby	4 Stratégia ST	4 Stratégia WT
		5

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO a SO – kde musí obec využiť silné stránky a príležitosti.

3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE

Silné stránky	Slabé stránky
- postupne zavádzané služby eGovernmentu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy - dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, - relatívne vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia,	- nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy,

	- nízka efektívnosť, bezpečnosť a interoperabilita ISVS, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby, - chýbajúca vysokokapacitná dátová sieť k domom,
Príležitosti	Ohrozenia
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zvýšenie počítačovej gramotnosti, - zníženie cien využívania Internetu, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, - vytváranie a sprístupňovanie verejného digitálneho obsahu, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, - rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia,	- nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - digital divide, zvyšovanie disparít medzi územiami alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT, - nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách, - rozvoj digitálnej kriminality, narušanie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov, - legislatívne a stavebné prekážky pri budovaní informačných technológií,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	9 Stratégia SO	3 6 9 Stratégia WO
T hrozby	3 Stratégia ST	6 Stratégia WT

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

Koordinácia a syntéza výsledkov SWOT

Zostavenie analýzy SWOT je zložitý proces, ktorý si vyžaduje systematický prístup pri identifikácii a analýze bezprostredných (často i skrytých) vonkajších a vnútorných faktorov. Výstižnosť väčšiny faktorov je zložitá vyjadriť prostredníctvom jednoduchých formulácií. Pri zaradovaní jednotlivých faktorov do základných zložiek SWOT analýzy je potrebné zodpovedne posudzovať ich lokálne a mikroregionálne podmienenú situáciu a relatívny podiel na regionálnom rozvoji. V tomto zmysle ide hlavne o nerovnováhu medzi obcou Polomka a ostatnými obcami v okolí.

Naopak medzi slabé stránky obce Polomka patrí nepriaznivý demografický vývoj obyvateľstva, nedobudovaný vzdelávací systém zahŕňajúci možnosti vzdelávania v rámci celoživotného vzdelávania, vzhľadom na alokáciu obce, nesúlad vzdelanostnej štruktúry s potrebami trhu práce. V oblasti podnikateľského sektora ide hlavne o dobudovania službotvorného sektora. V oblasti technickej infraštruktúry ide potrebu dobudovania inžinierskych sietí v oblasti odpadového hospodárstva, dostavbu a rekonštrukciu cestnej siete, ktorá sa nachádza na niektorých miestach v havarijnom stave.

Ohrozenia obce Polomka vyplývajú z okolitého prostredia, tendencií a skutočností, ktoré nemôže manažment obce ovplyvniť.

3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE POLOMKA.

Identifikácia odvetvových disparít a nadväzujúce vymedzenie cieľových skupín je v súlade so zadáním z vypracovanej analýzy SWOT ako aj analýzy zdrojov obce Polomka. Dôležitým východiskovým rámcom pre vymedzenie cieľových skupín so sústredenou podporou obce Polomka a stanovenie relevantných opatrení, ktoré by mali riešiť existujúce nerovnosti a rozdiely, sú vybrané strategické a koncepcné dokumenty spracované na národnej (Partnerská dohoda), regionálnej (PHSR BBSK) úrovni, ako aj vo vzťahu k štátnym legislatívnym normám zaväzujúcim obec Polomka poskytovať svojim obyvateľom balík verejných služieb.

Na odvetvové (odborové a sektorové) disparity treba pozeráť ako na nerovnosti, neoddôvodnené rozdiely, či nezhody medzi potenciálom a jeho súčasným využitím. Ich identifikácia vychádza z porovnania zistených silných a slabých stránok, ktoré sú uvedené vo SWOT analýze. Pôsobenie silných stránok obce Polomka je oslabované negatívnymi vplyvmi jej slabých stránok. Silné stránky sú potenciálom, ktorý je možné využiť pre budúci rozvoj, je ale nutné zlepšiť alebo odstrániť príslušné slabé stránky tak, aby mohli byť silné naplno využité.

Nasledujúci prehľad je usporiadaný práve týmto spôsobom, kedy proti silným stránkam obce sú vždy postavené relevantné slabé stránky, ktoré majú v danom problémovom okruhu opačný vplyv. Vybrané sú práve tie, ktoré z hľadiska budúceho vývoja možno považovať za najzávažnejšie a kde je viacmenej možné predpokladať aspoň čiastočné riešenie.

Obec Polomka je súčasťou vyššieho územného celku Banská Bystrica. Národná stratégia regionálneho rozvoja definovala pre tento kraj nasledovné disparity, ktoré by mali byť zohľadnené v PHRSR obce Polomka:

Hlavné disparity BBSK:

v pôdohospodárstve

- nedostatočná spolupráca a koordinácia v poľnohospodárstve;
- nízka konkurencieschopnosť poľnohospodárstva v dôsledku nízkej produktivity a nerozvinutej trhovej infraštruktúry;
- nevyužitý potenciál pestovania rôznych kultúrnych plodín pre oblasť energetiky a ekologického poľnohospodárstva;

v priemysle

- inovačné a technologické zaostávanie spôsobuje zvyšujúcu energetickú a surovinovú náročnosť výroby najmä v rozhodujúcich odvetviach;
- nedostatočná reštrukturalizácia priemyslu a ďalších rozhodujúcich odvetví v niektorých okresoch v regióne, nízka orientácia na PZI do odvetví s vyššou pridanou hodnotou;
- nízky rast produktivity práce v priemysle;

v službách

- nízka konkurencieschopnosť malého a stredného podnikania;
- podpriemerný podiel služieb na regionálnom HDP;
- nevyužitý potenciál turizmu – kúpeľníctvo, chránené územia a lazy;

v technickej infraštruktúre

- nedostatočné kapacity a telekomunikačná infraštruktúra, členitosť územia ako bariéra budovania internetového pripojenia;
- značné ekologické zaťaženie krajiny (chemický priemysel, ťažba uhlia);
- nedobudovaná nadradená vodovodná sieť v južných okresoch kraja a nízke % napojenie obyvateľstva na ČOV;
- nedodržiavanie stanovených limitov a regulatívov;
- relatívne nízka úroveň poľnohospodárstva z hľadiska ochrany prírody a krajiny a budúcich obnoviteľných zdrojov energie;
- nízka dopravná dostupnosť územia a „regionálna logistika“;

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra vo vybraných okresoch, vysoký podiel obyvateľstva so základným vzdelaním, významné vnútroregionálne rozdiely;
- postupný zánik strategicky významných študijných programov a odborov;
- vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných na celkovom počte nezamestnaných;
- nízka životná úroveň v južných okresoch;
- nedostatočné prepojenie vzdelávacieho systému s podnikateľskou sférou;
- značný odlev pracovných síl do zahraničia z titulu blízkosti hraníc, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady;
- nerovnomerná sieť zariadení sociálnych služieb v jednotlivých okresoch kraja;
- nedostatočná propagácia regiónu a jeho komparatívnych výhod;
- problematické vytváranie medzirezortnej spolupráce na komplexnom riešení situácie a potrieb občanov.

Hlavné faktory rozvoja BBSK:

v pôdohospodárstve

- dobrý produkčný poľnohospodársky potenciál v oblasti pestovania kultúrnych plodín, ovocinárstvo, špecifické regionálne plodiny;
- lesné hospodárstvo – vysoké zásoby a ťažba dreva;
- dôsledné uplatňovanie spoločnej poľnohospodárskej politiky aj v chránených oblastiach;

v priemysle

- možnosť posilňovania exportu, silná exportná pozícia v odvetví hutníctva, drevospracujúceho, keramického a sklárskeho priemyslu;
- budovanie vedecko-technologických parkov so zameraním na rozhodujúce odvetvia;
- podpora domácich investorov najmä v perspektívnych odvetviach, zvýšenie atraktivity pre prílev PZI;
- možnosť rozvoja výroby nových produktov s vyššou pridanou hodnotou na báze obnoviteľných a nerudných nerastných surovín;
- možnosť rozvoja e-podnikania smerovaného do rozvoja optimalizácie spolupráce

v priemyselnej výrobe;

- využitie cezhraničnej spolupráce pre rozvoj podnikateľských aktivít;

v službách

- atraktívny potenciál pre zvyšujúci sa záujem o turizmus, zameranie sa na kúpeľníctvo a vidiecky turizmus;
- záujem regionálnej samosprávy o podporu podnikateľského a inovačného prostredia v regióne;
- existujúce poradenské centrá pre rozvoj podnikateľského prostredia;
- začlenenie sa do medzinárodnej spolupráce a transfer know-how, posilnenie spolupráce medzi vysokými školami a podnikateľským sektorom;
- rozširovanie e-služieb, podpora najmä v horských oblastiach, zvyšovanie dostupnosti služieb pre obyvateľstvo;

v technickej infraštruktúre

- možnosti využitia kombinovanej dopravy;
- výhodná geografická poloha pre tok tovarov a služieb do nových členských krajín EÚ, polohový potenciál kraja, logistické väzby, prepojenie Budapešť – Krakov;
- dostatočný potenciál zdrojov vody a vysoká lesnatosť územia – veľká koncentrácia druhotných drevných surovín vhodných na energetické účely;

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- dobrá demografická situácia, dostatok voľnej pracovnej sily;
- vysoká vzdelanostná úroveň v regionálnych centrách;
- možnosť vytvorenia kvalitného regionálneho systému celoživotného vzdelávania.

Nasledujúce tabuľky prezentujú hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Polomka v jednotlivých politikách.

Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
-----------------	------------------

+ poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 32,2 % katastra obce, + počet obyvateľov – fyzických osôb podnikateľov – 167 v roku 2024, + 71 právnických osôb podnikateľov, + rozsiahly areál poľnohospodárskeho družstva – rastlinná a živočíšna výroba, + rozsiahly priemyselný areál vo východnej časti obce pri ceste I/66, + rozsiahla sieť maloobchodných predajní, + relatívne vysoký podiel obyvateľov s úplným stredným vzdelaním, + existencia maloobchodných predajní s potravinárskych a nepotravinárskom tovarom, + okolo centra sústredená základná občianska vybavenosť, + rozvinutá tradičná priemyselná výroba, + rýchla dostupnosť okresného mesta Brezno, + existencia prevádzok finančných inštitúcií, + vybudovaná sieť komerčných osobných a materiálnych služieb, + vybudované prevádzky požičovní a servisných služieb,	- nedostatočne nerozvinutý pracovný trh v obci a v celej lokalite Brezno, - vysoký podiel obyvateľov dochádzajúcich za prácou mimo obce, - nízke priemerné mzdy v regióne, - útlm stavebnej výroby, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP, - nezáujem mladých ľudí o podnikanie, - nevyhovujúca štruktúra a kvalita služieb pre obyvateľov a návštevníkov obce, - vysoká miera nezamestnanosti žien, mladých a obyvateľov po 50 roku života, - nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve,
---	--

Doprava a komunikácie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ prechádzajúca cesta I. triedy č. 66, + rýchle napojenie na okresné mesto Brezno, + do obce premáva dostatok liniek v pracovných dňoch v smere do Brezna, + dostatočne vybudovaná cestná sieť v zastavanom území obce, + dostatočné pokrytie zastávkami SAD, + vybudovaná sieť poľných ciest, + vybudované chodníky pre peších pozdĺž cesty I./66, + prechádzajúca železničná trať, + vybudovaná železničná stanica na ul. SNP,	- zlá dostupnosť krajského mesta Banská Bystrica, - nedostatočné pokrytie chodníkmi pre peších v úseku vedľajších ciest, - nevyhovujúce dopravné značenie v celom priestore obce, - nedostatočná zimná údržba, - nevyhovujúci stav lesných a poľných ciest, - nevyhovujúce povrchy MK aj chodníkov, osvetlenie, informatika, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - cyklistické cestičky v obci nie sú dostatočne vybudované,

Technická infraštruktúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ vybudovaná sieť miestneho rozhlasu, + zabezpečené zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou (93,97 %), + existencia cintorína a domu smútku, + prítomnosť distribučných plynovodov, + existencia verejného osvetlenia, + obec Polomka je napojená na el. energiu zo vzdušných VN linky, + možnosť dostavby plôch IBV, + hasičská zbrojnica dostupná v centre obce, + vybudovaná rozvodná sieť plynu (73,92 %),	- zlý technický stav budovy domu smútku, - zlý technický stav elektrickej rozvodnej siete – vzdušné vedenie, - potrebná rekonštrukcia vodovodnej siete, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - potrebná rekonštrukcia požiarnej zbrojnice, - nevyhovujúci technický stav miestneho rozhlasu, - v obci nie sú toho času žiadne energetické výrobné zariadenia na báze obnoviteľných zdrojov energie, - zastaralosť a opotrebovanosť infraštruktúry, - prevaha nadzemných vedení nad podzemnými-obmedzenia ochranných pásiem,

Odpadové hospodárstvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + zabezpečený odvoz TKO, + v obci je vybudovaný systém separovaného zberu	- potrebná dostavba a rekonštrukcia kanalizačnej siete a ČOV, - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu,

+ odpadu základných druhov, + vybudovaný splašková kanalizačná sieť s ČOV (86,72 %), + odkanalizované priemyselné areály, + vybudovaný zberný dvor pre separovaný zber,	- nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - potrebné doriešenie technicko-organizačné zabezpečenie zberu biologicky rozložiteľných odpadov z domácností, - čierne skládky ako finančné bremeno obce,
--	---

Životné prostredie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + zabezpečený odvoz TKO, + relatívne stabilný objem produkovaného odpadu, + prechádzajúci vodný tok – hydrokoridor – rieka Hron, + vybudované prícestné jarky na odvod dažďovej vody, + kompletná plynofikácia obce, + vybudovaná splašková kanalizačná sieť, + vybudovaná ČOV (86,72 %), + odkanalizované priemyselné areály, + prítomnosť chránených území, + lokality NATURA 2000 Kráľovohoľské tatry, Alúvium Hrona, Muránska planina, Stolica, Nízke Tatry, + existencia oddychových zón,	- nadmerný hluk a prašnosť z cesty I. triedy č.66, - nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - potreba čistenia koryta rieky Hron, - rozšírená priemyselná výroba, - rozšírená rastlinná a živočíšna výroba, - nevybudované protipovodňové opatrenia, - čistotu ovzdušia nepriaznivo ovplyvňuje dosah produkcie exhalátov z výroby v okresnom meste Brezno a Podbrezovej, - malé zdroje znečistenia ovzdušia - bodové zdroje z lokálnych kúrenísk, - nepriaznivé podmienky pre rozptyl exhalátov, - náchylnosť na vodnú eróziu v celom rozsahu veľkoplošne obrábanej pôdy, - prejazd poľnohospodárskych strojov po miestnych komunikáciách, - spaľovanie rastlinného odpadu na vlastných pozemkoch obyvateľov, - plytké brehy tunajších vodných tokov, - nedostatok zelene pozdĺž korýt vodných tokov, - nedostatočná starostlivosť o verejnú zeleň, - potrebné čistenie a spevnenie dna a brehov rieky Hron, - zdrojom negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie územia obce je zdrojová a cieľová vnútro obecná doprava,

Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ zabezpečená opatrovateľská služba, + Terénna sociálna služba krízovej intervencie - Cesta von, + stavebno-technický stav bytového fondu je prevažne dobrý a vyhovujúci, + funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, + stretnutia dôchodcov, intenzívna klubová činnosť + uvítanie do života novorodencov obce, príspevok obce pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....), + existencia zdravotného strediska s ambulanciami základnej zdravotnej starostlivosti, + existencia lekárne, + existencia dvoch ambulancií praktického lekára, + existencia ambulancie pre deti a dorast, + prítomnosť dvoch stomatologických ambulancií, + existencia ambulancia špecializovanej ambulancie – mikrochirurgia,	- absencia denného stacionára, - v súčasnosti stagnujúca bytová výstavba, - nevhodné priestory pre poskytovanie zdravotníckej starostlivosti pre občanov, - nedostatok špecializovaných ambulancií, - obec nemá k dispozícii plochy vhodné na výstavbu rodinných domov, - nedostatok bytov pre mladé rodiny s deťmi, - nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o deti pri zosúladzovaní pracovného a rodinného života, - nedostatok a opotrebovanosť priestorov pre mládež a dorast, na voľnočasové aktivity - nedoriešená sociálna sieť, - zastaralosť a opotrebovanosť bytového fondu, - nedostatok zdrojov na skvalitňovanie sociálneho zázemia,

Školstvo a šport

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ existencia materskej školy s s narastajúcim počtom detí - 65 v roku 2024, + existencia plnoorganizovanej základnej školy – 230	- deficit v materiálno – technickom vybavení materskej školy, - potreba modernizácie základnej školy,

+ žiakov v roku 2024, + vybudovaná školská telocvičňa, + existencia špeciálnej základnej školy, + multifunkčné školské ihrisko, ktoré disponuje futbalovým (tenisovým) ihriskom, basketbalovým ihriskom, bežeckou dráhou, doskočiskom, plochou určenou na vrh guľou, + dobré výchovno – vzdelávacie výsledky materskej a základnej školy, + dostatok priestorov na výkon vzdelávacej činnosti, + využívanie priestorov škôl a školských zariadení pre verejnosť, + existencia základnej umeleckej školy, + existencia futbalového ihriska s menším starším ihriskom, + vybudované viacúčelové ihrisko, + existencia športového klubu, + existencia poľovníckych a rybárskych revírov, + lyžiarske stredisko Polomka Bučník,	- nevyhnutná rekonštrukcia objektu telocvične, - pomalé zavádzanie informačných technológií do školy, - nedostatok moderných učebných pomôcok, - neatraktivnosť učiteľského povolania a neadekvátne finančné ohodnotenie, - deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve, - nesystémová reforma vzdelávacej sústavy, - absencia športovo-rekreačnej zóny obce, - nedostatočná starostlivosť o starších občanov,
---	---

Kultúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ dlhoročná história obce, tradície, + rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, + dobré kultúrne povedomie obyvateľov, + existencia kostola v obci, + existencia domu kultúry, + existencia obecnej knižnice s 5820 knižnými titulmi, + existencia pamiatok zapísaných v zozname kultúrnych pamiatok, + existencia folklórneho súboru Brezinky, + zachované ľudové remeslá, kroje a zvyky,	- nedostatočná kapacita námestia obce pri usporiadaní obecných osláv / vzrastajúci počet návštevníkov, - problémy s reguláciou dopravy, - absencia kina a divadla v obci, - chýba multifunkčná budova pre kultúrne účely, - absencia priestorov pre hromadné kultúrne akcie – plesy, zábavy, - absencia priestorov pre kultúrne záujmové združenia, - nie sú vytvorené dostatočné podmienky a tiež nie je záujem zo strany občanov pre lepšie zviditeľnenie a zachovanie ľudových tradícií a zvykov, - zlý technický stav domu kultúry, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok,

Propagácia a cestovný ruch

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ bohaté kultúrne tradície, + existencia poľovníckeho revíru, + neďaleké prírodné hodnoty a lokality NATURA 2000, + neďaleké pohoria Nízke Tatry, Slovenský kras, Muránska planina, + existencia stravovacích zariadení, + množstvo ubytovacích zariadení, + lyžiarske stredisko Polomka Bučník s technickým zasněžovaním, kľzisko, + bežkárské trasy na hrebeni Slovenského Rudohoria, + Polomka je východiskom pre výlety do Slovenského raja, do Dobšinskej ľadovej jaskyne, Bystrianskej jaskyne a Jaskyne mýtvých netopierov, alebo do rekreačného strediska Tále,	- nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu, - slabá kooperácia s cestovnými kanceláriami, - slabá propagácia tradičných umení a remesiel v obci,

Administratíva a bezpečnosť

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ existencia verejného rozhlasu, + dostatok priestorov pre administratívu, + budova obecného úradu v dostupného v centre obce, + zrekonštruovaná budova obecného úradu,	- negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nedostatočné pokrytie kamerovým systémom, - zvyšujúca sa drobná kriminalita – krádeže, vandalizmus, - vysoký podiel neprispôsobivých obyvateľov,

	- v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe,
--	--

Informatizácia obce

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ postupne zavádzané služby eGovernmentu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy + dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, + relatívne vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia,	- nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka efektívnosť, bezpečnosť a interoperabilita ISVS, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby, - chýbajúca vysokokapacitná dátová sieť k domom,

Vo vyššie uvedenom kontexte je potrebné sledovať i potenciálne rozvojové príležitosti a hrozby, indukované hierarchicky vyššími faktormi sociálno - ekonomického rozvoja. Na základe uskutočnených analýz je možné za najväčšie hrozby pokladať hlavne:

1. Znižovanie konkurencieschopnosti obce v dôsledku trvalej stagnácie v rozvoji spolupráce podnikateľskej sféry s orgánmi miestnej samosprávy – Public Private Partnership.
2. Rozhodnutie kľúčového investora o zmene alokácie investície.
3. Nedostatok externých finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie kvalitných verejných služieb.
4. Podcenenie významu kvalitatívneho rozvoja ľudských zdrojov ako pre ekonomický, tak aj pre sociálny rozvoj obce Polomka.
5. Podcenenie významu informačných technológií ako základného prvku ekonomického rozvoja a rozvoja ľudských zdrojov v obci.

Jedným z nutných predpokladov úspešnej implementácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je návaznosť na existujúcu sústavu strategických a rozvojových dokumentov. Tento fakt sa premietol z časti aj do výberu opatrení a cieľových skupín, na ktoré sa má zamerať podpora z verejných zdrojov, hlavne z dôvodu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov, odstránenia duplicit, možných protichodných účinkov opatrení atď.. Z tohto dôvodu je prirodzeným rámcom Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja, ako aj Partnerskej dohody, ale aj platná legislatíva v oblasti zabezpečovania verejných služieb. Komparáciou výsledkov vyššie uvedenej selekcie odvetvových disparít a PHRSR BBSK je možné zistiť, že niektoré opatrenia v rámci tohto dokumentu pokrývajú kritické oblasti zistené v problémovej analýze. Preto je nutné v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami zamerať sa na odstránenie týchto disparít v relevantných cieľových oblastiach a relevantných skupín.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj
Cieľová skupina
podnikateľské subjekty v priemysle, obchode a výrobných službách
obec
investori
2. Technická infraštruktúra
Cieľová skupina
obec,
obyvatelia obce,
podnikateľské subjekty,
mimovládne subjekty,

3. Životné prostredie	
Cieľová skupina	
obec, obyvatelia obce, podnikateľské subjekty,	
4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo	
Cieľová skupina	
nezamestnaní, sociálne odkázaní, zdravotne a duševne postihnutí, obyvatelia v dôchodkovom veku, mladí ľudia, rizikové skupiny obyvateľstva,	
5. Školstvo a šport	
Cieľová skupina	
deti predškolského veku, žiaci v rámci povinnej školskej dochádzky, nezamestnaní, obyvatelia v dôchodkovom veku, športovci organizovaní v rámci športových hnutí, pasívna športová verejnosť, obyvatelia v produktívnom veku,	
6. Kultúra	
Cieľová skupina	
obyvateľstvo podnikateľské subjekty návštevníci obce,	
7. Cestovný ruch a public relation	
Cieľová skupina	
obec, VÚC, obyvatelia obce, návštevníci obce, súkromný podnikateľský sektor,	
9. Administratíva a bezpečnosť	
Cieľová skupina	
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,	
10. Informatizácia obce	
Cieľová skupina	
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,	

**Strategická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
obce Polomka
2026 - 2035**

4 VÍZIA A POSLANIE OBCE POLOMKA

Vízia

Obec Polomka sa bude formovať ako súčasť regiónu a bude využívať svoje ľudské, materiálne, prírodné a ekonomické zdroje na zvýšenie kvality života svojich občanov. Je bezpečná a rozvíjajúca sa obec poskytujúca svojim občanom dobrú kvalitu života. V obci je dostatok možností bývania, pracovných možností priamo v obci a jej okolí a zaujímavých ponúk pre aktívne trávenie voľného času. Obec a jej okolie má pripravené podmienky pre rozvoj ľudských zdrojov, hospodárstvo, oblasť služieb cestovného ruchu a priemysel nezaťažujúci životné prostredie. Obec má dobre a efektívne fungujúcu samosprávu. Obec rozvíja bohaté kultúrne dedičstvo s družobnými obcami a prezentuje svoje kultúrne a historické dedičstvo prostredníctvom pravidelných kultúrnych podujatí organizovaných obcou a folklórnym súborom Brezinky. Obec zabezpečuje ochranu chránených území – NATURA 2000 – Muránska planina, Nízke Tatry, Kráľovohorské Tatry, Stolica, Alúvium Hrona.... a vytvára podmienky na rozvoj poznávacej turistiky. Hlavné aktivity obce v posledných rokoch smerovali do rozvoja služieb obyvateľom, ktoré boli vyvolané hlavne enormným nárastom rozvoja IBV. V oblasti cestovného ruchu došlo k skvalitneniu a rozšíreniu služieb v rámci existujúceho strediska cestovného ruchu Bučník a nového areálu športu a oddychu v lokalite Kejda.

Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Polomka. Poslanie opisuje a prezentuje základné služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, miestnych podnikateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Polomka a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných služieb obyvateľom obce, podnikateľom či návštevníkom a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je dôsledný denný operatívny manažment a realizácia profesionálnych interných služieb. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie obce pri súdnych sporoch až po udržiavanie počítačovej siete, zálohovanie dát či aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom obce. Samospráva obce Polomka disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast, vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb. Medzi významné činnosti - a to najmä z pohľadu obyvateľov obce – patrí administrovanie zasadnutí orgánov obce. Práve tieto authority rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života obyvateľov, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení. Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia. V súlade s poslaním obce Polomka všetky tieto úlohy realizuje štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarmi a civilnej ochrany obyvateľov.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Základnou úlohou samosprávy je rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov. Všeobecne uznávaným nástrojom pre miestnu hospodársku politiku je rozvoj výrobných zón. Obec Polomka v súlade s touto filozofiou skvalitňuje zónu, ktorá poskytuje kapacitu pre podnikateľské subjekty. Ich rozlohu plánuje rozširovať v obmedzenej miere.

2. Doprava a komunikácie

Príprava projektovej dokumentácie pre cestné stavby, chodníky, cyklochodníky, pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, chodníkov, to všetko zahŕňajú kompetencie obce v oblasti pozemných komunikácií.

3. Technická infraštruktúra

Významným prvkom kvality života v obci je funkčný systém zásobovania pitnou vodou, energiami. Dôležitou úlohou samosprávy je v tomto kontexte realizácia novej výstavby verejného osvetlenia, prevádzkovanie už vybudovaného verejného osvetlenia a samozrejme priebežné opravy a údržba existujúcich svetelných bodov. Okrem toho zabezpečuje rozvoj komplexnej infraštruktúry zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry smeruje hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne obytné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

3. Odpadové hospodárstvo

Obec vykonáva úlohy, ktoré jej vyplývajú z programu odpadového hospodárstva a všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých a platných v Slovenskej republike. V oblasti odpadového hospodárstva ide najmä o zber a prepravu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, zabezpečovanie zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálneho odpadu, zabezpečovanie priestoru, kde môžu obyvatelia obce odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov či zabezpečovanie zberu a prepravy objemných odpadov. Obec zároveň vykonáva priestupkové konanie v odpadovom hospodárstve a zabezpečuje výstavbu a údržbu infraštruktúry pre odpadové vody.

4. Životné prostredie

Udržiavanie a zveľádovanie obce neznamená len ochranu a údržbu existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie ďalšiemu znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území obce, ich rozdrobovaniu a zmysluplné riadenie výstavby a využívania územia. V súlade s touto filozofiou obec každoročne zabezpečuje ošetrovanie a udržiavanie zelene - drevín, trávnikov, kvetinových záhonov. Súčasťou prostredia, v ktorom obyvatelia žijú, sú aj verejné priestranstvá, chodníky, miestne komunikácie, námestie, ktoré je obcou pravidelne čistené, ale aj športové ihriská obce – Polomka so zabezpečením pravidelnej údržby a obnovy. K ďalším činnostiam, ktoré sa podieľajú na vytváraní atraktívneho a zdravého prostredia patrí aj prevádzka či správa cintorínov.

5. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci môže byť jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky. Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine (v zmysle 297/2005 Z.z., 615/2006 Z.z. - nález Ústavného súdu SR 201/2008 Z.z., 217/2010 Z.z., 290/2011 Z.z. - nález Ústavného súdu SR, 125/2013 Z.z.), zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 376/2014 Z. z., zákona č. 40/2017 Z.z., zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z.) a novela zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (330/2007 Z. z. v znení zákona 643/2007 Z. z., zákona 215/2008 Z. z., zákona 448/2008 Z. z., zákona 466/2008 Z. z., zákona 317/2009 Z. z., zákona 180/2011 Z. z., zákona 417/2013 Z. z., zákona 185/2014 Z. z., zákona 219/2014 Z. z., zákona 310/2014 Z. z., zákona 131/2015 Z. z. a zákona 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z.), (a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z.), zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (v znení zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (183/2014 Z. z., 308/2014 Z. z., 140/2015 Z. z., 140/2015 Z. z.,

378/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 81/2017 Z. z., 42/2019 Z. z., 223/2019 Z. z., 231/2019 Z. z., 221/2019 Z. z.) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 183/2014 Z. z.), zákonom č.305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele končiac ((v znení č. 330/2007 Z. z., 643/2007 Z. z., 215/2008 Z. z., 448/2008 Z. z.(nepriamo), 466/2008 Z. z., 317/2009 Z. z., 180/2011 Z. z., 417/2013 Z. z.(nepriamo), 185/2014 Z. z., 219/2014 Z. z., 310/2014 Z. z., 131/2015 Z. z., 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z.), Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami obce.

V zmysle zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť obce pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má obec povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života. Polomka považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít.

6. Školstvo a šport

Školstvo

Obec Polomka v súčasnosti je zriaďovateľom predškolského zariadenia a plnoorganizovanej základnej školy.

Šport

Obec vytvára podmienky na zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a obyvateľov obce, ako najvhodnejšiu prevenciu proti drogám a civilizačným chorobám. V rámci tejto filozofie samospráva organizuje alebo podporuje celý rad rekreačných a športových aktivít. Súčasťou politiky obce je subvencovanie športových klubov a telovýchovných organizácií prostredníctvom dotácií z rozpočtu obce. Mandát na podporu rekreačného a výkonnostného športu v obci vyplýva zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Polomka či koncepčných a strategických dokumentov prijatých obecným zastupiteľstvom. Vytváranie vhodného prostredia pre rekreačný a výkonnostný šport z peňazí daňovníkov, je jednou z ciest tvorby a prezentácie dobrého mena obce. Vhodné podmienky pre šport a ponuka verejných športovísk sú súčasťou konkurenčného boja miest o lepšie podmienky pre život. Prínosy z financovania a podpory športu na území obce sa prejavujú vo forme zdravšieho života obyvateľov, zvýšeného záujmu o bývanie v obci, v náraste členských základní podporovaných športov.

7. Kultúra

Obec Polomka v súlade so svojim zámerom každoročne organizuje kultúrne podujatia. Obec zabezpečuje opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území obce. Súčasťou kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou obce je udržiavať kultúru v obci. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy obce je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

8. Propagácia a cestovný ruch

V oblasti cestovného ruchu plní najmä úlohy: spolupracuje s miestnymi podnikateľmi a úradmi štátnej správy a okolitými obcami v oblasti cestovného ruchu, spolupracuje s príslušnou komisiou, pripravuje analýzy turistickej aktivity obce a infraštruktúry cestovného ruchu z hľadiska historických pamiatok a iných historických objektov, ubytovacích, stravovacích a ostatných služieb, spolupracuje na príprave vydávania a zabezpečenia propagačných materiálov pre obec, pripravuje návrhy na riešenie rozvoja cestovného ruchu a spolupracuje so všetkými dotknutými orgánmi a organizáciami pri ich realizácii, spolupracuje pri vytváraní systému tvorby finančných zdrojov na podporu rozvoja cestovného ruchu v obci, ako aj pri zachovávaní historického, architektonického a kultúrneho dedičstva, rieši podnety, návrhy a v spolupráci s hlavným kontrolárom aj sťažnosti občanov a organizácií týkajúce sa CR, zabezpečuje styk samosprávy s inštitúciami a organizáciami, ako aj agentúrami poskytujúcimi služby, informácie, podporu a poradenstvo v CR, podieľa sa na koordinačnej činnosti pri realizácii úloh súvisiacich s ekonomickým a sociálnym rozvojom spravovaného územia, podieľa sa na tvorbe

konceptie rozvoja na úseku cestovného ruchu na území obce, koordinuje a zabezpečuje úlohy súvisiace s činnosťou obce v spolupráci s partnerskými obcami.

9. Administratíva a bezpečnosť

Obec vytvára podmienky na efektívnu prácu obecného úradu, vytvára vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizáciu a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytvára vhodné technické a pracovné podmienky na obecnom úrade. Vytvára podmienky na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

10. Informatizácia obce

Zabezpečuje technické podmienky pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožňuje obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvára vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožňuje obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

STRATEGICKÝ CIEĽ

Strategický cieľ PHRSR ako aj dielčie ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifik regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunit, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzisťahnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zvelaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Polomka nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Polomka, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti cestovného ruchu, priemyslu, poľnohospodárstva a lesníctva, pre

ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zvelaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci."

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spoluprácou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHRSR Banskobystrického samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – dostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia, vychádzajúc z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom č. 416/2001 Z. z., ekonomickou a funkčnou klasifikáciou (COFOG) a cieľov podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja): Pre obec Polomka je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2030 naplnila kľúčové ciele:

Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

1. Inteligentnejšia Európa
2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
3. Prepojenejšia Európa
4. Sociálnejšia Európa
5. Európa bližšie k občanom

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Polomka na roky 2026 - 2035 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027. Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia obce Polomka. Vo vytvorení systému ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia,

identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú aj dopravné projekty vytvárajúce predpoklady inteligentného a inkluzívneho rastu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu; zlepšení podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľoch. Inkluzívny rast predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativitu a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórií a boli im súčasne dostupné.

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Polomka, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti cestovného ruchu, priemyslu, poľnohospodárstva a lesníctva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zvelaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci.“

Prioritná os. PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.
Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.
Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Prioritná os. PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie
Podprogram 2.2. Doprava

Prioritná os. PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Prioritná os. PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Prioritná os. PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Prioritná os. PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby
Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Prioritná os. PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie
Podprogram 7.2. Šport

Prioritná os. PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Prioritná os. PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Prioritná os. PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva
Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Prioritná os. PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

PO 1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít. Ide o vymedzenie priemyselných zón v obci, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry.

Podprogram 1.1.

Cieľ 1.1

Opatrenie 1.1.1

Opatrenie 1.1.2

Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.

Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.

Podprogram 1.2.

Cieľ 1.2

Opatrenie 1.2.1

Podpora tradičných odvetví priemyslu, hospodárstva a poľnohospodárstva.

Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.

Podpora tradičných odvetví.

Podprogram 1.3.

Cieľ 1.3

Opatrenie 1.3.1

Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.

Podprogram 1.4.

Cieľ 1.4

Opatrenie 1.4.1

Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

PO 2. Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe obce ako aj riešenie technického stavu štátnych komunikácií v správe vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov obce s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy.

Podprogram 2.1.

Cieľ 2.1

Opatrenie 2.1.1

Opatrenie 2.1.2

Opatrenie 2.1.3

Opatrenie 2.1.4

Opatrenie 2.1.5

Opatrenie 2.1.6

Komunikácie

Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.

Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.

Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.

Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.

Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.

Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.

Podprogram 2.2.

Cieľ 2.2

Opatrenie 2.2.1

Doprava

Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou.

Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, SMART lavičky a zastávky, smetné koše, zeleň,...).

PO 3. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržiavania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj obce.

Cieľ 3

Opatrenie 3.1

Opatrenie 3.2

Opatrenie 3.3

Opatrenie 3.4

Opatrenie 3.5

Opatrenie 3.6

Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.

Rozšírenie verejného osvetlenia.

Revitalizácia pietnych miest v obci.

Zásobovanie pitnou vodou.

Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete.

Zníženie energetickej náročnosti budov.

PO 4. Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a výstavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Údržba kanalizačnej siete, výstavba a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber ako aj obecného kompostoviska.

Cieľ 4

Opatrenie 4.1

Opatrenie 4.2

Opatrenie 4.3

Opatrenie 4.4

Opatrenie 4.5

Opatrenie 4.6

Opatrenie 4.7

Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladkovanej časti odpadov,

Zabezpečiť neustále zlepšovanie separácie komunálneho odpadu v obci.

Rekultivácia čiernych skládok.

Rozšíriť zberný dvor a jeho vybavenie a obecné kompostovisko.

Vybudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.

Výstavba a údržba zariadení na odvádzanie odpadových vôd.

Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.

PO 5. Životné prostredie

Trvalo udržované životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržovanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov obce. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území.

Podprogram 5.1.

Cieľ 5.1

Opatrenie 5.1.1

Informovanosť a poradenstvo

Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.

Podprogram 5.2.

Cieľ 5.2

Opatrenie 5.2.1

Opatrenie 5.2.2

Opatrenie 5.2.3

Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody rozširovaním existujúcich verejných vodovodov, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.

Výstavba a revitalizácia protizáplavových opatrení, výstavba zachytávacích poldrov, premena spevnených plôch na vsakovacie

Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.

Podprogram 5.3.

Cieľ 5.3

Opatrenie 5.3..1

Ochrana ovzdušia

Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.

Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.

Podprogram 5.4.

Cieľ 5.4

Opatrenie 5.4.1

Opatrenie 5.4.2

Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Realizácia protieróznych opatrení.

Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.

PO 6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

Podprogram 6.1.

Cieľ 6.1

Opatrenie 6.1.1

Opatrenie 6.1.2

Opatrenie 6.1.3

Sociálne služby

Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Obyvatelia v dôchodkovom veku. Výstavba denného stacionára.

Mladé rodiny s deťmi.

Marginalizované skupiny. Debarierizácia obecných budov a zariadení,

Podprogram 6.2.

Cieľ 6.2

Opatrenie 6.2.1

Opatrenie 6.2.2

Zdravotnícke služby

Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Podpora poradenskej činnosti.

Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.

Podprogram 6.3.

Cieľ 6.3

Opatrenie 6.3.1

Opatrenie 6.3.2

Opatrenie 6.3.3

Služby zamestnanosti

Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.

Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.

Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.

PO 7. Školstvo a šport

Údržba a rozvoj predškolského vzdelávania a základného vzdelávania v obci. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.1.

Cieľ 7.1

Opatrenie 7.1.1

Opatrenie 7.1.2

Opatrenie 7.1.3

Opatrenie 7.1.4

Opatrenie 7.1.5

Vzdelávanie

Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Obnova, rozšírenie, modernizácia, zvýšenie energetickej účinnosti a debarierizácia zariadení predškolskej výchovy.

Obnova, rozšírenie, modernizácia, zvýšenie energetickej účinnosti a debarierizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.

Podpora záujmovej činnosti.

Rekonštrukcia, rozšírenie a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.

Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.2.

Cieľ 7.2.

Opatrenie 7.2.1

Opatrenie 7.2.2

Šport

Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.

Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, krúžky.

PO 8. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce, a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce.

Podprogram 8.1.

Cieľ 8.1

Opatrenie 8.1.1

Opatrenie 8.1.2

Opatrenie 8.1.3

Kultúrna infraštruktúra

Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Obnova, revitalizácia a zvýšenie energetickej účinnosti kultúrno osvetového centra.

Rekonštrukcia, prístavba a zvýšenie energetickej účinnosti kultúrnych pamiatok

Podpora kultúrnych podujatí v obci.

Podprogram 8.2.

Cieľ 8.2

Opatrenie 8.2.1

Organizačné zabezpečenie

Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.

Podprogram 8.3.

Cieľ 8.3

Opatrenie 8.3.1

Opatrenie 8.3.2

Propagácia v oblasti kultúry

Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.

Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.

PO 9. Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kancelárkami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce a to najmä prostredníctvom www - stránky. Potrebné je sústrediť sa na propagáciu hlavne podujatí, atď..

Podprogram 9.1.

Cieľ 9.1

Opatrenie 9.1.1

Opatrenie 9.1.2

Propagácia obce

Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Aktualizácia www stránky a aplikácie obce

Podpora budovania informačných tabúl v obci.

Podprogram 9.2.

Cieľ 9.2

Opatrenie 9.2.1

Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce a rekreačných zón obce

Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.

Podprogram 9.3.

Cieľ 9.3

Opatrenie 9.3.1

Opatrenie 9.3.2

Cestovný ruch.

Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.

Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.

PO 10. Administratíva a bezpečnosť

V rámci administratívneho zabezpečenia chodu samosprávy vytvárať vhodné podmienky na efektívny chod úradu. Vytvoriť vhodné pracovné prostredie a technické zabezpečenie.

Podprogram 10.1.

Cieľ 10.1

Opatrenie 10.1.1

Administratíva

Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Modernizácia a zvýšenie energetickej účinnosti Obecného úradu.

Podprogram 10.2.

Cieľ 10.2

Opatrenie 10.2.1

Bezpečnosť

Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Bezpečnosť.

PO 11. Informatizácia obce

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1.

Cieľ 11.1

Opatrenie 11.1.1

Opatrenie 11.1.2

Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.

Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.

Podprogram 11.2.

Cieľ 11.2

Opatrenie 11.2.1

Počítačová gramotnosť.

Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.

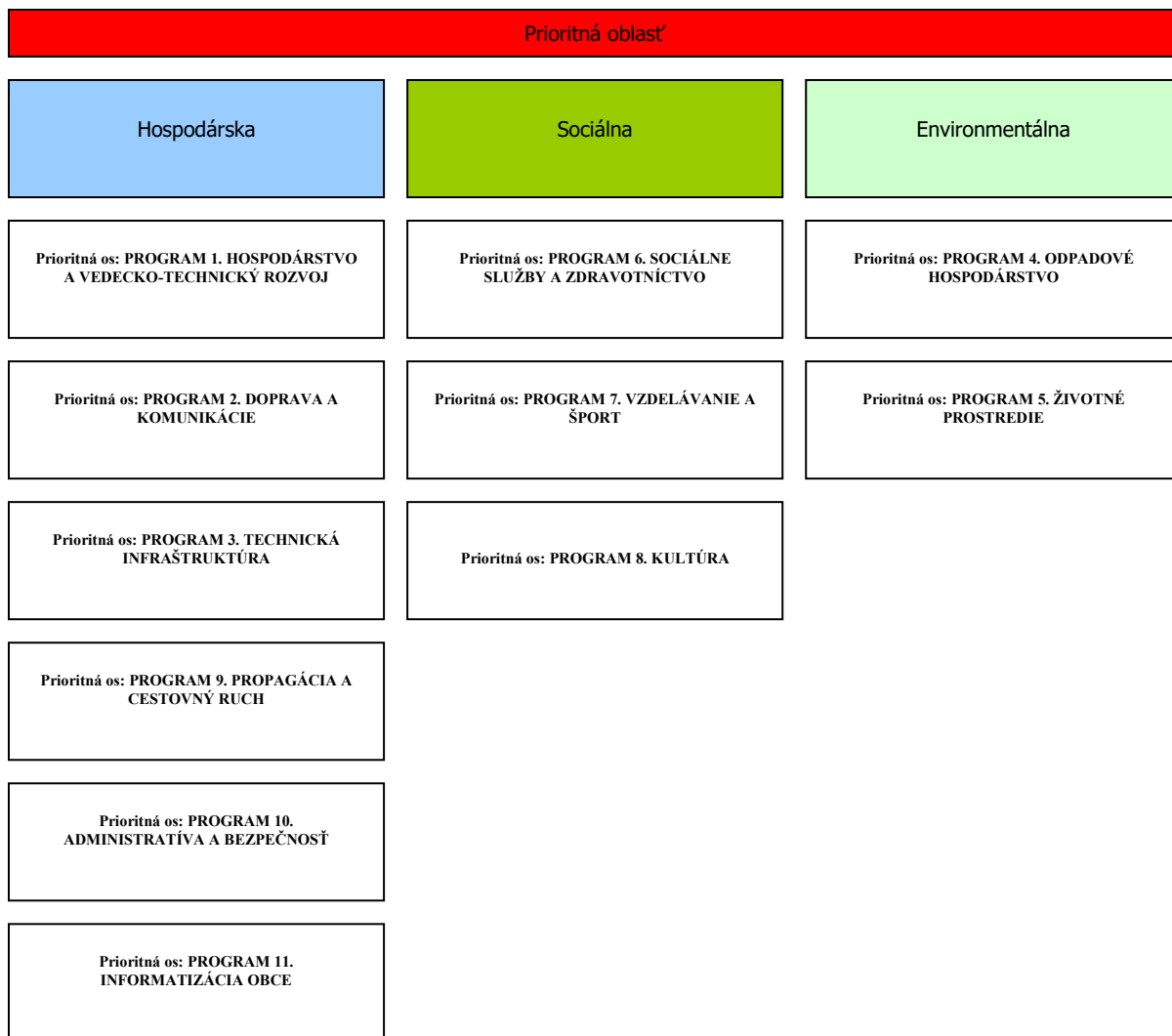
Opatrenie 11.2.2
Opatrenie 11.2.3

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.

Uvedené prioritné osi – programy je možné rozčleniť z hľadiska funkcie medzi 3 základné prioritné oblasti. Hospodárska v sebe zahŕňa oblasti, ktoré vytvárajú predpoklady na rozvoj a fungovanie verejného a súkromného sektora – základná technická infraštruktúra spadajúca do odvetví technickej infraštruktúry a odvetví spoločenských potrieb. Oblasť zahŕňa podnikateľské prostredie ako aj cestovný ruch.

Sociálna oblasť zahŕňa odvetvia rozvoja človeka – všetky súčasti verejného sektora, ktoré majú priamy vplyv na rozvoj a kultiváciu fyzickej a duševnej stránky ľudských zdrojov v obci.

Environmentálna oblasť zahŕňa problematiku zneškodňovania odpadov, ako aj starostlivosť a ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia.

**Programová časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
obce Polomka
2026 - 2035**

5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer

Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Z uvedeného dôvodu sa plánuje intenzifikácia existujúcich výrobných zón, ktoré by významným spôsobom pozitívne ovplyvnili zamestnanosť a ekonomickú stabilitu v obci.

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.1.1 Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.
Aktivity Tvorba podmienok.

Opatrenie 1.1.2 Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.
Aktivity Podpora rozvoja maloobchodných prevádzok - osobné služby, servisné služby.
Podpora rozvoja maloobchodných prevádzok - domáce potreby, ovocie - zelenina.
Podpora zriadenia maloobchodných predajní potravinárskeho tovaru.
Výstavba tržnice v centrálnej zóne obce.
Podpora zriadenia bankomatu v centrálnej zóne obce.

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, hospodárstva a poľnohospodárstva..

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.2.1 Podpora tradičných odvetví.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Využitie existujúcej infraštruktúry na rozvoj výrobných prevádzok, remeselná výroba, atď..
Revitalizácia objektov poľnohospodárskej výroby.
Podpora rozvoja ekologickej výroby.
Zabezpečiť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie.
Modernizácia technologického vybavenia PD.
Založenie špeciálnej poľnohospodárskej výroby a distribúcie produkcie.

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3 Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.3.1 Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.
Aktivity Modernizácia technológie v podnikoch výroby.

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.4.1 Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Osadenie fotovoltaických panelov na verejné budovy.
Inštalácia batériových uložísk.

5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer

Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest I/III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obslužnosť obce Polomka. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.1.1 Aktivity	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia miestnych komunikácií. Rekonštrukcia miestnej komunikácie v blízkosti materskej školy. Rekonštrukcia miestnej komunikácie na ul. Clementisova. Rekonštrukcia miestnej komunikácie na ul. Odbojárov. Rekonštrukcia komunikácie pred nákupným strediskom.
Opatrenie 2.1.2 Aktivity	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci. Rekonštrukcia štátnej cesty I/66 (vedenie mimo intravilán obce). Rekonštrukcia ciest III. triedy –ul. SNP a Hámor k železničným staniciam.
Opatrenie 2.1.3 Aktivity	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba cyklocestičky pri rieke Hron a smerom k vleku. Výstavba cyklotrás s prepojením na obec Bacúch. Výstavba cyklotrás s prepojením na obec Z. n. Hronom. Výstavba cyklotrás s prepojením na NP Muránska planina. Výstavba cyklokomunikácie Polomka-Závodka-Heľpa.
Opatrenie 2.1.4 Aktivity	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba parkovísk. Výstavba parkoviska pre potreby domu kultúry. Rekonštrukcia parkoviska pred nákupným strediskom.
Opatrenie 2.1.5 Aktivity	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia chodníkov pozdĺž miestnych komunikácií. Výstavba chodníka pre peších na ul. SNP. Rekonštrukcia chodníkov na ul. Komenského. Rekonštrukcia chodníkov na ul. Zápotockého. Rekonštrukcia a dostavba chodníkov na ul. Osloboditeľov. Dostavba a rekonštrukcia chodníkov pre peších na ulici Sládkovičova. Dostavba a rekonštrukcia chodníkov pre peších na ulici Štúrova. Dostavba a rekonštrukcia chodníkov pre peších na ulici Ždiarska. Dostavba a rekonštrukcia chodníkov pre peších v časti Hámor.
Opatrenie 2.1.6 Aktivity	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok. Rekonštrukcia premostenia - Petrikovo. Rekonštrukcia premostenia - ul. SNP - Bučník. Rekonštrukcia premostenia - ul. Štúrova.
Opatrenie 2.1.7 Aktivity	Úprava dopravnej infraštruktúry. Rebarierizácia prechodov pre chodcov. Osadenie dopravného značenia (zrkadlá, spomaľovače). Obstaranie techniky na údržbu ciest a chodníkov. Vypracovanie projektu dopravného značenia. Značenie prechodu pre chodcov pri predajni mäsových výrobkov. Osadenie zrkadiel na križovatke ul. Bernoláková a št. cesty I/66 pri starej fare, ul. Kraskova. Inštalácia meračov rýchlosti na problémových miestach.

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Údržba autobusových zastávok verejnej dopravy.

5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer

Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba plôch IBV v lokalite na konci ul. Jánošíková.
Opatrenie 3.2	Rozšírenie verejného osvetlenia.

Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Údržba a intenzifikácia verejného osvetlenia – LED osvetlenie (príp. iné úsporné technológie). Rozšírenie verejného osvetlenia do jednotlivých častí obce.
Opatrenie 3.3 Aktivita	Revitalizácia pietnych miest v obci. Spracovanie technickej dokumentácie. Oplotenie miestneho cintorína Realizácia budovania chodníkov na cintoríne, rekonštrukcia domu smútku – vybavenie domu smútku inventárom. Vybudovanie kolombária.
Opatrenie 3.4 Aktivita	Zásobovanie pitnou vodou. Spracovanie technickej dokumentácie. Dostavba vodovodnej siete. Rekonštrukcia vodovodnej siete. Výstavba vodovodu v časti Hámor. Dostavba vodovodnej siete nových lokalitách IBV. Realizácia nových zdrojov pitnej vody.
Opatrenie 3.5 Aktivita	Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete. Rozšírenie elektrických rozvodov VN. Rekonštrukcia elektrických rozvodov NN – zemné vedenie. Rekonštrukcia pôvodných trafostaníc.
Opatrenie 3.6 Aktivita	Zníženie energetickej náročnosti budov. Zateplenie verejných budov a budov vo vlastníctve obce. Budovy vo vlastníctve obce + zmena vykurovania (tepelné čerpadlá, fotovoltika).

5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer

Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom	
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladkovanej časti odpadov a to najmä rozširovaním ponuky zberu triedeného odpadu na zbernom dvore.
Aktivita	Zvýšiť environmentálne povedomie ľudí. Rozšírenie kontajnerov pre jednotlivé komonidy Pokračovať v zbere nebezpečných odpadov. Zabezpečenie zberového kontajnera na veľkoobjemový odpad 2x ročne.
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.
Aktivita	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo. Doplnenie zberných nádob na kuchynský odpad a kompostovanie Modernizácia odpadového hospodárstva (evidencia odpadov na území obce pomocou GPS monitoringu).
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.
Aktivita	Odstránenie čiernej skládky na ul. Hronská.
Opatrenie 4.4	Zberný dvor a obecné kompostovisko.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba komunitnej kompostárne (do 5 ton). Revitalizácia zberného dvora pre separovaný zber (bez zberu kovov). Obstaranie mechanizácie pre obecné kompostovisko (traktor, vlečka, štiepkovač). Obstaranie mechanizácie v zbernom dvore (zberné vozidlo, drvič, polievacie vozidlo) Výstavba triediacej linky v zbernom dvore.
Opatrenie 4.5	Výstavba zariadení na odvádzanie odpadových vôd.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia splaškovej kanalizačnej siete. Rekonštrukcia kanalizačnej siete na ul. Osloboditeľov.
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia odvodňovacích kanálov na zber povrchovej vody. Výstavba záchytných nádrží a poldrov na zachytávanie zrážkovej vody v k.ú. obce. Obnova odtokových jarkov pozdĺž cesty I. triedy. Obnova odtokových jarkov pozdĺž miestnych komunikácií v centrálnej časti obce.

5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer

Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.1.1 Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.

Aktivita Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.
Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia.

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.2.1 Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.
Aktivita Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete.

Opatrenie 5.2.2 Revitalizácia protizáplavových opatrení.
Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
Revitalizácia protizáplavových opatrení na vodnom toku Hron.
Revitalizácia protizáplavových opatrení na vodnom toku Rakyt'anka.
Revitalizácia protizáplavových opatrení na vodnom toku Ždiarsky potok.
Revitalizácia protizáplavových opatrení na vodnom toku Volchovo.
Revitalizácia protizáplavových opatrení na vodnom toku Petríkovo.

Opatrenie 5.2.3 Revitalizácia koryt vodných tokov.
Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie.
Revitalizácia okolia vodnej nádrže v Ždiarskej doline.
Revitalizácia odvodňovacích jarkov.
Revitalizácia koryta Ždiarskeho potoka.
Revitalizácia koryta vodného toku Hron.
Revitalizácia koryta toku Rakyt'anka.
Revitalizácia koryta toku Volchovo.
Revitalizácia koryta toku Petríkovo.

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.3..1 Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.
Aktivita Obmedziť spaľovanie fosílnych palív.
Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.
Znížiť prašnosť komunikácií.

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.4.1 Realizácia protieróznych opatrení.
Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
Realizácia protieróznych opatrení.

Opatrenie 5.4.2 Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.
Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
Osadenie lavičiek pri športových ihriskách.
Revitalizácia vstupnej zóny do Ždiarskej doliny.
Výstavba oddychovej zóny v lokalite Petríkovo.

5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.1.1 Obyvatelia v dôchodkovom veku.
Aktivita Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.
Výstavba denného stacionáru.
Zriadenie priestorov pre klub dôchodcov.
Obstaranie vozidla pre potreby prevozu seniorov – sociálny taxík.
Výstavba domova sociálnych služieb.

Opatrenie 6.1.2 Mladé rodiny s deťmi.
Aktivita Výber vhodnej alternatívy zriadenia zariadenia.
Podpora mladých rodín s deťmi.
Rekonštrukcia podkrovia budovy pošty – zriadenie núdzového bývania.
Zriadenie priestorov pre klub mladých.
Výstavba nájomných bytov 2 x 6 b.j..
Výstavba komunitného centra.
Výstavba strediska osobnej hygieny.

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.2.1 Podpora poradenskej činnosti.
Aktivita Zabezpečenie personálnych kapacít.
Zabezpečenie priestorov.

Opatrenie 6.2.2 Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.
Aktivita Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre deti a dospelých.
Podpora zriadenia ambulancie ORL.
Podpora zriadenia ambulancie dermatologickej.
Podpora zriadenia ambulancie oftalmologickej.

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.3.1 Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.
Aktivita Finančné a personálne zabezpečenie.

Opatrenie 6.3.2 Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávanie
individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.
Aktivita Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.
Personálne zabezpečenie poradenstva.

Opatrenie 6.3.3 Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a
komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.
Aktivita Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.
Personálne zabezpečenie poradenstva.

5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.1.1 Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.
Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie.
Obstaranie vybavenia.
Výstavba dopravného ihriska v areáli materskej školy.

Opatrenie 7.1.2 Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.
Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie.
Materiálne technické vybavenie.
Modernizácia školských učební.

	Výstavba areálu základnej školy (výstavba triedy v prírode, vyvýšených záhonov pre potreby pestovateľských prác, debarierizácia, výstavba oplotenia areálu...).
	Modernizácia kabinetných zbierok a učebných pomôcok.
	Tvorba podmienok pre regionálnu výchovu (priestory pre výučbu remesiel, atď...).
	Rekonštrukcia a modernizácia sociálnych zariadení.
	Zriadenie klubovne pre mládež.
Opatrenie 7.1.3	Podpora záujmovej činnosti.
Aktivita	Podpora záujmovej činnosti.
Opatrenie 7.1.4	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie.
	Modernizácia vybavenia jedálne ZŠ.
Opatrenie 7.1.5	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.
Aktivita:	Rekonštrukcia športového areálu v základnej škole.
	Rekonštrukcia bežeckej trate v areáli základnej školy.
	Rekonštrukcia objektu školskej telocvične a zníženie energetickej náročnosti.
	Rekonštrukcia strechy budovy telocvične.

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie.
	Rekonštrukcia tribúny na futbalovom ihrisku.
	Dostavba športovej infraštruktúry na športovom areály.
	Výstavba work-out ihrísk.
	Rozvoj zimnej športovej infraštruktúry (dostavba lyžiarskeho areálu).
	Výstavba umelej ľadovej korčuliarskej plochy.
	Revitalizácia športového ihriska s príslušenstvom.
	Výstavba tréningového ihriska.
	Výstavba pumptrackovej dráhy.
	Výstavba multifunkčného ihriska v blízkosti Hronskej ulice.
	Výstavba uzavretých detských ihrísk.
Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.
Aktivita	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.

5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.1.1	Revitalizácia multifunkčného kultúrno osvetového centra.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie.
	Rekonštrukcia budovy a zníženie energetickej náročnosti budovy domu kultúry.
	Modernizácia vykurovacieho systému domu kultúry – rozvody, zdroje.
	Modernizácia kuchyne, podlahy, pódia a ostatného príslušenstva.
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.
Aktivita	Rekonštrukcia a revitalizácia pamätnej izby.
	Rekonštrukcia objektu "Chudobinca".
Opatrenie 8.1.3	Podpora kultúrnych podujatí v obci.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie.
	Rekonštrukcia objektu amfiteátra.

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.
Aktivita	Personálne a finančné zabezpečenie.
	Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.3.1 Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.
Aktivita Personálne a finančné zabezpečenie.
Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.

Opatrenie 8.3.2 Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.
Aktivita Finančné zabezpečenie.
Obsahová analýza www stránky.
Priebežná aktualizácia www stránky.

5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer

Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa obec stala vyhladávaným miestom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie obce.

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.1.1 Aktualizácia www stránky obce.
Aktivita Finančné zabezpečenie.
Obsahová analýza www stránky.
Priebežná aktualizácia www stránky.

Opatrenie 9.1.2 Podpora budovania informačných tabúlí v obci.
Aktivita Budovanie a inštalácia tabúlí informujúcich o atrakciách obce.
Budovanie a inštalácia tabúlí propagujúcich kultúrne hodnoty obce.
Výstavba informačného kiosku v obci.

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.2.1 Podpora vytvárania nových atrakcií v obce.
Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
Dostavba náučných chodníkov v obci.
Výstavba oddychových zón s prestrešením a ohniskami.
Odstránenie zasnežovacej techniky.
Výstavba obecného kúpaliska.
Výstavba detského letného tábora.
Výstavba cyklistickej útulne.
Modernizácia lyžiarskeho areálu.
Výstavba prekážkovej dráhy.
Dostavba areálu penziónu Bučník.
Výstavba športovo-oddychovej zóny v lokalite Kejda – mimo území NATURA 2000.
Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite lyžiarskeho strediska.
Výstavba atrakcií cestovného ruchu letnej turistiky v lyžiarskom stredisku.

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.3.1 Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
Aktivita Zabezpečenie personálnych kapacít.

Opatrenie 9.3.2 Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.
Aktivita Zabezpečenie personálnych kapacít.

5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer

Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na obecných úradoch. Vytvorenie

podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.1.1

Aktivita

Modernizácia Obecného úradu vrátane zvýšenia energetickej účinnosti a debarierizácie.
Spracovanie technickej dokumentácie.
Modernizácia interiérov budovy OcÚ.
Dostavba budovy obecného úradu.
Modernizácia zdrojov tepla a vykurovacieho systému (energeticky úsporné a alternatívne zdroje).
Rozšírenie rozhlasu do odľahlých častí obce.
Spracovanie Územného plánu obce.

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.2.1

Aktivita

Bezpečnosť.
Výstavba kamerového systému na športovom areáli.
Výstavba kamerového systému v okolí rieky Hron.
Výstavba kamerového systému v areáli cintorína.
Výstavba kamerového systému na hronskej ulici.
Zvýšenie početnosti hliadok polície v obci.
Dostavba kamerového systému v obci osadením kamier na vstupoch do obce.
Zriadenie obecnej polície.
Organizovania a podpora hliadok MOPS.

5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services,...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.1.1

Aktivita

Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
Technické zabezpečenie IS.
Zlepšenie pokrytia signálom mobilných operátorov.
Elektronické služby občanom.
Kybernetická bezpečnosť.

Opatrenie 11.1.2

Aktivita

Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.
Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.2.1

Aktivita

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.
Realizácia kurzov v oblasti nových SW pre pracovníkov miestnej samosprávy.

Opatrenie 11.2.2

Aktivita

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.

Opatrenie 11.2.3

Aktivita

Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.
Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.

6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

Monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Polomka sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.1.1	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	15
		Počet revitalizovaných podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	1
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	0	20
Opatrenie 1.1.2	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	15
		Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	1
		Celková predajná plocha	výsledok	m ²	podn. subjekt	0	300

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, hospodárstva a poľnohospodárstva.

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.2.1	Podpora tradičných odvetví.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	15
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	15
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	7	20
		Počet podporených projektov	výstup	počet	podn. subjekt	0	5
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	1,5 mil.

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3 Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	15
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	15
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	5	20
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	1,5 mil..

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.4.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.	Objem preinvestovaných prostriedkov	výsledok	€	obec Polomka	0	150 tis.
		Objem vyprodukovanej elektrickej energie	výsledok	kWp	obec Polomka	0	70
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Polomka	0	0

6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest III. Triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Polomka	0	5
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Polomka	0	2
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Polomka	0	2859
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Polomka	0	0
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Polomka	0	3
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Polomka	0	1
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Polomka	-	2859
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Polomka	0	0
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.	Dĺžka vybudovaných cyklotrás	výstup	km	obec Polomka	0	15
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Polomka	0	2859
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Polomka	0	10000
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Polomka	0	0
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných parkovacích miest	výstup	počet	obec Polomka	0	150
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Polomka	0	2859
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Polomka	0	0
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.	Dĺžka rekonštruovaných chodníkov	výstup	km	obec Polomka	0	2
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Polomka	0	3
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Polomka	0	2859
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Polomka	0	0
Opatrenie 2.1.6	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.	Počet zrekonštruovaných/vybudovaných mostov	výstup	počet	obec Polomka	0	3
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Polomka	0	2859
Opatrenie 2.1.7	Úprava dopravnej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných dopravných technických zariadení	výsledok	počet	obec Polomka	0	10
		Dĺžka novovybudovaných komunikácií	výstup	km	obec Polomka	0	0

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).	Počet zrekonštruovaných zastávok SAD	výstup	počet	obec Polomka	0	2
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Polomka	0	2859
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Polomka	0	0

6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách.	Celková nová plocha pre IBV	výsledok	ha	obec Polomka	0	10
		Počet nových obyvateľov obce	dopad	osoby	obec Polomka	0	150
Opatrenie 3.2	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.	Počet inštalovaných svietidiel	výsledok	počet	obec Polomka	0	100
		Zvýšenie pokrytia územia verejným	dopad	%	obec	95	100

		osvetlením			Polomka		
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Polomka	0	5
Opatrenie 3.3	Revitalizácia pietnych miest v obci.	Plocha zrekonštruovaného cintorína	výstup	m ²	obec Polomka	0	15000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Polomka	0	100
Opatrenie 3.4	Zásobovanie pitnou vodou.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Polomka	90	99
		Dĺžka vybudovanej vodovodnej siete	výsledok	km	obec Polomka	0	10
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Polomka	0	2859
Opatrenie 3.5	Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete.	Zvýšenie kapacity v %	dopad	%	obec Polomka	0	100
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Polomka	0	2859
Opatrenie 3.6	Zníženie energetickej náročnosti budov.	Zníženie energetickej náročnosti v %	dopad	%	obec Polomka	0	30
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Polomka	0	2859

6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov..	Produkcia komunálneho odpadu	ŠÚ SR	tony	obec Polomka	0	750
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	tony	obec Polomka	0	500
		Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Polomka	0	250
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	%	obec Polomka	0	5
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.	Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Polomka	0	250
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony	obec Polomka	0	5
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	kontextový	obec Polomka	0	500
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.	Plocha rekultivovanej skládky KO, čiernych skládok.	výsledok	m ²	obec Polomka	0	200
Opatrenie 4.4	Výstavba a dovybavenie obecného kompostoviska a zberného dvora.	Objem uskladneného odpadu v tonách,	dopad	tony	obec Polomka	0	100
		Počet vybudovaných kompostovísk a zberných dvorov	Výsledok	počet	obec Polomka	0	1
Opatrenie 4.5	Výstavba zariadení na odvádzanie odpadových vôd.	Dĺžka novovybudovanej splaškovej kanalizácie	výsledok	km	obec Polomka	0	5
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.	Dĺžka novovybudovanej dažďovej kanalizácie	výsledok	km	obec Polomka	0	2

6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.	Počet vypracovaných koncepcií	výsledok	počet	obec Polomka	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Polomka	0	2859

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitatívnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Polomka	90	99
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.	Dĺžka upravených korýt	výsledok	km	obec Polomka	0	1

		Počet vytvorených poldrov	výsledok	počet	obec Polomka	0	1
		Počet vytvorených protizáplavových hrádzi	výsledok	počet	obec Polomka	0	0
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.	Dĺžka zrekonštruovaných korýt tokov	výsledok	km	obec Polomka	0	5
		Zvýšenie prietoku korýt vodných tokov	dopad	%	obec Polomka	0	30

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.	Počet domácností s vykurovaním alternatívnymi zdrojmi energie	výsledok	%	obec Polomka	0	30

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protierózných opatrení.	Celková plocha s realizovanými opatreniami	výstup	ha	obec Polomka	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Polomka	0	2859
		Počet vysadených nových krovin a stromov,	výsledok	počet	obec Polomka	0	500
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.	Plocha zrekonštruovaných OZ	výsledok	m ²	obec Polomka	0	10000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Polomka	0	500

6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Polomka	0	250
		Počet podporených Projektov	výsledku	počet	obec Polomka	0	15
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Polomka	0	350
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Polomka	0	15
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet	obec Polomka	0	0

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Polomka	0	10
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Polomka	0	1
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Polomka	0	5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Polomka	0	2859

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.	počet úspešných absolventov programov CZV podporených z projektov OPV	výstup	absolútny počet	obec Polomka	0	2
		produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	%	obec Polomka	20	75
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Polomka	0	2
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Polomka	0	1
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Polomka	0	2
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Polomka	0	1
		Zníženie nezamestnanosti	dopad	%	obec Polomka	0	10
		Počet novozaložených podnikateľských subjektov	dopad	%	obec Polomka	0	1

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.1.1	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Polomka	0	0
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	obec Polomka	0	500
		Počet vzdelávacích miestností	výsledku	počet	obec Polomka	0	0
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Polomka	0	65
Opatrenie 7.1.2	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.	Plocha rekonštruovaných externých priestorov	výsledku	ha	obec Polomka	0	0
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Polomka	0	230
Opatrenie 7.1.3	Podpora záujmovej činnosti.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	obec Polomka	0	0
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Polomka	0	300
Opatrenie 7.1.4	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Polomka	0	1
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	obec Polomka	0	500
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Polomka	690	300
Opatrenie 7.1.5	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Polomka	0	3000
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	obec Polomka	0	1000
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Polomka	0	300

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	obec Polomka	0	15
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Polomka	0	50
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Polomka	0	350
Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Polomka	0	20
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Polomka	0	50

6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.	Výmera zrekonštruovaných/vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Polomka	0	1000
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Polomka	0	30
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Polomka	0	1000
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.	Počet vybudovaných/zrekonštruovaných kultúrnych objektov	výstup	počet	obec Polomka	0	1
		Počet užívateľov	dopad	počet	obec Polomka	0	2859
Opatrenie 8.1.3	Podpora kultúrnych podujatí v obci.	Počet vybudovaných objektov	výstup	počet	obec Polomka	0	1
		Počet organizovaných podujatí	dopad	počet	obec Polomka	0	20

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov	výsledku	počet	obec Polomka	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledku	počet	obec Polomka	0	50

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet	obec Polomka	0	0
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Polomka	0	1000
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Polomka	0	1000
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Polomka	0	500
		Počet propagovaných kultúrnych podujatí	výsledok	počet	obec Polomka	0	1

6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.1.1	Modernizácia www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Polomka	0	10000
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúlí v obce.	Počet nových inštalovaných tabúlí	výsledok	počet	obec Polomka	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Polomka	0	10000

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Polomka	0	0
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Polomka	0	10000

		Tržby z predaja služieb	dopad	€	obec Polomka	0	0
--	--	-------------------------	-------	---	--------------	---	---

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.	Počet uzatvorených dohôd	výsledok	počet	obec Polomka	0	1
		Počet nových atrakcií obce	výsledok	počet	obec Polomka	0	2
		Počet nových propagačných materiálov	výsledok	počet	obec Polomka	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Polomka	0	10000
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.	Počet nových atrakcií obce	výsledok	počet	obec Polomka	0	2
		Objem získaných prostriedkov	výstup	mil. €	obec Polomka	0	-
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Polomka	0	10000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Polomka	0	100

6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.1.1	Modernizácia Obecného úradu.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Polomka	0	5

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť	Počet nainštalovaných kamier	výsledok	počet	obec Polomka	0	10
		Zníženie kriminality	dopad	%	obec Polomka	0	30
		Pokrytie územia	dopad	%	obec Polomka	0	70

6.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.	% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Polomka	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Polomka	20	40
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Polomka	10	20
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.	on-line dostupnosť 20 základných verejných služieb	dopad	%	obec Polomka	5	30
		Počet potrebných dokumentov pri vybavení agendy spojenej s vybranou životnou udalosťou	výsledok	Počet	obec Polomka	3	1
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Polomka	5	30

	% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Polomka	10	20
	Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Polomka	20	40

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Polomka	0	1
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Polomka	0	1
		% pracovníkov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Polomka	50	100
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Polomka	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Polomka	0	1
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Polomka	10	20
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Polomka	0	5
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Polomka	0	1
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Polomka	5	30
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Polomka	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Polomka	20	40
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Polomka	10	20

**Realizačná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
obce Polomka
2026 - 2035**

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE POLOMKA

Obecný úrad zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj prostredníctvom PHRSR a Akčných plánov. Obecný úrad v súčinnosti s poslancami OZ a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja obce, vykonáva stratégiu regionálneho rozvoja, vypracováva program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní, spolupracuje s externým prostredím, vedie databázy kontaktov, vedie prehľad o organizáciách tretieho sektora, pomáha a vytvára podmienky na ich činnosť. Úrad analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívu, pravidlá, pri príprave spolupracuje s vecnými útvarmi a externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje práce na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty, sleduje legislatívu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom, monitoruje realizáciu projektov.

Koordinácia efektívnej a účinnej implementácie PHRSR obce bude zabezpečená prostredníctvom príslušných komisií OZ.

Obecné zastupiteľstvo kontroluje dosahovanie stanovených cieľov PHRSR obce Polomka . Pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie PHRSR. Orgány a inštitúcie štátnej správy všetkých oblastí spoločensko-ekonomického a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k napĺňaniu cieľov PHRSR obce a vstupujú do partnerstiev územnej spolupráce. Podnikateľské subjekty, združenia podnikateľských subjektov, zamestnávateľia – koordinujúce aktivity na napĺňanie cieľov PHRSR a vstupujúce do partnerstiev na mimosektorovej báze, podnikateľský subjekt – samospráva – tretí sektor. Záujmové spolky a združenia, občianske združenia – realizujúci svoje rozvojové aktivity v koordinácii s obcou Polomka , v súlade s opatreniami a aktivitami PHRSR obce Polomka , podporujúcimi vyvážený regionálny rozvoj územia obce. Ostatní socio-ekonomickí partneri – podieľajúcich sa na realizovaní akčných plánov v súlade s PHRSR obce Polomka na roky 2026 - 2035.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie akčných plánov obce Polomka

Implementácia PHRSR obce Polomka sa bude realizovať aj prostredníctvom konkrétnych Akčných plánov. Akčné plány PHRSR by mali byť priamo napojené na rozpočet obce a zároveň reflektujú kompetencie obce.

Návrh systému riadenia a implementácie akčných plánov PHRSR obce Polomka je nasledovný:

- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov obce Polomka . Posudzuje a schvaľuje návrhy na zmenu a doplnenie akčných plánov.
- Realizáciu konkrétnych projektov Akčného plánu obce Polomka budú zabezpečovať pracovníci úradu a starosta obce.
- Kontrolným orgánom budú poverené jednotlivé komisie Obecného zastupiteľstva obce Polomka .

Realizácia vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov samosprávy. Na tento účel sa doporučuje zriadiť nasledovné orgány s prepojením na vlastné ľudské zdroje:

Výbor pre PHRSR

Poradný orgán zložený zo starostu a poslancov obecného zastupiteľstva. Úlohou výboru bude v intervale minimálne dva krát do roka posúdiť Správu o realizácii PHRSR a stav finančného čerpania prostriedkov, dopadovú analýzu PHRSR, plán na ďalšie obdobie a navrhovať stratégiu rozvoja a doplnenie úloh a opatrení, ktoré neboli uvedené v PHRSR.

Komisia strategického rozvoja

Výkonný útvar, zabezpečujúci plánovanie a realizáciu úloh PHRSR. Úlohou útvaru bude: vypracovávať Opatrenia, koordinovať Opatrenia, monitorovať realizáciu Projektov, vypracovávať dopadové analýzy Projektov, spolupracovať s inými partnermi doma a v zahraničí na realizácii Projektov, vyhľadávať potenciálne zdroje a partnerstvá na realizáciu úloh PHRSR, dohliadať nad ekonomickým čerpaním Projektových prostriedkov, zbierať podklady o Projektoch v rámci PHRSR realizovaných inými subjektami, viesť aktuálnu analýzu demografie a štruktúry ekonomických charakteristík obce, sledovať podnikateľskú klímu a vzájomný vzťah odvetví v obci, poskytovať asistenciu podnikom vytváraním všestranných komunikačných kanálov, atď.

Koordinátor pre stratégiu

Bude mať za úlohu: fungovať ako výkonný tajomník, koordinovať realizáciu PHRSR, predkladať správy, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PHRSR, koordinovať stretnutia, podnety, požiadavky predstaviteľov rozhodujúcich odvetví na území obce, zaznamenávať dôležité trendy v hospodárstve majúce dopad na vývoj obce, podieľať sa na budovaní verejno-súkromných partnerstiev, zúčastňovať sa na dôležitých domácich a zahraničných stretnutiach, konferenciách, zameraných na rozvoj obce.

Vlastní zamestnanci

Do realizácie PHRSR budú zapojení aj ostatní zamestnanci.

7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie PHRSR patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých projektov. Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2026 - 2035 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky intervencií. Jednotné a správne porozumenie nového výsledkovo orientovaného prístupu k politike súdržnosti EÚ je kľúčovým faktorom efektívnej prípravy a realizácie programového obdobia 2026 - 2035. Premenu plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné vstupy, výstupy a dosiahnuté výsledky prostredníctvom výberu a implementácie projektov možno pozorovať v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov. Monitorovanie, ktorého dominantným nástrojom sú merateľné ukazovatele, je teda zamerané predovšetkým na sledovanie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov programu a na dosahovanie cieľov programu. Na rozdiel od vstupov a výstupov, skutočne dosiahnutý výsledok je okrem realizácie programu daný aj externými faktormi mimo dosahu programu. Externé faktory môžu mať na dosahovanie výsledku minimálny alebo výraznejší vplyv. Práve preto je pri tvorbe programu kľúčové identifikovať pokiaľ možno všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie zvoleného výsledku a rozhodnúť, ktoré z nich budú predmetom programu. Z tohto dôvodu je určenie celkového skutočne dosiahnutého výsledku t.j. reálneho dopadu (dosahu) programu na zmenu sociálno-ekonomickej reality možné len na základe vykonania hodnotenia dopadov.

Dopady nebudú merané prostredníctvom ukazovateľov, ale vhodne zvolenými metódami hodnotenia. Hodnotenie vychádza z údajov získaných na základe monitorovania, kombinuje ich s ďalšími údajmi a poskytuje pridanú hodnotu pre proces učenia, zdokonaľovania a zvyšovania transparentnosti verejných politík tým, že analyzuje unikátnu špecifickú situáciu hodnoteného programu. Hľadá súvislosti, ktoré nie sú evidentné a dopady, ktoré neboli plánované, poskytuje relevantné dôkazy. Stanovenie vhodných výstupových a najmä výsledkových merateľných ukazovateľov je kľúčové, aby bolo možné merať a späťne vyhodnotiť dosahovanie plánovanej zmeny sociálno-ekonomickej reality. Výstupové merateľné ukazovatele pre všetky prioritné osi PHRSR je potrebné definovať v závislosti od plánovaných aktivít a projektov, ktoré prispievajú k dosahovaniu plánovaného výsledku. Zvoliť by mali len tie merateľné ukazovatele, ktoré vystihujú podstatu výstupov priorít a prioritných osí PHRSR. Cieľové hodnoty predstavujú kvalifikovaný odhad, ktorý môže byť v prípade potreby upravený na základe vývoja implementácie. Pri stanovovaní cieľových hodnôt je vhodné vychádzať zo skúseností s implementáciou podobných projektov v minulosti, z dostupných cenníkov, prípadne smerných ukazovateľov (tzv. benchmarkov).

Monitoring

Významným predpokladom pre úspešné napĺňanie cieľov PHRSR obce Polomka je posilnenie postavenia miestnej samosprávy pri implementácii samotného programu. Zároveň je potrebné, aby miestna samospráva aktívne iniciovala vznik partnerstiev (spolupráce) s významnými socioekonomickými aktérmi pôsobiacimi na území obce. Úlohou miestnej samosprávy je pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia PHRSR obce Polomka. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov Programu a projektov s využitím systému merateľných ukazovateľov. Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre obec Polomka vstupy pre rozhodovanie pre účely zlepšenia implementácie PHRSR, vypracovávanie priebežných správ a záverečnej správy o

vykonávaní PHRSR a podklady pre rozhodovanie obecného zastupiteľstva obce Polomka (napr. v súvislosti s prípadnou revíziou PHRSR). Monitorovanie a hodnotenie zabezpečujú všetky subjekty zúčastnené na riadení PHRSR v rozsahu zadefinovaných úloh a zodpovedností (definované v PHRSR obce Polomka). V súvislosti s implementáciou PHRSR je monitorovanie na úrovni individuálnych projektov zabezpečované, v rámci príslušných opatrení, zodpovednými projektovými manažermi (projektový manažér, poverený zástupca zodpovedný za realizáciu projektu).

Monitorovanie na úrovni cieľov a prioritných osí PHRSR ako celku bude zabezpečovať OcÚ Polomka. Údaje získané v procese monitorovania predstavujú významný zdroj informácií pre riadenie PHRSR a pre prijímanie rozhodnutí OcÚ Polomka a Obecného zastupiteľstva. Zároveň sú využívané v procese hodnotenia PHRSR, resp. jeho rôznych aspektov. Monitorovanie (a následne hodnotenie) prebieha na základe systému merateľných ukazovateľov.

Ciele PHRSR sa definujú a následne kvantifikujú v procese programovania prostredníctvom sústavy merateľných ukazovateľov. Ukazovatele sú záväzné pre všetky subjekty a sú súčasťou PHRSR obce Polomka. Napĺňanie zadefinovaných ukazovateľov predstavuje najdôležitejší nástroj pre monitorovanie a hodnotenie napĺňania cieľov PHRSR. Rámcové merateľné ukazovatele PHRSR sú uvedené na konci programovej časti PHRSR obce Polomka na roky 2026 - 2035. Monitorovanie začína na najnižšom stupni – na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov.

Hodnotenie

V súlade so systémom riadenia, definovaným v PHRSR, hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie PHRSR a jeho súlad s cieľmi stanovenými v PHRSR a analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých opatrení a skupiny aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti. Počas programového obdobia (roky 2026 - 2035) sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a po ukončení programového obdobia, tzv. následné hodnotenie. Výsledky sa zverejňujú podľa platných predpisov o prístupe k informáciám. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na interné a externé hodnotenie. Pri internom hodnotení je v procese hodnotenia realizovaný vlastnými (internými) kapacitami subjektu zodpovedného za administratívne zabezpečenie realizácie PHRSR, naopak na externom hodnotení sa podieľa externý subjekt (iná právnická alebo fyzická osoba).

Priebežné hodnotenie

Proces priebežného hodnotenia má formu série hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Programu skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť programovania a sociálno-ekonomický dopad. Zároveň identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu implementácie Programu vrátane udržateľnosti a identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Programu až po predloženie Záverečnej správy Programu. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať raz ročne. Hodnotiace obdobie je obdobie od 1. januára do 31. decembra príslušného roka. Správu z hodnotenie predkladá OcÚ obecnému zastupiteľstvu obce Polomka najneskôr do 6 mesiacov po uplynutí príslušného hodnotiaceho obdobia. Základnými podkladmi pre prípravu hodnotenia sú monitorovacie správy projektov realizovaných v rámci príslušného PHRSR a priebežné správy o implementovaní PHRSR predkladané Obecnému zastupiteľstvu obce Polomka. Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutia OcÚ a Obecné zastupiteľstvo obce Polomka pri riadení realizácie PHRSR s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k naplneniu hlavných ekonomických, sociálnych a environmentálnych cieľov.

Následné hodnotenie

Následné hodnotenie skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania PHRSR a určí osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je Záverečná správa o hodnotení PHRSR obce Polomka. Hodnotiace obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie PHRSR (tzv. programové obdobie). Programové obdobie začína dňom schválenia Programu príslušným monitorovacím výborom a končí 31.12.2035. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí OcÚ Polomka, ktorý ju do 6 mesiacov od ukončenia programového obdobia predkladá obecnému zastupiteľstvu.

Formulár č. R 5 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2026 - 2035		
Typ hodnotenia	Vykonat' prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	v roku 2029	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PHRSR a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHRSR	v roku 2027, 2029, 2032, 2035	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostu/primátora, kontrolného orgánu obce/mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN

Obec bude priebežne informovať o realizácii PHRSR prostredníctvom verejných zasadnutí OZ, ako aj prostredníctvom vlastnej www stránky. Na stránke sa budú priebežne publikovať schválené monitorovacie správy, ktoré boli schválené obecným zastupiteľstvom. V prípravnej fáze monitorovacej správy budú môcť zúčastnené strany pripomienkovať predkladaný materiál. Zodpovedný za pravidelné informovanie bude OcÚ Polomka .

Formulár č. R 1 - Komunikačný plán pre fázu realizácie PHRSR

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	01/2027	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
2.	01/2028	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
3.	01/2029	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
4.	01/2030	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
5.	01/2031	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
6.	01/2032	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
7.	01/2033	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ

8.	01/2034	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
9.	01/2035	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ, Záverečná hodnotiaca správa

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

8 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v **tis. €**.

8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer						
Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí.						
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.						
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.					
Opatrenie 1.1.1	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba podmienok.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 1.1.2	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora rozvoja maloobchodných prevádzok - osobné služby, servisné služby.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora rozvoja maloobchodných prevádzok - domáce potreby, ovocie - zelenina.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora zriadenia maloobchodných predajní potravinárskeho tovaru.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba tržnice v centrálnej zóne obce.	50	rozpočet obce, SF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Podpora zriadenia bankomatu v centrálnej zóne obce.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, hospodárstva a poľnohospodárstva.						
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.					
Opatrenie 1.2.1	Podpora tradičných odvetví.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	50	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Využitie existujúcej infraštruktúry na rozvoj výrobných prevádzok, remeselná výroba, atď..	500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Revitalizácia objektov poľnohospodárskej výroby.	1500	podnikateľské subjekty, úvery, iné	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

			grantové schémy			
	Podpora rozvoja ekologickej výroby.	1500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Zabezpečiť finalizáciu poľnohospodárskej produkcie.	700	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Modernizácia technologického vybavenia PD.	700	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Založenie špeciálnej poľnohospodárskej výroby a distribúcie produkcie.	500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.						
Cieľ 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.					
Opatrenie 1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Modernizácia technológie v podnikoch výroby.	700	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.						
Cieľ 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.					
Opatrenie 1.4.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	obec Polomka
	Osadenie fotovoltaických panelov na verejné budovy.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Inštalácia batériových uložísk.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.										
Cieľ 1.1										
Opatrenie 1.1.1										
Opatrenie 1.1.2										
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, lesného hospodárstva a poľnohospodárstva..										
Cieľ 1.2										
Opatrenie 1.2.1										
Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.										
Cieľ 1.3										
Opatrenie 1.3.1										
Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.										
Cieľ 1.4										
Opatrenie 1.4.1										

8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer	
Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obslužnosť obce Polomka. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.	
Podprogram 2.1. Komunikácie	
Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Polomka
	Rekonštrukcia miestnych komunikácií.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Rekonštrukcia miestnej komunikácie v blízkosti materskej školy.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Rekonštrukcia miestnej komunikácie na ul. Clementisova.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Rekonštrukcia miestnej komunikácie na ul. Odbojárov.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Rekonštrukcia komunikácie pred nákupným strediskom.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia štátnej cesty I/66 (vedenie mimo intravilán obce).	podľa potreby	VÚC BBSK, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC BBSK,
	Rekonštrukcia ciest III. triedy –ul. SNP a Hámor k železničným staniciam.	podľa potreby	VÚC BBSK, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC BBSK,
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Polomka
	Výstavba cyklocestičky pri rieke Hron a smerom k vleku.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Výstavba cyklotrás s prepojením na obec Bacúch.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Výstavba cyklotrás s prepojením na obec Z. n. Hronom.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Výstavba cyklotrás s prepojením na NP Muránska planina.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Výstavba cyklokomunikácie Polomka-Závadka-Heľpa.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Polomka
	Výstavba parkovísk.	95	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Výstavba parkoviska pre potreby domu kultúry.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Rekonštrukcia parkoviska pred nákupným strediskom.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Polomka
	Rekonštrukcia chodníkov pozdĺž miestnych komunikácií.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Výstavba chodníka pre peších na ul. SNP.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Rekonštrukcia chodníkov na ul. Komenského.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Rekonštrukcia chodníkov na ul. Zápotockého.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Rekonštrukcia a dostavba chodníkov na ul. Osloboditeľov.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka

	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov pre peších na ulici Sládkovičova.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov pre peších na ulici Štúrova.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov pre peších na ulici Ždiarska.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov pre peších v časti Hámor.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
Opatrenie 2.1.6	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia premostenia - Petrikovo.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Rekonštrukcia premostenia - ul. SNP - Bučník.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Rekonštrukcia premostenia - ul. Štúrova.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
Opatrenie 2.1.7	Úprava dopravnej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rebarierizácia prechodov pre chodcov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Polomka
	Osadenie dopravného značenia (zrkadlá, spomaľovače).	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Polomka
	Obstaranie techniky na údržbu ciest a chodníkov.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Vypracovanie projektu dopravného značenia.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Značenie prechodu pre chodcov pri predajni mäsových výrobkov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Osadenie zrkadiel na križovatke ul. Bernolákova a št. cesty I/66 pri starej fare, ul. Kraskova.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Inštalácia meračov rýchlosti na problémových miestach.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka

Podprogram 2.2. Doprava						
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.					
Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Polomka
	Údržba autobusových zastávok verejnej dopravy.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Polomka

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 2.1. Komunikácie										
Cieľ 2.1										
Opatrenie 2.1.1										
Opatrenie 2.1.2										
Opatrenie 2.1.3										
Opatrenie 2.1.4										
Opatrenie 2.1.5										
Opatrenie 2.1.6										
Opatrenie 2.1.7										
Podprogram 2.2. Doprava										
Cieľ 2.2										
Opatrenie 2.2.1										

8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer						
Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.						
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.					
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba plôch IBV v lokalite na konci ul. Jánošíková.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
Opatrenie 3.2	Rozšírenie verejného osvetlenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Polomka
	Údržba a intenzifikácia verejného osvetlenia – LED osvetlenie (príp. iné úsporné technológie).	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Rozšírenie verejného osvetlenia do jednotlivých častí obce.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
Opatrenie 3.3	Revitalizácia pietnych miest v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Polomka
	Oplotenie miestneho cintorína	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Realizácia budovania chodníkov na cintoríne, rekonštrukcia domu smútku – vybavenie domu smútku inventárom.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Vybudovanie kolombária.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
Opatrenie 3.4	Zásobovanie pitnou vodou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	30	SVpS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný	SVpS, a.s., obec Polomka
	Dostavba vodovodnej siete.	250	SVpS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVpS, a.s., obec Polomka
	Rekonštrukcia vodovodnej siete.	1000	SVpS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVpS, a.s., obec Polomka
	Výstavba vodovodu v časti Hámor.	100	SVpS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVpS, a.s., obec Polomka
	Dostavba vodovodnej siete nových lokalít IBV.	150	SVpS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVpS, a.s., obec Polomka
	Realizácia nových zdrojov pitnej vody.	500	SVpS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVpS, a.s., obec Polomka
Opatrenie 3.5	Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rozšírenie elektrických rozvodov VN.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.,
	Rekonštrukcia elektrických rozvodov NN – zemné vedenie.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.,
	Rekonštrukcia pôvodných trafostaníc.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.,
Opatrenie 3.6	Zníženie energetickej náročnosti budov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zateplenie verejných budov a budov vo vlastníctve obce.	1500	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Polomka

Budovy vo vlastníctve obce + zmena vykurovania (tepelné čerpadlá, fotovoltika).	500	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
---	-----	-----------------------	----------------	--------	--------------

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Cieľ 3										
Opatrenie 3.1										
Opatrenie 3.2										
Opatrenie 3.3										
Opatrenie 3.4										
Opatrenie 3.5										
Opatrenie 3.6										

8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer						
Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.						
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom					
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacrstvových obalov nebezpečných odpadov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšiť enviromentálne povedomie ľudí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Polomka
	Rozšírenie kontajnerov pre jednotlivé komodity	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	stredný	obec Polomka
	Pokračovať v zbere nebezpečných odpadov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Polomka
	Zabezpečenie zberového kontajnera na veľkoobjemový odpad 2x ročne.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Polomka
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Polomka
	Doplnenie zberných nádob na kuchynský odpad.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Polomka
	Modernizácia odpadového hospodárstva (evidencia odpadov na území obce pomocou GPS monitoringu).	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Polomka
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Odstránenie čiernej skládky na ul. Hronská.	5	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Polomka
Opatrenie 4.4	Zberný dvor a obecné kompostovisko.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Polomka
	Výstavba komunitnej kompostárne (do 5 ton).	700	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Revitalizácia zberného dvora pre separovaný zber (bez zberu kovov).	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Obstaranie mechanizácie pre obecné kompostovisko (traktor, vlečka, štiepkovač).	300	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Obstaranie mechanizácie v zbernom dvore (zberné vozidlo, drvič, polievacie vozidlo)	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka

	Výstavba triediacej linky v zbernom dvore.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
Opatrenie 4.5	Výstavba zariadení na odvádzanie odpadových vôd.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1500	SVpS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVpS, a.s., obec Polomka
	Rekonštrukcia splaškovej kanalizačnej siete.	1500	SVpS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVpS, a.s., obec Polomka
	Rekonštrukcia kanalizačnej siete na ul. Osloboditeľov.	100	SVpS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVpS, a.s., obec Polomka
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný	obec Polomka
	Revitalizácia odvodňovacích kanálov na zber povrchovej vody.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Výstavba záchytných nádrží a poldrov na zachytávanie zrážkovej vody v k.ú. obce.	1500	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Obnova odtokových jarkov pozdĺž cesty I. triedy.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Obnova odtokových jarkov pozdĺž miestnych komunikácií v centrálnej časti obce.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Polomka

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Cieľ 4										
Opatrenie 4.1										
Opatrenie 4.2										
Opatrenie 4.3										
Opatrenie 4.4										
Opatrenie 4.5										
Opatrenie 4.6										

8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer						
Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.						
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo						
Cieľ 5.1.	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva					
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný sektor	nízky	obec Polomka
	Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Polomka

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami						
Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.					
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete.	podľa potreby	SVpS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVpS, a.s., obec Polomka
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Polomka
	Revitalizácia protizáplavových opatrení na vodnom toku Hron.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, Povodie Hrona š. p.	verejný sektor	vysoký	obec Polomka, Povodie Hrona š. p.
	Revitalizácia protizáplavových opatrení na vodnom toku Rakyt'anka.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Revitalizácia protizáplavových opatrení na vodnom toku Ždiarsky potok.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Revitalizácia protizáplavových opatrení na vodnom toku Volchovo.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Revitalizácia protizáplavových opatrení na vodnom toku Petríkovo.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia koryt vodných tokov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	stredný	obec Polomka
	Revitalizácia okolia vodnej nádrže v Ždiarskej doline.	60	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Polomka
	Revitalizácia odvodňovacích jarkov.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Polomka
	Revitalizácia koryta Ždiarskeho potoka.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Polomka
	Revitalizácia koryta vodného toku Hron.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Polomka
	Revitalizácia koryta toku Rakyt'anka.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Polomka
	Revitalizácia koryta toku Volchovo.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Polomka
	Revitalizácia koryta toku Petríkovo.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Polomka

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia						
Cieľ 5.3.	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.					
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Stav pripravenosti	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obmedziť spaľovaniu fosílnych palív.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia
	Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia						
Cieľ 5.4.	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.					
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protieróznych opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Polomka
	Realizácia protieróznych opatrení.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
Opatrenie	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.					

5.4.2						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Polomka
	Osadenie lavičiek pri športových ihriskách.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Revitalizácia vstupnej zóny do Ždiarskej doliny.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Výstavba oddychovej zóny v lokalite Petrikovo.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo										
Cieľ 5.1.										
Opatrenie 5.1.1										
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami										
Cieľ 5.2										
Opatrenie 5.2.1										
Opatrenie 5.2.2										
Opatrenie 5.2.3										
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia										
Cieľ 5.3.										
Opatrenie 5.3.1										
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia										
Cieľ 5.4.										
Opatrenie 5.4.1										
Opatrenie 5.4.2										

8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.						
Podprogram 6.1. Sociálne služby						
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec Polomka
	Výstavba denného stacionáru.	57	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Zriadenie priestorov pre klub dôchodcov.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Zabezpečenie terénnej opatrovateľskej služby.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Obstaranie vozidla pre potreby prevozu seniorov – sociálny taxík.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Výstavba domova sociálnych služieb.	1500	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber vhodnej alternatívy zariadenia zariadenia.	Podľa potreby	rozpočet obce,	verejný sektor	žiadny	obec Polomka
	Podpora mladých rodín s deťmi.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Rekonštrukcia podkrovia budovy pošty – zriadenie núdzového bývania.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Polomka

Zriadenie priestorov pre klub mladých.	120	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
Výstavba nájomných bytov 2 x 6 b.j..	1500	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
Výstavba komunitného centra.	1000	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
Výstavba strediska osobnej hygieny.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Polomka

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby						
Cieľ 6.2.	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Polomka
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Polomka
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre deti a dospelých.	51	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Podpora zriadenia ambulancie ORL.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Podpora zriadenia ambulancie dermatologickej.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Podpora zriadenia ambulancie oftalmologickej.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti						
Cieľ 6.3	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.					
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	podľa potreby	-	verejný, tretí sektor	nízky	obec Polomka
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 6.1. Sociálne služby										
Cieľ 6.1										
Opatrenie 6.1.1										
Opatrenie 6.1.2										
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby										
Cieľ 6.2.										
Opatrenie 6.2.1										
Opatrenie 6.2.2										
Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti										
Cieľ 6.3										

Opatrenie 6.3.1										
Opatrenie 6.3.2										
Opatrenie 6.3.3										

8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.						
Podprogram 7.1. Vzdelávanie						
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.					
Opatrenie 7.1.1	Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Obstaranie vybavenia.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Výstavba dopravného ihriska v areáli materskej školy.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
Opatrenie 7.1.2	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Polomka
	Materiálno technické vybavenie.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Modernizácia školských učební.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Výstavba areálu základnej školy (výstavba triedy v prírode, vyvýšených záhonov pre potreby pestovateľských prác, debarierizácia, výstavba oplotenia areálu...).	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Modernizácia kabinetných zbierok a učebných pomôcok.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Tvorba podmienok pre regionálnu výchovu (priestory pre výučbu remesiel, atď...).	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Rekonštrukcia a modernizácia sociálnych zariadení.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Zriadenie klubovne pre mládež.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
Opatrenie 7.1.3	Podpora záujmovej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora záujmovej činnosti.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Polomka
Opatrenie 7.1.4	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Polomka
	Modernizácia vybavenia jedálne ZŠ	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
Opatrenie 7.1.5	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia športového areálu v základnej škole.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Polomka
	Rekonštrukcia bežeckej trate v areáli základnej školy.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Rekonštrukcia objektu školskej telocvične a zníženie energetickej náročnosti.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Rekonštrukcia strechy budovy telocvične.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Polomka

Podprogram 7.2. Šport						
Cieľ 7.2.		Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.				
Opatrenie 7.2.1		Výstavba športovej infraštruktúry.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Polomka
	Rekonštrukcia tribúny na futbalovom ihrisku.	50	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Polomka
	Dostavba športovej infraštruktúry na športovom areáli.	300	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Polomka
	Výstavba work-out ihrísk.	15	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Polomka
	Rozvoj zimnej športovej infraštruktúry (dostavba lyžiarskeho areálu).	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	obec Polomka
	Výstavba umelej ľadovej korčuliarskej plochy.	30	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Polomka
	Revitalizácia športového ihriska s príslušenstvom.	150	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Polomka
	Výstavba tréningového ihriska.	100	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Polomka
	Výstavba pumptrackovej dráhy.	50	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Polomka
	Výstavba multifunkčného ihriska v blízkosti Hronskej ulice.	100	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Polomka
	Výstavba uzavretých detských ihrísk.	50	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vyšoký	obec Polomka
Opatrenie 7.2.2		Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	obec Polomka

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 7.1. Vzdelávanie										
Cieľ 7.1.										
Opatrenie 7.1.1										
Opatrenie 7.1.2										
Opatrenie 7.1.3.										
Opatrenie 7.1.4										
Opatrenie 7.1.5										
Podprogram 7.2. Šport										
Cieľ 7.2.										
Opatrenie 7.2.1										
Opatrenie 7.2.2										

8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer						
Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce tým aj na cestovný ruch.						
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra						
Cieľ 8.1		Zachovanie kultúrne-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.				
Opatrenie 8.1.1		Výstavba a revitalizácia multifunkčného kultúrneho zariadenia.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Polomka
	Rekonštrukcia budovy a zníženie energetickej náročnosti budovy domu	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vyšoký	obec Polomka

	kultúry.					
	Modernizácia vykurovacieho systému domu kultúry – rozvody, zdroje.1	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Modernizácia kuchyne, podlahy, pódia a ostatného príslušenstva.	120	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia a revitalizácia pamätnej izby.	25	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Rekonštrukcia objektu "Chudobinca".	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
Opatrenie 8.1.3	Podpora kultúrnych podujatí v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	nízky	obec Polomka
	Rekonštrukcia objektu amfiteátra.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Polomka

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie						
Cieľ 8.2	Organizačné zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.					
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Polomka
	Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Polomka

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry						
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.					
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Polomka
	Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Polomka
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internetu prostredníctvom www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Polomka
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Polomka
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Polomka

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra										
Cieľ 8.1										
Opatrenie 8.1.1										
Opatrenie 8.1.2										
Opatrenie 8.1.3										
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie										
Cieľ 8.2										
Opatrenie 8.2.1										
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry										
Cieľ 8.3										
Opatrenie 8.3.1										
Opatrenie 8.3.2										

8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer						
Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky.						
Podprogram 9.1. Propagácia obce						
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.					
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Polomka
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Polomka
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce,	verejný sektor	nízky	obec Polomka
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúlí v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Budovanie a inštalácia tabúlí informujúcich o atraktivitách obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Budovanie a inštalácia tabúlí propagujúcich kultúrne hodnoty obce.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Výstavba informačného kiosku v obci.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.						
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.					
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Polomka
	Dostavba náučných chodníkov v obci.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Výstavba oddychových zón s prestrešením a ohniskami.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Odstaranie zasnežovacej techniky.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Výstavba obecného kúpaliska.	250	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Výstavba detského letného tábora.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Výstavba cyklistickej útulne.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Modernizácia lyžiarskeho areálu.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Výstavba prekážkovej dráhy.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Dostavba areálu penziónu Bučník.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Polomka
	Výstavba športovo-oddychovej zóny v lokalite Kejda – mimo území NATURA 2000.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite lyžiarskeho strediska.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Výstavba atraktivít cestovného ruchu letnej turistiky v lyžiarskom stredisku.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Polomka

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.						
Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.					
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Polomka
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.					

Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	Predpokladaný rozpočet podľa potreby	Zdroje financovania rozpočet obce, ŠF EÚ	Realizácia verejný sektor	Dopad na rozpočet nízky	Oprávnení žiadatelia obec Polomka
----------	------------------------------------	--------------------------------------	--	---------------------------	-------------------------	-----------------------------------

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 9.1. Propagácia obce										
Cieľ 9.1										
Opatrenie 9.1.1										
Opatrenie 9.1.2										
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.										
Cieľ 9.2										
Opatrenie 9.2.1										
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.										
Cieľ 9.3										
Opatrenie 9.3.1										
Opatrenie 9.3.2										

8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer						
Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na obecnom úrade. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.						
Podprogram 10.1. Administratíva						
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci					
Opatrenie 10.1.1	Modernizácia vnútorného vybavenia Obecného úradu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Modernizácia interiérov budovy OcÚ.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Dostavba budovy obecného úradu.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Modernizácia zdrojov tepla a vykurovacieho systému (energeticky úsporné a alternatívne zdroje).	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Rozšírenie rozhlasu do odľahlých častí obce.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Spracovanie Územného plánu obce.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka

Podprogram 10.2. Bezpečnosť						
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.					
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba kamerového systému na športovom areáli.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Výstavba kamerového systému v okolí rieky Hron.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Výstavba kamerového systému v areáli cintorína.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Výstavba kamerového systému na hranskej ulici.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Zvýšenie početnosti hliadok polície v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
	Dostavba kamerového systému v obci osadením kamier na vstupoch do obce.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy

Zriadenie obecnej polície.	370	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka
Organizovania a podpora hliadok MOPS.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Polomka

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 10.1. Administratíva										
Cieľ 10.1.										
Opatrenie 10.1.1										
Podprogram 10.2. Bezpečnosť										
Cieľ 10.2.										
Opatrenie 10.2.1										

8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický záměr						
Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.						
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.						
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.					
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Technické zabezpečenie IS.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Polomka
	Zlepšenie pokrytia signálom mobilných operátorov.	Podľa potreby	Mobilní operátori	Súkromný sektor	žiadny	Mobilní operátori
	Elektronické služby občanom.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Polomka
	Kybernetická bezpečnosť.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Polomka
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.	1	rozpočet obce	verejný sektor	vysoký	obec Polomka

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.						
Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.					
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na získanie ECDL spôsobilosti pre pracovníkov miestnej samosprávy.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	žiadny	obec Polomka
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
	Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.										

Cieľ 11.1										
Opatrenie 11.1.1										
Opatrenie 11.1.2										
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.										
Cieľ 11.2										
Opatrenie 11.2.1										
Opatrenie 11.2.2										
Opatrenie 11.2.3										

Finančná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Polomka 2026 - 2035

9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď..

Formulár č. F 5 – Indikatívny rozpočet - sumarizácia

tis. €	Rok										
	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Spolu
I. Hospodárska politika	2790	2882	3783	3783	996	1030	228	228	228	102	16051
PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO.....	1439	1439	1614	1614	175	188	13	13	13		6505
PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	76	76	279	279	203	317	190	190	190	76	1877
PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	608	608	1133	1133	526	526	26	26	26	26	4635
PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	557	557	554	554	0	0	0	0	0	0	2222
PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	103	195	195	195	93						780
PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	8	8	8	8	0						32
II. Sociálna politika	1095	1477	1527	1527	960	700	650	650	120	99	8809
PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTN.	893	893	943	943	580	580	530	530			5891
PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	166	416	416	416	249	120	120	120	120	99	2247
PROGRAM 8. KULTÚRA	36	168	168	168	131	0	0	0	0	0	671
III. Environmentálna politika	1	199	730	988	987	1565	1034	1034	1034	259	7829
PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	1	1	533	791	790	1565	1034	1034	1034	259	7040
PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE		197	197	197	197						789
Zdroj: vlastné spracovanie											

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v rézii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zámery realizovať, kto by mal byť žiadateľov, určuje predpokladané časové rámce v **tis. €**.

Pravidlá financovania cieľa investovanie do zamestnanosti a rastu – pre prijímateľov v rámci menej rozvinutých regiónov (všetky kraje sr s výnimkou bratislavského kraja) a pre prijímateľov kohézneho fondu

K podielu EFRR, ESF+, FST a KFvo výške 85,00 % (70,00 % pre technickú pomoc) z celkových oprávnených výdavkov je priradené spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu v závislosti od kategórie prijímateľa a miesta realizácie/implementácie operácií (platí len pre základné pravidlá financovania pre KF).

Prehľad pravidiel financovania v rámci menej rozvinutých regiónov a KF podľa jednotlivých zdrojov financovania a kategórie prijímateľov sú v nasledujúcich tabuľkách.

Tabuľka Základné pravidlá financovania pre EFRR, ESF+ a FST

Kategória prijímateľa Zdroj financovania		1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	EFRR ESF+ FST	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	15,00 %	7,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Základné pravidlá financovania pre KF

Kategória prijímateľa Zdroj financovania		1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis celé územie SR s výnimkou okresu Bratislava	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	KF	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje ⁵	Štátny rozpočet	15,00 %	7,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Podiel prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ v platnom znení bez ohľadu na právny status, v rámci schém pomoci de minimis/štátnej pomoci resp. podľa pravidiel pomoci de minimis/štátnej pomoci (subjekt v zmysle časti 1 písm. c)) sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou v príslušnej schéme resp. pravidlách pomoci de minimis/štátnej pomoci. V prípade, ak intenzita pomoci presahuje maximálnu výšku finančného príspevku z EÚ, bude tento rozdiel dofinancovaný zo štátneho rozpočtu.

Národné verejné zdroje zahŕňajú zdroje štátneho rozpočtu a zdroje prijímateľa zo sektora verejnej správy.

Prijímateľ, ktorý je podľa § 3 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. zapísaný a zaradený v registri organizácií, alebo v zozname subjektov verejnej správy vedenom Štatistickým úradom SR medzi subjekty verejnej správy v súlade s jednotnou metodikou platnou pre EÚ (ESA 2010), vykazuje vlastné zdroje na spolufinancovanie ako verejné zdroje. Ostatní prijímatelia vykazujú vlastné zdroje na spolufinancovanie ako súkromné zdroje.

Tabuľka Pravidlá financovania pre podporu pre najodkázanejšie osoby z ESF+ (čl. 10 nariadenia (EÚ) 2021/1057)

Kategória prijímateľa Zdroj financovania		1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis ⁴
Zdroje EÚ	ESF+	90,00 %	90,00 %	x,xx %
Národné zdroje ⁵	Štátny rozpočet	10,00 %	2,00 %	y,yy %
	Prijímateľ ⁶	0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

výdavky				
---------	--	--	--	--

Tabuľka Pravidlá financovania pre podporu oblasti sociálnej inovácie z ESF+ (čl. 14 nariadenia (EÚ) 2021/1057)

Zdroj financovania		Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis ⁴
Zdroje EÚ		ESF+	95,00 %	95,00 %	x,xx %
Národné zdroje ⁵		Štátny rozpočet	5,00 %	0,00 %	y,yy %
		Prijímateľ ⁶	0,00 %	5,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky		Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Pravidlá financovania technickej pomociv rámci menej rozvinutých regiónov (všetky kraje SR s výnimkou Bratislavského kraja) a KF

Zdroj financovania		Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis ⁴
Zdroje EÚ		EFRR ESF+ FST KF	70,00 %	70,00 %
Národné zdroje		Štátny rozpočet	30,00 %	22,00 %
		Prijímateľ	0,00 %	8,00 %
Celkové oprávnené výdavky		Spolu	100,00 %	100,00 %

V rámci projektov vybraných prijímateľov kategórie 1b) sa aplikujú špecifické pravidlá financovania (nasledujúca tabuľka). Ide o :

- verejné vysoké školy/univerzity a verejné výskumné inštitúcie, ktoré realizujú operácie národného významu, t. j. projekty implementované v rámci špecifického cieľa RSO1.1 Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívanie pokročilých technológií a špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko zameraných na podporu vedy, výskumu a inovácií, ktoré budú špecifikované a doplnené do tohto materiálu na základe finálnej verzie Programu Slovensko;
- **prijímateľov územnej samosprávy – obce/mestá, ktoré sú identifikované v aktuálnom vydaní Atlasu rómskych komunít s prítomnosťou rómskych osídlení, pričom konkrétny zoznam oprávnených žiadateľov, zostavený na základe vybraných objektívnych kritérií zaostávania a marginalizácie, bude určený výzvou/vyzvaním vyhlásenou/vyhláseným poskytovateľom. Kritéria budú určené v závislosti od obsahového zamerania výzvy/vyzvania. Zoznam vybraných špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko, v rámci vyčlenenej indikatívnej alokácie pre marginalizované rómske komunity, bude špecifikovaný a do tohto materiálu doplnený na základe finálnej verzie Programu Slovensko;**
- prijímateľov projektov zameraných na financovanie aktivít so 100 % koeficientom na výpočet podpory poskytovanej na ciele v oblasti zmeny klímy. Zoznam vybraných špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko bude špecifikovaný a do tohto materiálu doplnený na základe finálnej verzie Programu Slovensko;
- prijímateľov v rámci projektov ESF+, ktorí sú registrovaní ako poskytovatelia sociálnych služieb podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Ide o projekty v rámci cieľa politiky 4/priorita 5 Programu Slovensko;
- prijímateľov, školy a školské zariadenia zaradené do siete škôl a školských zariadení SR, ktoré majú oprávnenie uskutočňovať výchovu a vzdelávanie podľa zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v rámci projektov ESF+.

Tabuľka Špecifické pravidlá financovania pre EFRR, ESF+, FST a KF

Zdroj financovania		Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ		EFRR ESF+ FST KF	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet		15,00 %	15,00 %	y,yy %
	Prijímateľ		0,00 %	0,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky		Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Pravidlá financovania v rámci projektov cieľa politiky 4/priority 5/špecifického cieľa k) zlepšovanie rovného a včasného prístupu ku kvalitným, udržateľným a cenovo dostupným službám vrátane služieb, ktoré podporujú prístup k bývaniu a individualizovanú starostlivosť vrátane zdravotnej starostlivosti; modernizácia systémov sociálnej ochrany, vrátane podpory prístupu k sociálnej ochrane, s osobitným zameraním na deti a znevýhodnené skupiny; zlepšovanie prístupnosti, a to aj pre osoby so zdravotným postihnutím, účinnosti a odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti a služieb dlhodobej starostlivosti Programu Slovensko pre subjekty vykonávajúce opatreniasociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Zdroj financovania		Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ		ESF+	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet		15,00 %	10,00 %	y,yy %
	Prijímateľ		0,00 %	5,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky		Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Integrovaný územný rozvoj bude podporovaný z fondov Európskej únie v súlade s článkom 22 Návrhu nariadenia o EFRR, ESF+, KF a ENFR. Podpora bude:

- určená pre rozvoj jasne zadefinovaného územia (bez obmedzenia od lokálnej, cez sub-regionálnu až po regionálnu úroveň),
- vychádzať z integrovanej stratégie jeho rozvoja, tzv. Integrovanej územnej stratégie,
- založená na integrácii rôznorodých operácií v rámci investičných balíkov.

Komplementarita s vnútroštátnymi nástrojmi podpory

K napĺňaniu cieľov jednotlivých priorít SPR budú komplementárne prispievať aj zdroje z rôznych vnútroštátnych nástrojov. V súčasnosti existujúce vnútroštátne nástroje podpory majú obmedzenú platnosť, tzn. nie je možné potvrdiť, že budú využívané počas celého obdobia 2021 – 2027. Ide napr. o nasledovné komplementárne zdroje:

CP 3 – dotácie na podporu cyklo dopravy a cykloturistiky (zákon č. 151/2019 Z. z. o podpore **rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky**, trvalý finančný mechanizmus na implementáciu Národnej stratégie **rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky**, zákon č. 300/2008 Z. z. o organizácii a podpore športu, zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu, ako aj zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja,

CP 4 – programy realizované Ústredím práce sociálnych vecí a rodiny alebo úradom práce (prístup k zamestnaniu), dotácia v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, dotácie a programy Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (dotácie na rozvoj, sociálna podpora žiakov, vedecké činnosti, **regionálne školstvo**), dotácia na podporu rozvoja **sociálnych služieb a v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately**, dotácia na obstaranie nájomných bytov, určených na sociálne bývanie, dotácia na podporu **rozvoja sociálnych služieb** a pod.,

CP 5 – zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu, Fond na podporu športu a **príspevky a dotácie na rozvoj športu** v zmysle Zákona o športe č. 440/2015 Z. z., program **Ministerstva**

kultúry SR „Obnovme si svoj dom“, Fond na podporu umenia. Dotácie MIRRI SR v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.

Komplementárnosť a synergie medzi fondmi, na ktoré sa vzťahuje Partnerská dohoda, AMIF, ISF, BMVI, a inými nástrojmi Únie

V rámci **Cieľa politiky 3** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Plán obnovy a odolnosti SR v oblasti železničnej infraštruktúry (TEN-T, ako aj regionálne trate), synergie budú nastavené na úrovni projektov.

Horizont Európa v oblasti udržateľnej a inteligentnej mobility.

Nástroj na prepájanie Európy v oblasti financovania dopravnej infraštruktúry a v oblasti nízkouhlíkovej mobility.

Ciele v oblasti modernizácie a výstavby infraštruktúry vnútrozemskej vodnej dopravy sa budú realizovať prostredníctvom tohto nástroja.

V rámci **Cieľa politiky 4** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Plán obnovy a odolnosti SR v oblasti zdravotnej starostlivosti (dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť a starostlivosť o duševné zdravie) a zároveň v oblasti vzdelávania (inkluzívne vzdelávanie na všetkých stupňoch, zmena kurikula, dobudovanie školskej infraštruktúry).

Erasmus+ v oblasti investícií do vzdelávania a odbornej prípravy, vrátane inklúzie a celoživotného vzdelávania.

EU4Health v oblasti zlepšenia kvality a dostupnosti zdravotnej starostlivosti.

Fond pre azyl, migráciu a **integráciu v oblasti zvyšovania sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných skupín** a štátnych príslušníkov tretích krajín.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblasti predchádzania a boja proti drogovej kriminalite, ale aj predchádzania a boja proti radikalizácii.

V rámci **Cieľa politiky 5** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Horizont Európa v oblasti zvýšenia bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov miest a obcí, a to v oblastiach ochrany zdravia, života a majetku občanov a prevencie kriminality.

Kreatívna Európa v oblasti rozvoja kultúrneho dedičstva.

Erasmus+ v oblasti podpory rozvoja menej rozvinutých regiónov prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblasti zabezpečenia bezpečnosti pre občanov

9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.								
Opatrenie 1.1.2.	50	50	43	8	4	0	4	0	0
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.								
Opatrenie 1.2.1	5 450	3 543	2 657	886	886	0	0	1 908	0
Cieľ 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.								
Opatrenie 1.3.1	700	455	341	114	114	0	0	245	0
Cieľ 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.								
Opatrenie 1.4.1	305	305	259	46	21	0	24	0	0
Spolu	6 505,00	4 353	3 300	1 053	1 024	0	28	2 153	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G		
2026	1438,75	962	729	233	227	0	6	477	0
2027	1438,75	962	729	233	227	0	6	477	0
2028	1613,75	1076	814	261	255	0	6	538	0
2029	1613,75	1076	814	261	255	0	6	538	0
2030	175,00	114	85	28	28	0	0	61	0
2031	187,50	126	96	30	29	0	1	61	0
2032	12,50	13	11	2	1	0	1	0	0
2033	12,50	13	11	2	1	0	1	0	0
2034	12,50	13	11	2	1	0	1	0	0
2035	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	6505,00	4353	3300	1053	1024	0	28	2153	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko

Plán obnovy a odolnosti

Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
	Modernizácia poskytovania verejných služieb
	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest
	Podpora digitálnej pripojiteľnosti
	Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
	Podpora malého a stredného podnikania
	Internacionalizácia malého a stredného podnikania
	Podpora sieťovania podnikateľských subjektov
	Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ
	Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Digitálne a podnikateľské zručnosti
	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov
	Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov
	Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e
	Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám
	Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd
	Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo
	Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb,
	Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží
	Zlepšenie kvality ovzdušia
	Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility
	Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh

Fond spravodlivej transformácie (FST)

Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry								
Opatrenie 2.1.1	610	610	519	92	43	0	49	0	0
Opatrenie 2.1.3	455	455	387	68	32	0	36	0	0
Opatrenie 2.1.4	130	130	111	20	9	0	10	0	0
Opatrenie 2.1.5	357	357	303	54	25	0	29	0	0
Opatrenie 2.1.6	150	150	128	23	11	0	12	0	0
Opatrenie 2.1.7	155	155	132	23	11	0	12	0	0
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.								
Opatrenie 2.1.1	20	20	17	3	1	0	2	0	0
Spolu	1 877,00	1 877	1 595	282	131	0	150	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G		
2026	76,25	76	65	11	5	0	6	0	0
2027	76,25	76	65	11	5	0	6	0	0
2028	279,25	279	237	42	20	0	22	0	0
2029	279,25	279	237	42	20	0	22	0	0
2030	203,00	203	173	30	14	0	16	0	0
2031	316,75	317	269	48	22	0	25	0	0
2032	190,00	190	162	29	13	0	15	0	0
2033	190,00	190	162	29	13	0	15	0	0
2034	190,00	190	162	29	13	0	15	0	0
2035	76,25	76	65	11	5	0	6	0	0
Spolu	1877,00	1877	1595	282	131	0	150	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov
	Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov
	Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e
	Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám
	Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd
	Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo
	Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb,
	Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží
	Zlepšenie kvality ovzdušia
	Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Prioritné oblasti podpory z ENRAF:
	podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov,
	podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh
	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.								
Opatrenie 3.2	400	400	340	60	28	0	32	0	0
Opatrenie 3.3	205	205	174	31	14	0	16	0	0
Opatrenie 3.4	2 030	2 030	1 726	305	142	0	162	0	0
Opatrenie 3.6	2 000	2 000	1 700	300	140	0	160	0	0
Spolu	4 635,00	4 635	3 940	695	324	0	371	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2026	607,50	608	516	91	43	0	49	0	0
2027	607,50	608	516	91	43	0	49	0	0
2028	1133,13	1133	963	170	79	0	91	0	0
2029	1133,13	1133	963	170	79	0	91	0	0
2030	525,63	526	447	79	37	0	42	0	0
2031	525,63	526	447	79	37	0	42	0	0
2032	25,63	26	22	4	2	0	2	0	0
2033	25,63	26	22	4	2	0	2	0	0

2034	25,63	26	22	4	2	0	2	0	0
2035	25,63	26	22	4	2	0	2	0	0
Spolu	4635,00	4635	3940	695	324	0	371	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
5. Európa bližšie k občanom	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 4.3	5	5	4	1	0	0	0	0	0
Opatrenie 4.4	1 810	1 810	1 539	272	127	0	145	0	0

Opatrenie 4.5	3 100	3 100	2 635	465	217	0	248	0	0
Opatrenie 4.6	2 125	2 125	1 806	319	149	0	170	0	0
Spolu	7 040,00	7 040	5 984	1 056	493	0	563	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2026	1,25	1	1	0	0	0	0	0	0
2027	1,25	1	1	0	0	0	0	0	0
2028	532,50	533	453	80	37	0	43	0	0
2029	791,07	791	672	119	55	0	63	0	0
2030	789,82	790	671	118	55	0	63	0	0
2031	1564,82	1565	1330	235	110	0	125	0	0
2032	1033,57	1034	879	155	72	0	83	0	0
2033	1033,57	1034	879	155	72	0	83	0	0
2034	1033,57	1034	879	155	72	0	83	0	0
2035	258,57	259	220	39	18	0	21	0	0
Spolu	7040,00	7040	5984	1056	493	0	563	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov
	Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov
	Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e
	Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám
	Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd
	Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo
	Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb,
	Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží
	Zlepšenie kvality ovzdušia
	Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility
5. Európa bližšie k občanom	Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh
	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy
	a klimaticky neutrálnemu hospodárstvu do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 5.2	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 5.2.2	210	210	179	32	15	0	17	0	0
Opatrenie 5.2.3	265	265	225	40	19	0	21	0	0
Cieľ 5.4.	Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami.								
Opatrenie 5.4.1	201	201	171	30	14	0	16	0	0
Opatrenie 5.4.2	113	113	96	17	8	0	9	0	0
Spolu	789,00	789	671	118	55	0	63	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2026	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2027	197,25	197	168	30	14	0	16	0	0
2028	197,25	197	168	30	14	0	16	0	0
2029	197,25	197	168	30	14	0	16	0	0
2030	197,25	197	168	30	14	0	16	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2035	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	789,00	789	671	118	55	0	63	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov
	Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov
	Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e
	Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám
	Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd

	Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.								
Opatrenie 6.1.1	2 120	2 120	1 802	318	148	0	170	0	0
Opatrenie 6.1.2	3 570	3 570	3 035	536	250	0	286	0	0
Cieľ 6.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.								
Opatrenie 6.2.2	201	201	171	30	14	0	16	0	0
Spolu	5 891,00	5 891	5 007	884	412	0	471	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2026	892,50	893	759	134	62	0	71	0	0
2027	892,50	893	759	134	62	0	71	0	0
2028	942,75	943	801	141	66	0	75	0	0
2029	942,75	943	801	141	66	0	75	0	0
2030	580,25	580	493	87	41	0	46	0	0
2031	580,25	580	493	87	41	0	46	0	0
2032	530,00	530	451	80	37	0	42	0	0
2033	530,00	530	451	80	37	0	42	0	0
2034	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2035	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	5891,00	5891	5007	884	412	0	471	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti

Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce
	Kvalitné inkluzívne vzdelanie
	Záruka pre mladých
	Aktívne začlenenie a dostupné služby
	Potravinová a materiálna deprivácia
5. Európa bližšie k občanom	Sociálne inovácie a experimenty
	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy
	a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.								
Opatrenie 7.1.1	85	85	72	13	6	0	7	0	0
Opatrenie 7.1.2	415	415	353	62	29	0	33	0	0
Opatrenie 7.1.3	252	252	214	38	18	0	20	0	0
Opatrenie 7.1.5	600	600	510	90	42	0	48	0	0
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.								
Opatrenie 7.2.1	895	895	761	134	63	0	72	0	0
Spolu	2 247,00	2 247	1 910	337	157	0	180	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2026	166,75	167	142	25	12	0	13	0	0
2027	416,19	416	354	62	29	0	33	0	0
2028	416,19	416	354	62	29	0	33	0	0
2029	416,19	416	354	62	29	0	33	0	0
2030	249,44	249	212	37	17	0	20	0	0
2031	120,69	121	103	18	8	0	10	0	0
2032	120,69	121	103	18	8	0	10	0	0
2033	120,69	121	103	18	8	0	10	0	0

2034	120,69	121	103	18	8	0	10	0	0
2035	99,44	99	85	15	7	0	8	0	0
Spolu	2247,00	2247	1910	337	157	0	180	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravínová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.								
Opatrenie 8.1.1	525	525	446	79	37	0	42	0	0
Opatrenie 8.1.2	75	75	64	11	5	0	6	0	0
Opatrenie 8.1.3	70	70	60	11	5	0	6	0	0
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.								
Opatrenie 8.3.2	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Spolu	671,00	671	570	102	47	0	55	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2026	36,35	36	31	6	3	0	3	0	0
2027	167,60	168	142	25	12	0	14	0	0
2028	167,60	168	142	25	12	0	14	0	0
2029	167,60	168	142	25	12	0	14	0	0
2030	131,35	131	112	20	9	0	11	0	0
2031	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2035	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	671,00	671	570	102	47	0	55	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy
	a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.								
Opatrenie 9.1.1	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Opatrenie 9.1.2	6	6	0	6	0	0	6	0	0
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.								
Opatrenie 9.2.1	2 215	2 215	1 883	332	155	0	177	0	0
Spolu	2 222,00	2 222	1 883	339	155	0	184	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2026	556,85	557	471	86	39	0	47	0	0
2027	556,85	557	471	86	39	0	47	0	0
2028	553,85	554	471	83	39	0	44	0	0
2029	553,85	554	471	83	39	0	44	0	0
2030	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2035	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	2222,00	2222	1883	339	155	0	184	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy
	a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci								
Opatrenie 10.1.1	370	370	315	56	26	0	30	0	0
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.								
Opatrenie 10.2.1	410	410	349	62	29	0	33	0	0
Spolu	780,00	780	663	117	55	0	62	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)

Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2026	102,50	103	87	15	7	0	8	0	0
2027	195,00	195	166	29	14	0	16	0	0
2028	195,00	195	166	29	14	0	16	0	0
2029	195,00	195	166	29	14	0	16	0	0
2030	92,50	93	79	14	6	0	7	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2035	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	780,00	780	663	117	55	0	62	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
	Modernizácia poskytovania verejných služieb
	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest
	Podpora digitálnej pripojiteľnosti
	Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
	Podpora malého a stredného podnikania
	Internacionalizácia malého a stredného podnikania
	Podpora sieťovania podnikateľských subjektov
	Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ
	Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh
5. Európa bližšie k občanom	Digitálne a podnikateľské zručnosti
	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy
	a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		

	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.								
Opatrenie 11.1.1	31	31	26	5	2	0	2	0	0
Opatrenie 11.1.2	1	1	1	0	0	0	0	0	0
Spolu	32	32	27	5	2	0	3	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G		
2026	7,75	8	7	1	1	0	1	0	0
2027	8,00	8	7	1	1	0	1	0	0
2028	8,00	8	7	1	1	0	1	0	0
2029	8,00	8	7	1	1	0	1	0	0
2030	0,25	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2035	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	32,00	32	27	5	2	0	3	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
	Modernizácia poskytovania verejných služieb
	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest
	Podpora digitálnej pripojiteľnosti
	Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
	Podpora malého a stredného podnikania
	Internacionalizácia malého a stredného podnikania
	Podpora sieťovania podnikateľských subjektov
	Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ
	Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh
4. Sociálnejšia Európa	Digitálne a podnikateľské zručnosti
	Adaptabilný a prístupný trh práce
	Kvalitné inkluzívne vzdelanie
	Záruka pre mladých
	Aktívne začlenenie a dostupné služby
	Potravinová a materiálna deprivácia
	Sociálne inovácie a experimenty

5. Európa bližšie k občanom

Fond spravodlivej transformácie (FST)

Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
Prevenencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Finančné zabezpečenie PHRSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHRSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHRSR sú:

- vlastné zdroje – rozpočet obce,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- dotácie z výťažku lotérií,
- financie z Národných Projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),
- štrukturálne a fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),
- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

10 ZÁVER

PHRSR obce Polomka je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

PHRSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva podľa potreby.

Predmetný PHRSR obce Polomka bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:

..... UOZ č.

.....
pečiatka obce

.....
starosta obce

11 POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Partnerská dohoda 2021 - 2027
2. Zmluva o fungovaní Európskej únie
3. Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
4. Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy (1997)
5. Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
6. Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
7. Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
8. Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
9. Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
10. Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
11. Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
12. Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
13. Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
14. Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
15. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
16. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
17. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“
18. RIÚS BBSK
19. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR BBSK),
20. Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
21. Národný program reforiem, máj 2012,
22. Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
23. Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
24. Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
25. Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
26. Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
27. 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunit na Slovensku na roky 2009 – 2015
28. Konceptia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania
29. Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
30. Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
31. Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
32. CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
33. CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
34. CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
35. CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
36. CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
37. CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
38. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
39. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
40. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“ Národný strategický referenčný rámec 2007-2013.
41. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja.
42. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
43. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
44. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
45. Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
46. Zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
47. Zákon č. 156/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov.
48. VEDA. Encyklopédia Slovenska. VI zv. Veda, Bratislava, 1982.
10. JAROŠ, J. Tectonic styles of the homelands of superficial nappes. Rozpravy ČASV, Řada matematických a přírodních věd, roč. 81, seš. 6, Academia Praha, 1971.
11. LUKNIŠ, M. A KOL. Slovensko – Príroda. Vyd. Obzor, Bratislava, 1972.
12. MAŽÚR, M., LUKNIŠ, M. Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. Čas., 30, 2, Bratislava, 1978.
13. UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 1999 – 2004.
14. Interné materiály obce Polomka .
15. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV , Editori: Mgr. Lubomír Falt'an, CSc., Doc. PhDr. Ján Pašiak, PhD. 2004, 88 s.
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
17. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník IV. Bratislava. 1961.
18. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník XI. Bratislava. 1972.
19. BIĽLY, A. et al. Geologická stavba. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
20. LUKNIŠ, M. Reliéf. In LUKNIŠ, M. et al. Slovensko 2 : Príroda. 1972.
21. HRAŠNA, M., KLUKANOVA, A. Inžinierskogeologická rajonizácia. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
22. MAŽÚR, E., LUKNIŠ, M.. Geomorfologické jednotky. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
23. MAŽÚR, E., ČINČURA, J., KVITKOVIČ, J. Geomorfológia. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
24. <http://www.statistics.sk/mosmis/run.html>

25. <http://www.fns.uniba.sk/zp/knihy/index.htm>
26. Jozef Jakál, Geografický ústav SAV, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava, Slovensko KRASOVÉ FORMY A ICH VÄZBA NA VLASTNOSTI RELIEFU A KLÍMY V ZÁPADNÝCH KARPATOCH
27. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/>
28. <http://web.tuke.sk/fberg-kgp/spis/geologia.htm>
29. <http://oldwww.fns.uniba.sk/~krg/prilohy/kgamr/2004/podnedruhy1.htm>
30. Nábělek, F. (1979): Encyklopédia Slovenska, SAV, Bratislava
31. Kolektív, 2000: Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. VÚPOP, Societas
32. Pedologica Slovaca, Bratislava, s. 74
33. Mazúr, E. (1980): Atlas SSR, SAV, Bratislava - kapitola pôdy
34. Minár, J. a kolektív (2001): Geografické spektrum 3. PRIF UK Bratislava
35. <http://www.minerally.sk/>
36. Bizudová, M. 1993. Geomorfológia. 1. vyd. Bratislava: UK Bratislava, 1993. 228 s. -
37. Lukniš, M. 1972. Slovensko príroda. 1. vyd. Bratislava: Obzor, 1972. 920 s. -
38. Ciesarik, M. 1994. Geológia. Vysokoškolské skriptá. 1. vyd. Ž. n. Hronom: LF: Katedra prírodného prostredia, 1994. 255 s. ISBN 80-228-0345-6 -
39. Čerman, R. 2003. Zemepisný atlas SR. 1. vyd. Bratislava: Mapa Slovakia Bratislava, s.r.o. , 2003. 96 s. ISBN 80-8067-006-4 -
40. Kolník P., 2001, Cestovný lexikón Slovenskej republiky, Bratislava, Vydavateľstvo Astor Slovakia, 212,
41. Plesník P., a kol. 1989, Malá slovenská vlastiveda, Bratislava, Vydavateľstvo Obzor, 91, 135, 222, 223,
42. www.statistics.sk
43. Jurko, A., 1958: Pôdne ekologické pomery a lesné spoločenstvá Podunajskej nížiny. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 264 s.
44. Lukniš, M. (ed.), Bako, J., Berta, J., Ferienc, O., Feriencová-Masárová, Z., Fusán, O., Futák, J., Hejný, S., Jurko, A., Kurpelová, M., Mičian, L., Michalko, J., Petrovič, Š., Schmidt, Z., Šimo, E., Vilček, F., Zaťko, M., 1972: Slovensko 2. Príroda. Obzor, Bratislava, 920 s.
45. Lukniš, M., Plesník, P., 1961: Nížiny, kotliny a pohoria Slovenska. Osveta, Bratislava, s. 7-50.
46. Mazúr, E., Lukniš, M., 1980: Geomorfologické jednotky. In: Mazúr, E. et al., 1980: Atlas SSR. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, s. 55.
47. Michalko, J., Magic, D., Berta, J., 1986: Geobotanická mapa ČSSR, textová časť. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 160 s.
48. Plesník, P. et al., 1989: Malá slovenská vlastiveda. Vydavateľstvo Obzor, Bratislava, s. 296-297.
49. Ružičková, H., Halada, L., Jedlička L., Kalivodová, E., 1996: Biotopy Slovenska. Ústav krajinné ekológie Slovenskej akadémie vied, Bratislava, s. 104 - 109.
50. Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
51. Vyhláška MŽP SR č. 492/2006 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
52. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
53. Slovensko II. (Príroda), kol. autorov, Obzor Bratislava, 1972
54. www.krasy-slovenska.sk
55. Alojz Čaputa, Juraj Holčík a kol., 1982, www.szap.sk,
56. <http://svosmo.edupage.org/about/?subpage=1&>
57. http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261
58. <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>
59. <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>
60. <http://www.tophoteliertstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hoteliertstvo-v-e-a-na-slovensku/>
61. NSRR, 2011
62. <http://www.soprs.sk/>
63. naseobce.sk
64. Štatistický úrad, DataCubes,
65. Encyklopédia Slovenska, Veda 1983.,
66. Kraje a okresy Slovenska, Q111 1997.,
67. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na ŽP vrátane zdravia, 2008
68. <http://www.sodbtn.sk/>
69. www.agroporadenstvo.sk, 12.8.2021
70. <https://sk.wikipedia.org/>
71. <http://www.minerally.sk/>
72. <http://www.podnemapy.sk>
73. <http://geografia-sk.blogspot.com/>
74. <https://www.meteoblue.com/sk>
75. <https://www.slovensko.sk/sk/lokality/>
76. <http://www.podnemapy.sk/>
77. ÚPN VÚC Banskobystrický kraj,
78. <https://cyklotrasa.oma.sk>
79. <http://www.soprs.sk/natura>
80. <https://apl.geology.sk/radio/>
81. www.cavoj.sk
82. PHRSR, 2015
83. <https://www.shmu.sk>

Zoznam skratiek

PHRSR	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
OcÚ	obecný úrad
OZ	obecné zastupiteľstvo
PD	partnerská dohoda
M	ÚSES - miestny územný systém ekologickej stability
PZI	priame zahraničné investície
RO	rozpočtové organizácie
KZ	kód zdroja

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
Obce Polomka
Programovacie obdobie 2026 - 2035
2026**

SCARBEO-SK, s.r.o., Povstalecká cesta 16, 974 09 Banská Bystrica

e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com
tel.: 0907 439 224